

૨૯૬૫

॥ શ્રી ॥

લોહાગચ્છીય શ્રાવકસ્ય સાર્યપંથ પ્રતિક્રમણસૂત્ર.

તથા

કેટલાં જોડ સ્તવન, સઝાજો
વગેરે પ્રકરણ.

તેને યથા મતિ સશોધન કરીને

પૂન્ય ભદ્રારક

શ્રીકલ્યાણચંદ્ર નયચંદ્રજે

મોહમયી મધ્યે

નગદીશ્વર પ્રેસમાં છપાવી

પ્રગટ કર્યાં છે.

આવૃત્તિ બીજી.

આશ્વિન વદ ૧૭.

સંવત ૧૯૩૭

આ પુસ્તકનો હક્ક માલેકે પોતાને સ્વાધીન

રાખ્યો છે.

॥ अनुक्रमणिका प्रारंभः ॥

विषयः	पृष्ठः
१ पंथ परमेषि नमस्कार	१
२ छिछामि जभासमणो	२
३ पंथिंदिय	२
४ छिरियावहियं	३
५ तस्सुत्तरी	५
६ अन्नथ्यजिससिअेणं	७
७ लोगस्स	८
८ सामायिक लेवानो पाठ	१३
९ नमुथ्युणंनो पाठ	१४
१० सामायिक पारवानो पाठ	१८
११ पडिक्कमणुं छिछामि जभासमणो	१८
१२ आवसिअाअेनो पाठ	२१
१३ पडिक्कमणुं आववानो पाठ	२२
१४ छिछामि णामिनी पाठ	२३
१५ तपना ङाजिस्सण्णनी आठ गाथा	२५
१६ पार व्रतना अतिथार	३१
१७ वंदित्ता सूत्र	५५
१८ गुशेणामणानो पाठ	८३
१९ लुवराशी जभावुंल	८५
२० आयरिय जिवळ्ळाय	८६

२१	नवज्जारसी आदि दश पञ्चज्जाण	८८
२२	शौच नियमनी गाथा	९८
२३	सामायिक लेवानो विधि	९९
२४	सामायिक पारवानो विधि	९९
२५	दैवसिद्ध प्रतिक्रमण विधि	१००
२६	राष्ट्र प्रतिक्रमण विधि	१०३
२७	पाक्षिक प्रतिक्रमण विधि	१०४
२८	शोभासी प्रतिक्रमण विधि	१०४
२९	सांवच्छरिक प्रतिक्रमण विधि	१०५
३०	वरसीतपना ऊषिस्सग्गनो पाठ	१०५
३१	पोसह लेवानो विधि	१०८
३२	पोसह पारवानो विधि	१११
३३	श्रीवीरा तीर्थङ्करनुं स्तवन	११२
३४	श्रीपार्श्वनाथनुं स्तवन	११३
३५	श्रीशांति निन विनति	११५
३६	श्रीवर्धमान निन स्तुति	११७
३७	श्री गौतमस्वामीनी सञ्जाय	११८
३८	श्री शांतिनाथनुं स्तवन	११९
३९	श्रीपार्श्वनाथ स्तोत्र	१२०
४०	श्रीपंच परमेष्ठि सञ्जाय	१२१
४१	श्री सीमंधर निन स्तवन	१२३
४२	सामायिक जन्मीश दोषनी सञ्जाय	१२४

૪૩	આવકના એકવીશ ગુણની સજ્જાય	૧૨૬
૪૪	શિખામણની સજ્જાય	૧૨૭
૪૫	આવકની કરણીની સજ્જાય	૧૨૯
૪૬	શોભસતીની સજ્જાય	૧૩૦
૪૭	નવકારનો છંદ	૧૩૩
૪૮	મહાવીર નિન સ્તવન	૧૩૬
૪૯	મહાવીરાષ્ટક	૧૩૮
૫૦	મહાવીર સ્તવ પ્રભાતે કહેવાનું	૧૩૯
૫૧	હિતોપદેશ પચ્ચીશી	૧૪૧
૫૨	જ્ઞાનપચ્ચીશી	૧૪૩
૫૩	ખાલથંદ જત્રીશી	૧૪૬
૫૪	આદેશરની વિનતિ	૧૫૭
૫૫	સરસતીનો છંદ	૧૬૩
૫૬	શ્રીસંભવનાથનું સ્તવન	૧૬૮
૫૭	દ્યૌપદીની સજ્જાય	૧૭૦
૫૮	મેઘકુમારની સજ્જાય	૧૭૩
૫૯	અરણીક મુનિની સજ્જાય	૧૭૩
૬૦	રેવતીની સજ્જાય	૧૭૫
૬૧	પારસનાથનો છંદ	૧૭૬
૬૨	માંગલિક	૧૮૦
૬૩	શ્રી અનિત નિન સ્તવન	૧૮૨
૬૪	વંકચૂલની સજ્જાય	૧૮૭

९५	श्रीवीरा तीर्थंकरनुं स्तवन	१८५
९६	सुविधिनाथनुं स्तवन	१८६
९७	धर्मनाथनुं स्तवन	१८७
९८	अनितनाथनुं स्तवन	१८८
९९	छशार्णालम्हनी सञ्जाय	१८९
१००	श्रीपारसनाथनुं स्तवन	१९३
१०१	नंजु स्वामीनी सञ्जाय	१९४
१०२	रान्निमतीनी सञ्जाय	१९६
१०३	मेघ मुनिनुं थोढावीयुं	१९६
१०४	अज्ञेतायथी कुमरनी सञ्जाय	१९७
१०५	श्रीमहावीर निनस्तवन	२०१
१०६	श्रीमहावीर निनस्तवन	२०२
१०७	शिजाभएनी सञ्जाय	२०३
१०८	परनारी परिहार सञ्जाय	२०४
१०९	कुमति सुमतिनी सञ्जाय	२०४
८०	ज्ञानपंथमीनुं स्तवन	२०६
८१	ज्ञानपंथमीनी सञ्जाय	२०७
८२	श्रीगौतमस्वामीनो रास	२०८
८३	नेमनाथनुं स्तवन	२१८
८४	नयतत्त्वनी थोपाछी	२१९

॥ श्रीबीतरागाय नमः श्रीगुडल्यो नमः ॥

॥ अथ ॥

श्रावडनुं पडिऊमणुं, सामायिऊ, सळ्ळा
यादिऊ लजियें छैयें.

.....

॥ तिहां प्रथम पंथ परमेशि
नमस्कार प्रारंभः ॥

छोत्रीश अतिशय अने जार गुणें करी सहित
એવા श्री અરિહંત પ્રભુને મહારો નમસ્કાર હો ॥૧॥
નેણેં આઠ કર્મને ક્ષય કર્યાં છે એવા શ્રીસિદ્ધલ
ગવાનૂ તેને મહારો નમસ્કાર હો ॥૨॥

નમો અરિહંતાણં નમો સિધ્યાણં ॥

છત્રીશ ગુણેં કરી સહિત એવા શ્રીઆચાર્ય પ્રભુ
ને મહારો નમસ્કાર હો ॥૩॥ પચ્ચીશ ગુણેં સંચુક્ત
શ્રીબિપાધ્યાયજીને મહારો નમસ્કાર હો ॥૪॥

નમો આચરિયાણં નમો બિવઝાયાણં ॥

અઢી દીપને વિષે ને કોઈ સાધુ સત્તાવીશ ગુ
ણેં બિરાજમાનૂ છે, તે સર્વ સાધુ પ્રત્યે મહારો નમ
સ્કાર હો ॥૫॥

નમો લોએ સવ્વ સાહુણં ॥

એ પૂર્વોક્તિ પંથ પરમેષ્ટિને ને ગુરુએ મને જોલ-
જાયા છે, તે ગુરુદેવને મહારી શ્રિફાલ વંદના હોને
ઠાઈતિ ૥૫૫

શ્રીગુરુદેવને શ્રિફાલ વંદણા ઠાઈતિ ૥૫૫

હવે એવા ગુરુને વંદના કરનાર કહે છે.

ઈચ્છું છું, હે સ્તમાશ્રમણ ! જોડલે સાધુજી ! તમ
ને વાંદવાને (નવણિન્નજે કે) મહારા શરીરની
શક્તિયે સહિત.

ઈચ્છામિ જમાસમણો વંદિષિં નવણિન્નજે
પાપના ને વ્યાપાર, તેને નિષેધીને હે પૂન્યજી ! હું
તમોને મસ્તકે કરી વાંદું છું ॥ ઠાઈતિ ૥૫૬

નિસીદિ આજે પૂન્યજી મથ્યજેણ વંદામિ ૥૫૬

હવે ગુરુ કહેવા છે ? તે કહે છે.

પાંથેન્દ્રિયના ત્રેવીશ વિષયને સંવરનાર

પંચિન્દ્રિય સંવરણો ૥

તથા નવ પ્રકારે જ્ઞાનચર્યની ગુપ્તિના ધરનાર -
જોડલે શીલની નવ વાડના પાલનાર,

તહુ નવવિહુ જંલથેર ગુપ્તિધરો ૥

ચાર પ્રકારના ક્રોધાદિક કષાયથી મુકાણા છે.

~~ॐ नमो भगवते वासुदेवाय~~

पंथे महव्यय नुत्तो ॥

~~पंथविहायार पावणा समर्थो ना~~

पंथ समिधो तिगुत्तो ॥

छत्तीस गुणो गुर् भञ्ज ॥२॥ ॥३॥

ॐ छान्दोग्ये संदिसह त्रगवन् ॥

એવી ને જીવ વિરાધના રૂપ સપાપન્નિયા, તે થકી હું:

पडिक्कमुं ? येदखे निघर्त्तुं ? पाप दातुं ? तेवारेणं शुद्ध

~~કહે કે, પડિઝુમહ એટલે નિવર્તી પાપ દાદો. તેવારે~~

શિષ્ય કહે, ઈછું. એટલે પ્રમાણ છે.

ઈરિયાવહિયં પડિઝ્ઝમામિ ાઈછં ા

હું પણ પડિઝ્ઝમિળીં એટલે પડિઝ્ઝમવાને નિર્ભરવા
ને ઈછામિ એટલે ઈછું છું. ડૂડી પેરેં માર્ગે ચાલ
તાં ઈરિયા શોધતાં પણ ને ભરીને,

ઈછામિ પડિઝ્ઝમિળિં ઈરિયા વહિઝ્ઝાએ ા

વિરાધ્યા હોય, ગમણાગમણે એટલે ન્હતાં તથા અ
વતાં પ્રાણી, તે જેંદિયાદિક ભવને આંપવે કરીને

વિરાહણાએ ગમણાગમણે પાણઝ્ઝમણે ા

સર્વ જીવને આંપવે કરી, હરિત એટલે નીલી વ
નસ્પતિને આંપવે કરી, ઓસનું પાણી, ઊત્તિંગ એટ-
લે. ગ્રેહ તે ઘરનું પાણી,

જિઝ્ઝમણે હરિઝ્ઝમણે ઓસા ઊત્તિંગ

પણ એટલે પાથે વરણી નીલ ફૂલને (છાકે)
પાણી, (મટ્ટી કે) માટી, (મઝ્ઝડા કે) કરોલીઆનાં
સંતાન એટલે નલ,

પણા હમ મટ્ટી મઝ્ઝડા સંતાણા ા

એ સર્વ ભવને સંક્રમણ એટલે પગેં કરી આંધ્યા
યડી ને મેં ભવોને વિરાધ્યા હોય, તે કહે છે.

સંક્રમણે ને મે ભવા વિરાહિઆ ા

એકેંદિય ભવને, જેંદિય ભવને, તે ઈંદિય ભવને,

ચૌરિંદિય જીવને,

એગિંદિયા જેઈદિયા તેઈદિયા ચગિરિંદિયા

પંચેંદિય જીવને, (અલિહયા કે) સામા આવ-
તા હુણ્યા હોય (વતિયા કે) ધૂલેં કરી ઢાંક્યા હોય,
(લેસિયા કે) ભૂમિ સાર્થેં ઘસ્યા હોય,

પંચિંદિયા અલિહયા વતિયા લેસિયા ા

માંદો માંદેં એકઠા કીધા હોય, તે જીવોની સાર્થેં સં-
ઘટો કીધો હોય, તે જીવોને પરિતાપ જીપન્નજ્યો હોય

સંઘાઈયા સંઘટ્ટિયા પરિયાવિયા ા

તે જીવોને ગાઢી કિલામણા જીપન્નવી હોય, (જિદુ-
વિયા કે) તે જીવોને ત્રાસ પમાડ્યો હોય, પોતાનાં
સ્થાનક થકી જીપાડીને જીને સ્થાનકેં

કિલામિયા જિદુવિયા ઠાણાજો ઠાણં ા

સંક્રમાજ્યા હોય, તેના જીવિતજ્ય થકી (વવરોવિ-
યા કે) વિપરીત કીધા હોય, ચૂકાજ્યા હોય, ભૂદા
કીધા હોય, માક્યા હોય,

સંકામિયા જીવિયાજો વવરોવિયા ા

તે સંજંધિ ને દુષ્ટત એટલે પાપ લાભ્યું હોય, તે મ-
હાં પાપ મિથ્યા એટલે નિષ્ફલ હોને ા ઈતિ ાન્ના

તસ્સ મિછામિ દુક્કડં ા ઈતિ ઈરિ ાન્ના

હવે એ આલોચ્યા, પડિહ્મ્યા ને અતિચાર, તેનું
ગિતરીકરણ એટલે વલી વિશેષ શુધ્ધિ કરવાને અર્થે
કાગિસ્સગ્ગ કરવાને વાંછતો થકો તસ્સ ગિતરીનો
પાઠ કરે, તે કરે છે:-

એ આલોચતાં, પડિહ્મતાં પણ ને કાંઈ પાપ સ
હિત આત્મા રહ્યો હોય (તસ્સ કે) તેની ન વલી વિ
શેષ શુધ્ધિને અર્થે ને કાંઈ આગલ કરવું, તેને ગિ
તરીકરણ કહિયેં, તે આગલ તો હવે કાગિસ્સગ્ગ
કરવો છે તે કાગિસ્સગ્ગ તો (પાયછિત્ત કરણેણ કે)
વિશુદ્ધ પ્રાયશ્ચિત્ત કરવે કરીને હોય

તસ્સ ગિતરિ કરણેણં પાયછિત્ત કરણેણં ॥

તે પ્રાયશ્ચિત્ત કરણ પણ વિશોધિ કરણ એટલે
આત્માને વિશુદ્ધ નિર્મલતા કરવે કરીને હોય, તે વિ
શોધિ કરણ પણ વિશાલ્ય એટલે આત્માને નિઃ-
શાલ્ય કરવા થકી એટલે ભાયાદિદ્વ ત્રણય શાલ્ય રા
તવા થકી થાય ॥

વિસોહિ કરણેણં વિસત્તી કરણેણં ॥

હવે એ ગિતરિ કરણાદિક ચાર હેતુયેં કરીને
શું કરવું? તે કરે છે. સંસારહેતુ ને જ્ઞાનાવરણી
યાદિક પાપ રૂપ કર્મો છે, તેને નિર્વાત્તન બિછેદન
કરવાને અર્થે,

પાવાણં કુમ્માણં નિઘ્યાયણદ્વાએ ॥

ઠાળિં છું એક ઠામેં કરું છું, કાચવ્યાપાર ત્યાગરૂ
પ કાળિસ્સગ્ગ પ્રત્યેં ઠાળિં છું ॥ ઈતિ ॥ પપા

ઠામિ કરેમિ કાળિસ્સગ્ગં ॥ ઈતિ ॥ પપા

હવે એક ઠામેં કાળિસ્સગ્ગ કરું, એ પદેં કરીને એ
વી પ્રતિજ્ઞા કરી કે, કાયાનો વ્યાપાર ન કરું તો હવે
જીને કાંઈ પણ શરીરનો વ્યાપાર કરવા થકી પ્રતિ
જ્ઞાનો લંગ થાય, તે માટે કાળિસ્સગ્ગમાં નીચેં લ
ખેલા આગાર મોકલા રાખ્યા છે, એ આગારેં ક-
રી કાળિસ્સગ્ગનો લંગ ન થાય, તે કહે છે :-

અન્યત્ર એટલે આગલ ને ઊચ્છ્વાસાદિક આ
ગાર કહેશે, તે વર્તીને જીને સ્થાનકેં કાયાનો વ્યા
પાર કરવાનો નિયમ કરું છું. (ઊસસિએણં કેન્)
એક ઊંથો શ્વાસ લેવે કરીને જીનું નીથો શ્વાસ
મૂકવે કરીને ॥

અન્નથ્ય ઊસસિએણં નીસસિએણં ॥

ત્રીનું ખાંસી, ઊઘરસ આવે થકે, થોથું છીંક
આવે થકે, પાંથસું જગતસું આવે થકે, છઠું ઓ-
ડકાર આવે થકે ॥

ખાસિએણં છીએણં નંભાઈએણં ઊડુએણં

સાતમું અધોદ્વારેં વાયુ નિકલવે કરીને, આઠમું
ત્રીમરી ફેર આવવે કરીને, નવમું પિત્તને પ્રકોપેં
મૂર્છા આવવે કરીને ॥

વાયનિસજ્જોણં ત્રીમલિચે પિત્તમુછ્જાજ્જે ॥

દશમું સૂક્ષ્મ અંગનો સંચાર કરવે કરી, અગી
આરમું સૂક્ષ્મ ॥

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં સુહુમેહિં ॥

સ્તેષ્મના સંચાર કરવે કરી, બારમું દષ્ટિનો સં
ચાર કરવે કરીને

જેતસંચાલેહિં સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિં ॥

એ પૂર્વે બાર આગાર કહ્યાં, તે આદે દેઈને
આદિ શબ્દ થકી જીવન પણ આગારેં કરીને એ મ
હારો કાઠિસ્સજ્જા અલગ્ન સર્વથા અખંડિત ॥

એવ માર્ઘએહિં આગારેહિં અલગ્ગો ॥

અવિરાધિત હોન્ને. મહારો કાઠિસ્સજ્જા તે-
કયાં લગેં હોન્ને ? તો કે,

અવિરાહિજ્જો હુન્ન મે કાઠિસ્સજ્જો ॥

ન્યાંસુધી શ્રી અરિહંત લગવંતને નમસ્કાર કરી,

નવ અરિહંતાણં લગવંતાણં નમુક્કારેણં ॥

હું કાઠિસ્સજ્જા પારેં નહીં, ત્યાં લગેં એ મહારી
કાયાને એક સ્થાનકેં સ્થિરપણે, મૌનપણે,

ન પારેમિ તાવકાયં ડાણેણં મોણેણં ॥

એકાગ્ર ધ્યાનં કરીને મહારા આત્મા પ્રત્યે વો

સિરાવું છું ॥૬॥

ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ઈતિ ॥ ૬ ॥

હવે કાળિસ્સગ્ગમાં કહેવાના લોગસ્સનો પાઠ-
અર્થ સહિત લખીયેં છેયેં:-

સર્વ લોકમાંહેં કેવલ જ્ઞાનં કરી બિદ્યોતના કર
નાર, ચતુર્વિધ સંઘ રૂપ ને ધર્મતીર્થ, તેના કરનાર,
રાગદ્વેષના છંપનાર ॥

લોગસ્સ બિઝ્ઝોઅગરે, ધમ્મતિથ્યયરે બિણે ॥

કર્મ રૂપ શત્રુને હણનાર, એવા અરિહંતનું હું કી
ર્તન કરીશ, તેમાં ઋષલાદિક ઓવીશ તીર્થંકરો
ને કેવલી થયા છે, તેનું તો નામોચ્ચારણા પૂર્વક
કીર્તન કરીશ, અપિ શાળદ્યકી અન્ય તીર્થંકરો
નું પણ કીર્તન કરીશ ॥૧॥

અરિહંતે કિત્તઈસ્સં, ચબિવીસંપિ કેવલી ॥૨॥

શ્રીઋષલદેવ તથા શ્રી અનિતનાથને હું વાંદું છું ॥

બિસલ્લ મનિયં ચ વંદે ॥

શ્રી સંતલવનાથને, શ્રી અભિનંદનને, વલી શ્રી
સુમતિનાથને હું વાંદું છું. વલી

સંભવ મલિણંદણં થ સુમર્ઠ થા

શ્રી પદ્મપ્રભ સ્વામીપ્રત્યે, શ્રી સુપાર્શ્વનાથ પ્રત્યે,

પગિમપ્પહં સુપાસં

કર્મશત્રુને હંતનાર જોવા શ્રી ચંદ્રપ્રભ પ્રત્યે, હું

વાંડું છું ૧૧૨૧

નિણં થ થંદપ્પહં વંદે ૧૧૨૧

શ્રી સુવિધિનાથ વલી જોમનું જીભું નામ પુષ્પ
દંત છે તે પ્રત્યે,

સુ વિહિં થ પુષ્કદંતં

શ્રી શીતલનાથને, શ્રેયાંસ પ્રભુને, શ્રીવાસુપૂ-
ન્ય સ્વામીને, વલી

સીઅલ સિલ્લંસ વાસુપુલ્લં થા

શ્રી વિમલનાથને, શ્રી અનંતનાથને, વલી કર્મ
શત્રુને હંપનાર

વિમલમણંતં થ નિણં

જોવા શ્રી ધર્મનાથને, શ્રી શાંતિનાથ પ્રત્યે હું
વાંડું છું ૧૧૩૧

ધમ્મં સંતિં થ વંદામિ ૧૧૩૧

શ્રી કુંથુનાથને, શ્રી અરનાથને, વલી શ્રીમ
લ્લિનાથને

કુંથું અરં થ મલ્લિં

વાંદું છું. શ્રી મુનિસુવ્રત સ્વામીને, નમિ નિનને વલી

વંદે મુણિસુવ્યયં નમિનિણં થા

હું વાંદું છું, અરિષ્ટને મિનાથ પ્રત્યે

વંદામિ રિઠ્ઠનેમિં

શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રત્યે, તથા શ્રી વર્ધમાન પ્રત્યે હું

વાંદું છું

પાસં તહ વર્ધમાણં થા

એ પ્રકારે મહારે ભવે ને નામ પૂર્વક અલિસુ

તા એટલે સંસ્તવ્યા તે ઓવીરો નિનવર કેહેવા

છે ? તો કે

એવ મએ અલિથુઆ

વિધુત એટલે ટાલ્યાં છે કર્મરૂપ રત્ન, અને ક

ર્મરૂપ મલ નેણં એવા છે, વલી પ્રક્ષીણ એટલે અ

તિશયે કરીને કાય કચ્યાં છે, નરા અને મરણ ને

ણં એવા

વિહુય રય મલા પદ્મીણ નરમરણા

પૂર્વોક્ત ઓવીરો તીર્થંકર સાંપ્રત કાલે થયા,

અપિ શબ્દ થકી જીન પણ તીર્થંકર લેવા.

થગીવીસંપિ નિણવરા

તે તીર્થંકરો (મે કે) મહારા જીપર પ્રસન્ન

થાઓ

તિથ્યચરા મે પસીયંતુ ાયા

કીર્તિત છે, વંદિત છે, પૂજિત છે, એટલે ઈન્દ્રાદિદે

યેં નેને કીર્ત્યા, વાંઘ્યા, લાવેં કરી પૂજ્યા છે

કિત્તિજ વંદિજ મહિજા ા

એવા ને એ સુતીર્થ લોકને વિષે બિત્તમ સિ-

ધ્ય લગવંત તમેં મુઝને

ને એ લોગસ્સ બિત્તમા સિધ્યા ા

રોગ રહિત પણું તે ઋજ્ય આરોગ્યતા અને સિ-

ધ્યપણું તે લાવ આરોગ્યતા, તે તો જોધિલાલ

એટલે શ્રી નિનધર્મની પ્રાપ્તિનો લાલ થાય, તેવા

રેં પમાય છે.

આરૂગ્ગ જોહિલાલં ા

તે શ્રી નિનધર્મની પ્રાપ્તિનો લાલ થવાને અ

ર્થે રત્નત્રયને વિષે સ્થિરતા રૂપ બિત્તમ સમાધિ મુ-

ઝને આપો ાદા

સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ાદા

ચંદ્ર સમુદાય થકી અત્યંત નિર્મલ છે

ચંદ્રેસુ નિમ્મલયરા ા

સૂર્ય સમુદાય થકી અધિક પ્રકાશના કરનારા છે

આઈએસુ અહિયં પયાસયરા ા

સ્વયંતુ રમણનામા સમુદની પેરેં ગુણેં કરી

ગંભીર છે.

સાગરવર ગંભીરાત્તા

એવા અષ્ટ કર્મ રહિત સિદ્ધ તમે મુઝને સિ-
ધિ પ્રત્યે આપો તાજા

સિધ્યા સિધ્ધિં મમ દિસંતુ ાઈતિ તાજા

હવે સામાયિક લેવાનો પાઠ, અર્થ સહિત લખે છે.
કેઈ છું હે ભગવંત ! સામાયિક પ્રત્યે સાવધ એટલે
પાપ સહિત ને મન, વચન અને કાયાના વ્યાપાર
કરેમિ ભંતે સામાઈયં સાવળ્લં નેગં ત્તા
તે પ્રત્યે પશ્ચાન્નું છું, તે ન્યાં સુધી સામાયિક
વ્રતના નિયમને હું પર્યુપાસું, સેવું, ત્યાં સુધી ઠ
રવા કરાવવા રૂપ

પશ્ચાન્નજામિ, નવ નિયમં પન્નુવાસામિ ત્તા

જે પ્રકારનો ને સાવધ વ્યાપાર, તેને ત્રિવિધેન
કરી એટલે મને કરી, વચને કરી,
દુવિદેણં તિવિદેણં મણેણં વાચાએ ત્તા
કાયાયે કરી, હું પોતે નહીં કરું, અનેરા પાસે
નહીં કરાવું.

કાએણં ન કરેમિ ન કારવેમિ ત્તા

તે અતીત કાલ સંજંધિ ને સાવધ વ્યાપાર રૂપ

પાપ, તેને હે લગવંત ! હું પ્રતિક્રમું છું. આત્મા
સાજે નિંદું છું ॥

તસ્સ લંતે પડિહ્મામિ નિંદામિ ॥

ગુરૂની સાજે ગર્હું છું, તે પાપથી મહારા આત્મા
ને વોસિરાવું છું ॥ ૮ ॥

ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ૮ ૮ ॥ ૮ ॥

અથ નમુચ્ચુણંનો પાઠા

નમસ્કાર કરું છું. આઠ કર્મ રહિત એવા સિ
ધ્ધ લગવંત પ્રત્યે.

નમસ્કાર કરું છું. સિધ્ધ લગવંત પ્રત્યે ॥

નમસ્કાર હો શ્રી અરિહંત લગવંત પ્રત્યે. અ
રિહંત કેવા છે ?

નમુચ્ચુણં અરિહંતાણં લગવંતાણં ॥

ધર્મની આદિના કરનાર, ચતુર્વિધ સંઘર્ષ-
તીર્થના કરનાર, પોતાની મેલે જૂન્યા છે.

આર્ઘગરાણં તિથ્યયરાણં સયંસંજુઘ્યાણં

પુરૂષ માંહે ઊત્તમ છે, પુરૂષ માંહે સિંહ સમાન છે,

પુરિ સુત્તમાણં પુરિસ સીહાણં ॥

પુરૂષ માંહે પ્રધાન પુંડરીક કમલ સમાન છે.

પુરિસ વર પુંડરીઆણં ॥

પુરુષ માંહેં પ્રધાન ગંધહસ્તી સમાન છે.

પુરિસવર ગંધહૃથીણાં

લોક માંહેં ઊત્તમ છે, લોકના નાથ છે, લોકને

હિતન કરનાર છે

લોગુત્તમાણં લોગનાહાણં લોગહિઆણં

લોક માંહેં પ્રદીપ સમાન છે, લોકને વિષે પ્રયો
તના કરનાર છે, એટલે મિથ્યાત્વરૂપ અંધકારના
દાહનાર છે.

લોગપર્ષવાણં લોગપલ્લનેઅગરાણં

છક્કાયના ભવને અત્તયના દેનાર છે, સમ્યક્
જ્ઞાનરૂપ ચક્ષુના દેનાર છે, રત્નત્રયરૂપ ને મોક્ષ
નો માર્ગ છે, તેના દાતાર છે,

અત્તયદયાણં ચેજ્જુદયાણં મજ્જદયાણં

કર્મભૂપથી બીડ પામનારા ભવને શરણના દા
તાર છે, સંયમરૂપ ભવિત્ત્યના દાતાર છે, સમ્યક્ત્વ
રૂપ જોધજીવના દાતાર છે,

સરણદયાણં ભવદયાણં જોહિદયાણં

આરિત્રરૂપ ધર્મના દાતાર છે, ધર્મ માર્ગના બીપ
દેશના કરનાર છે,

ધમ્મદયાણં ધમ્મદેસિયાણં

ધર્મના નાથ છે, આરિત્રરૂપ ધર્મના સારથિ છે,

ધમ્મનાયગાણં ધમ્મસારહીણં ॥

ધર્મને વિષે પ્રધાન થાતુરંત થક્રવર્તિ સમાન છે.

ધમ્મવર થાગિરંત થેકકવટ્ટીણં ॥

સમુદ્રમધ્યે નેમ દ્વીપ આધારલૂત છે તેમ-

સંસાર મધ્યે સ્વામી આધાર લૂત છે, દુઃખિઆ
જીવને શરણ લૂત છે.

દીવોત્તાણં સરણગયપર્છઠ્ઠાણં ॥

અપ્રતિહત એટલે આઘ્યા પછી પાછા ન ન્ય
અથવા કોઈથી હુણાય રોકાય નહીં એવા પ્રધા-
ન જ્ઞાન અને દર્શનના ધરનાર છે ॥

અપ્પડિહય વરનાણા દંસણ ધરાણં ॥

નિવર્ત્યું છે ને થકી છત્તસ્થ પણું રાગાદિક અંત
રંગ વૈરીને પોતે જીત્યા છે જીનને રાગાદિક વૈરી
થકી જંતાવવાને સમર્થ છે.

વિયટ્ટ છગિમાણં નિણાણં ન્નવયાણં ॥

પોતે સંસાર સમુદ્ર થકી તત્ત્વા છે જીનને સં-
સાર સમુદ્ર થકી તારવાને સમર્થ છે, પોતે તત્ત્વના
નિણ થયા છે જીનને સ્વસ્વરૂપનો જોધ કરના
ર છે.

તિન્નાણં તારયાણં જુધ્યાણં જોહ્યાણં ॥

આઠકર્મ થકી પોતે મૂકાણા છે, જીનને મૂકાવવા

સમર્થ છે, સર્વ વસ્તુને જ્ઞાને કરી નાણે છે, સર્વ વસ્તુ
ને દર્શને કરી દેખે છે.

મુક્તાણં મોક્ષગાણં સબન્નૂણં સબ્ધરિસીણં

(શિવ કેળ) ઊપદ્રવ રહિત અયલ છે (અરુન કેળ)
વ્યાધિ વેદનાથી રહિત છે. જ્ઞાનાદિક અનંત ચતુષ્ટયે ક
રી યુક્ત છે, અક્ષય છે.

સિવમયલ મરય મણંત મજ્જયા

(અવ્યાબાધ કેળ) બાધા પીડા રહિત છે સંસાર
મમાં કરી અવતરવું નથી માટે અપુનરાવર્તિ એવી
સિધ્ધિ ગતિ છે.

મવ્યાબાહ મપુણરાવત્તિ સિધ્ધિગર્ઠા

નામ નેનું એવા સ્થાનક પ્રત્યે (સંપ્રાપ્ત કેળ) પામ્યા
તે અરિહંતને નમસ્કાર થાઓ. કેવા છે તે શ્રી અરિહંત
તોડે અંતરંગ રાગાદિક રિપુવર્ગને જીતનાર છે.

નામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં નમો નિણાણં

જીત્યા છે ઈહલોકાદિક સાત લય નેણે એવા દેવા-
ધિદેવને મહારી ત્રિકાલ વંદના હોને ॥ ઈતિ ॥ બ્રહ્મા
નિય લયાણં દેવાધિદેવને ત્રિકાલ વંદના
॥ ઈતિ ॥ ૭ ॥

અથ સામાયિક પારવાનો પાઠા

સામાયિક વ્રતને વિષે સંયુક્ત હોય ॥

સામાઈજ વચ નુત્તો

ન્યાંસુધી જીવ સાવધ વ્યાપારના નિયમ સંયુક્ત હોય ॥

નવ મણે હોઈ નિયમ સંનુત્તો ॥

ત્યાં સુધી અશુભ કર્મને છેદે

છિન્નઈ અસુહં કમ્મ ॥

નેટલી વાર સામાયિક કરે, તેટલી વાર અશુભ કર્મને છેદે

સામાઈજ નત્તિજાવારા ॥ ૧ ॥

(૭૧ કે) વલી સામાયિક કરતી વખત,

સામાઈયંમિ ૭૧ કરે ॥

(નમ્હા કે) ને માટે સાધુ સમાન શ્રાવક હોય,

સમણોઈવ સાવજો હવઈ નમ્હા ॥

એ કારણે ભણી ઘણા સામાયિક પ્રત્યે ને તત્ત્વના

ભણા હોય તે કરે.

એએણ કારણેણં, જહુસો સામાઈયં કુન્ન ॥ ૨ ॥

સામાયિક વિધે લીધું વિધે પારિજં,

સામાયિક વિધે લીધું વિધે પારિજં ॥

વિધિ કરતાં ને કાંઈ અવિધિ આશાતના

વિધિ કરતાં ને કાંઈ અવિધિ આશાતના

થઈ હોય, તે (દુષ્ટ કે) પાપ મિથ્યા એટલે નિ

પ્રલ થાને.

થઈ હોય તસ્સ મિછામિ દુક્કડં

સામાયિક વ્રતને વિષે દશ મનના દોષ, દશ વચન-
ના દોષ, અને બાર કાયાના દોષ.

દશ મનના દશ વચનના બાર કાયાના

એવં બ્રહ્મીશ દોષમાં ને કોઈ દોષ લાગ્યો હોય,

એ બ્રહ્મીશ દોષમાં ને કોઈ દોષ લાગ્યો હોય

તે પાપ નિષ્કલ થાને ાઈતિ સામાયિક પારદાનો પાછા

તસ્સ મિછામિ દુક્કડં ાઈતિ ાષના

અથ પડિદ્ધમાણું લિખ્યતે

ઈછું છું. વાંછું છું. હે ક્ષમાશ્રમણ ! તમોને વાંદું છું.

ચાપનિકા એટલે, મહારા શરીરની શક્તિયેં કરી સહિત

ઈછામિ જમાસમણો વંદિઉં નવણિન્નએ

પાપશૂપ વ્યાપારને નિષેધિને વાંદું છું. તમે (મેં કેને)

મુઝને (મિજિગ્ગહ કેને) મિત અવગ્રહ માંહેં પ્રવેશ કરવા

ની (અણુન્નણહ કેને) આજ્ઞા આપો

નિસીહિઆએ અણુન્નણહ મે મિજિગ્ગહં

એક ગુરિવંદન વિના જીન વ્યાપારને નિષેધિને (અધ

સ્કાયં કેને) ગુરિનો અધઃપ્રદેશનો છેલ્લો ભાગ તે પગ

ન્નણવા, એટલે ગુરિના પગ પ્રત્યે પોતાના (કાય કેને)

હાથ અને લલાટેં કરી રૂડીરીતે (સંકાસં કે૦) સ્પર્શે.

નિસિહિ અહો કાયં કાયસંકાસં ॥

પછી જે હાથ નેડી ગુરૂની સન્મુખ દૃષ્ટિ રાખી આવી રીતે કહે કે હે પૂન્ય! તમારાં ચરણ સ્પર્શતાં ને કાંઈ મહારે ભવેં આપને (કિલામો કે૦) કિલામના એટલે પી-ડા ઊપનવી હોય, તે (લે કે૦) તમોને (જમણિને કે૦) જમવા યોગ્ય છે (અપ્પકિલંતાણં કે૦) આપ અત્પ કિ-લામણાવાલા છો.

જમણિન્ને લે કિલામો અપ્પકિલંતાણં ॥

જહુ શુભેં કરીને એટલે ઘણા સમાધિ લાવેં કરી-ને જોમ કુશલેં કરીને (લે કે૦) તમારો દિવસ, વ્યતિક્રાંત થયો એટલે રીત્યો ?

જહુ સુલેણ લે દિવસો વઠેકંતો ॥

(લે કે૦) તમારે (લત્તા કે૦) સંયમ યાત્રા (થ કે૦) વતી (લ્વણિઝં કે૦) ઈંદિય અને નોંઈંદિયના ઊ-પશામદિડ પ્રકારેં કરી નિરાબાધ શરીર (લે કે૦) ત-મારે છે. હું જમાવું છું.

લત્તા લે લ્વણિઝં થ લે જામેમિ ॥

હે ક્ષમાશ્રમણ! તમોને દિવસ સંજંધિ વ્યતિક્રમ એ-ટલે અવશ્ય કરણીય વિરાધના રૂપ મહારો અપરાધ તે પ્ર-ત્યેં ॥ ઈતિ વાંદણા ખાર આવર્ત રૂપ સંપૂર્ણ ॥ ૧૧ ॥

જમાસમણો દેવસિયં વઠ્ઠમંઠતિ ॥૧૧॥

અથ આવસિઆએનો પાઠ અર્થસહિત.

અવશ્ય કરણીને વિષે ને અતિથાર લાગા હોય, તે
થકી હું નિવર્તુ છું. ક્ષમાશ્રમણ સંજંઘીની

આવસિઆએ પઠિહ્મમામિ જમાસમણાણં

દિવસને વિષે થઈ એવી ને આશાતના તે કેઈ આશા
તના તો કે તેત્રીશ આશાતના માંદેલી અનેરી કોઈ પ-
ણ આશાતનાયેં કરીને તથા વલી

દેવસિઆએ આસાયણાએ તિત્તીસન્નયરાએ

ને કાંઈ ફૂડું આલંબન લેઈ મિથ્યાલાવવર્તાયો
હોય મન સંજંધિ ને દુષ્ટત એટલે પાપ વચન સંજંધી
ને દુષ્ટત એટલે પાપ

નંકિંચિ મિદ્ધાએ મણદુહ્કડાએ વયદુહ્કડાએ

કાયા સંજંધિ અચલાયેં ને દુષ્ટત થયું હોય, કોયેં
કરી, માનેં કરી, માયાયેં કરી,

કાયદુહ્કડાએ કોહાએ માણાએ માયાએ ॥

જોલેં કરી, સર્વ ત્રણે કાલને વિષે ને અવિનયા
દિડ થયો હોય, સર્વથા મિથ્યા બિપચાર રૂપ આશાત
નાયેં કરીને

લોલાએ સવ્વકાલિઆએ સવ્વમિદ્ધોવચારા

એણે

સર્વ ધર્મ ને આઠ પ્રવચન માતારૂપ તેની કરણીને
અતિક્રમવા રૂપ આશાતનાથેં કરીને એ પૂર્વેક્ત પ્ર-
કારની સર્વ આશાતનાથેં કરીને

સવ્વધમ્માઈકકમણાએ આસાયણાએ

ને મહારે ભવેં અતિયાર દોષ કર્યો હોય, તે અતિ
થાર પ્રત્યેં હે ક્ષમાશ્રમણ ! હે સાધુ !

ને મે અઈઆરો કર્યો તસ્સ જમાસમણો

હું પડિક્કમું છું, આત્માની સાજેં નિંદું છું, ગુરૂ સાજેં ગર્હું છું

પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ

તે અપરાધ રૂપ પાપેં કરી સહિત એવા આત્માને હું વો
સિરાવું છું ॥ ઈતિ આવસિઆએનો અર્થ સંપૂર્ણ ॥૧૨॥

અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ઈતિ સમાપ્ત ॥૧૨॥

અથ પડિક્કમણું ઠાવવાનો પાઠા

અવશ્ય કરણી કરવા યોગ્ય તેનો તમારી ઈચ્છા હો
ય તો આદેશ આપો. હે લગવનૂ પૂન્ય ! તો

આવસહિ ઈચ્છાકારેણ સંદિસહુ લગવનૂ

હું દિવસ સંજંધિ પડિક્કમણું ઠાળું દિવસ સંજંધિ ॥

દેવસિ પડિક્કમણું ઠાએમિ દેવસિ

જ્ઞાનાથારને વિષે, સમ્યક્ત્વ દર્શનને વિષે, દેશ વિરતિ
ચારિત્રને વિષે, તપાથારને વિષે, વીર્યાથારને વિષે,

જ્ઞાન દર્શન ચારિત્ર તપ વીરિયા

ને અતિથાર લાગો હોય, તેની ચિંતવનાને અર્થે ક
રું છું. હું કાચોત્સર્ગ પ્રત્યે ૫ ઈતિ પડિઠ્ઠમણું ઠાવવાના
પાઠનો અર્થ સંપૂર્ણ ૫૧૩ ૫

અતિથાર ચિંતવનાર્થ કરેમિ કાઠિસ્સગ્ગા
ઈતિ ૧૩

અથ ઈછામિ ઠામિનો પાઠા

ઈછ્યું છું હું એકઠામેં કાઠિસ્સગ્ગ કરવાને ને મહા
રે ભવેં ૫

ઈછામિ ઠામિ કાઠિસ્સગ્ગં ને મે ૫

દિવસ સંજંધિઓ અતિથાર દોષ કીધો હોય તે અ-
તિથાર અનેક પ્રકારના છે, તે કહે છે. કાયા સંજંધિ

દેવસિઓ અઈઆરો કરો કાઈઓ ૫

વચન સંજંધિ મન સંજંધિ ત્યાં ઊત્સૂત્ર જોલવા થ-
કી ઊન્માર્ગ સ્થાપ્યો હોય, તેના યોગેં કરી,

વાઈઓ માણસિઓ ઊત્સૂતો ઊમ્મગો ૫

અકલ્પનીય પણું આચર્યું વલી તેના યોગેં કરી નહીં
કરવા યોગ્ય કાર્ય કર્યું એ કાચ અને વચન સંજંધિ અ-
તિથાર કહ્યા, હવે મન સંજંધિ અતિથાર કહે છે - મન
ને વિષે (દુન્નઓ કે) દુધ્યાન કરવે કરી તે દુધ્યાનના
યોગેં કરી દુષ્ટ અશુભ કાર્યનું ચિંતવણું ૫

અકપ્પો અકરણિન્ને દુન્નમ્મો દુચ્ચિંતિમ્મો

તે માટે તે અનાથાર કહિયે. તે અનાથાર માટેનું ઈછવા વાંછવા યોગ્ય નહીં તે ઈછવા વાંછવા યોગ્ય નહીં માટેનું આવકને કરવા યોગ્ય નહીં, બિચિત નહીં એ મન સંબંધિ અતિથાર કહ્યો.

અણાચારો અણિછિયવ્વો અસાવગપાવગો

હવે એ સર્વ અતિથાર શાને વિષે લગાડ્યો હોય તે કહે છે. જ્ઞાનને વિષે, તથા દર્શન તે સમકિતને વિષે ચારિત્રાચારિત્ર તે દેશવિરતિ ચારિત્રને વિષે.

નાણે તહદંસણે ચરિત્તાચરિત્તે

શ્રુત સિધ્ધાંતને વિષે, સમ્યક્ત્વ રૂપ સામાયિકને વિષે, શંકા પ્રમુખેં કરી ત્રણ ગુણને અણપાલવે કરી,

સુએ સામાઈએ તિન્હં ગુત્તીણં

ચાર કષાયને કરવે કરીને પાંચ અણુવ્રત માંહેથી

ચેગિન્હં કસાયાણં પંથન્હં મણુવ્વયાણં

ત્રણ ગુણવ્રત માંહેથી, ચાર શિક્ષા વ્રત માંહેથી,

તિન્હં ગુણવ્વયાણં ચેગિન્હં સિજ્જાવ્વયાણં

એ બાર પ્રકારના વ્રત રૂપ આવકનો ને ધર્મ, તેને વિષે

બારસ્સ વિહસ્સ સાવગ ધમ્મસ્સા

ને કાંઈ દેશચક્રી ખંડના કીધી હોય, ને કાંઈ સર્વ ચક્રી લંગ કરી વિરાધ્યું હોય, તેનું દુષ્ટત ને પાપ, તે

મહાર્ષિ પાપ, મિથ્યા યાજ્ઞો ॥ ઈતિ ઈચ્છામિ હામિના
પાઠનો અર્થ ॥૧૪૧॥

નં જંડિઅં નં વિરાહિઅં તસ્સ મિચ્છામિ દુ
ઝડં ॥ ઈતિ ॥૧૪૨॥

સાંઝના પડિઝ્ઝમણામાં તપનો
ડાણિસ્સણ પ્રારંભઃ

જ્ઞાનને વિષે, સમક્ષિત દર્શનને વિષે,

નાણંમિ દંસણંમિઅ ॥

આરિત્રને વિષે, તપને વિષે તથા વીર્યને વિષે,

અરણંમિ તવંમિ તહય વીરિયંમિ ॥

એ પાંચને વિષે ને આશ્વરણ એટલે વ્યાપાર, તેને
(આયારો કે) આશ્વર ડહિયેં અથવા એ જ્ઞાનાદિક પાં
ચનું ને આશ્વરણ, તેને આશ્વર ડહિયેં.

આયરણં આયારો ॥

એ પ્રકારે એ પ્રત્યક્ષ પાંચ પ્રકારનો આશ્વર, શ્રીતી
ર્થકરેં કહ્યો છે ॥૧૪૩॥

ઈઅ એસો પંથ હા લણિઅો ॥૧૪૪॥

તિહાં પ્રથમ જ્ઞાનના આઠ આશ્વર કહે છે. એક ડા
લ વેલાયેં લણવું, જીનું જ્ઞાનીનો વિનય કરવો, શ્રી
નું જ્ઞાની તથા જ્ઞાનને વિષે અંતરંગ પ્રેમ કરવો, તે-

ને બહુમાન કહિયેં ॥

ડાલે વિણએ બહુમાણે ॥

ચોથું સૂત્રોના તપ વિશેષ ઊપધાન યોગનું વહેવું ત
થા પાંચમું વિદ્યાગુરૂને ઓલવવો નહીં, વિસારવો નહીં

ઊવહાણે તહય નિન્હવણે ॥

છઠું સૂત્ર અક્ષર શુદ્ધ લણવો તેને વ્યંનન કહિયે
સાતમો અર્થ શુદ્ધ લણવો, આઠમો (તદુલએ કે)
સૂત્ર અને અર્થ એ બેહુ શુદ્ધ લણવાં ॥

વંતણ અથ્થ તદુલએ ॥

એ આઠ પ્રકારે જ્ઞાનાધાર નાણવો. તે નેમ કહ્યો છે
તેમન કરવો, એથી વિપરીત કરીયેં તો અતિધાર લાગે

અહુવિહો નાણ માયારો ॥ ૧૧ ॥

હવે દર્શનના આઠ આધાર કહે છે. એક શ્રી નિન
વચનમાં શંકા ન કરવી, બીજી અન્ય દર્શનની ટાંછા
ન કરવી, અન્ય દર્શનનીમાં લગારેક ક્ષમાદિક ગુણદે-
ખી તેનો અભિલાષ ન કરવો.

નિસ્સંકિઅ નિક્કંજિયા ॥

ત્રીજી ક્રિયા અનુષ્ઠાનાદિક ધર્મના ફલમાં સંદેહ
ન રાખવો તથા સાધુ સાધવીના મલ મલિન શરીર,
વસ્ત્ર દેખી દુગંધા ન કરવી. ચોથું મિથ્યા દષ્ટિનાં-
ક્રિયા, કષ્ટ, કરામત દેખી તેના ઊપર વ્યામોહ ન થાવું,

તે અમૂઢ દષ્ટિ પુરૂષનું લક્ષણ ન્નણવું ॥

નિવિતિગિઘ્ઘા અમૂઢ દિઢિઅ ॥

પાંચમું સમકેત ધારી ગુણવંતના અલ્પગુણની-
પણ અધ્યા પૂર્વક પ્રશંસા કરવી. તે ઊપજૂંહક આચાર
ન્નણવો. છઠું શ્રીનિન ધર્મ થકી પડતા પ્રાણીને-
સહાય આપી ધર્મમાં ધિર કરવો, તે ધિરીકરણ પુ-
રૂષનું લક્ષણ ન્નણવું.

ઊવજૂહ ધિરી કરણો ॥

સાતમું સાધર્મિની ભક્તિ કરવી, તે વાત્સલ્ય પુરૂષ-
નું લક્ષણ. આઠમું ને રીતે અન્ય દર્શની લોક પણ શ્રી
નિનશાસનની અનુમોદના કરે, મિથ્યાત્વ મૂકે એવાં
કાર્ય કરવાં ને થકી શ્રીનિન ધર્મ દીપે, તે પ્રભાવના લક્ષણ.

વચ્છલ પ્પભાવણે અઢૂાઝા ॥

હવે ચારિત્રાચાર કહે છે. (પ્રણીધાન કે) સ્થિર ચો-
ગ સંયમ વ્યાપાર એટલે મન, વચન, કાયાના યોગ
ચારિત્ર પાલવાને વિષે યુક્ત હોય.

પણિહાણ નેગન્નુત્તો ॥

તે પાંચ સમિતિ અને ત્રણ ગુત્તિ તેણેં કરી

પંચહિં સમઘિં તિહિં ગુત્તીહિં ॥

એ ચારિત્રાચાર ને છે, તે આઠ પ્રકારનો ન્નણવો ॥

એસ ચરિત્તાયારો ॥ અઢૂવિહો હોઈ નાયવ્યો ॥

હુવે તપાચાર કહે છે - બાર પ્રકારના તપને વિષે અ
પિ શબ્દે નિશ્ચય છે -

બારસવિહંભિવિ તપેા

તે છ લેદ અભ્યંતર અને છ લેદ બાહ્ય સહિત છે.
વલી કુશલ એટલે તીર્થકરે બિપદિષ્ટ્યું છે એવું છે ॥

સમ્પ્રિંતર બાહિરે કુસલ દિદ્વા

તે તપ કહેવું છે તો કેગલાનિ એટલે કુગંછા લાવ
રહિત છે તથા અશનાદિક આલ્લવિકાયેં કરી રહિત
છે, માત્ર કર્મકાયને નિમિત્તેન કરવું છે પણ હું તપ ક
રું તો મહારી પેટ ભરાઈ જાય, તે વાસ્તે નહીં.

અગિલાઈ અણાળવી ॥

એ રીતેં બણવો તે તપાચારને અને એથી વિપરી
ત કરે તો તે તપાચારના અતિચાર લાગે ॥ ૫ ॥

નાયવ્યો સો તવાયારો ॥ ૫ ॥

હુવે તપાચારના બાર લેદમાંથી પ્રથમ બાહ્ય તપના
છ લેદ કહે છે. એક અશનાદિક ચાર આહારનો
ત્યાગ કરવો તેને અનશન તપ કહિયેં, તે બે પ્રકારે
છે. એક નવકારસીથી માંડીને છમ્માસી પર્યંત તપ
કરવું તે ઈત્થર કહીયેં. બીજું ભવભવ પર્યંત અન-
શન કરવું. બીજે બીનોદરીકા તપ. તે વસ્ત્ર પાત્ર ઓ
છાં કરવાં તથા ભૂજ કરતાં પાંચ સાત કોલિઆ ઓ

છા નમવા તથા કષાયની ન્યૂનતા કરવી.

અણસણ મૂળોચરિયા

ત્રીને સ્વ્યાદિક ચાર પ્રકારના અભિયત્ન કરીને વ્રતી
એટલે આત્મવિકાનો સંક્ષેપ કરવો, તેને વ્રતિ સંક્ષેપ ત
પ કહિયે. ચોથો વિગ્યાદિક રસનો ત્યાગ કરવો તથા
લીલોતરી પ્રમુખનો નિયમ કરવો, નીચી કરવી, તેને
રસ ત્યાગ તપ કહિયે.

વત્તિ સંજેવણું રસચ્યાઓ

પાંચમું તપ કાગિસ્ત્રગ્ન કરવો, વીરાસન, પદ્માસન
તથા ગિહટાદિક આસન કરવાં, ટાઢ તાપની આતા-
પના લેવી, જોથ કરવો, ઊઘાડે પગે ચાલવું, ભૂમિ
ઊપર શયન કરવું, ઈત્યાદિક પ્રકારે કરી શરીરને ક
ષ્ટ દેવું, તેને કાય કલેષ તપ કહીયે. છઠ્ઠું વિષય કષાય
ને ઊદીરવા નહીં, ઊદય આવ્યા તેને નિઃશ્વ કરવા, અ
શુભ યોગનું નિવારવું, શુભયોગમાં પ્રવર્તવું, સ્ત્રી,
પશુ, નપુંસક રહિત સ્થાનક સેવવું, ફૂકડીની પેરે
હાથ પગ પ્રમુખ સંવરી રાખવા, તેને સંલીનતા તપ
કહીયે. એ છ પ્રકારે (જન્મને તવો હોઈ કે) જાણ
તપ છે ૥ ૥ ૥

કાયકલેસો સંલીણ યાયજન્મને તવો હોઈ ૬

હવે અન્યંતર તપના છ લેદ કહે છે. એક દોષ સ્ત્રો

થકે ગુરૂપાસેંથી આલોચણા લીયે, બીન્ને જ્ઞાનાદિક
નો વિનય કરે. તથા ગુરૂવાદિકનો વિનય કરે. ત્રીન્ને
બ્રાહ્મ, વૃદ્ધ, તપસ્વી, ગ્લાનની વચાવશ્ય એટલે શુ-
શ્રૂષા કરે, (તહેવ કે) તેમજ. થોથો વાંચના, પૃછ-
ના, પરાવર્તનાદિક પાંચ પ્રકારનો સ્વાધ્યાય કરે ॥

પાયછિત્તં વિણઝો, વેયાવશ્યં તહેવ સઝઝાઝો

પાંચમો આર્ત અને રોદધ્યાન નિવારવો અને ધર્મ
તથા શુદ્ધ ધ્યાનનું ધ્યાવવું, તેને ધ્યાન તપ કહીયે.
છઠું કર્મક્ષય નિમિત્તે કાયોત્સર્ગ કરવો, તેને કાગિ
સ્સગ તપ કહીયે. (અપિ કે) નિશ્ચે, એ અત્યંતર
તપ છ પ્રકારે છે ॥ ૭ ॥

નણં ઊસ્સગોવિય, અપ્પિંતરઝો તવો હોઈઝ

હવે વીર્યાચાર કહે છે. અનિગૂહિત એટલે અણ
ઢાંકેલા છે અણ ગોપવેલા છે, અર્થાત્ પ્રગટ છે મ-
ન, વશન અને કાયાનાં બલવીર્ય નેનાં.

અણિગૂહિઝ બલવીરિઝો ॥

(ને કે) ને (પરિહ્રમર્થ કે) પરાક્રમ કરે છે, બિ-
દ્યમ કરે છે, (બ્રહ્મ કે) યથોક્ત નેમ શ્રીતીર્થંકર દેવે
કહ્યો છે તેમ (મહિત્તો કે) બિપયુક્ત સાવધાન થકો.

પરિહ્રમર્થ ને બ્રહ્મ માહિત્તો ॥

(નુંબઈ કે) તે ધર્મકાર્યને વિષે નેડે, લાગે, પ્રવર્તે,

(નહાથામં કે) યથાશક્તિ પ્રમાણે પીતાના જલને -
 અનુસારે તેને (નાયબી કે) નળાવો વીર્યાધાર પ્રત્યે
 એટલે સંવર કુરણીમાં યથાશક્તિયે પરાક્રમ ફોરવે,
 તે મનાદિક ત્રણ લેદે વીર્યાધાર નળાવો પાટા

નુંબઈઅ નહાથામં, નાયબો વીરિઆ યારો
 પાટા ઈતિ તપના કાગિસ્સગ્ગ સંપૂર્ણા

અથ જારવ્રતના અતિથાર અર્થસહિત
 પ્રારંભિયે છેયેં

શ્રીજ્ઞાનને વિષે ને કાંઈ અતિથાર લાગ્યા હોય.

શ્રીજ્ઞાનને વિષે ને અતિથાર લાગ્યા હોય

તે આલોખિં છું. ને વચ્ચેન હીણા લાગ્યો હોય પાપા.

અક્ષર લાગતાં વચ્ચેમાં મેલી દીધો હાંથ પાશા

તે આલોખિં. નં વાઈધ્યં વચ્ચે મેલિઅં

હીન અક્ષર લાગ્યો હોય પાડા અધિકો અક્ષર

લાગ્યો હોય પાજા પદ હીન એટલે લાગતાં પદ મે
 લી દીધું હોય પાપા

હીણાજ્જરં અચ્ચેજ્જરં પયહીણં

વિનય હીન, તે સુતાં, બિદતાં, લાંબે પર્ગે બેસતાં
 લાગ્યો હોય પાડા યોગ હીન લાગ્યો હોય પાજા શ
 જ્ઞ હીન લાગ્યો હોય પાટા

વિનયહીણં ન્નેગહીણં ઘોસહીણં

ગુરુએ અક્ષર રૂઝે દીધો તેને ફેરવી નાખ્યો હો

યા તાલા ગુરુ દત્ત અક્ષરને ભૂંડી રીતે ઈછ્યું હોય

પાપના અકાલે

સુદુહિન્નં દુદુ પડિછિયં અકાલે

સિધ્ધાંત લણ્યો હોય પાપના અને કાલ વેલાયે

સિધ્ધાંત ન લણ્યો હોય પાપના

કરુજો સજ્જારુજો કાલે ન કરુજો સજ્જારુજો

અ સજ્જારુજે, સજ્જારુજ ધ્યાન કર્યો હોય પાપના

સજ્જારુજ કરવાની વેલાયે સજ્જારુજ ધ્યાન ન કર્યો

હોય પાપના

અસજ્જારુજે સજ્જારુજ સજ્જારુજે ન સજ્જારુજ

એમ ને કોઈ જ્ઞાન લણવાના યોદ અતિથારને વિષે

ને કોઈ જ્ઞાનના થીડા અતિથારને વિષે

દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય.

દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય

જ્ઞાનની આશાતના ત્વણતી વખતે કરી હોય, તે

પાપ મિથ્યા હોને નિઃશ્વ હોને પાપના

તસ્સ મિછામિ દુઝ્ઝડાપા

હવે નિનવથન બીપર નિસ્સંક પણે રહેવું એવું ને

શ્રી સમ્યક્ત્વ દર્શન રૂપ રત્ન તેને વિષે ને

~~દર્શન શ્રી સમકેત રત્નને વિષે ને~~

~~અતિયાર લાગો હોય, તે આલોજિં છું.~~

~~અતિયાર લાગો હોય, તે આલોજિં~~

~~શ્રી ભિન તીર્થંકરના વચન સત્ય કરી ઠીક સદૃશ્યાં~~

~~ન હોય ૥૧૥~~

~~શ્રી ભિન વચન સમાં સદૃશ્યાં ન હોય ૥~~

~~તેમના વચનજી પર પ્રતીત એટલે આસ્તા આણી ન~~

~~હોય ૥૨૥ તીર્થંકરના વચનજી પર રૂચિ આણી ન હોય ૥૩૥~~

~~પ્રતિત્યાં ન હોય, રોચ્યાં ન હોય ૥~~

~~પરદર્શની ને યોગી, સંન્યાસી, પ્રમુજ તેની આઝાં-~~

~~ક્ષા વાંછના પ્રમુજ ડીધી હોય ૥૪૥~~

~~પરદર્શનીની આઝાંક્ષા ડીધી હોય ૥~~

~~તપ પ્રમુજ ધર્મ કરણીનાં ને ફલ, તે પ્રત્યે સંદેહ~~

~~આણ્યો હોય, ને આ ધર્મ કરણી કરું છું, તેનું ફલ થ~~

~~શે હિંચા નહિં થાય ૥૫૥~~

~~ફલ પ્રત્યે સંદેહ આણ્યો હોય ૥~~

~~યોગી, સંન્યાસી, પ્રમુજ પરદર્શનીનો મહિમા દેખી~~

~~વખાણ્યા હોય ૥૬૥~~

~~પર પાઝંડીની પ્રશંસા ડીધી હોય ૥~~

~~પરદર્શનીનો સંસ્તવ કહ્યો હોય ૥૭૥ પરદર્શની~~

સાથે રાત્રિ દિવસ પરિચય ગોષ્ઠિ કરી હોય ॥૮૧॥

પરપાખંડિનો સંસ્તવ, પરિચય કીધો હોય ॥

એ રીતે સમકેત રૂપ રત્નને વિષે ને કાંઈ મલીન લા
વ કસ્યો હોય. એ આઠ પ્રકાર માંહેલો ને કોઈ

ને કાંઈ સમકિત રત્નને વિષે આઠ પ્રકારે

ન્નણતાં, અન્નણતાં, દિવસ સંજંધી

ન્નણતાં, અન્નણતાં દિવસ સંજંધી

દોષ લગાડ્યો હોય, તે મહારે પાપ નિષ્ફલ થાઓ ॥૮૨॥

દોષ લગાડ્યો હોય તસ્સ મિછામિ દુકડડં ॥૮૩॥

હવે બાર વ્રતના શાઠ અતિયાર આલોવે છે, તિહાં પ્ર
થમ મહોદા પ્રાણીના પ્રાણનો અતિપાત એટલે ઘાત ક
રવો, તેથી નિવર્ત્યો છું. તે વ્રત માંહે

પહેલું સ્થૂલ પ્રાણાતિપાત વિરમણ વ્રતને વિષે

ને અતિયાર લાગ્યા હોય, તેને આલોગં છું ॥

ને અતિયાર લાગ્યા હોય, તે આલોગિં ॥

પ્રથમ રીશ વશે કોઈ કરી કોઈ જીવ બપરે આકરો

ઘાવ ઘાલ્યો હોય, એટલે ઘણો માર્યો હોય ॥૮૪॥

રીશવશે ગાઢો ઘાવ ઘાલ્યો હોય ॥

ઢોર પ્રમુજને આકરા બંધને બાંધ્યા હોય ॥૮૫॥

પ્રમુજના નાક, કાન, કંઠલાદિક અવયવનો

ગાઢે જંઘનેં જાંઘ્યા હોય અવયવનો
 છેદ કીધો હોય ાઝા ગાંડલ પળે ઢોર ગાડાં, જિંટ,
 પ્રમુજ જીપરેં અત્યંત તાર લસ્યો હોય ાઝા
 છેદ કીધો હોય અતિતાર લસ્યો હોય
 ઢોર પ્રમુજને ચારો, પાણી, દાણો પ્રમુજ દેવાનો વિ
 છેદ એટલે અંતરાય કીધો હોય ાપા

લાત પાણીનો વિછેદ કીધો હોય,
 એ પ્રથમ વ્રતના પાંચ અતિયાર માંહેલો ને કોઈ દિ
 વસ સંજંધિ દોષ એટલે પાપ લાગ્યું હોય,
 ને કાંઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય,
 તે મહાઈં દુષ્ટ એટલે પાપ મિથ્યા થાને ાઝા
 તસ્સ મિછામિ દુઝ્ઝં ાઝા

જીને વ્રતેં મહોટું નૂહું જોલવા થકી નિવસ્યો છું તેને વિષે
 જીનું સ્થૂલ મૃષાવાદ વિરમણવ્રતને વિષે
 ને અતિયાર દોષ લાગ્યો હોય તે આલોજિં છું.
 ને અતિયાર દોષ લાગો હોય, તે આલોજિં છું.
 સહસાહારેં કોઈના જીપર અછતું જોતું આલ દીધું હોય
 સહસાહારેં કોઈ પ્રત્યેં દૂડાં આલ દીધાં હોય,
 કોઈ મિત્રાદિકની છાની ગુણ વાર્તા પ્રગટ કીધી હોય ર
 રહસ્ય છાની વાત પ્રગટ કીધી હોય

સ્ત્રીના મર્મની ચાત, લોક આગલ પ્રકાશી દેખાડી હોય

સ્ત્રીનાં મર્મ પ્રકાશ્યાં હોય

કોઈને નલમાં નાખવાને અર્થે નૂહોળિપદેશ દીધો હોય

કોઈને અપાય પાડવા લણી મૃષા ઉપદેશ

દીધો હોય

જોડા લેજ લગ્યા હોય, જોડી સાક્ષી પૂરી હોય

ફૂડા લેજ લગ્યા હોય, ફૂડી સાજ પૂરી હોય

એ જીન વ્રતના પાંચ અતિથાર માંહેલો ને કોઈ દિવસ સંજંધિ અતિથાર દોષ લાગ્યો હોય, તે પાપ નિઃ

ફલ થાને તારા

ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષનાજ્ઞા

ત્રીને વ્રતે મહોટકું અદત્તાદાન એટલે ચોરી કરવા થઈ નિવસ્યો છું, તે વ્રતને વિષે ને અતિથાર લાગા તે આલોભિં છું

ત્રીનું સ્થૂલ અદત્તાદાન વિરમણ વ્રતને વિષે ને અતિથાર લાગા

ચોરીની વસ્તુ નળીને લીધી હોય તથા ચોરને સહાય દીધું હોય

ચોરાઈ વસ્તુ લીધી હોય, ચોરને સહાય દીધું હોય,

રાન્ય વિરધ્ધ કાંઈ આચર્યું હોય, દાણચોરી કી-
ધી હોય તાડા

રાન્ય વિરધ્ધ કીધું હોય

જોરાં તોલ, ત્રાજવાં તથા પાચલી, ગળ પ્રમુખ મા
પ જોરાં કીધાં હોય, લેવાના નૂદાં અને દેવાનાં નૂ
દાં કીધાં હોય તાજા

ફૂડાં તોલાં, ફૂડાં માપ કીધાં હોય,

સારી વસ્તુમાં માઠી વસ્તુનો લેલ, સંલેલ કરી વેચી
હોય, અથવા સારી નણસ દેખાડીને પછી ખરાબ
નણસ આપી હોય તાપા

વસ્તુમાં લેલ સંલેલ કીધા હોય

એ રીતે ત્રીન વ્રતના પાંચ અતિઆરમાં ને કોઈ દિવસ
સંજંધિ દોષ લાગ્યો હોય, તે પાપ નિઃશૂલ થાને ॥
ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગ્યો હોય તગા

થોથે વ્રતે પોતાની સ્ત્રી ને પંચની સાજેં પરણી છે,
તેની સાથેં લોગ લોગવવાનો સંતોષ રાખ્યો છે, અને
પરદારા ને પરસ્ત્રી તેની સાથેં ગમન કરવાનો
ચોથું સ્થૂલ સદારા સંતોષ પરદારાગમન
ત્યાગ કીધો છે, એવા ચોથા વ્રતને વિષે ને અતિ-
આર દોષ લાગો હોય, તે આલોળ છું ॥

વિરમણ વ્રતને વિષે ને અતિથાર લાગ્યા

જીનની રાજેલી વેશ્યા સાર્થે મૈથુન સેવા કીધી
હોય તે પ્રથમ અતિથાર પાવા

ઈત્તર થોડા કાલની રાજીસૂં ગમન કીધાં હોય

વિધવા કુમારિકા તથા દાસીની સાર્થે મૈથુન સે
વા કીધી હોય પાવા

અપર ગ્રહીતનાં ગમન કીધાં હોય,

અન્ય સ્ત્રીઓ સાર્થે આલિંગન, અંજનાદિક કરવા
થકી ત્રીને અતિથાર થાય પાડા પોતા વિના અન્ય
ચકીલાદિકના દીકરા દીકરીના વિવાહ નેડ્યા હોય ન

**અનંગ ક્રીડા કીધી હોય, પીયારા વિવાહ
નેડ્યા હોય,**

કામલોગ, તીવ્ર અભિલાષે સેવ્યા હોય,

કામલોગ તીવ્ર અભિલાષે સેવ્યા હોય પા

અનેરા પાસે કામલોગ સેવરાવ્યાં હોય કોઈ સેવતો
હોય તેને અનુમોદન આપ્યું હોય પાવા

સેવરાવ્યા હોય, સેવતાં પ્રત્યે અનુમોદા હોય

એ રીતે થોડા વ્રતને વિષે ને કોઈ દિવસ સંજંધિ
દોષ લાગ્યો હોય તે પાપ નિષ્કલ થાને.

ને કાંઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય તસ્સ

પાંચમા પરિગ્રહ પરિમાણ વ્રતને વિષે પોતાની ઈ
છછા પ્રમાણે ધનાદિક નવવિધ પરિગ્રહનું પ્રમાણ કરે
લ છે, તે વ્રતને

પાંચમું ઈછાપરિગ્રહ પરિમાણ વ્રતને
વિષે ને અતિથાર લાગ્યા હોય, તે આલોળિં છું.

વિષે ને અતિથાર લાગ્યા હોય તે આલોળિં
ધન તે નાણાનું, તથા સોવીશ નતના ધાન્યનું પ
રિમાણ અતિક્રમ્યું ૧૧૧૧ ઢાંકેલી તથા બિઘાડી લૂ
મિડાનું પરિમાણ અતિક્રમ્યું ૧૧૨૧ રૂપા તથા સો
નાનું પરિમાણ અતિક્રમ્યું ૧૧૩૧

ધન ધાન્યનું જિત્તવચ્ચુનું રૂપા સોનાનું
દાસ, દાસી, ગાય, લેંશ, ઘોડા પ્રમુખ દ્વિપદ ચતુ
ષ્પદનું પરિમાણ અતિક્રમ્યું ૧૧૪૧ ઘર વજરી, થાલી,
વાટકા પ્રમુખનું પરિમાણ,

દુપદ ચિત્તિપદનું કુવિધાતુનું પરિમાણ
અતિક્રમ્યું હોય ૧૧૫૧ એ પાંચના પરિમાણ થ
કી બિપશંત વધારો થાય તેને રાખે, તેવારે તે અતિ-
ક્રમ્યો કહેવાય, એ રીતે પાંચમા પરિગ્રહ પરિમાણ
વ્રતને વિષે ને કોઈ દિવસ સંજંધી

અતિક્રમ્યું હોય, ને કોઈ દિવસ સંજંધી
અતિથાર દોષ લાગ્યો હોય, તે મહાર્ગ પાપ નિષ્કલ હો
ન્ને ૧૧૬૧

દોષ લાગો હોય, તસ્સ મિછામિ દુકુડં ॥ જા

છઠું વ્રતેં દિશિની મર્યાદાનું પ્રમાણ કરેલું છે, તે વ્રતને વિષે ને

છઠું દિશિ પરિમાણ વ્રતને વિષે ને

અતિથાર લાગા હોય, તે આલોઈં છું. ઊંચી તે પર્વતા દિકની લૂમિ ॥ ૧ ॥ નીચી તે લૂચરાદિકની લૂમિ ॥ ૨ ॥

અતિથાર લાગા હોય, તે આલોઈં, ઊંચી, નીચી,

તીર્છી તે થાર દિશિ, અને વિદિશિની લૂમિ ॥ ૩ ॥ અને રીતેં દશદિશિનું ને પ્રમાણ કરેલું છે, તેને અતિ-
ક્રમ્યું હોય,

તીર્છી દશો દિશિનું પરિમાણ, અતિક્રમ્યું હોય

ઓથું ચારે દિશિનું ને પરિમાણ રાજેલું છે, તેમાંથી એક દિશિ વધારી હોય, અને એક દિશિ ઘટાડી હોય ॥ ૪ ॥

એક દિશિ વધારી હોય, એક દિશિ ઘટાડી હોય

પાંચમો માર્ગના સંદેહથી એટલે ને ને મર્યાદા રાજેલી છે, તે મર્યાદા ઓલંધીને સંદેહથી આઘો ચાલ્યો હોય ॥ ૫ ॥

પાંચને સંદેહથી આઘો ચાલ્યો હોય ॥

એ રીતેં છઠ્ઠા વ્રતના પાંચ અતિથારને વિષે દિવસ સંજંધી ને અતિથાર દોષ લાગો હોય, તે પાપ નિષ્ક-

લ થાને ॥ ૬ ॥

ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય ત

સાતમા વ્રતે ઊપલોગ પરિલોગના પરિભાણનું પ
સ્થિજ્ઞાણ કર્યું છે, તિહાં ને એકવાર લોગ વચામાં
આવે એવા ને ફૂલ ફૂલાદિક, તેને લોગ કહિયે.
અને સ્ત્રી તથા ઘરેણાં પ્રમુજ ને વારંવાર લોગ વ
ચામાં આવે, તેને પરિલોગ કહિયે એવા લોગોપ-
લોગ વ્રતને

સાતમું ઊપલોગ પરિલોગ પરિભાણ વ્રતને

વિષે ને અતિથાર લાગા હોય, તે આલોળું છું.

વિષે ને અતિથાર લાગા હોય, તે આલોળીં

એક ગુરુ મુજે પસ્થિજ્ઞાણ કર્યું છે, તે ઊપરાંત
સચિત્ત વસ્તુનો

પસ્થિજ્ઞાણ ઊપરાંત સચિત્તનો

આહાર કીધો હોય તારા બીને સચિત્ત વસ્તુ સા
થેં પ્રતિજંધ તે ગોલ તથા બનૂર, તિલાદિકેં મિશ્રિ
ત તેને અચિત્ત વસ્તુ ન્હાણીને

આહાર કીધો હોય, સચિત્ત પડિબધનો

આહારી હોય તારા ત્રીને અપક્ય તે બાબરા
પ્રમુજનો લોટ અણચાલ્યો હોય તેનો ફુલેરાદિક
કરી ખાધો હોય તારા ચોથો હુપક્ય તે ચોલા પ્રમુજ

કાંઈક કાચાં કાંઈક પાકાં તેનો

આહાર કીધો હોય, અપકક દુપકકનો

આહાર કીધો હોય તાજા પાંચમું તુછોષધિ તે ને
વસ્તુ થોડી જાધામાં આવે અને ઘણી નાજી દેવી
પડે એવી શેલડી પ્રમુજ તુછોષધિનાં લક્ષણ કી
ધાં હોય તાજા

**આહાર કીધો હોય, તુછોષધિનાં લક્ષણ
કીધાં હોય તા**

એ રીતે સાતમા વ્રતના પાંચ અતિથાર માંહેલો દિ
વસ સંજંધિ ને દોષ લાગો હોય, તે પાપ નિષ્ફલ થાને તાજ
ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય તગાજા

હવે પંદર કર્મદાન કહે છે. ને થકી કર્મનો આ
દાન એટલે ગ્રહણ કરીયેં, તેને કર્મદાન કહિયેં, તે
આવડને ન્ણવા યોગ્ય છે.

પન્નરે કર્મદાન આવડને ન્ણવાં.

પણ તેને સમાધરવાં નહીં, તે પંદર જોલ કહે છે. તિ
હાં પ્રથમ અંગાર કર્મ, તે લીલાલાદિક કરવા નહીં તાજા

પણ સમાધરવાં નહીં, ઈંગાલકમ્મે,

જીનું વનકર્મ, તે વન કપાવવાં નહીં તારા ત્રીનું સ
કટકર્મ, તે ગાડાં ગાડલીના સાટાં કરી વેચવાં વેચાવન

वां नहीं पाडा थोथुं लाडी कर्म ते घोडा, जलद प्रभुज
राजी तेनु लाडुं करी आठविका करवी नहीं पाचा

वणकम्मे सकट साडिकम्मे लाडीकम्मे

पांथिमुं शीटिक कर्म, ते वाव्य, दूवा, तलाव, ज्ञाण
प्रभुज जणाववी नहीं पथ्यर शीडवा नहीं पाछहुं
घंत कुवाणिन्य ते घंत तथा कथिकडानो व्यापार करवो
नहीं पाडा सातमुं लाज कुवाणिन्य ते लाक्षादिकनो
व्यापार करवो नहीं पाजा

श्रीडीकम्मे घंतवाणिन्ने लज्जवाणिन्ने

आठमुं रस कुवाणिन्य, ते घत, तेत, मधु, माज
ए, प्रभुज रसनो व्यापार करवो नहीं पाटा नवमुं -
विष कुवाणिन्य ते अद्रिण, वछनाग, सोमल तावपु
टादिक जेरी वस्तुनो व्यापार करवो नहीं पाजा दश
मुं केश कुवाणिन्य ते मनुष्य अने पशु प्रभुजनो -
व्यापार करवो नहीं पाणा

रसवाणिन्ने विसवाणिन्ने केसवाणिन्ने

(अनेवं के) अमे (एजु के) निश्चे अगीआरमुं यंत्र
पीलन कर्म, ते अरहट, थिरजा, थिंथोडा, रेंटीआ, घं
टी प्रभुज लाल अर्थे वेथवां नहीं पाणा आरमुं नि
लवंचन कर्म, ते लालार्थे मनुष्य तथा पशुने सभा
रवा समराववा नहीं पाणा

એવં જુનંત પિત્તણકમ્મં નિલસંછણકમ્મં ॥

તેરમું સ્વદાનકર્મ તે વગણ તથા વનને દવ દેવું નહીં, એટલે અગ્નિયેં કરી સલગાવવું નહીં ॥૧૩॥ ચૌઠું રાર, ફૂવા, વાપી તથા તલાવાદિકના પાણી શોષવાં નહીં, શરડાવવાં નહીં ॥૧૪॥

દ્વનું દેવું સરદહુ તલાય સોસંથ ॥

પંદરમું અસતી પોષણ કર્મ, તે ફૂતરાં, ફૂડડાં, જિલ્લાડાં, પોપટ, પ્રમુજ હિંસક જીવો તથા દુરાચારી, દાસ, દાસીઓનું પોષણ કરવું નહીં ॥૧૫॥

અસતી જનનાં ભરણ, પોષણ કીધાં હોય

એ રીતેં એ પંદરે કર્માદાનને વિષે દિવસ સંજંધી ને કોઈ અતિથાર દોષ લગાડ્યા હોય, તે પાપ નિષ્ફલ થાને ॥ ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય તગા ॥

આઠમે વ્રતેં અનર્થ એટલે ને થકી સ્વાર્થ વિના આત્મા દંડાય તેને અનર્થ દંડ કહીયેં. તે અનર્થ દંડરૂપ પાપકર્મ કરવું નહીં એવી રીતના વ્રતનું પશ્ચાન્નજાણુ ગુરુમુખેં કસ્યું છે. એ વ્રતને

આઠમું અનર્થદંડ વિરમણ વ્રતને

વિષે ને અતિથાર લાગા હોય, તે આલોડિં છું. વિષે ને અતિથાર લાગા હોય તે આલોડિં છું.

કામલોગના ચાલા કચ્ચા હોય તાપા લાંડલવાચા-
 ની પેરે ગાલ, મુજ ચપેટાં વગાડ્યાં હોય તારા
 કંદર્પની કચા કીધી હોય, લાંડ ચેષ્ટા કીધી હોય
 મુજરી તે વાચાલપણે પીયારી તાત, મર્મ, મોસો,
 જોલ્યો હોય તાડા ઊજલ, મુસલ, ઘંટી પ્રમુજ અધિ-
 કરણના સંયોગ નેડી મૂક્યા હોય તાના
 મુજરી વચન જોલ્યાં હોય, અધિકરણ નેડી
 મૂક્યાં હોય તા

ખાવા પીવાની વસ્તુ તે લોગ વસ્તુ અને વસ્ત્ર, પાત્ર
 પ્રમુજ તે પરિલોગ વસ્તુને જપ કરતાં અધિક કરી રા-
 જ્યાં હોય તાચા

ઊવલોગ પરિલોગ અધિક વધાશ્યાં હોય
 એ રીતે એ આઠમા અનર્થ દંડ વિરમણ વ્રતને વિ-
 ષે ને દિવસ સંજંધિ અતિચાર દોષ લાગો હોય તે પા-
 પ નિષ્ફલ થાને તાના
 ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય તનાના

નવમું સામાયિક નામેં વ્રત, તે નિત્ય પ્રત્યેં સત્. ગયિક
 કરવું એવો નિયમ લીધેલો છે, તેને વિષે ને અતિચાર
 નવમું શ્રીસામાયિક વ્રતને વિષે ને અતિચાર
 દોષ લાગ્યા હોય તે જાલોળિં છું.

દોષ લાગા હોય તે આલોજિંચું.

એક મનોયોગ, બીજો વચન યોગ, ત્રીજો કાય યોગ, એ ત્રણ યોગને સામાયિક માંહેં વિપરીત પણો પ્રવર્ત્યા હોય એ ત્રણ યોગના ત્રણ અતિથાર થયા તાડા

મન, વચન, કાયાના નેગ, પાડુવે ધ્યાનેં પ્રવર્ત્યા હોયા

ચોથો સામાયિકમાં સમતા ન કીધી હોય, સામાયિકને વખતે કર્યું નેઈયે તે વખતે ન કર્યું હોય અને કર્યું તો યદ્વા તદ્વા કર્યું અથવા જિતાવલથી આદરવિના સ્વે છાયાં ક્રિયા કરે તે અનવસ્થા દોષ રૂપ ચોથો અતિથાર.

સામાયિક માંહે સમતા ન કીધી હોય,

સામાયિકની વેસા થયા વિના અણ પૂરું પાસ્યું હોય, સામાયિક કરતાં જિતાવલથી કોઈ સૂત્રું લણતાં મૂકી દીધું હોય, વીસાસ્યું હોય, તે પાંચમો સ્મૃતિવિદીન અતિથાર નાણવો.

અણપૂરું પાસ્યું હોય, પારતાં વીસાસ્યું હોય

એ રીતે સામાયિકનામા નવમા વ્રતને વિષે ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગ્યો હોય તે પાપ નિષ્ફલ થાને તાજ ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય ત

સ્સ મિછાનાશા

દશમા દેશાવકાશિક વ્રતેં નિત્ય પ્રત્યેં દિશિનો સં
ક્ષેપ કરે છે, તે વ્રતને વિષે ને અતિથાર લાગા હો
ય, તે આલોખિં છું.

દસમું દેસાવગાસિક વ્રતને વિષે ને અગા
નેટલી ભૂમિકા મોકલી રાખી છે, તેથી બિપરાંતની
ભૂમિથી કોઈ વસ્તુ અણાવી હોય તાપા

નીમિ ભૂમિકા જાહેરથી વસ્તુ અણાવી હોય
તથા ત્યાં કોઈ વસ્તુ મોકલાવી હોય તાશાશ્વજ્ઞ,
જુંજારો પ્રમુજ કર્યો હોય તાડા હાથ, પગ, આઘો
પાછો કરી રૂપ દેખાડવું તાના

તથા મોકલાવી હોય, શાશ્વજ્ઞ કરી રૂપ દેખાડી
પુદ્ગલ પ્રક્ષેપ અટલે કાંકરો નાખી પોતાનું છતા
પણું નણાવ્યું હોય તાપા

પુદ્ગલ નાખી આપણ પુંછતું નણાવ્યું હોય,
એ રીતેં દશમા વ્રતને વિષે ને કોઈ દિવસ સંજંધિ-
દોષ લાગ્યો હોય, તે પાપ નિષ્ફલ થાને તાકા

ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય તગાશ

અગીઆરમા પોષધ વ્રતને વિષે ને અતિથાર લાગા
તે આલોખિં છું

અગીઆરમું પોષધ વ્રતને વિષે ને અગા લાગા

સુવાનો સંથારો તેને પ્રતિ લેજ્યા, નેયા વિના સુવે
અથવા નુજે તો નેમ તેમ જીપયોગ વિના નેઈને સુવે ૫
સઝા સંથારો અપ્રતિ લેજ્યો હોય દુઃપ્રતિ
લેજ્યો હોય.

તેમન અણપૂંને સૂવે અને પૂંને તો ભૂંડી રીતે જી-
પયોગ વિના પૂંને ૧૨૧૧ તથા જીચ્યાર એટલે વડી-
નીતિ, લઘુનીતિ, પરઠવવાની
અ પ્રમાણ્યો હોય, દુઃપ્રમાણ્યો હોય, જી-
ચ્યાર પાસવણ

ભૂમિડા, તે નેઈ ન હોય, અને નેઈ હોય તો રૂ-
ડી રીતે ન નેઈ હોય ૧૩૩૧

ભૂમિડા અપ્રતિ લેજી હોય દુઃપ્રતિ લેજી હોય
અણપૂંને પરઠવ્યું હોય, અને પૂંને તો નેમ તેમ
પૂંલ પરઠવી દીધું હોય ૧૪૪૧ પોસહ કચ્છા પછી જે
ઠાં જેઠાં સૂત્ર વિશ્લેષ વાત

અપ્રમાણ્ય હોય દુઃપ્રમાણ્ય હોય પોસહ માં
હેં વાત

વિકથા કીધી હોય, નિરા, આલસ, પ્રમાદેં કરી પોસહ
ના દિવસ સંબંધિ કાલનું નિર્ગમન કચ્છું હોય ૧૫૫૧

વિકથા નિરા પ્રમાદેં કરી કાલ નિર્ગમ્યો હોય
એ રીતે અગીઆરમા પોષધ વ્રતને વિષે ને કોઈ દિ-

વસ સંજંધિ દોષ લાગ્યો હોય તે પાપ નિષ્ફલ થાને જ
ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગ્યો હોય તજ

જારમું અતિથિ સંવિભાગ વ્રત, તે સાધુ ચારિત્રિયા
ને વહોરાવીને ગૃહસ્થે નમવું, તે વહોરાવતાં ને દોષ
લગાડ્યો હોય, તે વ્રતના પાંચ અતિથાર આલોગિં છું.

જારમું અતિથિસંવિભાગ વ્રતને વિષે ને અ.

શુધ્ધમાન આહાર ને રોટલી, ઘાન્ય, પાણી પ્રમુખ
તેને વિસ્મૃતે કરી સચિત્ત વસ્તુ ઊપર મૂકી દીધી હોય

સૂનતી વસ્તુ સચિત્ત ઊપર મૂકી હોય,

તથા સૂન ॥ વસ્તુને સચિત્ત વસ્તુયે કરી ઢાંકી મૂ
કી હોય ॥ રા સાધુને વોહોરાવવાનો વખત અતિ-
ક્રમાવીને પછી નિમંત્રણા કીધી હોય ॥ ૭૮

સચિત્તે કરી ઢાંકી હોય, કાલ અતિક્રમ્યો હોય,

પોતાની વસ્તુ હોય તે સાધુયે માંગી છતાં, એવું ક
હે કે સ્વામી ! એતો પારકી વસ્તુ છે મહારી નથી ॥ ૭૯

આપણી વસ્તુ પીઆરી કીધી હોય,

હું ઘાનેસરી છું માટે ઘાન આપું છું, જીને કોણ મ
હારી સ્પર્ધા કરે ! એમ ચિંતવી મત્સર સહિત સાધુને
લાત, પાણી આપ્યાં હોય ॥ ૮૦ ॥ લાણે બેશીને

મછર સહિત ઘાન દીધું હોય, લાણે બેશીને

સાધુ, સાધવીને વોહોરાવી નમું, એમ ચિંતવણા કરવી એવી ચિંતવણા કસ્યા વિના વ્રતધારી નમ્ને તો તેને દોષ લાગે.

સાધુ, સાધવીની ચિંતવણા ન કીધી હોય
કોઈ પણ ન્તનાં વ્રત, પશ્ચિજ્જાણ કસ્યાં હોય તેને પારતી વેલાર્યે ત્રણ નવકાર તથા નમુશ્ચુણંનો પાઠ લણીને પારવાં, તે પાઠ લણ્યા ગણ્યા વિના નવકાર નમોશ્ચુણં લણ્યા ગણ્યા વિના વ્રત પશ્ચિજ્જાણ પાસ્યું હોય તો દોષ લાગે.

વ્રત પશ્ચિજ્જાણ પાસ્યું હોય,
એ રીતે જારમા વ્રતને વિષે ને કોઈ દિવસ સંજંધી અતિથાર લાગા હોય, તે પાપ નિષ્ફલ થાન્ને તાજપા ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય તજપ

અંત સમય અથવા રાત્રિ સમય સાગારી અનશ ન કરવાં, તે વારે કોઈ ન્તની વાંછા કરવી નહીં, અને ન્ને વાંછા કરે, તો અતિથાર લાગે એ સંલેષણાના પાંચ અતિથાર લાગા હોય તે આલોળિં છું.

સંલેષણા વ્રતના પાંચ અતિથાર લાગાના
ફરી આલોકમાં સુજી થાળિં, એવી વાંછા કીધી હોય તાજા પરલોકે દેવેન્દ્ર થાળિં, એવી વાંછા કીધી હોય તારા

ઈહલોગાસંસપ્પજોગે પરલોગાસંસ- પ્પજોગે

અણસણમાં ઘણા લોકની પૂર્ન સહાર દેખીને
પોતે સુખીઓ લણી જીવવાની વાંછા કીધી હોય તા
અણશણ કરીને ક્ષુધાદિ પરિસહે પીડ્યો થકો મન
માં વિચારે ને હવે પીડા સહન થતી નથી માટે વ
હેલું મરણ થાય તો સારું ? એવા વિકલ્પ જીઠે તે
થોથો અતિથારા

જીવિઆસંસપ્પજોગે મરણાસંસપ્પજોગે

અનશનનો ફલ ફૂડા કામ લોગની પ્રાપ્તિ ઈચ્છે એ
વી વાંછા કરે, તે પાંચમો અતિથાર. (એ રીતે સંલે
ષણાના પાંચ અતિથાર માંહેલો ને કોઈ દિવસ,

કામલોગની વાંછા કીધી હોય ને કોઈ દિવસ

સંજંધિ દોષ લગાડ્યો હોય, તે પાપ નિષ્ફળ થાને ૧૬

સંજંધિ દોષ લાગો હોય તસ્સગા ૧૬

અઢાર પ્રકારનાં પાપ સ્થાનક સેવવાં બંધ કસ્યાં છે,
તેમાં ને અતિથાર લાગા હોય, તે આલોજિં છું.

અઢારે પાપસ્થાનક લાગાં હોય, તે આલોજિં

પ્રથમ પ્રાણાતિપાત, તે જીવહિંસા, જીનું નૂહું જો
લવું, તે પાપસ્થાનક.

પહેલું પ્રાણાતિપાત ૥૧૥ બીનું મૃષાવાદ ૥૨૥

ત્રીનું ચોરી કરવી, તે પાપસ્થાનક, ચોથું પરસ્ત્રી
ગમન કરવું, તે મૈથુન પાપ સ્થાનક, પાંચમું પરિગ્રહ
ઊપર મૂઢછા તે પાપનું સ્થાનક,

ત્રીનું અદત્તાદાન ૥૩૥ ચોથું મૈથુન ૥૪૥
પાંચમું પરિગ્રહ ૥૫૥

છઠું ક્રોધનું પાપસ્થાનક, સાતમું અહંકારનું પા
પસ્થાનક, આઠમું કપટ કરવું તે પાપસ્થાનક, નવમું
લોભ સંજ્ઞા તે પાપસ્થાનક,

છઠું ક્રોધ ૥૬૥ માન ૥૭૥ માયા ૥૮૥
લોભ ૥૯૥

દશમું પ્રેમ પાપસ્થાનક, અગીઆરમું રીશ કરવી
તે પાપસ્થાનક, બારમું કલ્હજી કરવો કરાવવો તે ક-
લહ પાપસ્થાનક, તેરમું પરને બ્રૂહું આલ દેવું, તે અ-
ભ્યાષ્યાન પાપસ્થાનક,

રાગ ૥૧૦૥ દ્વેષ ૥૧૧૥ કલહ ૥૧૨૥ અભ્યા
ષ્યાન ૥૧૩૥

ચૌદમું પારકી ચાડી કરવી, તે પાપસ્થાનક, પંદરમું
પારકા અપવાદ બોલવા તે પાપસ્થાનક, શોલમું સુ
ખપામી શાતા માનવી દુઃખ પામી અશાતા માનવી
તે રતિ અરતિ નામા પાપસ્થાનક.

પૈશૂન્ય ાવજા પરપરિવાદ ાવપા રતિ
અરતિ ાવદા

સત્તરમું કપટની કેલવણી કરીને અંદરથી જોટું-
જોલવું, અને જાહિરથી આગલાને મીઠાશ ણિપન્નવવી,
તે માયામૃષા પાપસ્થાનક, અઢારમું જીવને મિથ્યા-
ત્વના યોગે શંકાદિક શલ્ય રહે, તે પાપસ્થાનક.

માયા મોસો ાવજા મિથ્યા દરસણ શલ્યા

એ અઢારે પાપસ્થાનકને પોતે સેવ્યાં હોય અ-
નેરા પાસે સેવરાજ્યાં હોય,

એ અઢારે પાપસ્થાનક સેવ્યાં હોય, સેવ
રાજ્યાં હોય,

કોઈ સેવતો હોય, તેના ટૂંકાં વજાણ કથ્યાં હોય, એ
રીતે અઢારે પાપસ્થાનકમાં દિવસ સંજંધિ ને કોઈ
સેવતાં પ્રત્યે અનુમોદા હોય ને કોઈ દિવસ
દોષ લાગ્યો હોય, તે પાપ નિષ્ફલ હોને ાવજા

સંજંધિ દોષ લાગો તસ્સ મિદ્ધામિદુ ાવજા

એ પૂર્વોક્ત જારે વ્રત તેને હું અતિક્રમ્યો હોયિં એ
વ્રતોથી વ્યતિક્રમ્યો હોયિં, અતિથાર લગાડ્યા હોય,
અનાથાર લગાડ્યા હોય,

અતિક્રમ, વ્યતિક્રમ, અતિથાર, અનાથાર

પાંચ મૂલગુણમાં તથા દશ ઉત્તર ગુણમાં નેકો
ઈ દિવસ

મૂલગુણ ઉત્તરગુણને વિષે નેકોઈ દિવસ

સંજંધિ દોષ લાગ્યો હોય, તે મહાદેવ પાપ, મિથ્યા
એટલે નિષ્ફલ હોને ૥૧૮૥

સંજંધિ દોષ લાગો હોય તસ્સ મિછાના ૧૮૥

ઈછું છું ફું આતોવવાને ને મેં દિવસ સંજંધિ

ઈછું આતોએમિ ને મે દેવસિઓ

અતિચાર દોષ કીધો હોય, તે અતિચાર દોષ અ-
નેક પ્રકારના છે, તે કહે છે. કાચાયેં કરી, વચ્ચનેં કરી,
મનેં કરી અથવા મનયોગેં કરી

**અઈઆરો કરો કાઈઓ વાઈઓ માણ
સિઓ**

ઉત્સૂન જાલવા થકી, ઉન્માર્ગ સ્થાપવાના યોગેં કરી,
ઈત્યાદિ ઈછામિ ઠામિનો પાઠ સંપૂર્ણ ચાવત્
આવડના ધર્મની ને જંડના કીધી હોય,

ઉસ્સુત્તો ઉમ્મગ્ગો ઈત્યાદિ ચાવત્ નં જંડિયં

ને કાંઈ વિરાધના કીધી હોય, તે મહાદેવ દુષ્ટ અ-
ટલે પાપ, મિથ્યા એટલે નિષ્ફલ હોને ૥૧૯૥

નં વિરાહિઅં તસ્સ મિછામિ દુકુડં ૧૯૥

સર્વે પણ દિવસ સંજંધિ અતિયાર તે દુશ્ચિંતિત
ને પરદેષાદિક દુષ્ટ કાર્ય તેને ચિંતવવા થકી થયો.

સવ્યસ્સવિ દિવસિઅસ્સ દુશ્ચિંતિઅસ્સ

વલી દુર્લાભિત તે અનિષ્ટ દુષ્ટાદિક ભાષા જોલવા
થકી થઓ તથા દુશ્ચેષ્ટિત તે કાયાની દુષ્ટ ચેષ્ટા શૂપ પ્ર
વૃત્તિ થકી થયું તેને નિવારવાને અર્થે સૂત્ર લણુંહું.

દુપ્પાસિઅસ્સ દુશ્ચિદ્ધિઅસ્સ સૂત્રલણેભિ

ખીને કોઈ સૂત્ર લણે તે સાંલણું તે હે પૂન્ય સૂત્ર
લણવાનો મુન્ને આદેશ આપો ૥૧૭૫ ઈતિ આવક
ના અતિયારનો અર્થ સંપૂર્ણ ૥

સૂત્ર સાંલલેભિ સૂત્રનો આદેસ ૥ ઈતિ

અતિયાર સંપૂર્ણમા

અથ વંદિત્તા સૂત્ર પ્રારંભઃ ૥

ઈછ્છા સહિત સર્વ વસ્તુના નણ તીર્થંકરને તથા
સિધ્ધને તથા ધર્માચાર્યને અ શબ્દ થકી ઊપાધ્યા
યને તથા સર્વ સાધુ એ પાંચ પદ ને છે તેમને ૮ વં
દિત્તુ કેળે વાંદીને નમસ્કાર કરીને

ઈછ્છં ૥ વંદિત્તુ સવ્વ સિધ્ધે, ધમ્માચરિએ

અ સવ્વ સાહુ અ ૥

ઈછ્છું છું. વાંછું છું. પડિક્કમવાને ઐટલે નિવર્તવા

ને શ્રાવક ધર્મને વિષે ને અતિથાર લાગ્યો હોય તે થ
ડી નિવર્તવાને ઈછું છું ॥૧૧॥

**ઈછામિ પડિક્કમિઊં, સાવગધમ્મા ઈ-
આરસ્સા ॥૧૧॥**

ને મુલ્લને વ્રત છે, તેને વિષે અતિથાર હુઓ હો
ય, તથા (નાણે કે) જ્ઞાનને વિષે (તહ કે) તથા-
(દંસણે કે) દર્શનને વિષે (ચરિત્તે કે) દેશચિરતિ આ
રિત્તને વિષે ચ શાજ્ઞ થકી તપાચારને વિષે

**ને મે વયાઈઆરો, નાણે તહ દંસણે ચ-
રિત્તે આ ॥**

સૂક્ષ્મ તે ન્હાના દોષ, બાદર તે મહોટા દોષ, લાગા
હોય (તં કે) તે અતિથાર પ્રત્યે આત્મ સાજે હું નિંદું
છું. (ચ કે) વલી ગુરુ સમક્ષ હું ગર્હું છું ॥૧૨॥

**સુહુમો અ જાયરો વા, તં નિંદે તં ચગ-
રિહામિ ॥૧૨॥**

જે પ્રકારે પરિગ્રહ છે એક સચિત્ત અને જીને અ
ચિત્ત પરિગ્રહ છે. અથવા બાહ્ય અને અત્યંતર એ
વો જે પ્રકારનો પરિગ્રહ છે. તેની ઊત્પત્તિનું કારણ સા
વજ્ઞ એટલે પાપ સહિત એવા બહુવિધ અનેક પ્રકાર
રના કૃષી પ્રમુજ આરંભ છે તેને

દુવિહે પરિગ્ગાહમિ, સાવજ્ઞે બહુવિહે અ

આરંભે ॥

(કરણે કે) પોતે કરવા થકી તથા અનેરા પાસેં
(કારાવણે કે) કરાવવા થકી અ શબ્દ થકી બીજા
આરંભ કરતા હોય તેને અનુમોદન દેવા થકી ને અ
તિથાર લાગ્યો હોય, તે સર્વ દિવસ સંબંધિ અતિથાર
પ્રત્યે પ્રતિક્રમું છું, નિવર્તું છું ॥૩૫

કારાવણે અ કરણે, પડિઝમે દેસિઅં સવ્યં ॥૩

ને ઈન્દ્રિયેં કરીને અશુભ કર્મને બાંધ્યું હોય, ત
થા ક્રોધાદિક ચાર કષાયેં કરીને તથા અપ્રશસ્ત તે
માઠા ઓછાદિક લાવના બિદ્યેં કરી

નં બધ્યમિંદિએહિં, થગિહિં કસાએહિં અ
પ્પસથ્યેહિં ॥

રાગેં કરી અથવા દ્વેષેં કરી ને અશુભ કર્મ બાંધ્યું
હોય, તે આત્માની સાજેં હું નિંદું છું. વલી તે પ્રત્યેં
ગુણી સાજેં હું ગર્વું છું ॥૩૬

રાગેણવ દોસેણવ, તં નિંદે તં થ ગરિ
હામિ ॥૩૭

મિથ્યાલીના ઓછવાદિક બેવાને અર્થે આગ
મન નિર્ગમન કરવું એટલે આવવું, તથા નવું, તથા
મિથ્યાલીને સ્થાનકેં બિલો રહેતાં તથા થંકમણ
એટલે તિહાંન અરહાં પરહાં ફરતાં, અણાલોગે એ

દલે અનગિપયોગ થકી

**આગમણે નિગમણે, ઘણે ચંક્રમણે અ
ણાત્નોગે ॥**

અતિયોગ એટલે રાનના આદેશ તથા ઘણા
લોકના આશ્રય થકી નિયોગ તે પરાધીન આલ્લવિડા
ચલાવવા થકી, ઘસ પણું કરવા થકી મિથ્યા દૃષ્ટિ સં
જંધિ રથ યાત્રા પ્રમુખ નેવાને અર્થે ને અતિથાર
લાગા હોય તે સર્વ દિવસ સંજંધિ અતિથાર પ્રસ્યે
પડિકકમું છું ॥૫૫

**અતિઓગે અ નિઓગે, પડિકકમે દેસિ
અં સવ્યં ॥૫૬**

પ્રથમ ભિન વચનને વિષે સંદેહ કરવો તે શંકા,
બીજાને પરદર્શનનો અભિલાષ કરવો તે કાંક્ષા, ત્રીજાને
ધર્મના ફલનો સંદેહ કરવો તે વિગિછા, ચોથું કુ
લિંગી ને મિથ્યાત્વી તેની પ્રશંસા કરવી તે પ્રશંસા,
તથા પાંચમો મિથ્યાત્વીનો સંસ્તવ, પરિચય કરવો
તે સંસ્તવ ન્નણવો.

**સંકા કંજ વિગિછા, પસંસ તહ સંથવો
કુલિંગીસુ ॥**

એ પાંચ સમ્યક્ત્વને વિષે અતિથાર ન્નણવા તે માં
હેલો અતિથાર લાગો હોય, તે સર્વ દિવસ સંજંધિ

પાપ પ્રત્યેં હું પડિહું છું ॥૬૫

સમ્મત્તસ્સ ઈયારે, પડિહુંમે દેસિયં સઙ્ગં ॥૬૬

પૃથિવી, પાણી, અગ્નિ, વાયુ, વનસ્પતિ અને વસ-
ત્તો છઠ્ઠાયાના જીવોને સમારંભ એટલે પરિતાપ જી-
વસ્તુ હુઓ હોય, તે શાને વિષે હુઓ હોય ? તો કે
(પયણે કે) અન્નાદિકને પચાવતે કરી પચાવણે એ
ટલે જીવન પાસેં પચાવતે થકે એ શબ્દ થકી જીવન
પચાવતાં હોય તેને અનુમોદન દેવા થકી ને દોષ
લાગા હોય,

**છઠ્ઠાયા સમારંભે, પયણે અ પચાવણે
અને દોસા ॥**

તે કોના વાસ્તે અન્નાદિક રંધાવ્યું ? તે કહે છે. એજ
તટ્ટા કે) પોતાને અર્થે (પરટ્ટા કે) પર પ્રાણુના-
દિકને અર્થે (જિલ્લટ્ટા કે) પોતાના તથા પરના જે
હુના ભોગને અર્થે તથા (થેવ કે) નિમ્મે પર જીવ પર
દેવ કરવા થકી, ને અતિથાર લાગ્યો હોય તે પ્રત્યેં
હું નિંદું છું ॥૬૭

અત્તહા ય પરટ્ટા, જિલ્લટ્ટા થેવ તં નિંદે ॥૬૮

સ્થૂલ પ્રાણુનિપાતાદિક પાંચ અણુવ્રતને વિષે ત-
થા દિશિ પરિમાણાદિક ત્રણ અણુવ્રતને વિષે ને અ-
તિથાર લાગ્યો હોય,

પંચન્ક મણ્વ્યાણં, ગુણવ્યાણં ચિત્તિ
ન્ક મર્ઘચારેણ

તથા સામાયિકાદિક ચાર શિક્ષાવ્રતને વિષે ચ
શબ્દ થકી સંલેખણાદિકને વિષે ને અતિથાર લાગ્યો
હોય. તે દિવસ સંજંધિ સર્વ અતિથાર પ્રત્યે પડિઠ્ઠું છું
સિખ્જાણં ચ ચત્તન્ક, પડિઠ્ઠું મે દેસિયં
સવ્યાંતા

પ્રથમ અણુવ્રતને વિષે ને અતિથાર લાગા હોય,
તે કહે છે. સ્થૂલ એટલે જેંદ્રિયાદિક ત્રસ ભવ સંજં
ધિ ને પ્રાણનો અતિપાત એટલે વિનાશ કરવો તેની
વિરઠ્ઠીઓ એટલે વિરતિ નિવૃત્તિ કરી છે

પદમે અણુવ્યંમિ, થૂલગ પાણાઈવા
ચ વિરઠ્ઠીઓ

તે થકી ને (આયરિય કે) અતિક્રમવું એલંધવું, તે
(ઈથ્ય કે) અહિંજાં અતિથાર બનાવો, તે અતિથાર
પ્રમાદના પ્રસંગે કરીને અપ્રશસ્ત અશુભ માઠ કષ્ટ
યાદિક ઓંદયિક ભાવ હુએ છતે થાય છે

આયરિય મપ્પસથ્યે, ઈથ્ય પમાય પ્પ-
સંગેણં

હવે એ પ્રથમ અણુવ્રતના પાંચ અતિથાર કહે છે.
પ્રથમ દ્વિપદ ચતુષ્પદ ભવને વધવું, હણવું, તાડવું,

તે વધ કહિયેં. જીનું આકરે જંઘને જાંઘવું, ત્રીને
છવિ તે જલદાદિડને સમારવા, તથા છેદ તે કા
ન નાકનું છેદન કરવું. ચોથો તેમના બિપર અતિ-
ભાર ભરવો. પાંચમું તે ભવોને ભાત પાણીનો વિછે
દ કરવો, એ પાંચ.

**વહુ જંઘ છવિ છેએ, અઈભારે ભત્તપા
ણ વુછેએ ॥**

પ્રથમ અણુવ્રતને વિષે અતિચાર નળવા. તે માં
હેજો ડોઈ અતિચાર લાગ્યો હોય, તે દિવસ સંજંધિ
સર્વ અતિચાર પ્રત્યેં પડિક્કમું છું ॥૧૧૧॥

**પદ્મ વયસ્સ ઈયારે, પડિક્કમે દેસિયં
સવ્વં ॥૧૧૨॥**

જીન્ન અણુવ્રતને વિષે અત્યંત પણે મહોટું ને અલિ
કવચન તે થકી વિરમ્યો છું. એટલે તેની વિરતિ કીધી છે

**જીએ અણુવ્વયંમિ, પરિચૂલગ અલિઅ
વયણ વિરઈઓ ॥**

તેથકી ને આચરિઅ એટલે અતિક્રમવું, ઓલંઘવું,
તે (ઈથ્થ કે) અહીંજાં જીન્ન અણુવ્રતને વિષે અ-
તિચાર થાય, તે અતિચાર પ્રમાદના પ્રસંગેં કરી અપ્ર-
શસ્ત, અશુભ ભાવ કુએ છતે થાય તે કહે છે ॥૧૧૩॥

આચરિય મપ્પસથ્થે, ઈથ્થ પમાયપ્પસંગેણં

એક સહસ્રાહારેં કોઈને માથે અણવિચાર્યું નૂ
 હું આલ દેવાથી થાય, જીનું કોઈને એકાંતેં છાની
 વાત કરતાં દેખીને કહે કે, તમેં અમુક અમુક રાન્ય
 વિરૂધ્ધ વિચાર કરો છો તેથી થાય, ત્રીનું પોતાની સ્ત્રી
 ની છાની વાત જીન આગલ પ્રગટ કરવાથી થાય,
 ચોથું કોઈને ખોટો ઊપદેશ દેવાથી થાય, પાંચમું દૂ-
 ઝાલેજ લજવાથી થાય.

**સહસ્સા રહસ્સ દારે, મોસુવએસે અ ફૂડ
 લેહે અા**

એ જીન વ્રતના અતિચાર આશ્રયિ ને મહારે અ
 તિચાર લાગ્યો હોય, તે દિવસ સંજંધિ સર્વ અતિચા
 ર પ્રત્યેં પડિફકમું છું ॥૧૨॥

**જીઅ વચસ્સ ઈઆરે, પડિફકમે દેસિયં
 સવ્યં ॥૧૨॥**

ત્રીન અણુવ્રતને વિષે મહોટકું પારકું દ્રવ્ય હરાણ
 કરવું તે થકી વિરત્યો છું. નિવત્યો છું. તે વિરતિ થકી
 તઈએ અણુવ્યયંમિ, થૂલગ પરદ્રવ્ય હર
 ણ વિર ઈઓ ॥

(આયરિય કે) અતિક્રમવું, અોલંઘવું, તેથી અ-
 તિચાર (ઈથ્ય કે) અહીંજાં પ્રમાદને પ્રસંગેં કરી અ
 પ્રશસ્ત અશુભ ભાવ હુએ છતે થાય ॥૧૩॥ તે કહે છે.

આયરિઅ મપ્પસથ્યે, ઈથ્થ પમાય પ્પ- સંગેણાં ૧૩૮

પ્રથમ ચોરની ચોરી આણેલી વસ્તુને સોંધી ન્હાણી
લેવી તે સ્તેનાહત અતિચાર, બીજી ચોરને સંજલ
આપવું તે પ્રયોગ અતિચાર, ત્રીજી સારી વસ્તુમાં ન
રસી વસ્તુ લેલીને સારીને મૂલે વેચવી, તે તત્પતિ-
રૂપ અતિચાર, ચોથો ઘાણીચોરી પ્રમુખ રાત્ર્ય વિશિષ્ઠ
આચરવું તે વિશિષ્ઠગમન અતિચાર પાંચમું ૫
તેનાહડપ્પઓગે, તપ્પડિશૂવે વિશિષ્ઠ ગ-
મણે અ ૫

ફૂડાં તોલાં, ફૂડાં માપ, પાચલી, ગળ પ્રમુખ રાજેવાં
અધિકે લેવું અને ઓછે દેવું, તે ફૂડતુલ ફૂડમાન અ-
તિચાર ન્હાણો. અને ત્રીજી વ્રતના અતિચાર આશ્ર-
યી ને કોઈ અતિચાર લાગ્યો હોય, તે દિવસ સંજંધિ
સર્વ અતિચાર પ્રત્યે પડિદ્ધમું છું ૫૧૪

ફૂડ તુલ ફૂડ માણે, પડિદ્ધમે દેસિયં સચ્ચં ૫

હવે ચોથા અણુવ્રતને વિષે નિરંતર પરદારાગમ-
ન કરવું, એટલે પરચ્છી સેવન કરવા થકી નિવર્ત્યો
છું. વિરતિ કીધી છે તે થકી

થગિશ્ચે અણુવ્યયંમિ, નિશ્ચં પરદાર
ગમણ વિરઠ્ઠઓ ૫

ને (જ્ઞાયરિય કે) અતિક્રમવું, ઓલંઘવું, તેણેક
રી અહીંઆં પ્રમાદના પ્રસંગેં કરી અપ્રશસ્ત અશુભ
લાભ ફુલે છતે અતિથાર થાય ૥૧૫૥ તે કહે છે.

**જ્ઞાયરિયમપ્પસથ્યે, ઈથ્ય પમાય પ્પ-
સંગેણં ૥૧૫૥**

પ્રથમ અપરિગ્રહિતા, તે વિધવા તથા કુમારિકા
તથા દાસી નેને જીન્ન કોઈયેં ગ્રહણ કરી ન હોય,
તેની સાથેં મૈથુન સેવવું, જીન્ને ઈત્થર તે જીન્નની
રીજેલી વેશ્યા સાથેં મૈથુન સેવા કીધી હોય, ત્રીન્ને
કંઠર્પ વિહાર ન્નગે, તેવી રીતેં સ્ત્રીની સાથેં હાસ્યાદિ
ક ચૈષ્ટા કરવી, થોથું

**અપરિગ્રહિઆ ઈત્તર, અણંગ વીવાહ તિ
વ્ય અણુરાગે ૥**

પારકા છોડના વિવાહ મેલવ્યા હોય, પાંચમું તીવ્ર
અનુરાગ તે કામ ભોગને વિષે અત્યંત અભિલાષા
નું કરવું, કામ દીપાવવાની વસ્તુ ઔષધાદિક ખાવાં
અથોથા વ્રતના અતિથાર આશ્રયી ને અતિથાર
લાગ્યો હોય, તે દિવસ સંજંધિ સર્વ અતિથાર પ્રત્યેં
પડિકકમું છું ૥૧૬૥

**થઉથ્ય વયસ્સ ઈચ્ચારે, પડિકકમે દે-
સિયં સચ્ચં ૥૧૬૥**

(ઈત્તો કે) એ થોથા વ્રત કહ્યા ઉપરાંત પાંચમું અ-
 યુવ્રત કહિયેં છેયેં. એ વ્રતને વિષે ને અપ્રશસ્ત અ-
 શુભ લાવ થયે છે તે અતિયાર અતિસ્થો હોય,

**ઈત્તો અણુવ્વજે પંચમંભિ આયરિઅ
 મપ્પસથ્યંભિ ॥**

પરિગ્રહના પરિમાણ પ્રત્યં પરિછેદ કરે થકે એ
 ટલે ઊલ્લંઘન કરવા થકી (ઈથ્ય કે) અહીંઆં એ
 વ્રતને વિષે ને અતિયાર પ્રમાદના પ્રસંગથી લાગ્યો
 હોય ॥૧૭૥ તે અતિયાર આગલ કહે છે.

**પરિમાણ પરિછેએ, ઈથ્ય પમાયપ્પ-
 સંગેણં ॥૧૭૬**

પ્રથમ ધનનું અને ધાન્યનું પરિમાણ, તે થકી ઊ-
 લ્લંઘવું. ખીન્નું ખેત્ર તે ઊઘાડી ભૂમિ અને વાસ્તુ તે
 ઢાંકેલી ભૂમિ, તેના પરિમાણ થકી ઊલ્લંઘવું, ત્રીન્નું
 ડૂપું અને સોનું એ ખેત્રના પરિમાણ થકી ઊ-
 લ્લંઘવું, થોથું કુપિત તે ઘરવજરીના પરિમાણ
 થકી ઊલ્લંઘવું,

**ધણ ધન્ન ખિત્તવથ્થૂ, ડૂપ્પ સુવન્ને અ
 કુવિઅ પરિમાણો ॥**

પાંચમું ઘાસ ઘાસી તથા ગાડી રાંધણી વાણો
 તર પ્રમુખ તે દ્વિપદ તથા ગાય, ભેંશ, ઘોડા, બેટ,

જલદ, વેસર, જકરાદિક એ ચતુષ્પદ નળવા એ બે
 ફુના પરિમાણ થકી બિલ્લંબવું, એ પાંચ અતિચાર
 સંજંધિ ને કોઈ અતિચાર લાગ્યો હોય, તે સર્વ દિવ
 સ સંજંધિ અતિચાર પ્રત્યેં હું પડિહું છું ॥૧૮૧॥
દુપરને ચળીપ્પયંમિ, પડિહુંમે દેસિયં
સવ્ય ॥૧૮૨॥

હવે ત્રણ ગુણવ્રતમાં પ્રથમ દિગ્ પરિમાણ વ્રત
 કહે છે. (દિસાસુ કે) બિલ્લંબ અથવા અને તિર્છિ દિ
 શિને વિષે (ગમણસ્સબ કે) નવાનું પરિમાણ
 કયું છે તેને વિષે ને અતિચાર લાગ્યો હોય તે આ
 ગત નિંદિયેં છે. એક તો બંધી દિસીના પરિ-
 માણ પ્રત્યેં બિલ્લંબવું. બીજું નીચી દિશિના પરિ-
 માણ પ્રત્યેં બિલ્લંબવું. ત્રીજું તિર્છિ દિશિના પરિ-
 માણ પ્રત્યેં બિલ્લંબવું.

ગમણસ્સ બિપરિમાણે, દિસાસુ બિદું અ
હે અ તિરિયં ચ ॥

ચોથું એક દિશિ ઘરાડીને ને દિશિયેં નવાનું
 કામ પડે, તે દિશિયેં ચોલ્લનની વૃદ્ધિ કરવી, પાંચમું
 સ્મૃતિ અંતર્ધ્યા, પરિમાણ બાંધેલું હોય, તે થકી બિપરાં
 ત લૂલમાં આપ્યા હોઈયેં એ પ્રથમ ગુણવ્રતને વિષે
 પૂર્વોક્તિ પાંચ અતિચાર માંહેલો ને અતિચાર લાગ્યો

હોય તે હું નિંદું છું ॥૧૮૧॥

**બુદ્ધિ સઠ અંતરધ્યા, પદમંભિ ગુણવ્ય
એ નિંદે ॥૧૮૨॥**

મદિરા, માંસ તથા જે ચકાર થકી જીન્ન પણ
અલક્ષ સ્વચ્છ અહણ કરવાં. તથા પુષ્પ તે સર્વ નતિનાં
ફૂલ નળવાં. ચ રાજ્ય થકી કુંથુ આદિક ભવેં કરી સ
હિત એવા નાગરવેલીના પાન નળવાં, તથા તંજૂ,
જીલાં, પીણાં, જીર પ્રમુજ અલક્ષ ફૂલ નળવાં તથા
ખરાસ, અત્તર, અજીર, પ્રમુજ ગંધ વસ્તુ નળવી.
(મલ્લેશ કેળ) ફૂલાદિકની માણા.

**મન્નંમિ અ મંસંમિ અ, પુષ્કે અ ફૂલે અ
ગંધ મલ્લે અ ॥**

એ ઊપલોગ પરિલોગ નામેં જીન્ન ગુણ વ્રતને વિષે
ને અતિચાર લાગ્યો હોય, તે સર્વ પ્રયેં હું નિંદું છું ॥૧૮૩॥

**ઊવલોગ પરીલોગે, જીઅંમિ ગુણવ્યએ
નિંદે ॥૧૮૪॥**

હવે એ વ્રતના પાંચ અતિચાર અને કર્મ આશ્રયિ
પંદર અતિચારને પડિદ્ધ મિયેં છેયેં. પ્રથમ સખિત્ત વ
સ્તુના કરેલા પ્રમાણ ઊપરાંત લોગવી હોય, જીન્ને સ
ખિત્તની સાથેં જાંધેલી બેડેલી વસ્તુને અખિત્તની જુ
ધિયેં વાપરવાથી ત્રીન્ને અપહ્વાહાર, તે તરતનો પી

સેવો લોર, અણચાલ્યો લોર, ચોથો દુપડાહાર તે જો
લા, ઊંજી, પોંક, પ્રમુજ.

**સચિત્તે પડિજધે, અપોલ દુપ્પોલિજંચ
આહારે ॥**

પાંચમું તુછોષધિ લક્ષણ અતિચાર, તે મગ પ્ર-
મુજની કોમલ ફૂલી તથા જોર પ્રમુજ તુછ અસાર
વસ્તુ ઘણી જાઘાથી પણ તૃપ્તિ ન થાય, તેને સચિ-
ત્ત વસ્તુ જાવાનો નિયમ હોય, તેને એ પાંચ અતિ-
ચાર સંલગ્ન, એ લોભન વિષયિક પાંચ અતિચાર આ-
શ્રયી ને મહારે અતિચાર લાગ્યો હોય તે દિવસ
સંજંધિ અતિચાર પ્રત્યે પડિક્કમું છું ॥૨૧॥

**તુછોસહિ લજ્જણયા, પડિક્કમે દેસિ-
ચં સચ્ચં ॥૨૧॥**

હવે પંદર કર્મદાનના પંદર અતિચાર કહે છે. પ્ર-
થમ સોનાર કુંભારાદિકનાં ને કર્મ, તે અંગાર કર્મ. -
જીનું છેઘાં, અણછેઘાં વન વેથવાં, તે વન કર્મ. ત્રી-
નું ગાડા પ્રમુજ બનાવીને વેંથવાં તે સાડી કર્મ. ચોથું
જલદ ઊંટ, ઘર પ્રમુજ રાજીને ભાડે આપવાં તે ભા-
ટિક કર્મ. પાંચમું ફૂલા, વાવિ, પ્રમુજ જણાવવાં પૃ-
થિવિકાય પ્રમુજની ફોડ તોડ કરવી તે ફોડી કર્મ. એ
પાંચ કર્મ પ્રત્યે આવડ અત્યંત પણ વર્ન્ને ॥

ઈંગાલી વણ સાડી, ભાડી ફોડી સુવન્ન
એ કમ્મં ॥

હવે પાંચ કુવાણિન્ય કહે છે. એક દાંત, નખાદિક
નો વ્યાપાર તે દંતવાણિન્ય. બીજી લાજ, ધાવડી, પ્ર
મુજનો વ્યાપાર, તે લજ્જવાણિન્ય. ત્રીજું ઘટ, તેલ,
ગોલ, મઘાદિકનો વ્યાપાર, તે રસવાણિન્ય નળાવો.
ચોથો મનુષ્ય તથા પશુનો વ્યાપાર, તે કેસવાણિન્ય.
પાંચમું અક્ષીણ, સોમલ, વછનાગ પ્રમુજનો વ્યાપાર,
તે વિષ વિષય વાણિન્ય કહિયે ॥ ૨૨ ॥ એ પાંચ
કુવાણિન્ય વર્ણવાં ॥ ૨૨ ॥

વાણિન્યં એવ ચ દંત, લજ્જ રસ કેસ-
વિસ વિસયં ॥ ૨૨ ॥

હવે પાંચ સામાન્ય કર્મ કહે છે. એમ નિશ્ચય એક
મુસલ, ઘંટી, ચરખો, રેંટીઓ પ્રમુજ બનાવીને વેચ
વા, તે યંત્ર કહિયે. તથા એરંડાદિક પીલવાના યં-
ત્ર, તે યંત્ર પીલનકર્મ. બીજી બાલકના કાન વિંધાવ
વા, ઘોડા, બલદ સમરાવવા. પૂંછડાં છેદવાં, તે નિસ્તં
છન કર્મ. ત્રીજી વન, નાડી પ્રમુજને અગ્નિનું દાન કે
આપવું તે દવદાન કર્મ ॥

એવં જુ નંત પિલ્લણ, કમ્મં નિસ્તંછણં
થ દવદાણં ॥

ચોથું સર, દહ, તલાવ, ફૂવા પ્રમુજ પાણીનાં સ્થા
 નકોનું શોષણ કરવું, તે અતિચાર. પાંચમું ફૂડા,
 મોર, જિલ્લાડં, ફૂતરાં પ્રમુજ હિંસક જીવોનું પોષણ
 કરવું. તથા કસાઈ, માઘી, વાઘરી, તેલી સાથેં વ્યા
 પાર કરી તેનું પોષણ કરવું. તેમજ કુશિલિણી સ્ત્રીનું
 ષ પુત્રાદિકનું પોષણ કરવું. એ સર્વને અસતિ કહિ
 યેં ॥ એ પાંચ સામાન્ય કર્મ કહિયેં તે શ્રાવકેં નિશ્ચયેં
 કરી વર્તવાં એ પંદર અતિચાર માંહેલો ને અતિચાર
 લખ્યો હોય, તે સર્વ પ્રત્યેં હું નિંદું છું ॥૨૩॥

**સર દહ તલાવ સોસં, અસઈ પોસં ચ
 વન્નિન્ન ॥૨૩॥**

. હવે અનર્થદંડ વિરમણ નામા ત્રીનું ગુણવ્રત ક
 હે છે. શસ્ત્ર તે તરવાર પ્રમુજ અગ્નિ, મુસલ, યંત્ર,
 તે ધંદી પ્રમુજ, તણ તે સાવરણી પ્રમુજ તથા ડાષ્ટ
 લાડડી લાતી પ્રમુજ, તથા સાપ જીલવા પ્રમુજના
 યંત્ર નાગદમણી પ્રમુજ નહી તથા ગર્લસાતન પાતન
 તે મૂલ કહિયેં ગોલી ચૂરણ પ્રમુજ જે વસ્તુ આદિના
 મેલાપથી થાય તે લેખન્ય કહિયેં ॥

**સથ્થજિ મુસલ નંતગ, તણ કહે મંત
 મૂલ લેસન્ને ॥**

ઈત્યાદિક વસ્તુને દાક્ષિણતા દાલી જીન્નને દેવા

થકી તથા જીન પાસેથી અપાવવા થકી અથવા જી
ન આપનારને અનુમોદવા થકી ને અતિથાર લાગ્યા
હોય, તે સર્વ દિવસ સંજંધી અતિથાર પ્રત્યે હું પડિ
ઝકમું છું ॥૨૪૫॥

દિન્ને દવાવિએવા, પડિઝકમે દેસિયં સહ્યં ॥૨૪૬॥

અન્યણાયેં જીવાદૂલ ભૂમિયેં અથવા અણગલ
પાણીયેં સ્નાન કીધું હોય ઊવદુણુ તે પીઠી પ્રમુજેં ક
રી શરીરનો મેલ ઊતાર્યો હોય, વર્ણક વસ્તુ તે અખી
ર, ગુલાલાદિક, કેસર, ચંદન, કુંકુમાદિક તે વિલેપન વ
સ્તુ નાણવી. રાજ્દ તે વંશ વીણાદિકના નાણવા. સ્ત્રી
પ્રમુજના રૂપ નેવાં, રસ તે મધુર આંખાદિકના નાણ
વા. સુગંધી કરૂર કસ્તૂરી પ્રમુજ ગંધ વસ્તુ નાણવી.

**નહાણુ વદુણુ વન્નગ, વિલેવણે સદ્ રૂવ
રસ ગંધે ॥**

વસ્ત્ર, જેસવાનાં આસન, એને સંજંધેં કામાસન
કોકશાસ્ત્ર પ્રમુજ સીજવાં તે પણ નાણી લેવાં તથા
મુકુટ કુંડલ પ્રમુજ આભરણ નાણવાં એમ અનેક ઊપ
ભોગ પરિભોગ વસ્તુ આશ્રયી અયત્નાથી આણ ઊપયો
ગથી ને કોઈ મહારે અતિથાર લાગ્યો હોય, તે સર્વ દિવ
સ સંજંધી અતિથાર પ્રત્યે હું પડિઝકમું છું ॥૨૪૬॥

વથ્યાસણ આભરણે, પડિઝકમે દેસિયં

સવ્યં ૧૨૫૫

હવે એ વ્રતના પાંચ અતિથાર કહે છે. એક કામ
લોગની કથાનું કરવું, તથા ને થકી કામવિકાર નનગ
ત થાય, એવા હાસ્યકારી વચનનું જોલવું. જીન્ને
લૂકુટી, નેત્ર, નાક, હાથ પ્રમુજની ચેષ્ટા કરી લોકોને
હાસ્ય ઊપન્નવવું તે કૌકુચ. ત્રીનું વિચાર રહિત વા
ચાલપણો જોલવું તે મુજરી કહિયે. ચોથું શસ્ત્ર,
અગ્નિ, મુસલ, પ્રમુજ અધિકરણને સન્ન કરી રાજ
વાં. કીર્ઘ માગવા આવે તેને આપવા, અગ્નિ પ્રમુજ
અધિકરણની પ્રથમ પ્રવૃત્તિ ચલાવવી. પાંચમું લોગ
ઊપલોગ વસ્તુ અતિરિક્ત એટલે પોતાના જપ કર
તાં પણ વધારે રાજવી, એટલે તેલ, કંકોડી, પાણી
પ્રમુજ ન્હાવાની વસ્તુ તથા લોબ્ન પ્રમુજ ખાધાની વ
સ્તુ અધિક કરી રાજે ને દેખી જીન્ને મન થાય એ
થકી લોગાદિક વસ્તુનો અધિક દોષ લાગે.

કંદપ્પે કુકુઈએ, મોહરિ અહિગરણ લોગ
અઈરિત્તે ૫

એ અનર્થ દંડ વિરમણ નામ ત્રીન્ન ગુણવ્રતને વિષે
ને અતિથાર લાગ્યો હોય તે પ્રત્યેકું નિંદું છું ૧૨૬૫
દંડમિ અણાહાએ, તઈયંમિ ગુણવ્યએ
નિંદે ૧૨૬૫

હવે ચાર શિક્ષા વ્રત કહે છે. મન, વચન અને કાયા એ ત્રણ પ્રકારેં દુષ્પ્રણિધાન એટલે દુષ્ટ વ્યાપાર સા વદ્ય વ્યાપાર છે, તેના ત્રણ અતિચાર ન્નણવા. ચોથો સામાયિકનો કાલ પૂર્ણ થયા વિના સામાયિક પારવો તથા આદર રહિત પાળે કરવો, તે અનવસ્થાન અતિ ચાર. પાંચમું નિદાદિક પ્રમાદના વશ થકી સામાયિકમાં કીધો કે નથી કીધો એવું ઊપયોગ શૂન્ય પાળું તે સ્મૃતિ વિહીન અતિચાર ન્નણવો.

**તિવિહે દુષ્પ્રણિહાણે, અણવઢાણે તહા
સઠવિહૂણે**

એ સામાયિક પ્રત્યેં વિતથ એટલે ન્હો કીધે થ કે પ્રથમ સામાયિક નાના શિક્ષા વ્રતને વિષે પૂર્વેક્ત પાંચ અતિચાર માંહેલો ને અતિચાર લાગ્યો હોય, તે પ્રત્યેં હું નિંદું છું તારજા

**સામાઈઅ વિતહુ કર્જે, પઢમે સિખ્જાવ
એ નિંદે તારજા**

એક પ્રમાણ કરેલી ભૂમિથી ઊપરાંત જાહિરની ભૂમિથી કોઈ વસ્તુ મંગાવી હોય, જીન્ને પ્રમાણ કરેલી ભૂમિથી ઊપરાંતની ભૂમિને વિષે દાસ પ્રસુખ-સાથેં કોઈ વસ્તુ મોકલાવી હોય, ત્રીન્ને સુંજારાદિક શબ્દેં કરી પોતા પાળું નણાવવું. ચોથો બંચો થઈ પો

તાનું રૂપ દેખાણું હોય. પાંચમું નનાર માણસને કાંક-
ચાદિક નાજી પોતા પણું છતું નણાવ્યું હોય તે પુછ્ણ
લ પ્રક્ષેપ નામા અતિથાર.

**આણવણે પેસવણે, સદે રૂવે અ પુગ્ગલ
ખજેવે ॥**

એ દેશાવગાશિક નામેં જીન શિક્ષા વ્રતને વિષે ને
અતિથાર લાગ્યો હોય, તે પ્રસેં હું નિંદું છું ॥૨૮॥

**દેસાવગાસિઅંમિ, જીએ સિજ્જાવએ
નિંદે ॥૨૯॥**

સચ્ચા સંધારો જિથ્થાર તે વડિનીતિ અને લઘુની-
તિના કંડિલ એનો વિધિને પ્રકાર, તેને વિષે ને પ્રમાદ
કરવો, તે અતિથાર ચતુષ્ઠ ન્નણવો. તે કહે છે. એક
સચ્ચા સંધારાને ન પડિલિહે, અથવા પડિલિહે તો
કાંઈક પડિલિહે કાંઈક ન પડિલિહે. જીને સચ્ચા સં-
ધારાને ન પ્રમાર્ને અથવા પ્રમાર્ને, તો કાંઈક પ્રમાર્ને,
કાંઈક ન પ્રમાર્ને. ત્રીને વડીનીત તથા લઘુનીત પર-
ઠવવાની લૂમિને ન પડિલિહે અથવા પડિલિહે તો કાં-
ઈક પડિલિહે, કાંઈક ન પડિલિહે. ચોથો વડીનીત ત
થા લઘુનીત પરઠવવાની લૂમિને ન પ્રમાર્ને, અથવા
પ્રમાર્ને તો કાંઈક પ્રમાર્ને કાંઈક ન પ્રમાર્ને. પાંચમું
તેમન વલી લોભનનો આલોગ કરવો ચિંતવન કરવું.

એટલે પોસહ લીધા પછી લોભનાદિકની ચિંતા કરે,
ક્યારે પોસહ પૂર્ણ થશે ક્યારે પારણું કરી શું ?

**સંથા રચ્યાર વિહી, પમાય તહયેવ લો
અણા લોએ**

એ પોસહ વ્રતનો વિધિ ને પ્રકાર, તે વિપરીત કરે-
થકે ત્રીન્ન શિક્ષાવ્રતને વિષે ને અતિથાર લાગ્યો હો
ય તે પ્રત્યેં હું નિંદું છું ॥૨૬॥

**પોસહ વિહિ વિવરીએ, તઈએ સિખ્જા
વએ નિંદે ॥૨૭॥**

એક સાધુને દેવાયોગ્ય આહાર સથિત્ત જીપર-
મૂક્યો હોય. જીન્ને પ્રાશુક નિર્દોષ દેવાયોગ્ય વસ્તુ
ને સથિત્તેં કરી ઢાંકી હોય. ત્રીન્ને પોતાની વસ્તુને
અણ દેવાની જુધિયેં પારડી કહિ હોય, તે વ્યપદે-
શ નામા અતિથાર. ચોથો મત્સર ધરી જીન્નનું દા
ન દેખી મુનિને દાન આપવું. જીન્નનું સારું નેઈ
ન શકવું (એવ કે) નિશ્ચયેં

**સથિત્તે નિખ્જિવણે, પિહિણે વવએ સ
મછરે એવ ॥**

પાંચમું સાધુનો ગોથરીનો ઠાલ અતિક્રમાવીને
તેડવું, તે ઠાલાતિક્રમ દાન નામા અતિથાર અણ
ચો. એ ચોથા શિક્ષાવ્રતને વિષે સાધુને અલ્પ દેવા

ની જુધિયેં તથા અણદેવાની જુધિયેં કરીને જે અ
તિથાર લાગ્યો હોય તે પ્રત્યેં હું નિંદું છું ॥૩૦॥

**કાલાઈકમદાણે, થગિથ્યે સિખજાવયે
નિંદે ॥૩૦॥**

સુહિત એવા સાધુ વલી રોગેં કરી પિડિત તપેંક
રી પુર્જલ, તુછ જીવિયેં કરીને દુઃખીઆ
પોતાની સ્વેચ્છાયેં વિથરનારા નહીં પણ શ્રી તીર્થી-
કરની આજ્ઞાયેં વિથરનારા, એવા સુસાધુને વિષેને
અનુકંપા કરી પરંતુ કેવી રીતેં અનુકંપા કરી ?

**સુહિએસુ અ પુહિએસુ અ, ન્ન મે અસ્સં
અએસુ અણુકંપા ॥**

. તો કે આ મહારો પુત્ર ત્વાઈ પ્રમુજ છે, એવા રા
ગેં કરી અથવા આ સાધુ લુખ્યો છે, આ જાપડા
ને આપણે આહાર નહીં આપીશું તો જીન્ને કોણ
આપશે ? એવા દ્વેષેં કરી ને અરાનાદિક પ્રમુજ દા
નેં કરી દયા લક્ષિ કીધી હોય તે પ્રત્યેં હું આત્મા-
સાજેં નિંદું છું. વલી તે પ્રત્યેં હું ગુરૂની સાજેં જ
હું છું ॥૩૧॥

**રાગેણ વ દોસેણ વ, તં નિંદે તં થગરિ
હામિ ॥૩૧॥**

સુસાધુને આહાર આપવા સંજંધિ સંવિલાગન

કચ્ચો હોય તે સાધુ કહેવા છે ? તો કે તપેં કરીને ચરણસીત્તરિયેં કરીને તથા કરણ સીત્તરિયેં કરીને નુત્ત જોડલે સહિત જોવા છે તેવા સાધુને

સાહુસુ સંવિભાગો, ન કજો તવ ચરણ

કરણ નુત્તેસુ ॥

દેવા યોગ્ય પ્રાશુક નિર્દોષ જોવો અશનાદિક દાન સંતે કેળવે પણ મહારે જીવે ને સંવિભાગ ન કચ્ચો હોય, તેથી ને અતિથાર હુઓ હોય, તે પ્રત્યેં હું આત્માની સાજેં નિંદું છું. વલી તે પ્રત્યેં હું ગુફની સાજેં ગંદું છું ॥ ૭૭ ॥

સંતે કાસુજ દાણે, તં નિંદે તં ચ ગરિ

હામિ ॥ ૭૭ ॥

એક રાત્ર પદવી, શેઠ પદવી, પામવાની વાંછા તે ઈહલોકાસંસ પ્રયોગ અતિથાર. જીને દેવ દેવેંદ્રની પદવી પામવાનો અભિલાષ તે પરલોકાસંસ પ્રયોગ અતિથાર. શ્રીને સુખીઆ લણી જીવવાની વાંછા તે જીવિઆસંસ પ્રયોગ અતિથાર. થો થો દુઃખિયા લણી મરવાની વાંછા કરવી તે મરણાસંસ પ્રયોગ અતિથાર ચ શદ્દથકી પાંચમો કામલોગ ભોગવાની વાંછા તે કામભોગાસંસ પ્રયોગ અતિથાર. અહીં આસંસા જોડલે અભિલા

ષ તેનો પ્રયોગ એટલે મનનો વ્યાપાર ન્નણવો.

**ઈહલોએ પરલોએ, ભવિઝ મરણે અ
આસંસ પરજોગે ॥**

એ પાંચ પ્રકારની વાંછાનું કરવું તે સંલેષણા સં
જંધિ પંથવિધ અતિથાર ન્નણવો. તે મરણને અં
તેં મુળને મ ફોને ॥૩૩॥

**પંથવિહો અઈઆરો, મા મહં ફુહ
મરણં તે ॥૩૩॥**

કાયાયેં કરી કરેલાં એવાં ને વધાદિક પાપ, તે
ને કાયોસ્સર્ગાદિક તપ અનુષ્ઠાન ને કાયાના શુભ
વ્યાપાર, તેણેં કરી યુક્ત એવા શરીરેં કરીને છાંડું.
તથા સહસાલ્યાજ્યાનાદિ વચ્ચનેં કરી કરેલું પાપ,
તેને વચ્ચનેં કરી મિથ્યા દુકકડ દેવું. ઈત્યાદિ વચ્ચનના
શુભ વ્યાપારેં કરી નિવર્ત્તાવું.

**કાએણ કાઈઅસ્સ, પડિદ્ધમે વાઈઅ
સ્સ વાયાએ ॥**

દેવ તત્ત્વાદિકને વિષે મનેં કરી, શંકાદિકને કરવે
કરી, કચ્ચું એવું ને પાપ, તેને અનિત્ય લાવનાદિક મ
નના શુભ વ્યાપારેં કરી એટલે હા મેં દુષ્ટ કામ કચ્ચું? ઈ
ત્યાદિક આત્મનિંદાયેં કરીને છાંડું, એમ સર્વ વ્રતના
અતિથાર મત્યેં ત્રિકરણ શુદ્ધેં કરીનેં કું પ્રતિક્રમું છું ॥૩૪॥

મણસા માણસિજસ્સ, સવ્યસ્સ વયા
ઈજારસ્સ ॥૭૫॥

એક ગુરૂવાંદણાં, બીજા બાર પ્રકારનાં વ્રત, ત્રીજી
શિક્ષા, ચોથા ત્રણ ગારવને વિષે, પાંચમો ચાર સં
જ્ઞા, છઠો ક્રોધાદિક ચાર કષાય, સાતમો ત્રણ દંડ,
વંદણ વચ સિજ્ઞા, ગારવેસુ સન્ના ક
સાય દંડેસુ ॥

આઠમો મનાદિક ત્રણ ગુપ્તિ, નવમો ઈર્યાદિક પાં
ચ સમિતિ, એ નવ જોલ મધ્યે ને નિષેધ કરવા યો
ગ્ય છે. તેને કરવા થડી તથા ને કરવા યોગ્ય છે તે
ને ન કરવા થડી ને અતિચાર મને લાગ્યો હોય, તે
પ્રત્યે હું નિંદું છું ॥૭૬॥

ગુત્તીસુ અસમિર્થસુ અ, ને અઈઆરો
અતં નિંદે ॥૭૬॥

સમ્યક્ દૃષ્ટિ ભવ ને પણ કિંચિત્ માત્ર કૃષી
પ્રમુખ આરંભ રૂપ પાપને સમાધરે છે (હુ કે) તો
પણ તેને

સમ્મદિઠ્ઠી ભવો, નઈવિ હુ પાવં સમા
ચરઈ કિંચિ ॥

અલ્પકર્મનો જંઘ પડે કેમ કે સમ્યક્ દૃષ્ટિ ને છે, તે
નિર્દયપણે હિંસાદિક વ્યાપાર કરે નહીં ॥૭૭॥

અપ્પોસિ હોઈ જંધો, લેણન નિધ્યંધસં
કુણઈ ાડડા

૧તંપિ કે) તે અલ્પકર્મના જંધ પ્રત્યે પણ કુ ઈતિ
નિશ્ચે પડિઝકમણાને કરવે કરીને વલી પરિતાપ સહિત
પશ્ચાત્તાપ કરવે કરીને ઊત્તર ગુણે સહિત થકો એટ
લે ગુરૂત્ત પ્રાયશ્ચિત્તને કરવે કરીને

તંપિ કુ સપડિઝકમણં, સપ્પરિઆવં સઙિ
ત્તરગુણં ચા

ક્ષિપ્ર એટલે શીઘ્રપણે ઊતાવલો તે પાપને ઊપ
શમાવે છે કોની પેરેં તોકે નેમ લ્લો શીખેલો વૈદ્ય
તે (વાહિ કે) વેદના પ્રત્યે તરત ઊપશમાવે છે, તે
વત્ ન્નણવાં ાડડા

જિપ્પં ઊવસામેઈ, વાહિ વ્ સુસિખ્ખિ
ઓવિન્ને ાડડા

નેમ કોષ્ટગત એટલે શરીરમાં વ્યાપેલું એવું ને સ
પાદિઝનું વિપ, તેને મંત્ર મૂલના વિશારદ એવા ને

બહા વિસં કુહૂ ગયં, મંત મૂલ વિસારયા

વૈદ્ય છે તે મંત્રોયેં કરીને હણે છે, તેવારેં તે શ
રીર નિર્વિષ હોય છે ાડડા

વિન્ન હણંતિ મંતે હિં, તો તં હવઈ નિવ્વિસં ડ

એ પ્રકારેં આવકેં પણ આઠ પ્રકારનું કર્મ ને રાગ,

દેષેં કરીને સમાર્નિત કરેલું ઊપાર્નેલું એવું ને કર્મ,
એવં અહુવિહંકમ્મં, રાગ દોસ સમન્નિજંત
 તેને પણ સુશ્રાવક ને છે, તે ગુરૂ સમિપેં આ-
 લોવતો (અ કે) વલી નિંદતો થકો સાચા મન
 થી મિછામિ ડુકડ દેતો થકો ક્ષિપ્ર એટલે જતાવ
 લો હણે છે ફેડે છે ॥૩૬॥

આલોચંતો અ નિંદંતો, જિપ્પં હણઈ સુ
સાવચ્છો ॥૩૭॥

પાપનો કરનાર એવો પણ મનુષ્ય તે ગુરૂ સમિપેં
 પાપને આલોવતો થકો પાપની નિંદા કરતો થકો
ક્યપાવોવિ મણુસ્સો, આલોઈઅ નિંદિ
અ ગુરૂ સળાસે ॥

અતિરેક એટલે અત્યંત પાપ થકી (લહુઓ કે) હલવો થાય, કોની પેરેં તો કે નેમ ભારનો વહેનાર વ
 હિંતરૂં કરનાર મનુષ્ય, ભાર પ્રત્યેં જતારીને હલવો
 થાય છે તેની પેરેં એપણ કર્મ રૂપ ભારેં કરીને હલ-
 વો થાય છે ॥૩૮॥

હોઈ અઈરેગ લહુઓ, સોહરિઅ ભર
વ્ય ભારવહો ॥૩૯॥

(નઈવિ કે) ને પણ ઘણો નવો કર્મજંઘ રૂપ ર
 નવાલો એવો આવક હોય, તો પણ (એએણ કે)

એ પડિહમણાદિક આવશ્યકને કરવે કરીને

**આવસ્સએણ એએણ, સાવજો નઈવિ
જહુરજો હોઈ ॥**

તે દુઃખોની અંતક્રિયા એટલે વિનાશક્રિયાને ક
રશે. (અથિરેણ કાલેણ કેવે) થોડા કાલ માંહે તે પા
પોનો વિનાશ કરશે ॥૮૧॥

**દુખજાણમંત કિરિઅં, કાહી અથિરેણ
કાલેણ ॥૮૧॥**

ગુરૂ આગલ પાપ, પ્રમાદ, આલોચવાની પ્રકાશ ક
રવાની રીતિ તે જહુવિધ એટલે ઘણા પ્રકારની છે,
તે પડિહમણ કરવાના અવસરે ન સાંભરી હોય, તે
ન સાંભરવા થકી

**આલોઅણા જહુવિહા, નય સંભરિઆ
પડિહમણ કાલે ॥**

મૂલગુણ તે પાંચ અણુવ્રત, તેને વિષે તથા ઉ
ત્તરગુણ તે ત્રણ ગુણવ્રત અને ચાર શિક્ષાવ્રત તેને
વિષે ને અતિચાર લાગ્યો હોય, તે પ્રત્યે હું આત્મા સા
જેં નિંદું છું. વલી તે પ્રત્યે હું ગુરૂની સાજેં ગંદું છું ॥૮૨॥

**મૂલગુણ ઉત્તરગુણો, તં નિંદે તંથ ગ
રિહામિ ॥૮૨॥**

તે ગુરૂ પાર્શ્વને વિષે પ્રતિપન્ન એવો હું કેવલી

લાષિત આવડ ધર્મની,

તસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિ પન્ન તસ્સા

ને (આરાહણ કે) આરાધનાને માટે (અહ્મહિ
ઓમિ કે) હું સારી રીતે પાલન કરવાને ઊઠ્યો છું.
અને તે ધર્મની વિરાધના થકી વિરત્યો છું, નિવ
ત્યો છું.

**અહ્મહિઓમિ આરા હણાએ વિરત્તો
મિ વિરાહણાએ**

ત્રિવિધેં કરી એટલે મન, વચન, અને કાયાએ
કરી પડિઝ્ઝમતો થકો નિવત્યો થકો ઋષભાદિક ચો
વીશ નિન પ્રત્યેં હું વાંડું છું ૥૮૩

**તિવિહેણ પડિઝ્ઝંતો, વંદામિ નિણે થજી
વ્વીસં ૥૮૩ા**

ઈતિ વંદિતા સૂત્રાર્થ સમાપ્ત. અહીં થોથું આવ
શ્યક સંપૂર્ણ થયું ૥

ઈતિ વંદિતાસૂત્રં સંપૂર્ણ ૥

અથ ગુરુ જામણાનો પાઠ ૥

તમારી ઈછાયેં કરી હે ભગવન્ ! આદેશ આપો
આવસ્સ ઈછાકારેણ સંદિસહ ભગવન્
હું ઊઠ્યો છું સાવધાન થયો છું. દિવસ માંહે કી-

ધા હોય ને અપરાધ તે પ્રત્યે જમાવવાને

અણુદ્વિઓમિ અપ્લિંતર દેવસિઅં જામેમિ

ઈછું છું. તેવારે ગુરુ કહે છે શિષ્ય! જમાવો, પછી શિષ્ય કહે છે પૂન્યલ! હું તમને જમાવું છું. ને કાંઈ

ઈછં જામેમિ પૂન્યલ જામેમિ નંડિંચિ

અપ્રીતિ લાવ ઊપન્યવ્યો હોય, (પરપત્તિઅં કે) વિશેષથી અપ્રીતિ લાવ ઊપન્યવ્યો હોય, તે શાને વિષે ઊપન્યવ્યો હોય ? તો કે લાતને વિષે, પાણીને વિષે, વિનયને વિષે,

અપત્તિઅં પરપત્તિઅં લત્તે પાણે વિણઅ

ચૈચ્યાવચ્ચને વિષે, અંકવાર જોલવું તે આલા પકડીયેં, તેને વિષે, ચારંવાર જોલવું તે સંલાપ કહીયેં તેને વિષે, ગુરુથી બંધા આસને બેસવા ને વિષે,

વેચ્યાવચ્ચે આલાવે સંલાવે બચ્યાસણે

ગુરુની પાસેં સરખા આસને બેસવાને વિષે ગુરુ વાત કરતા હોય તેની ચચ્યેં વાત કરવી, તેને અંતર લાપા કહીયેં, તેને વિષે ગુરુ વાત કરી રહ્યા પછી તેહીન વાત વિશેષ પણે કરી દેખાડવી તેને ઊપરિ લાપા કહીયેં તેને વિષે,

સમાસણે અંતરલાસાચ્ચે ઊવરિલાસાચ્ચે

ને કાંઈ મહારે વિનય લક્ષિ રહિત પણું થયું હોય,
તેમાં ને થોડા પ્રાયશ્ચિત્તે શુદ્ધ થાય તે સૂક્ષ્મ

નંડિયિ મઝ્ઝ વિણય પરિહિણં સુહુમં વા

અથવા ને ઘણા પ્રાયશ્ચિત્તે શુદ્ધ થાય, તે જાદ
ર કહીયે, એવું વિનય હીન પણું તે સર્વ તમે ન્ણો
છો. હું મૂઢપણા માટે નથી ન્ણાતો.

જાયરં વા તુલ્લે ન્ણહ અહં ન ન્ણામિ

પૂન્યલ્લનો અવિનય રૂપ આશાતના થઈ હોય,
પૂન્યલ્લનો અવિનય આશાતના થઈ હોય
તે પાપ, મહાર્ મિથ્યા થાઓ.

તસ્સ મિછામિ દુકકંડા

અથ જીવરાશી જમાવુંભા

સાત લાજ પૃથિવી કાયા સાત લા-
જ અપ્પ કાયા સાત લાજ તેજી કાયા
સાત લાજ વાણી કાયા દશ લાજ પ્રત્યેક
વનસ્પતિ કાયા યજિદ લાજ સાધારણ
વનસ્પતિ કાયા જે લાજ બેંદી, જે લાજ
તેંદી ા જે લાજ ચૌરિંદી, ચાર લાજ દેવ-
તા ા ચાર લાજ નારડી ા ચાર લાજ તિ-
ર્યંચ પંચેંદી ા ચૌદ લાજ મનુષ્ય, એવંકા

રે ॥ ચૌરાસી લાજ જીવાયો નિમાંહિ ॥ મા-
 હારે જીવેં ને કોઈ જીવા ॥ હણ્યો હોય હણા
 વ્યો હોય ॥ હણતાં પ્રત્યેં અનુમોદો હોય
 ॥ તે સવ્વે મનેં વચનેં કાચાયેં કરિ ॥ તસ્સ
 મિદ્ધામિ દુક્કડં ॥ ઈતિ ॥

આચાર્યને ઊપાધ્યાયને શિષ્યને સાધર્મિકને
 એક આચાર્યના પરિવારને કુલ કહીયેં તેને તથા
 ઘણા આચાર્યના શિષ્ય સંતાનને ઘણા કહીયેં તેની
 ઊપર અર્થાત્ એ સર્વની ઊપર

આચરિય ઊવલ્લજે, સીસે સાહમ્મિ.
 એ કુલ ગણે આ ॥

મહારે જીવેં ને કોઈ કષાય કીધો હોય, તે સર્વ
 મન, વચન અને કાચાયેં કરી હું જામું છું ॥ ૧ ॥

ને મે કોઈ કસાયા, સવ્વે તિવિહુણ જા
 મેમિ ॥ ૧ ॥

સર્વ અમણ સંઘ રૂપ ભગવંતના કીધા ને અપ-
 રાધ તે સર્વ અપરાધ પ્રત્યેં જે હાથ પ્રત્યેં મસ્તકેં કરી
 ને એટલે અંનલી અડાવીને

સવ્વસ્સ સમણ સંઘસ્સ, ભગવસો અંન
 લિ કરિઅ સીસે ॥

તે સર્વ અપરાધ પ્રત્યે જમાવીને વલી એમ કહે
ને તે સર્વના કરેલા અપરાધ પ્રત્યે હું પણ જમું છું ॥૨૧॥

**સવ્યં જમાવૃત્તા, જામેમિ સવ્યસ્સ
અહયંપિ ॥૨૧॥**

એકેંદ્રિયાદિક સર્વ જીવની રાશિ પ્રત્યે એટલે-
થોરાશી લાજ જીવાયોની પ્રત્યે ત્વાવચી ધર્મને વિષે
સ્થાપ્યું છે નિજ ચિત્ત નેણું થે વોછતો

**સવ્યસ્સ જીવ રાસિસ્સ, ત્વાવચ્ચો ધમ્મ
નિહિય નિયચિત્તો ॥**

તે જીવોના સર્વ અપરાધ પ્રત્યે, જમાવીને તે સ
ર્વ જીવરાશીના કીધા ને અપરાધ, તે પ્રત્યે જમું છું ॥૩

**સવ્યં જીવ જમાવૃત્તા, જમામિ સવ્યસ્સ
અહયંપિ ॥૩॥**

ઈતિ જામણાં સંપૂર્ણા ॥

અવશ્ય વાંછું છું, હે પૂન્ય ! તમારી ઈચ્છાયેં મને આ
દેશ આપો તે દિવસ સંજંધિ પાપનો

**આવસ્સ ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ ત્વગ-
વન્ દિવસિ**

પ્રાયશ્ચિત્ત લેવાને અર્થે વિશુદ્ધિ કરવાને અર્થે
કાજિસ્સગ્ગ કરું ॥

પાયછિત્ત વિશુદ્ધ્યનાર્થં કરેમિ કાળિસ્સગ્ગં

અથ નમુક્કાર સહિનું પચ્ચજ્ઞાણા

સૂર્યના ઊદયથી માંડીને જે ઘડી પ્રમાણ નવ કાર સહિત એટલે નવકાર કહીને પાદ્રં એવી રીતે- પચ્ચજ્ઞાણા કરું છું.

ઊગ્ગાએ સૂરે નમુક્કાર સહિયં પચ્ચજ્ઞામિ

હવે શાનું પચ્ચજ્ઞાણા કરે? તે કહે છે. ચાર પ્રકારનો આહાર ન કરવો તે કહે છે. એક અન્ન, બીજું પાણી, ત્રીજું જાદિમ તે સુખડીની ભત, ચોથો સ્વાદિમ તે મુખ વાસની ભત. એ ચાર પ્રકારના આહારનો નિયમ લઈ છું.

યગિવિહંપિ આહારં અસણં પાણં ખાઈ-
મં સાર્ધમં

હવે એને વિષે આગાર કહે છે. અત્યંત વિસર્જન થયાથી, મુખમા વસ્તુ પ્રક્ષેપવાથી પચ્ચજ્ઞાણાલંગ ન થાય. બીજી સહસાહારે વર્ષાદ પ્રમુખનો છાંટો બીડી મુખમાં પડે, તો પચ્ચજ્ઞાણા લંગ ન થાય. એ પ્રકારના આહારેં કરી જે ઘડી સુધી ચારે આહારને વો સિરાવું છું. અહીં વોસિરામિ એ શિષ્યનું વચન છે, અને ગુરૂ પચ્ચજ્ઞાણા આપે, તો વોસિરે કહે. એમ બ-

ધાં વ્રતોને વિષે જાગલ પણ ન્હાણી લેવું તાજા
 અન્નથ્યાણા લોગેણું સહસ્તાગારેણું વો
 સિરામિ તાઈતિ તાજા

પોરિસીનું પશ્ચિજ્ઞાણા

સૂર્ય જિગ્યા પછી પોરિસી લગેં એટલે દિવસના ચો
 થા લાગ લગેં નિયમ જળેં છું. એમન સાઠ પોરિસી
 હોય તો દોઢ પોહોર લગેં

જિગ્યાએ સૂરે પોરિસીયં સાઠ પોરિસીયં

પશ્ચિજ્ઞનું છું ચાર પ્રકારના જાહાર પ્રત્યે એક જાશન
 પશ્ચિજ્ઞામિ થઈવિહુપિ જાહારં અસણું
 જીનું પાણી, ત્રીનું જાદિમ, ચોથું સ્નાદિમ, હવે
 જાગાર કહે છે. એક અન્નથ્યાણા લોગેણું.

પાણું જાઈમં સાઈમં અન્નથ્યાણા લોગેણું

જીને સહસ્તાગારેણું, ત્રીને પ્રછન્ન કાલ, તે સૂ
 ર્ય વાદલે કરી અથવા રત્ન પ્રમુજેં કરી ઢંકાઈ ન્નય
 તેથી વાજતની જાજર જાજર ન પડવાથી પશ્ચિજ્ઞા
 ણા લાંગે નહીં. ચોથો દિસામોહેણું તે દિગ્મૂલ પણું ને
 ટલે પૂર્વને પશ્ચિમ કરી ન્હાણે અને ઉત્તરને દક્ષિણ કરી
 ન્હાણે એવા અન્નણ પણાથી લંગ ન થાય

સહસ્તાગારેણું પ્રછન્નકાલેણું દિસામોહેણું

પાંચમું સાધુના વચ્ચેને કરી પોરિસી પૂર્ણ થઈ ન્ન
 ળીને ન્મે તો વ્રતલંગ દોષ ન લાગે. છઠું સર્વ પ્રકાર
 રેં શરીરમાં અસમાધિ રહે એટલે પશ્ચજ્ઞાણ ક્રુદ્ધા
 પછી તીવ્ર શૂલાદિક રોગ બિપન્ને અથવા સર્પાદિક ડંશે
 એમ અકસ્માત્ અસમાધિ બિત્પન્ન થયાથી ઝોંઘઘા
 દિકના કારણે પાલતાં પશ્ચજ્ઞાણ લંગ ન થાય એ
 વા છ આગારેં કરી વોસિરાવું છું.

સાહુવયણેણં સવ્યસમાહિવત્તિ આગારે
 ણં વોસિરામિતારા

પુરિમદ્દનું પશ્ચજ્ઞાણા ા

સૂર્યના બિદ્યથી માંડીને પૂરિમાર્ધ્ય એટલે પં
 હેલા જે પહોર સૂધી અશનાદિક ચારે આહાર પ-
 શ્ચજ્ઞું છું.

બિગ્ગરને સૂરે પુરિમદ્દ પશ્ચજ્ઞાભિ
 થબિવિહંપિ આહારં અસણં પાણં ખાઈમં
 સાર્થમં અન્નથ્થણાભોગેણં સહસ્સાગારેણં
 પછ્છન્ન કાલેણં દિસા મોહેણં સાહુવયણેણં

(મહત્તર કે) મહોટે કારણે એટલે નેટલો પશ્ચ-
 જ્ઞાણમાં લાલ થતો હોય તે કરતાં પણ અત્યંત
 મહોટો નિર્બરનો લાલ ને કાર્યમાં થતો હોય, તો

વજત પૂર્ણ થયા વિના પણ ને પાતવામાં આવે તો
પથ્યજ્ઞાણ લંગ ન થાય એ સાત આગારેં કરી
વોસિરાવું છું ॥૩૫॥

**મહત્તરાગારેણં સત્ત્વસમાહિવત્તિઆગા
રેણં વોસિરામિ ॥૩૬॥**

એકાસણા જિયાસણાનું પથ્યજ્ઞાણ.

ન્યાં એકવાર (અસણ કે) લોભન કરવું, તેને
એકાસણું કહિયેં, અથવા એક જ આસન છે માટે
એકાસણું કહેવાય, તથા ન્યાં બે વાર અશન એ
રહે લોભન કરવું, તે જ્યાસણું કહેવાય છે. તેનું પ
થ્યજ્ઞાણ કરું છું. જે

એગાસણં જિયાસણં પથ્યજ્ઞામિ દુવિહંપિ

આહાર, એક અશન અને જીને જાદિમ છાંડું
છું. અને નમ્યા પછી પાણી અને સ્વાદિમ. તે સોપારી
પ્રમુખ જાવાની છૂટ છે. ત્યાં આગાર કહે છે. પ્રથ
મ અન્નથ્યાણાલોગેણં આ આગાર.

આહારં અસણં જાદિમં અન્નથ્યાણાલોગેણં

જીને સહસાહાર આગાર ત્રીને સાગારી તે
નેની દષ્ટિ માઠી હોય, તેની દષ્ટિ પડે, અથવા સર્પ,
ચોર, જંદીવાન, આવેથી બિલ્લો રહે અથવા અગ્નિ

સાગે, ઘર પડે, પાણીની રેલ આવે, તેથી એક સ્થાન કંઈ બીજી જીને સ્થાનકે નઈ એકાસણું કરે, નિલંગ નહીં.

સહસ્ત્રાગારેણં સાગારિયાગારેણં

ચોથો અંગોપાંગ પસારતાં લંગ નહીં, પાંચમું ગુરુઆવ્યાધી બિઠવું પડે તો પશ્ચજ્ઞાણ લંગ નહીં.

આબિટણપસારેણં ગુરુઅપ્પુઠાણેણં

છઠ્ઠું વધેલો આહાર પરઠવવો પડે તેને ગુરુની આજ્ઞાથી લેતા લંગ નહીં, સાતમું મહત્તરાગાર

પારિઠ્ઠાવણિયાગારેણં મહત્તરાગારેણં

નવમું સર્વ સમાધિ વતિરેક આગાર, એઆઠ આગારેં કરી જે આહારને ચોસિરાવું છું તાજા

સવ્યસમાહિવત્તિઆગારેણં ચોસિરામિતાજા

એમ એકલઠ્ઠાણાનું પશ્ચજ્ઞાણ પણ કહેવું, પરંતુ તેમાં આબિટણપસારેણં એ એક આગાર ન કહેવો જાકી સાતઠ આગાર કહેવા તાપતા

અથ આયંજિતનું પશ્ચજ્ઞાણા

પાણીમાં રોટલી ચોલીને નમવું, તે આંખિલને પશ્ચજ્ઞનું છું. એના આગાર કહે છે. એક અન્ન-

અથવા લોગેણું

આયંજિલં પથ્યજ્જામિ અન્નથ્યણાલોગેણું

જીને સહસ્સાગારેણું, ત્રીન્ને લેપાલેપ ને ઘતાદિ
કના લેપવાલા લાભન અથવા લેપવાલા હાથ હો
ય તેને સારી રીતેં જૂઠી નાખ્યું હોય તે વારે અ-
લેપકહીયેં, એવા લેપાલેપના હાથે અથવા લાભને
લેવાથી લંગ નહીં. થોથું ગૃહસ્થેં પોતાને અર્થેં કોઈ
વસ્તુને લેલવી મુકેલ છે, તે લેતાં લંગ નહીં.

**સહસ્સાગારેણું લેવાલેવેણું ગિહથ્ય
સંસદ્દેણું**

પાંચમું ગોલ પડવાન્નાદિક રોટલી બિપર મૂકેલા
હોય તેને પાછા લઈ લીધા હોય પરંતુ શેષ અંશ.
ગોલાદિકના રહેલા હોય, તેવા રોટલા લેતાં લંગ ન
હીં. છઠું પારિહ્વાવણિઆગારેં.

ઉજ્જિન્તવિવગેણું પારિહ્વાવણિઆગારેણું

સાતમું મહત્તરાગાર, આઠમું સર્વ સમાહિવત્તિ-
આગાર,

મહત્તરાગારેણું, સવ્યસમાહિવત્તિઆગારેણું

હવે પાણીના આગાર કહે છે. એક લેપકૃત, તે
ઓસામણ ગલીને પીવા થકી પથ્યજ્જાણા લંગ ન
થાય, જીને અલેપકૃત તે કાંઈ પ્રમુખનું પાણી

ગલી પીયે, ત્રીનું અછ તે નિર્મલ બિષ્ણ પાણી
પીવાથી લંગ નહીં.

પાણસ્સ લેવેણ વા અલેવેણ વા અછેણ વા

યોથું બહુ ડોહોલું, યોજા પ્રમુજનું ધોવણ,
તેને ગલીને પીયે, પાંચમું સીથ સહિત દાથરા પ્ર-
મુજનું ધોવણ ગલીને પીયે. છઠું સીથ સહિત ૩
ણક પ્રમુજે દાથ ખરડ્યો હોય, તેનું ધોવણ ગલી
ને પીવાથી, એટલાં દાણી બાકીના પાણીને વોસિ
રાવું છું ૥૬૬

**બહુલેણ વા સસિથ્યેણ વા અસિથ્યેણ
વા વોસિરામિ ૥૬૭**

અથ તિવિહાર ઊપવાસનું પથ્યજ્ઞાણ ૥

સૂર્યના ઊદયથી માંડીને અભ્યર્ચનાનો નિયમ લઈ છું.

ઊગ્ગરે સૂરે અપ્પત્તં પથ્યજ્ઞામિ

ત્રણ પ્રકારના આહારનું અરાન, જાદિમ અને સ્વાદિમ,

તિવિહંપિ આહારં અસણં જાઈમં સાઈમં

એના આગારોનો અર્થ લખાઈ ગયો છે.

અન્નથ્યણાન્નોગેણં સહસ્સાગારેણં

પારિહાવણિઆગારેણં મહત્તરાગારેણં

સવ્યસમાહિવત્તિઆગારેણં વોસિરામિ ૥૬૮

अथ यथैविहार उपवासनुं

पथ्यज्जाणा ता

सूरेजिग्गे अल्लत्तहं पथ्यज्जामि यथैवि
हंपि आहारं असणं पाणं जार्धमं सार्धमं
अन्नथ्यणालोणेणं सहस्सागारेणं
पारिहावणियागारेणं महत्तरागारेणं
सच्च समाहिवत्ति आगारेणं वोसिरामि
तार्धति ता

विगयनुं पथ्यज्जाणा ता

विगर्धयं पथ्यज्जामि अन्नथ्यणालोणेणं

सहस्सागारेणं लेवालेवेणं

गिहथ्यसंसहेणं उज्जित्तविवगेणं

रोट्ठादिउने लगारेउ घृतादिउं भक्षित उरे, ते ले
तां हाष नहीं, परंतु धारायें उरी भक्षित उरेवा न ले
वाय अ पडूथ्यभज्जिअेणंनो अर्थ.

पडूथ्यभज्जिअेणं पारिहावणिआगारेणं

महत्तरागारेणं सच्च समाहिवत्तिआगारे

णं वोसिरामि ता

અથ સાંભે ચળિવિહારનું પશ્યજ્ઞાણા
 દિવસચરિત્રં પશ્યજ્ઞામિ ચળિવિહંપિ આ
 હારં અસણં પાણં જાઈમં સાઈમં અન્ન
 થ્યણા લોગેણં સહસ્સાગારેણં મહત્તરા
 ગારેણં સલ્લસમાહિવત્તિઆગારેણં વોસિ-
 રામિઆરાઈતિ ચળિવિહાર પશ્યજ્ઞાણા

ગાંઠ છોડી નમવું, તે ગાંઠસહિયં અને મુઠ્ઠ ઊઘા
 ડી નમવું તે મુઠ્ઠ સહિત પશ્યજ્ઞાણા વિંદી, ફેરવી નમ
 ણા હાથની અંગુઠી માંથી ડાબા હાથની અંગુઠી મધ્યે
 ઘાલવી પછી નમવું તે વિદ્વસહિત પશ્યજ્ઞાણા.-
 એના આગાર નવકારસી પ્રમુજ ને પશ્યજ્ઞાણા સા
 થે એ પશ્યજ્ઞાણા લઈયેં તેમ કહેવા.

ગાંઠસહિયં મુઠ્ઠસહિયં વિદ્વસહિયં પશ્ય
 જ્ઞામિ

અથ ધારણા પ્રમાણે પશ્યજ્ઞાણા
 પોતાના મનમાં ધારણા કરીને કોઈપણ પ્રકારનું
 ને પશ્યજ્ઞાણા લેવું, તેને ધારણા પ્રમાણે પશ્યજ્ઞા
 ણા કહિયેં. તે શ્રી અરિહંત દેવની સાજેં શ્રી સિદ્ધ
 લગવંતની સાજેં,

ધારણા પ્રમાણે અરિહંત સજ્જિયં સિ
ધ્ય સજ્જિયં,

સાધુ મુનિરાજની સાજેં કેવલી લગવાનની સા
જેં ચતુર્વિધ શ્રીસંઘની સાજેં

સાહુસજ્જિયં કેવલિસજ્જિયં સંઘસજ્જિયં
પોતાના આત્માની સાજેં, આગારોના અર્થ સુલલ છે.

અપ્પસજ્જિયં સહુસાગારેણં મહત્તરાગા
રેણં વોસિરઠા ાટા ઈતિ પચ્ચજ્જાણ સંપૂર્ણ

સામાયિક, થળિવિસથ્થો, વાંદણાં, પ-
ડિક્કમણ્ણ, કાળિસ્સણ્ણ, પચ્ચજ્જાણ, એ
છએ આવશ્યકને વિષે કાનો, માત્ર, પદ,
અક્કર, અોછો અધિકો લણ્યો હોય, લ
ણાવ્યો હોય, શ્રીવીતરાગ દેવની આજ્ઞા
વિજંડી હોય, તસ્સ મિછ્ઞામિ દુક્કડં ા

સ્તવના કરું છું. માંગલિક હેતુ ગીતમાદિક ગણ-
ધરને નમસ્કાર કરીને

થોઈ થઈ મંગલં ગોયમાઈ ગણહરાણં

સિધ્ધ લગવાનને નમસ્કાર કરવાને નમુશ્યુણં હું
લણું છું. ઈતિ શ્રી ા

નમોઽશ્વણં ત્વણેભિઃ ઈતિશ્રીઃ

છ આવશ્યક રૂપ પ્રતિક્રમણ સૂત્રાર્થ સંપૂર્ણ

પડિઠ્ઠમણા સૂત્ર સંપૂર્ણ

અથ ચૌદ નિયમની ગાથા

એક સથિત વસ્તુનું પરિમાણ, બીજું નેટલાં દ્રવ્ય

ખાવાને મોકલાં રાખવાં હોય, તેનું પ્રમાણ, ત્રીજું

ઘૂતાદિ છ વિગયનું પરિમાણ, ચોથું જીપાનક તે પ

ગરખાનું પરિમાણ, પાંચમું પાન સોપારી પ્રમુખ

તંજોલનું પ્રમાણ, છઠ્ઠું વસ્ત્રનું પ્રમાણ, સાતમું

ફૂલની ન્હતિનું પ્રમાણ,

સથિત દ્રવ્ય વિગઈ, વાણઠ તંજોલ વ

થ્ય કુસુમેસુ

આઠમું ગાડલા પ્રમુખ વાહનનું પ્રમાણ, નવમું સ

યન એટલે શય્યા, ડોંચ, દુરસીનું પ્રમાણ, દશમું

વિલેપન કરવાની વસ્તુનું પરિમાણ, અગીઆરમું

બ્રહ્મચર્યનું પ્રમાણ, બારમું દિશિવિદિશીનું પ્રમા

ણ, તેરમું અંધોલના પાણીનું પ્રમાણ, ચૌદમું ભાત

પાણી વાવરવાનું પ્રમાણ, ઈતિ નિયમગાથા સંપૂર્ણ

વાહણ સયણ વિલેવણ, બંલ દિસિ ન્હા

ણ ભત્તેસુ

અથ સામાયિક લેવાનો વિધિ

પ્રથમ પોંછણાનાં સર્વ વસ્ત્ર પડિલેહવાં તથા ચ
 ત્વાયેં આસનિયું પાથરવું, તે પછી ગુફને ઈચ્છામિ
 જમાસમણોનાં એ પાઠેં કરી ત્રણ વાંદણાં દેવાં, પ-
 છી સીમંધર સ્વામીને ત્રણ વાંદણાં દેવાં, પછી ની-
 થો બેસીને નવકાર ગણવો, પછી પંચિંદિઅનો પા-
 ઠ કહેવો. પછી ઈરિયાવહિયં તસ્સગિત્તરી કહી એ
 ક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઠિસ્સગ્ગ કર-
 વો, પછી કાઠિસ્સગ્ગ પારવા નમો અરિહંતાણં એ
 પદ કહીને પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો. પછી ગુફની પાસેં
 સામાયિકની આજ્ઞા માંગવી. કદાપિ ગુફ ન હોય
 તો સીમંધર સ્વામી પાસેંથી આજ્ઞા માગીને કરેમિ
 ત્વંતેનો પાઠ કહેવો. પછી ડાબો હાથેણ જિંથો રાજી
 ને નમોચ્ચુણં કહેવું. ઈતિ સામાયિક લેવાનો વિધિ.

અથ સામાયિક પારવાનો વિધિ

પ્રથમ નવકાર ગણી ઈરિયાવહિનો પાઠ ત્રણી,
 તસ્સગિત્તરી કહી, એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકાર
 રનો કાઠિસ્સગ્ગ કરી નમો અરિહંતાણં પૂર્વક કાઠિસ્સ-
 ગ્ગ પારી પ્રગટ લોગસ્સ કહીને ડાબો હાથેણ જિંથો
 કરી નમોચ્ચુણંનો પાઠ કહેવો. પછી સામાઈય વચન્તુ

તો કહી, દશ મનના, દશ વચનના, ખાર કાયાના,
ઈત્યાદિ પાઠ કહેવો ॥ ઈતિ ॥

અથ દૈવસિક પ્રતિક્રમણ વિધિ ॥

પ્રથમ ગુરૂપાસેં જોવી રીતેં આજ્ઞા માગીયેં છેથેં, તે
વી રીતેં આજ્ઞા માગીને પછી નવકાર ગણી, લોગસ્સ
કહી, ગજો દીંચણ ગિંચો કરી, નમોચ્ચુણનો પાઠ ક-
હેવો, પછી જે ખામણાં દેવાં, તિહાં પ્રથમ ખામણો આ
વસિઆગ્ને કહેવું અને જીને ખામણો આવસિઆગ્ને
એ પાઠ ન કહેવો પછી પડિક્રમણ ઠાવવું તેમાં આવ
સ્સ ઈછાકારેણ એ પાઠ લણવો. પછી ઊભા થઈ ન
વકાર ગણવો. પછી કચેમિલંતે કહીને ઈછામિ ઠામિ
કાગિસ્સગ્ગ એ પાઠ લણવો. પછી તસ્સગિત્તરીનો પાઠ
લણી તપનો કાગિસ્સગ્ગ કરવો. પછી નમો અરિહંતા
ણ કહી કાગિસ્સગ્ગ પારી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવું. પછી વસી
જે ખામણાં દેવાં, તેમાં પહેલે ખામણેં આવસિઆગ્ને
પાઠ કહેવો અને જીને ખામણેં આવસિઆગ્ને એ પા
ઠ ન કહેવો. એવી રીતેં ખામણાં દેઈને પછી અતિથા
રનાં જે થૂલ તેમાં એક તો શ્રી જ્ઞાનને વિષે અને જી
ને દર્શન એટલે સમ્યક્ત્વ રાલને વિષે એ જે પાઠ ગુ
રૂપાસેં કહેવરાવવા, અને ગુરૂ ન હોય તો પોતેં કહેવા,

તે કહીને પછી શ્રાવકના અતિથાર કહેવા. પછી તસ્સ
 સબ્બસ્સવિ દેવસિય દુચ્ચિંતિઅ એ પાઠ સંપૂર્ણ કહેવો,
 પછી નવકાર ગણવો, પછી કરેમિત્તંતે કહેવું. પછી ઈ-
 ણ્ણામિહામિ સૂત્ર પડિક્કમિઠિં એ પાઠ કહેવો. પછી વં
 દિત્તું કહેવું, તે કહી રહ્યા પછી પૂર્વોક્ત રીતે જે જામ
 ણાં દેવાં. પછી અણ્ણુદ્ધિઅનો કહીને જમાવવું. પછી સાત
 લાખ કહેવા. પછી આચરિય ઊવન્નઅ કહેવું. પછી
 આવસ્સ ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ ત્તગવનૂ દેવસિયં પા
 યચ્છિત્ત વિશોધનાથં કરેમિ કાઠિસ્સગ્ગં એ પાઠ કહી
 નવકાર ગણી કરેમિત્તંતે કહેવું. પછી ઈચ્છામિહામિ
 નો પાઠ કહી તસ્સગિત્તરી કહી ચાર લોગસ્સ અથવા
 શોલ નવકારનો કાઠિસ્સગ્ગ કરી નમો અરિહંતાણાં
 કહી કાઠિસ્સગ્ગ પારી પ્રગટ લોગસ્સ કહીને. વતી પૂર્વો
 ક્ત રીતે જે જામણાં દેવાં. પછી ચેતિવિહારનું પચ્ચ
 જ્ઞાણ લેવું. પછી સામાયિક, ચેતિવિસચ્ચો, વાંદણાં,
 પડિક્કમણ, કાઠિસ્સગ્ગ, અને પચ્ચજ્ઞાણ, એ છ આવ
 શ્યકને વિષે ને દોષ લાગો હોય તસ્સમિચ્છામિ દુક્કં
 એ પાઠ કહી, કાજો ઠીંગણ ઠાંચો કરી નમોચ્ચુણં ક
 હેવું. પછી નવકાર ગણી સ્તવન કહેવું. તેવાર પછી ક
 મ્મક્ષય નિમિત્તનો કરેમિ કાઠિસ્સગ્ગં એમ કહીને ચાર
 લોગસ્સ અથવા શોલ નવકારનો કાઠિસ્સગ્ગ કરી કા

ઊસ્સણ પારી પ્રગટ લોગસ્સ કહી, પછી નવકાર ગણી
ને સજ્જાય કહેવી. પછી નંદિ કહેવી. તેનો પાઠ લખી
યં હેયં:—

ન્યઈ નગલવ નેણી, વિજાણઓ નગ
ગુરૂ નગાણંદો ॥ નગનાહો નગજંધૂ, ન્યઈ
નગપિયા મહો ભયવં ॥ ૧ ॥ ન્યઈ સુખા
ણં પ્પલવો, તિથ્યચરાણં અપછિમો ન્ય
ઈ ॥ ન્યઈ ગુરૂલોગાણં, ન્યઈ મહુપ્પા
મહાવીરો ॥ ૨ ॥ ભદં સવ્વજ ગુન્ને, યગસ્સ
ભદં નિણસ્સ વીરસ્સ ॥ ભદં સુરાસુર ન
મં, સિયસ્સ ભદં ધૂચરયસ્સ ॥ ૩ ॥ ગુણ લ
વણ ગહણ સુચરયણ, ભરિય દંસણ વિ
સુધ્ધ રથ્યાગા ॥ સંઘ નયર ભદંતે, અ
જંડ થરિત્ત પાગારા ॥ ૪ ॥ સંભમ તવતું ખા
રસ્સ, નમો સમ્મત્ત પારિયલ્લસ્સ ॥ અપ્પ
ડિયકક સભ્બજો, હોંઠિ સયા સંઘથકકસ્સ
॥ ૫ ॥ ભદં સીલપડા ગૂસિયસ્સ, તવ નિય
મતુરય ભુત્તસ્સ ॥ સંઘ રહુસ્સ ભગવજો,
સજ્જાય સુનંદિધોસસ્સ ॥ ૬ ॥ નંદિ, -
આનંદિ સદા સંઘને ન્ય ન્ય કારણી, આ
નંદ કારણી, કલ્યાણ કારણી, શ્રી ભિનેરુદે

વ શ્રીગુરુદેવને ત્રિકાલ વંદના ાઈતિ દેવ સિક પ્રતિક્રમણ વિધિ ા

અથ રાઈ પ્રતિક્રમણ વિધિ ા

પ્રથમ ગુરૂ પાસે આજ્ઞા માગી સામાયિક કરવો પછી નવકાર ગણી રાઈ કર્મક્ષય નિમિત્તે કરેમિ ડાબી સ્સગ્ગ કહી જે લોગસ્સનો ડાબીસ્સગ્ગ પારી, પ્રગટ લોગસ્સ કહી નીચે જેસી નવકાર કહી, ચગિવિસથ્યો કહિયેં પછી વાંદણાં તથા ખામણાં લીનેં, પછી ઊભા થઈને રાઈ પાચછિત્ત વિશોધનાર્થે કરેમિ ડાબીસ્સગ્ગ કહી, એક નવકાર ગણી, કરેમિલંતે ઈછામિ ઠામિડા ડાબીસ્સગ્ગ નેમે રાઈઓ અઈઓ કઓ ઈસાદિક કહી, તસ્સ ઊત્તરીનો પાઠ કહેવો. પછી ચાર લોગસ્સનો ડાબીસ્સગ્ગ કરી પ્રગટ લોગસ્સ કહી પછી તરત ઊભા થઈને આવસ્સ ઈછાકારેણ સંદિસહુ લગવન્ ! રાઈ પડિકક્રમણે ઠાએમિ રાઈ જ્ઞાન, દર્શન, આરિય, તપ, વીર્ય, અતિચાર ચિંતવનાર્થે કરેમિ ડાબીસ્સગ્ગ એમ કહી એક નવકાર ગણી, કરેમિલંતે ઈછામિ ઠામિ. તસ્સ ઊત્તરી કહી પછી નાણાંમિનો ડાબીસ્સગ્ગ કરીયેં. પછી દેવસિની પેઠેં સર્વ પાઠ કહિયેં. પરંતુ ન્યાં ચાર લોગસ્સનો ડાબીસ્સગ્ગ આવે, તે સ્થાનકેં વરસી

તપનો કાળિસ્સગ્ગ કરી પ્રગટ લોગસ્સ કહી પછી જે વાં
દણાં આપીને ચથાશક્તિ પશ્ચજ્ઞાણ લીને તેવાર
પછી સ્તવન, સઝ્ઝાઓ, ને પ્રભાતનાં કહેવાંતાં હોય
તે કહેવાં તારપછી નંદિ કહેવી ાઈતિ ॥

અથ પાક્ષિડ પ્રતિક્રમણ વિધિ ॥

પ્રથમ તો દેવસિની પેઠે વંદિતા સુધી સર્વ કહેવું,
પછી આલોચ્છંતો નિંદતો દેવસિયં આલોચ્છંમિ પજ્જિ-
લણેમિ એ રીતે કહેવું, પછી ત્યાંથી પાછું વલી જે ખામ
ણાથી માંડીને ચાર લોગસ્સના કાળિસ્સગ્ગ પર્યંત કહેવું
પણ ચાર લોગસ્સને ઢેકાણે અદ્દીં બાર લોગસ્સનો -
કાળિસ્સગ્ગ કરવો, અને છઠ્ઠો પશ્ચજ્ઞાણ આવશ્યક -
આવે, તેવારે શિવિહારને સ્થાનકે ધારણા પ્રમાણે
પશ્ચજ્ઞાણ લેવું, ત્યાંથી પાછો આલોચ્છંતો નિંદતો
પજ્જિચં આલોચ્છંમિ દેવસિચં લણેમિ કહીને તેવાર
પછી તો વંદિતા સૂત્ર કહી રહ્યા પછી ને જે ખામણાં
આપીયે છેયેં, ત્યાંથી સર્વ દેવસિ પડિક્કમણાની પેઠે
અલાવવું ાઈતિ ॥

અથ ચોમાસી પ્રતિક્રમણ વિધિ

પાજ્જીની પેઠે ચોમાસી પ્રતિક્રમણનો સર્વ વિધિ

નળવો, પરંતુ ને ઢેકાણે જાર લોગસ્સનો કાઠીસ્સગ્ગ
 આવે છે, તે ઢેકાણે વીશ લોગસ્સનો કાઠીસ્સગ્ગ કરવો
 તથા ને ને સ્થાનકે પજ્જીયં પાઠ આવે તે તે સ્થાન
 કેં થીમ્માસીયં પાઠ કહેવો ॥ ઈતિ ॥

અથ સંવચ્છરી પ્રતિક્રમણવિધિ

પાંજીની પેઠે સંવત્સરી પઠિક્રમણાનો પણ સર્વ
 વિધિ નળવો. પરંતુ એટલું વિશેષ કે ને ઢેકાણે જા
 ર લોગસ્સનો કાઠીસ્સગ્ગ આવે છે, તે ઢેકાણે અહીં
 ચાવીશ લોગસ્સનો કાઠીસ્સગ્ગ કરવો. તથા ને ને
 સ્થાનકે પજ્જીયં પાઠ આવે, તે તે સ્થાનકે સંવચ્છ
 રિયં પાઠ કહેવો ॥ ઈતિ ॥

અથ વરસી તપના કાઠીસ્સગ્ગનો પાઠા

અણસણ મૂળોયરિયા, વત્તિ સજ્જેવણં રસથ્યા
 જો પકાયકિલેસો સંતી,ણ આય જઝ્ઝો તવો હોઈ ॥
 ૧૧૫૫ પાયછિત્તં વિણ્ઝો, વેઆવચ્ચં તહેવ સઝ્ઝાઝ્ઝો
 ૧૧૫૬ નળણં ઠિસ્સગ્ગોવિય, અણ્ણિંતરઝ્ઝો તવો હોઈ ॥ ૧૧૫૭ ॥
 ધન્ય શ્રીકૃષ્ણલદેવ સ્વામીને નેણેં વરસી તપ કર્યું,
 ધન્ય શ્રી મહાવીર સ્વામીને નેણેં છમ્માસી તપ કર્યું,
 એમન ને પંથમાસી તપ કરે, તેને ધન્ય, ને ચારમાસી

તપ કરે, તેને ધન્ય, ને ત્રીમાસી તપ કરે, તેને ધન્ય, ને
 બેમાસી તપ કરે, તેને ધન્ય, ને પચ્ચાવન ઊપવાસ
 કરે, તેને ધન્ય, ને પચ્ચાશ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય,
 ને પીસ્તાલીશ આગમના પીસ્તાલીશ ઊપવાસ કરે,
 તેને ધન્ય, ને ચાલીશ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને પાં
 ત્રીશ વાણીરૂપ સત્ય વચનના પાંત્રીશ ઊપવાસ કરે,
 તેને ધન્ય, ને શોત્રીશ અતિશયના શોત્રીશ ઊપવાસ
 કરે, તેને ધન્ય, ને તેત્રીશ આશાતના દાલવા નિમિત્ત
 તેત્રીશ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને જત્રીશ યોગસંગ્ર
 હના જત્રીશ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને એકત્રીશ સિ
 ધ્ધના ગુણ પામવાને એકત્રીશ ઊપવાસ કરે, તેને ધ
 ન્ય, ને ત્રીશ પ્રકારે મહા મોહનીય કર્મ દાલવાના ત્રી
 શ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને ઝોગણત્રીશ પાપશાસ્ત્ર
 દાલવાના ઝોગણત્રીશ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને સા
 ધુની અઠ્ઠાવીશ લઙ્ઘિના અઠ્ઠાવીશ ઊપવાસ કરે, તેને
 ધન્ય, ને સાધુના સત્તાવીશ ગુણના સત્તાવીશ ઊપ
 વાસ કરે, તેને ધન્ય, ને છઞ્ચીશ દશા કલ્પના છઞ્ચી
 શ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને પચ્ચીશ ક્રિયા દાલ
 વાના પચ્ચીશ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને શોવીશ તી
 ર્થકરના નામના શોવીશ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને
 શ્રીસૂર્ય ગણંગના ત્રેવીશ અધ્યયનના ત્રેવીશ ઊપવા

સ કરે, તેને ધન્ય, ને બાવીશ પરિસહુ ભંતવાના બાવી
 શ બિપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને એકવીશ સબલ દોષ
 દાલવાને એકવીશ બિપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને વીશ
 અસમાધિના સ્થાનક દાલવાને વીશ બિપવાસ કરે, તે
 ને ધન્ય, ને શ્રીજ્ઞાતાસૂત્રના પ્રથમ શ્રુતસંઘના ઓ
 ગણીશ અધ્યયનના ઓગણીશ બિપવાસ કરે, તેને
 ધન્ય, ને અઢાર પાપસ્થાનક દાલવાના અઢાર બિપ
 વાસ કરે, તેને ધન્ય, ને સત્તર પ્રકારે સંયમ પાલવા
 ના સત્તર બિપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને શ્રીસૂયગડાંગ
 ના પ્રથમ શ્રુતસંઘના શોલ અધ્યયનના શોલ બિપ
 વાસ કરે, તેને ધન્ય, ને પંદર પરમાધામિના ડર્મ નિવા
 રવાના પંદર બિપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને થોડ પ્રકારના
 ભુવની દયા પાલવાના થોડ બિપવાસ કરે, તેને ધન્ય,
 ને તેર ડાઠીઆ નિવારવાના તેર બિપવાસ કરે, તેને ધ
 ન્ય, ને લીખ્જુની બાર પડિમાના બાર બિપવાસ કરે
 તેને ધન્ય, ને આવકની અગીઆર પડિમાના અગી
 આર બિપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને દશવિધ યતિધર્મ
 પામવાના દશ બિપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને નવ પ્રકાર
 રે બ્રહ્મચર્ય પાલવાના નવ બિપવાસ કરે, તેને ધન્ય,
 ને આઠ ડર્મ દાલવાના આઠ બિપવાસ કરે, તેને ધન્ય
 ને સાત વ્યસન નિવારવાના સાત બિપવાસ કરે,

તેને ધન્ય, ને છકકાયની રક્ષાના છ ઊપવાસ કરે, તેને
 ધન્ય, ને પાંચ પ્રમાદ દાલવાના પાંચ ઊપવાસ કરે, તેને
 ધન્ય, ને ચાર કષાય દાલવાના ચાર ઊપવાસ કરે, તેને
 ધન્ય, ને ત્રણ દંડ દાલવાના ત્રણ ઊપવાસ કરે, તેને ધ-
 ન્ય, ને રાગ દ્વેષ દાલવાના બે ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય,
 ને એક ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, આયંજિત કરે, તેને
 ધન્ય, એકાસણું કરે, તેને ધન્ય, ને એક ટાણું કરે, તેને
 ધન્ય, ને પૂરિમાર્ધ કરે, તેને ધન્ય, ને પોરિસિ કરે,
 તેને ધન્ય, ને નવકારસિ કરે, તેને ધન્ય, ને ગંઢસી-
 જિં, મુઠ્ઠસીજિં કરે, ને કોઈ શ્રીનિનાજ્ઞા પ્રમાણ થાલે
 તે જીવને ધન્ય છે, ધન્ય ધન્ય ધન્ય ધન્ય ધન્ય નમો
 અરિહંતાણાં ॥ ઈતિ વરસી તપના કાઠિસ્સગ્ગનો પા
 ઠ સંપૂર્ણ ॥

અથ પોસહ લેવાનો વિધિ ॥

પ્રથમ વસ્ત્ર પડિલેહીને પછી ગુરૂને ત્રણ વાંદણાં
 દેવાં. પછી સીમંધર સ્વામિને ત્રણ વાંદણાં દેવા, પછી પં
 થિંદિય કહી ઈરિયાવહી, પડિક્કમિ, તસ્સજિત્તરી, કહી
 ચાર નવકારનો કાઠિસ્સગ્ગ કરી લોગસ્સ કહીયેં. પછી
 વહી ગુરૂને ત્રણ વાંદણાં તથા સીમંધર સ્વામીને ત્રણ
 વાંદણાં આપી દિસાઓ ધારવી. પછી પોસહ લેવાના

पाठनो जेथ्यार उहीयें, ते पाठ जजियें छैयें:-

उरेमिलंते पोसहुं आहार पोसहुं देस
ओ सव्यओ, सरीर सङ्कार पोसहुं सव्य
ओ, अज्यावार पोसहुं सव्यओ, जंलयेर
पोसहुं सव्यओ, थजिविहे पोसहुं ठाजेमि
नवदिवसं पन्नुवासामि दुविहुं तिविहेणं
माणेणं वायाजे डाजेणं न उरेमि न डारवे
मि तस्स लंते पडिऊमामि निंघामि गरि
हामि अप्पाणं वोसिरामि ॥ छति पोसहुं
पाठ समाप्त ॥

जे पाठ लणीने पछी जुइने त्रण वांछणां देवां, प
छी सीमंघर स्वामीने त्रण वांछणां देवां, पछी उरेमि
लंतेनो पाठ उहेवो, पछी नमुथ्युणंनो पाठ उहेवो, प
छी देव वांछवा, ते त्रणो डात वांछवा, पछी पहोर रावि
गये छते, प्रथम छरियावहि उहीने पछी संथारा पोरि
सीनो पाठ लणवो, ते जजीयें छैयें:-

निसिहि निसिहि निसिहि नमो जमा-
समणाणं गोयमारिणं महामुणीणं आट
खो पाठ, तथा नमो अरिहंताणं तथा उरेमि
लंते सामारियं आटला पाठ, त्रण वार उही
ने पछी, अणुन्नणह निहिन्न, अणुन्नणह

નિહિલ્લના અણુનણહ પરમગુરુ, ગુરુ ગુણ
 રચણેહિં મંડિઅ સરીરા ાજહુપડિપુન્ના
 પોરિસી, રાઈઅ સંથારઅ ઢામિ ાણાઅ
 ણુનણહ સંથાર, જાહુવહાણેણ વામ પા
 સેણ ાહુકુડિપાય પસારણ, અંતરંતુ પ
 મન્નઅ લૂમિં ારા સંકોઈઅ સંડાસા,
 ઊવદંતે ય કાય પડિલેહા ાદ્વ્યાઈ ઊવઅો
 ગં, ઊસાસ નિરંલણા લોઅ ાડા નઈ મે
 હુલ્લ પમાઅો, ઈમસ્સ દેહસ્સ ઈમાઅે રચ
 ણીઅે ાઆહાર મુવહિ દેહ, સવ્વં તિવિ
 હેણ વોસિરિઅ ાજા અત્તારિ મંગલં, અ
 રિહંતા મંગલં, સિધ્ધા મંગલં, સાહૂ મંગલં,
 કેવલિ પન્નત્તો ધમ્મો મંગલં ાપાથત્તારિ
 લોગુત્તમા, અરિહંતા લોગુત્તમા, સિધ્ધા
 લોગુત્તમા, સાહૂ લોગુત્તમા, કેવલિ પન્નત્તો
 ધમ્મો લોગુત્તમા ાડા અત્તારિ સરણં પવ
 ન્નમિ, અરિહંતે સરણં પવન્નમિ, સિધ્ધે સ
 રણં પવન્નમિ, સાહૂ સરણં પવન્નમિ, કે
 વલિ પન્નત્તં ધમ્મં સરણં પવન્નમિ ાજા
 પાણાઈવાય મલિયં, ચોરિક્કં મેહુણં દવિ
 ણમુછ્છ ાકોહં માણં માયં, લોલં પિલ્લં ત

हा दोसं ॥ टाडलहं अम्लज्जाणं, पेसुन्नं
 ररुं अररुं समागितं ॥ परपरिवायं मा
 या, मोसं मिच्छन्त सत्संथं ॥ ज्जावोसि
 रि सुरुं मांरुं, मुज्ज भग्ग संसग्ग विग्घ
 लूआंरुं ॥ दुग्गंरुं निजंघणारुं, अट्टारस्स
 पाव णारुं ॥ १० ॥ अंगो हं नस्थि मे
 डोरुं, नाहं भन्नस्स उस्सरुं ॥ अवें अ
 दीणं भणसो, अप्पाणं मणु सासरुं
 ॥ ११ ॥ अंगो मे सासज्जो अप्पा, नाणं हं
 सणं संबुज्जो ॥ सेसा मे जाहिरा लावा,
 सव्वं संनेग लज्जणं ॥ १२ ॥ संनेग भू
 ला लवेणं, पत्ता दुज्ज परंपरा ॥ तम्हा सं
 नेग संजंघं, सव्वं तिविहेणं वोसिरियं ॥
 ॥ १३ ॥ अरिहंतो भहं देवो, न्ववन्नुवं सु
 साहुणो गुहणो ॥ निणं पन्नत्तं तत्तं, र्थय
 सम्भत्तं भजे गहियं ॥ १४ ॥ र्थति संथा
 रा पोरिसि संपूर्णं ॥

अथ पोसह पारवानो विधि ॥

अथम र्थरियावहियं उही, पछी तस्सजित्ती उही
 थार नवडारनो डाजिस्सग्ग उही अगट्ठांगस्स उही

નમુચ્ચુણંનો પાઠ કરેવો, તેવાર પછી સાગરચંદો
નો પાઠ કરીયે, તે લખીયે છેથે:-

સાગરચંદો કામો, ચંદવડિંસો સુદં
સણો ધન્નો ॥ નેસિં પોસહ પડિમા, અજંડિ
આ ભવિયં તેવિ ॥ ૧ ॥ ધન્ના સલાહણિ
ઝડા, સુલસા આણંદ કામદેવાય ॥ નેસિં
પસંસઈ લયવં, દદવ્યયં તં મહાવીરો ॥ ૨ ॥
સામાઈય પોસહ સંઠિયસ્સ, ભવસ્સન્નઈ
ને કાલો ॥ સો સફલો જોધવ્યો, સેસો સં
સાર ફલ હેજી ॥ ૩ ॥ પોસહ વિધેં લીધું હો
ય, વિધેં પારીજિં હોય, પોસહુના અઢા
ર દોષ માંહેલો ને દોષ લાગો હોય, તસ્સ
મિછામિ દુક્કડં ॥ ઈતિ ॥ પછી નમુચ્ચુણં
નો પાઠ લેવાવો, પછી સામાઈય વચનુ
ત્તાનો પાઠ લેવાવો, પછી ચાર નવકાર ગ
ણીને જીઠવું ॥ ઈતિ ॥

અથ ચોવીશ તીર્થકરનું સ્તવન ॥
પ્રત્નાતિ રાગમાં ॥

આદિ ભિનેસર પહેલા દેવ, બીજા અભિતના
કીને સેવ ॥ ત્રીજા શ્રીસંલવ લય હરે, અભિનંદ

ન થોથા સુજે કરે ॥૧૧૧॥ પાંચમા સુમતિ સુમતિ
 દતાર, પદ્મપ્રલ છદ્ધા નગ સાર ॥ સાતમા શ્રીસુ
 પાર્શ્વ જિહાર, ચંદ્રપ્રલ આઠમા ન્યકાર ॥ દશાસુ
 વિધિનાથ નવમા અરિહંત, શીતલ દશમા છેલ
 ગવંત ॥ અગિઆરમા શ્રેયાંસ વદંત, વાસુપૂન્ય
 બારમા ન્યવંત ॥૧૧૨॥ વિમલનાથ તે તેરમા હોય,
 ભિન અનંત થીબીદશમા નેય ॥ ધર્મનાથ પંચર-
 મા લણું, શ્રી શાંતિ ભિન શોલમા યુણું ॥૧૧૩॥ કુંથુ
 નાથ સત્તરમા ભિનેસ, અરનાથ અઠારમા યુણેસ
 ॥ શ્રી મસ્તિભિન ઝોગણીશમા, મુનિસ્તુવ્રત પાંદૂ
 વીશમા ॥૧૧૪॥ નમિભિન એકવીશમા મહંત, નેમ-
 લ બાવીશમા મહિમાવંત ॥ ત્રેવીશમા ભિનેસર
 પાસ, વીર થોવીશમા પૂરે આશ ॥૧૧૫॥ એ થોવી
 સે ભિનનાં નામ, લેતાં લાલે અવિથિલ ઠામ ॥
 કર ભેડીને કડે વીનતિ, ધન્ય માનવ ને પામ્યા
 મુગતિ ॥૧૧૬॥ ઈતિ ॥

અથ પારશનાથનું સ્તવન ॥

પ્રભાતિ રાગમાં ॥

પ્રણામું પાસ ભિણંદ, દરિસન દીઠે આનંદ ॥

નયરિ વણારસી ઠાય, તિહાં શ્રી અમ્બસેન રાયા ॥

॥ १ ॥ वाभा तस पटराणी, रूपें रंल समाणी ॥ त
 स गिर पास जियन्न, लाघा थजिह सुपन्न ॥ शापोस
 वदि दशमी सार, ननम्या श्री पास कुमार ॥ छप
 न्न कुमारिडा आवे, ते हेतें उरी गुण गावे ॥ उता सो
 हूम सुरपति रंगें, लछ गया भेशनी शृंगें ॥ छंर
 सर्वे तिहां भतिया, ननम भहो छव उरि वतिया
 ॥ न्ना भूझ्या मातालने पासें, थिरंलवो जेम ला
 से ॥ तातें भहो छव डीघो, पास कुमर नाम दी
 घो ॥ पा यौवन वय नज नणी, नेड भलावती
 राणी ॥ परण्या श्री निनराय, सेवे सुर नर पाय
 ॥ दा लोण तणा इल लेछ, दान संवच्छरी देछ ॥ त्र
 एशें नर वर साथें, संयम लीघो श्री न्गनाथें ॥ गा
 तप संयमें उरमने वाभी, श्री निनवर डेवल पाभी ॥
 पोहोता मुज्जि मोन्नर, नाम नपतां न्य न्य डार ॥ टा
 जेडशो वर्षनु आय, नवडर शोलित डाय ॥ त्रैवीश
 भा श्री निनराय, नस नामें नवनिधि थाय ॥ दा श्री
 पारस जियसर्ग थूरे, मन वंछित सुज पूरे ॥ स इल
 इले तस आस, नाम नपे ने श्री पास ॥ १० ॥ स्तवन
 सदा सुज डारी, लणशे ने नर नारी ॥ लो ल
 ए उर नेडी, श्री पाभे डल्याण डोडी ॥ ११ ॥ ॥
 छति श्री पार्श्वनि स्तवनं संपूर्ण ॥

અથ શ્રી શાંતિલિન વિનતિ ॥ દેશી ચોપાઈની.

શારદ માય નમું શિરનામિ, કું ગાળિં ત્રિલુવન-
 કો સ્વામી ॥ શાંતિ શાંતિ નંપે સજ કોઈ, તા ઘર શાંતિ
 સદા સુજ હોઈ ॥ ૧ ॥ શાંતિ નંપી ને કીનેં કામ, સોઈ
 કામ હોવે અલિરામ ॥ શાંતિ નંપી પરદેશ સધાવે,
 તે કુશલેં કમલા લેઈ આવે ॥ શાગર્ભ થકી પ્રભુ મા
 રિ નિવારી, શાંતિલ નામ દીયો નિરધારી ॥ ને નર
 શાંતિ તણા ગુણ ગાવે, ઋધિ અધિંતિ તે નર પાવે
 ॥ ૩ ॥ નન નરકું પ્રભુ શાંતિ સહાઈ, તા નરકું ક્યા-
 આરતિ માર્છ ॥ ને કછુ વંછે સોઈ પૂરે, દાલિન દુઃ-
 ખ મિથ્યા મતિ થૂરે ॥ ના અલખ નિરંબન ન્યોતં
 પ્રકાશી, ઘટ ઘટ અંતરકે પ્રભુ વાસી ॥ સ્વામિ સ્વશ્રી
 પ કહ્યો નવી નય, કહેતાં મોમન અચિર ન થાય ॥ ૫ ॥
 ॥ ૪ ॥ ધીરજે સજ હીં હથિયારા, લલ્યાં મોહ તણાં ૬
 લ સારાં ॥ નારિ તળ શિવશું રંગ રાથે, રાજ તન્યો
 પણ સાહેજ સાથે ॥ ૬ ॥ મહા જલવંત કહીનેં દેવા, કા
 ચર કુંથુ ન એક હણેવા ॥ રિધિ સયલ પ્રભુ પાસ
 લહીનેં, ભિક્ષા આહારી નામ કહીનેં ॥ ૭ ॥ નિંદક પૂજ
 કકું સમ ભાયક, પણ સેવક કહીકું સુજ દાયક ॥ ત
 લ પરિગ્રહ લયે ભગનાયક, નામ અતીત સજે સિ

ધિ સાયકાટાશત્રુ મિત્ર સમચિત્ત ગણીનેં, નામ
 દેવ અરિહંત લણીનેં ॥ સયત્ત્વ હિતવંત કહીનેં,
 સેવક ન્હા મહા પદ દીનેં ॥ ૧૭૧ ॥ સાયર નૈસા હોત
 ગંલીરા, દૂષણ એક ન માય શરીરા ॥ મેર અથલ
 નિમ અંતરન્મમી, પણ ન રહે પ્રલુ એકણ ઠામી ॥
 ૧૭૨ ॥ લોક કહે નિનલ સજ દેજે, પણ સુપનાંતર
 કજ હું ન પેજે ॥ રીસ વિના જાવીશ પરીસા, સેન્યા
 લૂતી તે જગદીસા ॥ ૧૭૩ ॥ માન વિના જગ આણ મ
 નાઈ, માયા વિના શિવશું લય લાઈ ॥ લોલ વિન્દા
 ગુણ રાશિ ગ્રહીનેં, ભિજ્જુલયે ત્રિગડો સેવીનેં ॥
 ૧૭૪ ॥ નિગ્રંથ પણે શિર છત્ર ધરાવે, નામ યતિ પ-
 ણ ચમર ઢલવે ॥ અલયદાન દાતા સુજ કારણ, આ
 ગલ ચેત્ર ચાલે અરિદારણ ॥ ૧૭૫ ॥ શ્રીભિનરાજ દ
 ચાલ લણીનેં, કરમ સજે કો મૂલ જણીનેં ॥ ચીજિ
 હુ સંઘહ તીરથ થાપે, લછ્છી ઘણી સેવકને આપે
 ૧૭૬ ॥ વિનયવંત લગવંત કહાવે, ન કાકુકું શિશ ન
 માવે ॥ અકિંચનકો બિરદ ધરાવે, પણ સીવન પ
 દ પંકજ ઢાવે ॥ ૧૭૭ ॥ રાગ નહીં પણ સેવક તારે,
 દેષ નહીં નિગુણા સંગ વારે ॥ સ્તન્યો આરંભ નિલ આ
 તમ ધ્યાવે, શિવ રમણીકો સાથ ચલાવે ॥ ૧૭૮ ॥ તે
 રો મહિમા અદ્ભુત કહિયેં, તોરા ગુનકો પાર ન લ

हीये ॥ तुं प्रलु समरथ साहेज मेरा, हुं मन मोहून
 सेवक तोरा ॥ १७ ॥ तुंरे त्रिवीक तणो प्रतिपाल, हुंरे
 अनाथी तुं छो दयाव ॥ तुं शरणागत राजण धी
 रा, तुं प्रलु तारक छो वड वीरा ॥ १८ ॥ तुं हि समो
 वड लाग न पायो, तो मेरो डान थ्योरे सवायो
 ॥ डर नेडी प्रलु वीनपुं तोसुं, डरो ह्मपा बिनवरल
 मोसुं ॥ १९ ॥ नम भरणा ना दोष निवारो, लव सा
 गरधी पार वितारो ॥ श्री ह्मपीणाडिर मंडण सो
 हे, तिहां श्री शांति सदा मन मोहे ॥ २० ॥ पद्म
 सागर गुडैरा न पसाया, श्री गुण सागरडे मन
 लायां ॥ ने नर नारी जेड थिते गावे, ते मन वं
 छित निश्चें पावे ॥ २१ ॥ ॥ छति श्री शांति बिन
 विनति संपूर्ण ॥

॥ अथ श्रीवर्धमान बिन स्तुति ॥

श्रीसिध्दारथ कुल शरणार, त्रिशाला नंदन न
 ग आधार ॥ सुंदर सोहे सोवन वान, शरण तुम
 रं श्रीवर्धमान ॥ १ ॥ जे आंडणी ॥ तुम नामें ना
 वे आपदा, लूत प्रेत व्यंतर नविडदा ॥ रोग शोण
 थिता नवि न्नाण, शरण नाश ॥ तुम नामें लडियें
 संपदा, तुम नामें मन वंछित मुदा ॥ तुम नामें ल

હિયેં સમાન ॥ શરણા ॥ ૩ ॥ દુર્જન દુષ્ટ વૈરી વિ
 કરાલ, તુમ નામેં નાસે તહાલ ॥ તુમ નામેં દિન
 દિન કલ્યાણ, શરણા ॥ ૪ ॥ ગ્રહાદિક પીડા ન
 વિ કરે, નામ તુમારિં ને અનુસરે ॥ ધર્મસિંઘ મુ
 નિ લાવ પ્રધાન, શરણા ॥ ૫ ॥ ઈતિ ॥

॥ અથ શ્રીગૌતમસ્વામીની સજ્જાય ॥
 દેશી ચોપાઈની.

વીર બિનેસર કેરો શિષ્ય, ગૌતમ નામ નપો
 નિશ દીશા ॥ ને કીલેં ગૌતમનું ધ્યાન, તો ઘર વિ
 લસે નવે નિધાન ॥ ૧ ॥ ગૌતમ નામેં ગયવર ચઢે,
 મન વંછિત હેલા સંપલે ॥ ગૌતમ નામેં નાવે રોગ,
 ગૌતમ નામેં સર્વ સંનેગ ॥ ૨ ॥ ને વૈરી વિરજ્યા વં
 કડા, નસ નામેં નાવે દૂકડા ॥ ભૂત પ્રેત નવિ મંડે
 પ્રાણ, તે ગૌતમના કડે વજાણા ॥ ૩ ॥ ગૌતમ નામેં
 નિર્મલ કાય, ગૌતમ નામેં વાધે આય ॥ ગૌતમ નિ
 નશાસન શણગાર, ગૌતમ નામેં ન્ય ન્ય કારા ॥ ૪ ॥
 શાલ દાલ સુરહાં છત ગોલ, મન વંછિત કાપડ તંજો
 લા ॥ ૫ ॥ ધરેં સુધરણી નિર્મલ ચિત્ત, ગૌતમ નામેં પુત્ર
 વિનીત ॥ ૬ ॥ ગૌતમ બિદ્યો અવિચલ લાણ, ગૌત
 મ નામ નપો નગ નણ ॥ ૭ ॥ મોટાં મંદિર મેરે સમાન,

गौतम नामें सइल विहाए ॥ ६ ॥ घर भयगत
 घोडानी न्नेड, पहोंयें चाई वंछित डोड ॥ भइय
 ल भाने भइटा राय, न्ने तूहे गौतमना पाया ॥ जा
 गौतम प्रणम्यां पातिड टले, जित्तम नरनी संगति
 भले ॥ गौतम नामें निर्मल ज्ञान, गौतम नामें वा
 धे वान ॥ ८ ॥ पुण्यवंत अवधारो सहु, शुद्ध गौत
 मना गुण छे ञहु ॥ ऊहे लावएय समय हर न्नेड,
 गौतम तूहे संपत डोड ॥ ९ ॥ छिति ॥

॥ अथ शांतिनाथनुं स्तवन ॥

प्रलातें उहेवानुं.

सुणो शांतिनिणंद सोलागी, हुंतो थयो तुम
 गुण रागी ॥ तुमें नीरागी लगवंत, न्नेतां डिम प
 डसे तंत ॥ १ ॥ हुंतो क्रोध उषायें लरिओ, तुंतो स
 मता रसनो हरिओ ॥ हुंतो अज्ञानें आवरियो, तुं
 तो केवल उमला चरियो ॥ २ ॥ हुंतो विषया सुजनो
 आशी, तेंतो विषय डीध निराशी ॥ हुंतो उरमने ला
 रेंल लख्यो, तुमें उर्मनो लार निवाख्यो ॥ ३ ॥ हुंतो
 मोह तए चश पडिओ, तुंतो सजल मोहने नडिओ
 ॥ हुंतो लव समुद्रमां जूतो, तुंतो शिव मंदिरमां पो
 होतो ॥ ४ ॥ भाइरे बन्म भरएनो न्नेयो, तेंतो तो-

જ્યો તેહનો ઘેરો ॥ મહારો પાસો ન મેલેજી રાગ, પ્ર
 લુ તુમેં તો થયા વીતરાણ ॥ પા ॥ મુને માયાયેં મે
 લી કાંસી, તુમેં નિરજંઘ થયા અવિનાશી ॥ હું તો
 સમકેન થીરેં અધૂરો, તૂંતો સકલ પદારથેં પૂરો ॥
 ॥ ૬ ॥ માહારે તો તુંહિજ એક, તાહારે મુજ સારિ-
 જા છે અનેક ॥ હું તો મનથી ન મેલું માન, તુમેં
 માન રહિત લગવાન ॥ ૭ ॥ માહારેં કીધું તે શું થા
 ચ, તમેં રંક તણેં કરો રાય ॥ તુમેં એક કરો મેહે
 રંજાની, માહારો મુજરો લેન્ને માની ॥ ૮ ॥ એક વા
 રન્ને નબરેં નિરખો, તો હું થાજિં તુમ ગુણ સરિ-
 જો ॥ ૯ ॥ ને સેવક તુમ ગુણ ગાસે, તે તુમ સરિજો ગુ
 ણી થાશે ॥ ૧૦ ॥ લવો લવ તુમારી સેવા, હું તો મા
 ગું છું દેવાધિ દેવા ॥ સાહામૂં ન્હૂવોને સેવક ન્હાણી,
 એમ બિદયરતનની વાણી ॥ ૧૧ ॥ ઈતિ ॥

॥ અથ પારસનાથ સ્તોત્ર પ્રારંભઃ ॥

આપણા ઘર બેઠા લીલ કરો, નિષ્પુત્ર કલન
 વ્રશું પ્રેમ ધરો ॥ તુમેં દેશ દેશાંતર કાંઈ ઘોડો, નિત્ય
 પાસ નપો શ્રીભિન શૂડો ॥ ૧ ॥ મન વંછિત સઘલાંકા
 ન સરે, શિર બિપર થામર છત્ર ધરે ॥ કલમલ થા
 લે આગલ ઘોડો, નિત્ય પાસ નપો શ્રીભિન શૂડો ॥

॥ શા લૂત પ્રેત પિશાચ વલી, સાયણીને દાયણી
 ન્ય તલી ॥ છલ છિન્ન ડોઈ લાગે બેડો ॥ નિત્ય
 ॥ ડાઝેકાંતર તાવસીઓ દાહુ, ઓષધ વિણ ન
 ચેં જણ માંહ ॥ નવિ દુઃખે માથું પગગૂડો ॥ નિત્ય
 ॥ ન્નાકંઠમાલા ગડ ગુંજડ સજલા, તસ બિદર રો
 ગ તલે સઘલા ॥ પીડા ન કરે ફીણ ગલ ફીડો, નિ
 ત્યનાપે ॥ નગતો તીર્થંકર પાસ જહૂ, એમ નાણે
 સઘલો નગત સહૂ ॥ તતક્ષણ અશુભ કરમ તોડો,
 નિત્યનાદ ॥ પાસ વણારસિ પુરિ નગરી, તિહાં બી
 દ્યો બિનવર બિદ્ય કરી ॥ સમય સુંદર કહે કર
 બેડો ॥ નિત્ય ॥ ડાઝા ઈતિ ॥

અથ પંથપરમેષ્ઠિ ગુણવર્ણન સજ્જાય.
 પ્રભાત સમય કહેવાની.

સુજ કારણ લવિયણ, સમર્થ નિત નવકાર ॥
 બિનશાસન આગમ, થોંદ પૂરવનો સાર ॥ ૧ ॥ એ
 મંત્રનો મહિમા, કહેતાં ન લાભે પાર ॥ સુરતરે ભેમ
 સંચિત, વંછિત ફેલ ઘાતાર ॥ ૨ ॥ સુર ઘનવ માનવ,
 સેવ કરે કર બેડ ॥ લુચિ મંડલ વિથરે, તારે લવિ
 યણ ડોડા ॥ ૩ ॥ સુર છંદે વિલસે, અતિશય ન-
 સ અનંત ॥ પદ પહેલે પ્રણમું, અરિગંબન અરિ-

હુંત ૥ જાને પનરે લેદેં, સિધ્ધ થયા લગવંત ૥
 પંથમી ગતિ પોહોતા, અષ્ટ કરમ કરી અંત ૥ ૫ ૥
 કલ અકલ સરૂપી, અક્ષય પદવી તેહ ૥ નિનવર
 પય પ્રણમું, જીને પદવલી એહ ૥ ૬ ૥ ગછ તાર
 ધુરંધર, સુંદર શશિ નેમ શોલે ૥ કરે સારણ વા
 રણ, ગુણ છત્રીશેં થોલે ૥ ૭ ૥ સૂત્ર ન્નણ શિરોમ
 ણિ, સાગર નેમ ગંલીર ૥ ત્રીને પદ નમિયેં, આ-
 ચાર ન ગુણ ધીર ૥ ૮ ૥ શ્રુત ધર ગુણ આગર,
 સૂત્ર લણાવે સાર ૥ તપ વિધ સંબેગેં, લાંબે અર્થ
 વિચાર ૥ ૯ ૥ મુનિવર ગુણ નુત્તા, કહિયેં તે ઊવ
 ઝડાવ ૥ ૧૦ ૥ થોથે પદ નમિયેં, અહોનિશ તેહના પાય
 ૥ ૧૧ ૥ પંથાશ્રવ ટાલે, પાલે પંથાચાર ૥ તપસી
 ગુણ ધારી, વારે વિષય વિકાર ૥ ૧૨ ૥ ત્રસ થાવર
 પીયર, લોક માંહે ને સાધ ૥ ત્રિવિધેં કરી પ્રણમું,
 પરમારથ નેણેં લાધ ૥ ૧૩ ૥ અરિ કરિ હરિ સાર્ઠ
 ણી, ઘર્ષણી ભૂત વેતાલ ૥ સવિ પાપ વિણાસે,
 લાસે મંગલ માલ ૥ ૧૪ ૥ એણેં સમસ્ત્યાં સંકટ,
 દૂર દલે તહાલ ૥ ૧૫ ૥ એમ નપે નિન ગુણ, સુંદર શિ
 ષ્ય રસાલ ૥ ૧૬ ૥ ઈતિ ૥

અથ સીમંધર બિન સ્તવન પ્રારંભઃ ॥

શ્રી સીમંધર સ્વામી સુણો, નામ પ્રતાપ ઘણો
તમ તણો ॥ લવલવનાં ટાલીનેં પાપ, ભગમાં ઘ
ણો તુમ નામ પ્રતાપ ॥ ૧ ॥ તુમ દરિસનથી નાસે પા
પ તુમ દરિસનથી ટલે સંતાપ ॥ તુમ સેવા નિત્ય
નિત્ય કીલ્યે, માનવ લવ લાહો લીલ્યે ॥ ૨ ॥ રત્ન
ચિંતામણિ સરખું નામ, કામ ધેનુ ભિમ પૂરે હામ
॥ કલ્પવૃક્ષ ભિમ વંછિત દીગ્ને, તિમ પ્રભુલ રૂલ રા
ખો હીયે ॥ ૩ ॥ ડાઘેવ અનેક નિહાલ્યા ઘણા, તેમાં કિ
હાંથી તુમ ગુણ તણા ॥ ચરણ કમલની સેવા ક
રૂં, સદા તુમારું ધ્યાનલ ધરું ॥ ૪ ॥ નામો હોટા મહેર
કરે સહિ દેવ, નાણે નહીં સેવકની સેવ ॥ ૫ ॥ ચાકર
તો ચૂકે ચાકરી, ઠાકુર પાલે હેતલ ધરી ॥ ૬ ॥ મેં
સેવ્યો તાહારો દરબાર, દીશે બિરદ સુગતિ ઘાંતાર
॥ ૭ ॥ તાહારી સેવા અતિ સુખકાર, ત્રિલુવનમાં એ
ક તું કિરતાર ॥ ૮ ॥ માહા વિદેહમાં પ્રભુનો વાસ,
ભયવંતા બિન પૂરે આસ ॥ ૯ ॥ અત્રથકી ને વંદન કરે,
લલિક લવની મનમાં ધરે ॥ ૧૦ ॥ કાકરૂણાનિધિ કી-
નેં આનંદ, વંદન બિરાલે પૂનમ અંદા ॥ ૧૧ ॥ ચોરાશી-
લજ પૂરવ આય, ધનુષ પાંચશે જિંથી કાચ ॥ ૧૨ ॥
ભિમ ભલધર વરશે એક ધાર, તિમ પ્રભુની દેશના

સુવિધાર ॥ નીર થકી નેમ ટલે ડુકાત, તેમ પ્રલુ-
 નામે મંગલ માલ ॥ ૬૮ ॥ ત્વજ્ય અમારાં બિદ્યાં
 નેથ, દૃષ્ટા તમારી પૂરણ હોય ॥ જન્મ જન્મના પા-
 તિક ગયાં, ને ભિનવરજ થઈ તુમ દયા ॥ ૬૯ ॥
 દુર્લભ જગમાં તાહુડિં નામ, તે ધન નર ને સમ-
 રે સામ ॥ પારસ થકી નેમ કંચન થાય, તેમ પ્રલુ-
 નામે નિર્મલ કાચ ॥ ૭૦ ॥ સીતલ નેમ ગંગાનું નીર,
 તેમ સુજ ઘાયક સામિ સધીર ॥ મહેર નર પ્રલુ-
 જ કીજ્યે, વંછિત અવિચલ પદ દીજ્યે ॥ ૭૧ ॥
 સંવત સતર એકોતેર નાણ, લાદરવા સુદિ તેર-
 સ ગુણ ખાણ ॥ ગાયા ભિન કુંતલ પુર ગામ, ગં-
 ગા મુનિ કહે કરી પ્રણામ ॥ ૭૨ ॥ ઈતિ ॥

અથ સામાયિકમાં જત્રીશ દોષ ટાલવાની
 સજ્જાય પ્રભાતે કહેવી, તે લખીયે છેયે ॥
 આવક વ્રતધારી, ગુણ સામાયિક કીજે ॥ એકે
 અવતારે, શિવસુજ રૂલ ભિમ લીને ॥ તસ દોષ જ-
 ત્રીશે, ધિર ચિત્તે પરહા કીને ॥ દશ દશ મન વચન
 ના, બાર કાયાના કહીને ॥ ૧ ॥ પગ બિપર પગલાં,
 થિડાવી નવી જેસે ॥ અથિરાસન છંડી, દષ્ટિ ચંચ-
 લતા વિશેષે ॥ ઘર કાલ ન કીને, ઓઢિંગાણ નવિ-

લેવો ॥ તનુચે અંગ મોડન, આલસ ખરન ન જાણે
 વો ॥ શાટાથિકા ન વગાડે, મેલ નહીં ઊતરાવે ॥ ન
 કરાવે વિસામણ, ઊંઘ તને લલે લાવે ॥ એ બાર
 કાયાના, દોષ તને બુધ્ધિવંત ॥ એક વિધ સામા
 યિક, લાંબ્યો શ્રી લગવંત ॥ ૩ ॥ તને વચન દૂષણ
 દશ, કુવિધ સામાયિક લાંબે ॥ કુવચન નવિ જો-
 લે, નિબુણ નવિ પરકાશે ॥ ઊથિરે ન અન્નણ્યું,
 અલિક વચન નવિ આજે ॥ નિબ છંદે ન જોલે, દૂ-
 ષણ પરનાં ન ઘાંજે ॥ ત્રા વિકથા થજી વર્ણે, બડ બ
 ડ કરતો ન જોલે ॥ ન્નઓ આવો ન ભલપે, હસતાં
 છિન્ન ન જોલે ॥ હવે મનનાં દૂષણ, દોષ તને બુ
 ધ્ધિવંત ॥ એ વિવિધ સામાયિક, ગ્રહો સદા ગુણ
 વંત ॥ પાધન લોલ ધરીને, સામાયિક નવિ સેવે
 ॥ નિબ કીર્તિ સુણીને, હરજે નહીં સ્વયમેવ ॥ અઘ
 કીને ઓછી, વેલા વિચાર ન ન્નણે ॥ કીરતિ નવી
 વંછે, મન અભિમાન ન આણે ॥ ૬ ॥ બીહીતો ન
 વી જેસે, હૃદય થડાવીને રીસ ॥ ન કરે નીઆણું,
 ધનાદિક નિસદીસ ॥ સામાયિક ફેલનો, હૃદય
 સંશય નવિ રાજે ॥ અવિનય મન નાણે, શ્રી ભિન
 ન એમ લાંબે ॥ ૭ ॥ આવશ્યક નિર્યુકતે, જોલ્યા
 બ્રહ્મીશ દોષ ॥ ન્નણીને આવડ, કરે સામાયિક પોષ

॥ પૂજ્ય શ્રી તેજસિંઘજી, સૂરત નયર થોમાસે ॥ વ
રસ સત્તર અઢાવને, ગણિ કાહાનજી એમલાંજે
॥ ત્તા ઈતિ સામાયિક બ્રહ્મીશ દોષ ટાલવાની સ
ઝાચ સંપૂર્ણ ॥

અથ શ્રાવકના એકવીશ ગુણની સઝાચ
શોપાઈ રાગમાં ॥

સરસતિ ચરણ નભાવું શીશ, શ્રાવકના ગુણ
કુંડું એકવીશ ॥ પહેલે જોલે લબ્ધ ધરે, જીને જો
લે દયા આદરે ॥ ૧ ॥ આનંદકારી પરસન પિત્ત,
આગમ વચન વિશ્વાસી નિત ॥ ઢાંકે વલી પરાયા
દોષ, પર ઊપગારી સહેજ સંતોષ ॥ ૨ ॥ સૌમ્ય નન્દ
સમ દષ્ટેન્દ્રે, અવગુણ ઢાંકીને ગુણ લીએ ॥ જોલે
મધુર વચન ન્ન ઈષ્ટ, દીર્ઘ વિચારી હોય ગરિષ્ઠ
॥ ૩ ॥ આલે નિત્ય લલી પરેં સદા, નિરમલ બુ-
ધિ વસાવે રિદા ॥ કીધો ગુણ ન વીસારે નેહ, ઘ
ર્મ દયા લય લીનો તેહ ॥ ૪ ॥ નહીં દીન નહીં મુજ
અહંકાર, નવિ લોપે કુલનો આચાર ॥ ૫ ॥ વંદે બિન
દરિસન સંભતિ, ન થલે દૃષ્ટા પરેં સમકિતિ ॥ ૬ ॥
પાપ કર્મનો મારગ તને, બિનની આણા મન
માં લને ॥ ૭ ॥ એ એકવીશ જોલ પરિમાણ, ધન

ધન શ્રાવક તેહ સુન્નણા પદા ઈતિ ॥

અથ શિખામણની સઝાયા ॥

લગવતિ લારતિ ચિરણ નમેવ, સહગુરુ નામ
સદા સમરેવ ॥ જોલીશ હું એણી પરેં આચાર, ને
ઈ લેને ન્હણ વિચાર ॥ ૧ ॥ પંડિત તે ને નાણે ગર્વ,
જ્ઞાની તે ને ન્હણે સર્વ ॥ તપસી તે ને ન ધરે ક્રોધ,
અષ્ટ કરમ છંપે તે ને ધ ॥ ૨ ॥ ઊત્તમ તે ને જોલે
ન્યાય, ધર્મી તે ને મન નિરમાય ॥ ઠાકુર તે ને પા
લેવાસ, સદ્ગુરુ તે ને લાંબે સાચ ॥ ૩ ॥ ગીરજો
તે ને ગુણ આગલો, પરનારી છંડે તે લલો ॥ મેલો
તે ને નિંદા કરે, પાપી તે હિંસા આચરે ॥ ૪ ॥ મા
તા તે ને બિનવર તણી, કીરતિ તે ને બીને સુણી
॥ લબ્ધિવંત ગૌતમ ગણધાર, બુધ્ધિવંત તે અલ
ય કુમાર ॥ ૫ ॥ શ્રાવક તે ને લહે નવ તત્ત્વ, કાચર
તે ને મૂકે સત્ત્વ ॥ મંત્ર જરો ને શ્રી નવકાર, દેવ
જરો ને મુક્તિ દાતાર ॥ ૬ ॥ પદવી તે તીર્થંકર ત
ણી, મતિ તે ને ઊપને આપણી ॥ સમકિત તે ને
સાચો ગમે, મિથ્યા મતિ તે ભૂલો લમે ॥ ૭ ॥ મહો
ડો ને ન્હણે પર પીડ, ધનવંત તે ને લાંબે લીડ ॥
ન વશ આણે તે જલવંત, આલસ થકી અલ

ગો પુણ્યવંત ॥ ત્તા કામી નર તે કહિયેં અંધ, મોહ
 બલ તે મહોટો જંધ ॥ દારિદ્રી ને ધર્મે હીન, દુ
 ર્ગતિ માંહેં રહે તે દીન ॥ ત્તા આગમ તેને જો-
 લે દયા, મુનિવર તેને પાલે ક્રિયા ॥ સંતોષી તે
 સુજિયા થયા, દુઃખિઆ તેને લોલેં ગ્રહ્યા ॥ ૧૧૧ ॥
 નારી તેને હોયે સતી, દર્શન તે ઓઘો મુહપત્તી ॥
 રાગ દ્વેષ ટાલે તે ન્તી, સૂઘું નળે તે નિનમતિ ॥
 ૧૧૨ ॥ કાયા તેને શીયલેં પવિત્ર, વડપણ પાલે તે
 હિન પુત્ત ॥ માયા રહિત હોયે તે મિત્ર, ધર્મ હાણ
 કરે તે શત્રુ ॥ ૧૧૩ ॥ વૈરાગી તે વિરમે રાગ, તારી
 તે લવ તરે અથાગ ॥ રૌરવ નરક તણો એ માગ,
 છાગ હણીને મંડે નળ ॥ ૧૧૪ ॥ દેહ માંહેં તે સારી
 ભૂ, ધરમ થાય તે લેજે દીહ ॥ રસ માંહેં બિપશ
 મ રસ લીહ, થૂલિભ્રમ મુનિવરમાં સિંહ ॥ ૧૧૫ ॥
 સાચું તેને નિનનું નામ, નિનવર ધર્મ કરો અલિ
 રામ ॥ ન્યાયવંત નેમાં કહિયેં રામ, નેગી તેને શું
 તે કામ ॥ ૧૧૬ ॥ એહ જોલ જોલ્યા મેં જરા, સાર ન
 થી એહથી બિપરા ॥ કહે પંડિત લક્ષ્મી કલ્સોલ,
 ધર્મ રંગ મન ધરને થોલ ॥ ૧૧૭ ॥ ઈતિ ॥

(૧૨૫)

અથ શ્રાવકની કરુણીની સઝાયા

થોપાઈની દેશીમાં

શ્રાવક તું ઊઠને પરભાત, ચાર ઘડી લેઈ પા
છલી રાત ॥ મનમાં સમરે શ્રીનવકાર, નિમ પા
મે તવ સાચર પાર ॥ ૧ ॥ કવણ દેવ કવણ ગુરૂ ધે
ર્મ, કવણ અમારે છે કુલ કર્મ ॥ કવણ અમારે છે
વિવસાય, એહવં ચિંત ને મન માય ॥ ૨ ॥ સામા
થિડ લેને મન. રમતણી હિયડે ધરિ સુ
ધ્યે. યાગી તણું, પાતક આલો
વને નિ દરે પશ્ચાન્નાણ,

ને ગણને સૂત્ર

તાજાચિંતય

યાં સીમાડ

૨

મેલીશ એકે ઘડી તાલા વાડી શુધ્ધ કરને વ્યાપાર,
 ઓછા અધિકાનો પરિહાર તા મલરીશ કેહની ફૂ
 ડી સાજ, ફૂડા ન્નશું કથન મલાજ તાલા અનંતકા
 ચ કહિયે જત્રીશ, અલક્ષ્ય જાવીશે વિસ્તવા વી
 શા તા તે ભક્ષણ નવિ કીને કિમે, કથા ફૂણા ફૂલ
 મત કિમે તાળના રાત્રિ લોન્નના જહુ દોષ, ન
 ણીને કરને સંતોષ તા શાન સાજૂ લોહને ગલી, મ
 ઘુ ધાવડી મત બેથો વલી તી મ કરાવીશ
 રંગણ પાશ, દૂષણ ઘણાં ક તા ગ
 લને જે જે વાર અ વારા
 તાવશા નવાણી
 પુન્ય તાછાણ
 પાપ ન.હોર
 ગા

આરંભ, પાલો શીલ તલ્લ મન દંભ ॥૧૭૮॥ દિવસ
છતાં કરન્ને ચળિવિહાર, ચારે આહાર તણો પ-
રિહાર ॥ ચારે શરણાં કરી દટ્ઠ હુને, સાગારી અણસ
ણ લઈ સુને ॥૧૭૯॥ આવડની કરણી છે એહ, એહ-
થી લહિયેં લવનો છેહ ॥ આઠે કરમ પડે પાતલાં,
પાપ તણા છૂટે આમલા ॥૧૮૦॥ વારે લહિયેં અમર વિ-
માન, અનુક્રમેં લહિયેં શિવપુર થાન ॥ કહે ગણિ-
કાન શિખામણ એહ, કરણી દુઃખ હરણી છે તે
હ ॥૧૮૧॥ ઈતિ ॥

અથ શોલ સતીની સજ્જાય ॥

આદિનાથ આદે ભિનવર વંદિ, સફલ મનોરથ
કીલ્યેં એ ॥ પ્રભાતેં ઊઠી મંગલિક કામેં, શોલ સ-
તીનાં નામ લીલ્યેં એ ॥૧૧॥ જાલ કુંવારી ભગદિત
કારી, જાહ્નવી ભરતની જેહેનડી એ ॥ ઘટ ઘટ આ-
પિ અક્ષર રૂપી, શોલ સતીમાં ને વળી એ ॥૨॥
જાહુ બલ લગિની, સતિય શિરોમણિ, સુંદરી નામેં
ત્રરૂપલ સુતા એ ॥ અંગ સરૂપેં ત્રિભુવન માંહે, નેહ
અનોપમ ગુણ યુતા એ ॥૩॥ ચંદન જાલા જાલપણે
થી, શીયલવતી શુદ્ધ આવિડા એ ॥ અડદના જાન
કુસા વીર પ્રતિ લાલ્યા, કેવલ લહિ વ્રત ભાવિડા એ ॥

૥ જાગિયસેન ધૂઆ ધારણી નંદની, રાખિમતી નેમ
 વલ્લભા એ ૥ યૌવન વેશે કામને લંતી, સંયમ લીએ
 દેવ દુલ્લભા એ ૥ ૫ ૥ પંથ તરતારી પાંડવનારી, સૌ
 પદ તનયા વખાણીયેં એ ૥ એકશો આઠે ચીર પૂરા
 ૥ ૧ ૥ શીયલ મહિમા તસુ નાણીયેં એ ૥ ૬ ૥ દશરથ
 નૃપની નારી નિરૂપમ, કૌશલ્યા કુલચંદ્રિકા એ ૥
 શીયલ સલૂણી રામલનેતા, મુણ્ય તણી પરના-
 લિકા એ ૥ ૭ ૥ કોશંજિક ઠામેં સતાનિક નામે, રા-
 ન્ય કરે રંગ રાજીઓ એ ૥ તસ ઘર ઘરણી મૃગા
 વતી સતી, સુર લવનેં ભશ ગાજીઓ એ ૥ ૮ ૥ સુ-
 લસા સાચી શીયલ ન કાચી, રાચી નહીં વિષયાર
 સેં એ ૥ મુખડું નેતાં પાપ પલાએ, નામ લેતાં મ
 ન બિલ્લસે એ ૥ ૯ ૥ રામ રઘુવંશી તેહની કામિ-
 ની, લનક સુતા સીતા સતી એ ૥ ૧૦ ૥ સદુ નાણે
 ધીલ કરતાં, અનલ શીતલ થયો શીયલથી એ
 ૥ ૧૧ ૥ કાચે તાતણે ચારણી બાંધી, ફૂવા થકી જલ
 કાઢીયું એ ૥ ૧૨ ૥ કલંક ગિતારવા સતિજ સુલભા, ચંપા
 પોલ બિઘાડીઓ એ ૥ ૧૩ ૥ સુર નર વંદિત શીય
 લ અજંડિત, શીવા શિવપદ ગામિની એ ૥ ૧૪ ૥
 નામેં નિર્મલ થઈયેં, જલિહારી તસુ નામની એ ૥
 ૧૫ ૥ હસ્તિનાગપુરેં પાંડુ રાયની, કુંતા નામેં કામિ

ની એ ॥ પાંડવ માતા દશે દશારની, બેહેન પતિ
 વ્રતા પશ્ચિની એ ॥ ૧૩ ॥ શિલવતી નામે શીલવ્રત
 ધારિણી, ત્રિવિધે તેહને વંદિયે એ ॥ નામ ભૂપતા
 પાતક બ્રહ્મે, દરિસને દુરિત નિકંદિયે એ ॥ ૧૪ ॥
 નિષધા નગરી નલય નરિંદની, દમયંતી તસુ ગેહિ
 ની એ ॥ સંકટ પડતાં શીયલ ભ રાજ્યું, ત્રિભુવન કી
 ત્તિ તેહની એ ॥ ૧૫ ॥ અનંગ અન્નિતા ભગ્ન પૂર્ણિ
 ત, પુષ્પ શૂલાને પ્રલાવતી એ ॥ વિશ્વ વિખ્યાતા કા-
 મિત દાતા, શીલભી સતી પદમાવતી એ ॥ ૧૬ ॥ વીરે
 ભાંજી શાસ્ત્ર છે સાંજી, બિદય રતન ભૂપે મુદા એ ॥
 ક્ષાણું વાહતાં ને નર ભણશે, તે લેશે સુખ સંપદા
 એ ॥ ૧૭ ॥ ઈતિ ॥

અથ નવકારનો છંદ પ્રારંભઃ ॥
 ॥ ઘોષા ॥ વંછિત પૂરે વિવિધ પરે, શ્રી ભિનશા-
 સન સાર ॥ નિશ્ચય શ્રી નવકાર નિત, ભૂપતાં ભ-
 ય નય કાર ॥ ૧ ॥ અડશઠ અક્ષર અધિક ફૂલ, ન
 વ પદ નવે નિધાન ॥ વીતરાગ સ્વયં મુજ વદે, પંથ
 પરમેષ્ઠિ પ્રધાન ॥ ૨ ॥ એક ભ અક્ષર એક ચિત્ત, સમ
 સ્થાં સંપત થાય ॥ સંચિત સાગર સાતનાં, પાતક દૂર
 પલાય ॥ ૩ ॥ સકલ મંત્ર શિર મુકુટ ભણિ, સદ્ગુરે

લાધિત સારા સોલવિયા એક પિત્તશું, નિત્ય ન
 પિયેં નવકારાના છંદ હાટકીની થાલ નવકાર
 થકી શ્રીપાલ નરેસર, પામ્યો રાન્ય પ્રસિદ્ધાસમ
 શાન વિષે શિવનામ કુમરને, સોવન પુરીસો સિ
 દ્ધા નવ લાજ નપંતાં નરક નિવારે, પામે લવનો પાર
 ાસોલવિયા ભત્તેં થોખેં પિત્તેં, નિત નપિયેં નવકાર
 ાનાએ આંકણી ાજાંધી વડ સાજા છીડે જેસી, હે
 ઠલ કુંડ હુતાસ ાત સ્કરને મંત્ર સમર્પ્યો આવડે,
 ળિડ્યો તે આકાશ ાશુલ રીત નપ્યો વિષધર વિષ
 ટાલે, ઢાલે અમૃત ધાર ાસોલવિયા ાર ાબી
 નેરા કારણ રાય મહાજલ, જ્યંતર દુષ્ટ વિરોધા
 નેણેં નવકારેં હુત્યા ટાલી, પામ્યો યક્ષ પ્રતિજો
 ધા નવક્રોડ નપંતા થાયે નિનવર, ઈશ્યો છે અ
 ધિકાર ાસોલવિયા ાડા પલિપતિ શીખ્યો મુ
 નિવર પાસેં, મહા મંત્ર મન શુદ્ધ ાપરલવ તે રા
 સિંઘ પૃથિવી પતિ, પામ્યો પરિગલ ત્રરધ્યાએ મં
 ત્ર થકી અમરાપુર પહોતો, આરદત્ત સુવિચાર ા
 સોલવિયાનાના સંન્યાસી કાશી તપ સાધંતો, પં
 થાગ્નિ પરન્નલ ાપેજ્યો શ્રીપાસ કુમારેં પન્નજ,
 અઘ જલતો તે ટાલ ાસંલલાલ્યો નવકાર સ્વયં
 મુજ, ઈન્દ્ર લુવન અવતાર ાસોલવિયા ાપામન

शुद्ध नपतां भयणा सुंदरी, पाणि पीयू संयोगा
 श्रेणें ध्यानें कष्ट दल्युं जिंजरनुं, रक्त पीतनो रोग
 ॥ निश्चें डरी नपतां नव निधि धाय, घरभ तणो
 आधार ॥ सोलवियाणा ॥ दा घट भांहें हृष्टा लुयं
 गम घाल्यो, घरणी करवा घात ॥ परमेष्टि प्रलावे
 हार ते दुलनो, वसुधा भांहें विज्यात ॥ उमसाव
 तीये पंगूल डीघो, पाप तणो परिहार ॥ सोलवि
 याणा ॥ गायणांगण नति राजी गृहिणी, पाडी
 जाण प्रहार ॥ पद पंथ सुणतां पांडु रायनी, तेथ
 छि कुंता नार ॥ अ मंत्र अभुलिङ्ग महिभां महोदो, ल
 व दुःख लंगन हार ॥ सोलवियाणा ॥ संजलने डं
 जल कादव काढ्या, शकट पांथशें परिभाणा ॥ दीघो
 नवडार गया देवलोडे, विलसे अभर विभन ॥ अ
 मंत्र थडी संपत्त वसुधातवे, विलसे नैन विहार ॥
 सोलवियाणा ॥ आगे थोवीशी दुर्ध अनंती,
 होशे वार अनंत ॥ नवडार तणी डोर्ध आदि न
 नणे, छिम लांजे लगवंत ॥ पूरव दिशि गणियें
 आदि प्रपंथें, सभत्यां सपत्त सार ॥ सोलविया
 णा ॥ पंथ परमेष्टि सुरपद पाभे, ने हत कर्म डो
 रा ॥ सभवसरण भां प्रत्यक्ष पेज्यो, मणिघरने अ
 उभोर ॥ सहगुने सन्भुज विधियें सभरतां, सई

લભ્નમ સંસાર ॥ સોલવિયાના ૧૧ ॥ સૂત્રિકા રોપ
 ૧ ॥ તસ્મિન્ ડીધો, લોહ જરો પરસિધ્ધ ॥ તિહાં શેઠે
 નવકાર સુણાવ્યો, પામ્યો અમરની રિધ્ધ ॥ શેઠ ઘ
 ર આવી વિઘ્ન નિવાર્યાં, સુર કરી મનોહાર ॥ સો-
 લવિયાના ૧૨ ॥ પંથ પરમેષ્ઠિ જ્ઞાનન પંથ, પંથ દા
 ન ચારિત્ર ॥ પંથ સજ્જાય મહાવ્રત પંથ, પંથ સ-
 મિતિ સમકિત ॥ પંથ પ્રમાદ વિષય તલ પંથ, પા
 લો પંથ ચાર ॥ સોલવિયાના ૧૩ ॥ કલશ ॥ નિત્ય
 પિયેં નવકાર, સાર સંપત્તિ સુજઘાયક ॥ શુધ્ધ મં
 ત્ર શ્રે શાશ્વતો, શ્રેમ ભંપે ભગનાયક ॥ શ્રી અરિહંત
 સુસિધ્ધ આચારન ગણિને, શ્રી ઊવજ્જાય લાવે
 સુસાધુ પંથ પરમેષ્ઠિ શુણિને ॥ નવકાર સાર સં-
 સાર છે, કુશલ લાલ વાચક કહે ॥ શ્રેક ચિત્તે આશ
 ધતાં, વિવિધ ઋધ્ધિ વંછિત લહે ॥ ૧૪ ॥ ઈતિ ॥ ॥

અથ માહાવીર ભિન સ્તવન પ્રારંભઃ ॥
 વીર નિર્ણદ ચોવીશમા, ત્રિશલા નેહની માય ॥
 ભૂપ પિતા ભગવંતનો, નર સિધ્ધારથ રાય ॥ ૧ ॥ સિ
 ધ્ધારથ કુલ ઊપનો, વર્ધ્યમાન નેહનું નામ ॥ તે પ્ર
 ભુના હું ગુણ સ્તવું, પ્રેમે કડે પ્રણામ ॥ ૨ ॥ આઠે મ
 દ નેણે બંધ્યા, રાલ્યા દોષ અઢાર ॥ સકલ પાપ પર

ન્નલિખ્યાં, હણી કપાયે ચાર ॥૩૮॥ અનિત્ય લાવના
 લાવતાં, લીધું કેવલ જ્ઞાન ॥ તે બિનવરને સમરિ
 થેં, સોઅ ધરેં નિત ધ્યાન ॥૩૯॥ પંથ મહાવ્રતનો
 ધણી, વાણી ગુણ પાંત્રીશ ॥ સમોસરણે બેઠા
 પ્રભુ, ભગત નમે નિશ દિશ ॥૪૦॥ અતિશય થો
 ત્રીશ બિનતણા, રંગે દીએ બિપદેશ ॥ વેર વિરોધ
 સર્વે દલ્યા, દાલ્યા સકલ કલેશ ॥૪૧॥ તે બિનવ
 રને સમરિથેં, આદિ દેવ અરિહંત ॥ સૂક્ષ્મ જાદ
 ર ભવને, ન હણે તું ભગવંત ॥૪૨॥ મૃધા મુજ બો
 લે નહીં, વચન વદે અતિ જાશ ॥ તું સામી તું જા
 ધવા, તું ઠાકોર કું ઘસ ॥૪૩॥ મણિ મુગતા ફલ
 દોજીને, ન થલે સ્વામી મન ॥ કંથન પથર સમ
 ગણે, તું બિનવર ધન્ય ધન્ય ॥૪૪॥ સ્ત્રી સંગથી
 વેગલો, નેણે વશ કીધો છે કામ ॥ તે પરમેસર દે
 વતા, તેહનું લીનેં નામ ॥૪૫॥ ધણ કણ કંથનગ
 મપુર, મૂર્છા નહીં ભગવંત ॥ તે બિનવર સમરેંસ
 ઘા, ભિમ લહું મુજ અનંત ॥૪૬॥ સમસ્થો રાગ
 ધરે નહીં, દુહવ્યો ન કરે દ્વેષ ॥ ક્રોધ માન માયા
 નહીં, લોભ નહીં તસરેજ ॥૪૭॥ મોહ મધ્ધર ન
 હીં વીરને, નહીં પરનિંદા ઢાલ ॥ પરનાં મર્મ મુજ
 નધિ કહે, નધિ દીએ અવરને આલ ॥૪૮॥ હાસ્થ

વિનોદ ક્રીડા નહીં, નહીં લય નહીં અજ્ઞાન ॥ નિન્દા
 નહીં મહા વીરને, સ્વામી નિર્મલ જ્ઞાન ॥ ૧૪ ॥ વીર
 દુર્ગંધા નવિ કરે, ન કરે શોક સંતાપ ॥ તે બિનવર
 ને સમસ્તાં, નન્યે પૂરવ પાપ ॥ ૧૫ ॥ પાંથેં ઈદ્રિ
 ય વશ કરી, દાહ્યાં આઠે કર્મ ॥ તલવિક્ક લલ પ્રતિ
 જોધિઆ, દીપાલ્યો બિન ધર્મ ॥ ૧૬ ॥ સંઘમ થોજું
 પાલિયું, નિર્મલ ગંગા નીર ॥ સકલ કર્મને ક્ષયક
 રી, મોક્ષ ગયા મહા વીર ॥ ૧૭ ॥ અરિહા દેવ ને સિધ્ધ
 હુવા, સોય નમું નિશ દિશ ॥ રિધલ દાસ ચરણે ન
 મે, સંઘની પૂરો નગીશ ॥ ૧૮ ॥ ઈતિ ॥

અથ મહાવીરાષ્ટક પ્રારંભઃ ॥

નમો નિત્ય દેવાધિદેવં ચ વીરં, ગરિષ્ઠં ગુણે-
 જ્ઞાનિદં ધ્યાન ધીરં ॥ ૧ ॥ નન્મનાં દુઃખ ન્યથે તે દૂ-
 રે, મનોવાંછિત શ્રી મહાવીર પૂરે ॥ ૨ ॥ નસ ધ્યાન-
 થી ન્દુઃખો શ્રેણિક રાન્ન, પદં તીર્થનાથં ચ જંઘં સ-
 કાન્ન ॥ તલવ એક માંહે ચતુર્ગતિ ચૂરે, મનોનાશ
 દુષ્ટ ચંડ કોશી અહીં ડંક દાસ્યો, કૃપાનાથ તેહને
 કૃપાએન તાસ્યો ॥ ૩ ॥ દીઓ દેવ વાસો કીઓ દુઃખ
 દૂરે ॥ ૪ ॥ મનોનાકા ગિરા વાદ વાદીઅ ગૌતમ આયો,
 ગણાધાર પદવી લહી પ્રેમ પાઓ ॥ ૫ ॥ અહીં ત્રીપદી

ज्ञान अज्ञान थूरे ॥ मनो ॥ नारथे त्रिगडो देव
 ता देव राया ॥ भक्ति थितुः षष्टि सजे छंभ आथा
 ॥ लवो ताप निर्नाशिनी लज्जि लूरे ॥ मनो ॥ पा
 अतिशय वली त्रीशने थार घारी, गुणा पंथ त्री
 शं थवाणी विथारी ॥ आठे प्रातिहार्य संघें सनू
 रे ॥ मनो ॥ गाढा प्रलु लज्जिथी शुध्द समडित पा
 वे, प्रलु लज्जिथी अष्ट सिद्धि न्युं आवे ॥ प्रलु ल
 ज्जिथी पापनां थक्र थूरे ॥ मनो ॥ गाढा प्रलुनामथी
 पाभियें भुक्तिमाला, प्रलु ध्यानथी न्यावीयें कर्म
 नला ॥ प्रलु ध्यानथी आपदा दुःख दूरे ॥ मनो ॥ गाढा
 छंभ अष्टकं प्रातः कालें पठेने, हृताना दिनं कर्म प्रा
 थें कटे ते ॥ महानंद पदवी नहीं तास दूरे ॥ मनो ॥ गा
 ॥ ल ॥ कलश ॥ ओम वीर निनवर संघ सुजकर, शा
 सन नायक सुरत ॥ सिध्दार्थ नृप कुलें दिनकर,
 विशाला नंदन नयक ॥ में पुण्ये पायो गुणें गायो,
 अंतर आतम जिल्लश्यो ॥ हवे सेवक तारो कर्म वा
 रो, हर्ष घरी भुन हेंयडे वसो ॥ १० ॥ छति ॥

अथ महावीर स्तव प्रलाते कहेवानुं ॥
 शासन नायक सभईं सदा, पद पंकज हुं प्रणामुं
 मुदा ॥ शम दम क्षमाना सागर धीर, मन वंछित

पूरे महावीर ॥ १ ॥ जन्नीय कुंड सिध्दार्थ राय, वि
 शला देवी प्रलुनी भाय ॥ शीत गुणें नेम गंगा
 नीर, मनगाशा अशाठ शुद्धि छह स्वर्गधी थि
 व्या, यैत्र शुद्धि तेरश नन्मन लह्या ॥ भागसिर
 वट दशमी दीक्षा धीर, मनगाडा ॥ जार वरस छ
 अस्थें रह्या, त्यां तप प्रलुन्थें जहुलां डीयां ॥
 भास थिगीभास छभास सधीर, मनगाळा ॥ पार
 एात्रगुणें ओगण पथ्याश, जीन दिन सर्वे-
 ठिपवास्त ॥ ठिपसर्गादिइ सह्या शरीर, मनगा
 ॥ पाध्यातां प्रलुन्थ शुद्धल ध्यान, प्रगल्थो डेव
 ल ज्ञान निधान ॥ वर्धशाज शुद्धि दशमी दिन धीर,
 मनगादा ॥ समवसरण सुर रथिना डरी, अधिड
 लाव ठिलट मन धरी ॥ त्रिगट रूप सुवर्ण भणि
 हीर, मनगाडा ॥ गौतमादि गणधर अणीआर,
 साथें थुम्माजीश सो परिवार ॥ श्रुतधारी संय-
 म शत धीर, मनगादा ॥ सिंह लंछन सोवन डाय, व
 रश जहोतेर पावी आय ॥ थिहुंगति छेदी थर
 भशरीर, मनगाळा ॥ ऊर्त्तिड वटि अभावास्या
 तिथि, पंथम गति पाम्या निन पति ॥ डेवल लहुगौ
 तम गंलीर, मनगाणा ॥ थिगीह सहस साधु संय
 मधार, छत्रीश सहस्स अभणी परिवार ॥ उर्म

જપાવી પામ્યાં તીર, મનનાશશાએક લાજ ઓ
 ગણશાદ હનર, આવડ પ્રભુના સમકિત ધારા
 આવિડા ત્રિગુણી શીયલ સધીર, મનનાશશા
 સન નાયક ગાયો સહી, શુધ્ધ સમકિતની અધ્યા
 તહી ॥ લણે ગુણે નર લાવેં લેહ, મહાનંદ પદવી
 પામે તેહ ॥ ૧૩ ॥ ઈતિ ॥

અથ હિતોપદેશ પરચીશી ॥ દોહામાં પ્રારંભ
 શ્રીસદ્ગુરૂ જ્ઞાનીયેં જશ્યશ્યું, આગમસાર સિ
 ધ્યાંત ॥ ધર્મદત્ત ગુરૂ દાખવા, પૂરણ જ્ઞાન મહાંત
 ॥ ૧ ॥ ઊપદેશ અમારો અગમ્ય છે, મહા રસ આ
 ગમ સાર ॥ આતમ જ્ઞાન અનંતમેં, સિધ્ધ શાસન
 સિણગાર ॥ ૨ ॥ દ્વાદશ અંગ સિધ્ધાંતમાં, અસંખ્ય
 સમુદ્ધ પ્રમાણ ॥ શ્રીભિનરાજ પ્રકાશિઓ, વીંદા
 લેદ વજાણ ॥ ૩ ॥ તેવી દામ હીરા મણિ થકી, કા
 હ્યો આગમ સાર ॥ પરમ સિધ્ધાંત વાણી વદે,
 કરવા લક્ષિત ઊદાર ॥ ન્ના ગુહ્ય પણે રાખી ગણી,
 કીનેં ચલ અપાર ॥ આતમ અર્થી ને હુવે, દીનેં
 જ્ઞાન વિચાર ॥ ૪ ॥ ને ગુરૂ લક્ષિત સંગ્રહે, રાખે ચ
 તન વિશેષ ॥ સદ્ગુરૂ ધર્મને આદરે, ગુહ્ય ગતિ
 છે અશેષ ॥ ૫ ॥ વાણી ગુરૂ ઊપદેશની, સકલ શા

સ્વ મયી સાર ॥ કુંથી હિત આગમ તણી, રાજો ગુ
 હ્ય વિચાર ॥ ૭૮ ॥ ઊત્તમ પ્રાણી દેખીને, કીને ગુરુ
 ઊપદેશ ॥ આગમ વાણી સુણાવીયે, નિહ હિત લા
 વ વિશેષ ॥ ૮૦ ॥ ક્રોધી કપરી કદા અહી, હિત વા
 ણીના ચોર ॥ તેહને શ્રુત ન વિદ્યાજિયે, રાજો ગુ
 હ્યની હોર ॥ ૮૧ ॥ બિહાં તિહાં વાણી રૂપીઓ, રત
 ન ન નાજે કોય ॥ ને સદ્ગુરુ મારગ સંગ્રહે, તિહાં
 પ્રકાશો સોય ॥ ૮૨ ॥ પારજ પારજ પારજી, દીને
 નિહ ઊપદેશ ॥ સમકિત રતન શિખાવિયે, રાજી
 હેત વિશેષ ॥ ૮૩ ॥ પણ ચોરે કુંથી જ્ઞાનની, લેશે
 અનર્થ વિચાર ॥ તેહને હિત ન વિદ્યાજિયે, ગુરુ લા
 જે નિરધાર ॥ ૮૪ ॥ સમકિત સમકિત સહુ કરે,
 પણ સમકિત વિરલા પાસ ॥ એહવી વાણી અનુ
 લવી, તેહને સમકિત લાસ ॥ ૮૫ ॥ સમકિત અ
 ર્થિને દાખવી, કુંથી વચ્ચન રસાલ ॥ અનુલવસે આ
 દર કરે, સમકિત લહે તહાલ ॥ ૮૬ ॥ નેહને સમ
 કિત દીલ્યે, કીને વાણી ઊપદેશ ॥ શ્રીભિન આ
 ગમ વાણી લહે, સદ્ગુરુ જ્ઞાન વિશેષ ॥ ૮૭ ॥ વિર
 લા વિરલા દેખીને, લવ્ય પ્રાણી નર નાર ॥ તેહને
 ધર્મ શિખાવિયે, કીને હિત ઊપગાર ॥ ૮૮ ॥ સદ્ગુરુ
 ની એ આગના, લાંજી ધર્મદત્ત ગુરુ દેવ ॥ ને કોઈ

धर्मने संग्रहे, लांज्यो आगम लेव ॥१७॥ मुनि
 थिंरुनाथल नगगुई, लविकु जिध्यारणु जाला वा
 एणी अविचल आपवी, देवा शिवपुर गुन ॥१८॥
 लही भारग गुई देशना, पाजे सहगुई धर्म ॥१९॥
 भारग वधतो करे, तेहने दीनें लरम ॥२०॥ श्री ल
 नाथक ल्हा गुई, धर्मदत्त गुई राय ॥ आगम शास
 न नुगधेणी, लिनवाणी नित गाय ॥२१॥ राजे गुई
 परनालिका, निन् भारग हित शीय ॥ तेहने समकित
 हाजिये, सीने प्राणी सोय ॥२२॥ हित शिजामण हा
 णवी, मुनि थिंरु नाथ भइत ॥ गुई भारग लही पातरी,
 तारे तस लगवंत ॥२३॥ गुह्य धणी राजो सही, वा
 एणी गुई उपदेश ॥ धरमदत्त गुई समरतां, इलशे
 अगम अशेष ॥२४॥ हित शिजामण ग्रंथनी, लां
 जी सहगुई देव ॥ हित पथीशी आजेवी, रतन ल
 तन करी लेव ॥२५॥ धन धन सहगुई देवल, धन
 धन सेव ते न्हा ॥ ग्रंथ तणी अ थूतिका, गातां
 होड कल्याण ॥२६॥ ठिति ॥

अथ ज्ञान पथीशी प्रारंभः ॥

सुर नर तिरि नग योनिमें, नरक निगोद ल
 त ॥ माहा मोहडी निंदमें, सोवे डाल अनंत ॥१॥

नैसें न्वरडे नेरसें, लोन्नकी शिथि नय ॥ तैसें कु
 उरम डे विदय, धरम जयिन न सुहाय ॥ तगे लूज
 न्वरडे गये, शिथि सुं लेत आहार ॥ अशुल हीन शु
 लंडे नगे, सो नने धर्म निथार ॥ आ नैसें पवन
 नडोलये, नलमें विडे तुरंग ॥ तयुं मनसा थंथल ल
 अ, परिग्रह डे परसंग ॥ च ॥ निहां पवन नहीं संथ
 रे, तिहां, नहीं कल्लोल ॥ तयुं सज परिग्रह त्यागये, म
 नसा होअे अडोल ॥ प ॥ न्युं डाहु विषधर डंशे, शि
 थि सुं नीज अजाय ॥ तयुं तुम भभता सुं मढे, मगन
 विषय सुज थाय ॥ दा ॥ नीज रस रस नही, निर्विष
 तनु नज होय ॥ भोह घटे भभता भिटे, विषय न वं
 छे डोय ॥ गा ॥ न्युं सछिह नौडा थिटे, जूडे अंध अ
 दोज ॥ तयुं तुम लवणलमें पडे, जिनुं विवेड धरी लेजा
 ॥ टा ॥ नहां अजंडित गुण लगे, जेवट शुध्व विथारा
 आतम शिथि नौडा थिटे, पावे लवणल पार ॥ टा
 न्युं अंकुश भाने नहीं, महा भतंग गलराग ॥ तयुं म
 न तृसनामें दिरे, गिने न डाल अडाल ॥ वा ॥ न्युं न
 र दाय विपाय करि, गही आने गलराग ॥ तयुं मन
 या वस डरन डे, निर्भल ग्यान सभान ॥ वा ॥ ति
 र रोगसें नयन न्युं, लजे ओरडी ओर ॥ तयुं मन
 संशयमें परे, मिथ्या भतडी घेर ॥ वा ॥ न्युं औष

ਅੰਨ੍ਹਨ ਡੀਝੇ, ਨਿਮਿਰ ਰੋਗ ਮਿਟ ਨਯ ॥ ਲੁੰ ਸਫ਼੍ਰੁਰ
 ਭਿਪੇਸ਼ਥੇ, ਸੰਸਾਧ ਵੇਗ ਪਲਾਯ ॥ ੧੩ ॥ ਨੈਸੇਂ ਸਭ
 ਨਨਦੁ ਨੇ, ਦੁਰਾਮਨਿਡੀ ਆਗ ॥ ਲੁੰ ਮਾਧਾਮੇਂ ਤੁਮ
 ਪਡੇ, ਭਫ਼ਾ ਨਨ੍ਹੀਗੇ ਲਾਗ ॥ ੧੪ ॥ ਫ਼ੀਪਾਧਨਸੀਂ ਤੇ
 ਥੇ, ਨੇ ਤਪਸੀ ਨਿਯੰਥ ॥ ਤਨੁ ਮਾਧਾ ਸਮਤਾ ਥਹੇ
 ਝੇਹੁ ਮੁਗਤਿਡੀ ਪੰਥ ॥ ੧੫ ॥ ਨ੍ਯੁੰ ਭੁਧਾਤੁਡੇ ਲੇਟੁੰ,
 ਘਟਵਧ ਭੰਥਨ ਭੰਤ ॥ ਪਾਪ ਪੁਯੁ ਭਰਤੀ ਲਵੇਂ, ਮੂਢ
 ਮਨਿ ਭਹੁ ਲੰਤ ॥ ੧੬ ॥ ਭੰਥਨ ਨਿਯੁਯ ਨਹੀਂ ਤਨੇ,
 ਵਾਨ ਫ਼ੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤ ॥ ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰ ਆਤਮਾ, ਸ
 ਹੇਨੁ ਸੁਲਾਧ ਭਿਧੀਤ ॥ ੧੭ ॥ ਪਨਾ ਪੀਠ ਪਛੁਠਾਥੇਂ,
 ਸੁਧੁ ਭਨਭ ਨ੍ਯੁੰ ਹੋਧ ॥ ਲੁੰ ਪਰਗਟ ਪਰਮਾਤਮਾ, ਪੁ
 ਯੁ ਪਾਪ ਮਲ ਧੋਧ ॥ ੧੮ ॥ ਪਰਵ ਰਾਹੁਡੇ ਗਹਨਸੇਂ, ਸੁ
 ਰ ਸੀਮ ਭਯਿ ਭੀਨ ॥ ਸੰਗਤ ਪਾਠਿ ਭੁਸਾਧੁਡੀ, ਸ
 ਨਨ ਹੋਤ ਮਲੀਨ ॥ ੧੯ ॥ ਨੀਂ ਭਾਇਭ ਥੰਦਨ ਭੇਰੇ,
 ਮਲਧਾਧਿਭਡੀ ਭਾਸ ॥ ਦੁਰ੍ਭਨਥੇਂ ਸਨਨ ਲਥੇ, ਰ
 ਹੁਤ ਸਾਧੁਡੇ ਪਾਸ ॥ ੨੦ ॥ ਨੈਸੇਂ ਤਲਾਧ ਸਹਾ ਲੇਰੇ, ਨਲ
 ਆਵਤ ਥਿਹੁ ਅਰ ॥ ਤੈਸੇਂ ਆਸ਼ਰਧ ਦੁਰਥੇਂ, ਭਰ
 ਮ ਭੰਧਡੀ ਨੇਰ ॥ ੨੧ ॥ ਨ੍ਯੁੰ ਨਲ ਆਵਤ ਮੁੰਧੀਥੇਂ,
 ਸੁਡੇ ਸਰਵਰ ਪਾਨ ॥ ਤੈਸੇਂ ਸੰਵਰਡੇ ਡੀਝੇ, ਭਰਮ-
 ਨਿਰਨਰਾ ਨਨ ॥ ੨੨ ॥ ਨ੍ਯੁੰ ਭੂਟੀ ਸੰਯੋਗਥੇਂ, ਪਾਰਾ
 ਮੂਢਿੰਤ ਹੋਧ ॥ ਲੁੰ ਪੁਛੁਲਸੁ ਤੁਮ ਮਿਲੇ, ਆਤਮ

સક્તિ સમોય ૥૨૩ ૥ મેલ જરાઈ માંજીયેં, પારા પ
 રગટ રૂપ ૥ શુકલ ધ્યાન અલ્યાસયેં, દરશન જ્ઞા
 ન અનૂપ ૥ ૨૪ ૥ કહે બિપદેશ જનારસી, ચેતન અ
 જ કહ્યુ ચેત ૥ આપ બુન્નવત આપકું, બિદય ક
 રનકે હેત ૥ ૨૫ ૥ ઈતિ ૥

અથ જાલથિંદ જત્રીશી પ્રારંભઃ ૥

૥ કવિત્ત ૥ અન્નર અમર પદ પરમેશ્વરકોં ધ્યા
 ઈયેં ૥ સકલ પાતક હર વિમલ કેવલધર, ન્નકો વા
 સ શિવપુર તાસોં લય લાઈયેં ૥ નાદ બિંદૂ રૂપ રંગ
 પાણિ પાદ ઉત્તમંગ, આદિ અંત મધ્યતંગ ન્નકોં
 નાહિં પાઈયેં ૥ સંઘેણ સંઘાણ ન્નણ, નહિં કોઈ અ
 નુમાન, તાહિંકો કરત ધ્યાન શિવપુર નઈયેં ૥ લણે
 મુનિ જાલથિંદ સુનોહો લવિક વૃંદ, અન્નર અમર પ
 દ પરમેશ્વરકોં ધ્યાઈયેં ૥ ૧ ૥ એક અરિહંત દેવ દેવ
 કરિ ન્નનિયેં ૥ ન્નકોં ક્રોધ નાહિં મૂર માન માયા-
 લોલ દૂર, કર્મ કિયે ચક્રચૂર નિને મોહ નાણીયેં ૥
 ન્નકોં નમેઈદ થિંદ સુરિંદ મુનિંદ વૃંદ, નંત ગુણહિ નિ
 નંદ ત્રિલુવન માનિયે ૥ ન્નકોં હે અનંત જ્ઞાન દેત હે
 મુગતિદાન, અહોનિશ તાકો ધ્યાન મનમાંહિ આનિ
 યેં ૥ લણે મુનિ જાલથિંદ સુનહો લવિક વૃંદ, એક અ

રિહંત દેવ દેવ કરિ ન્નનિયેં ॥૨॥ તરન તારન ગુર તારે
 લવ પારજે ॥ પાંચે ઈંદ્રિ સંવરત નવ વિધિ જ્ઞહ્મ
 વ્રત, ધરત તનત નિત ક્રોધાદિક ચારજે ॥ મહા
 વૃત પંચ ધાર પાલે હે પંચ આચાર, સુમતિ ગૂપતિ
 સાર, માતા ન્યકાર એ ॥ એસે ગુને ગુર હોય જટ
 કાય પાલે સોય, ગોતમ ઉપમ નેય મુગતિ દાતા
 રજે ॥ ત્તણે મુનિ જાલચંદ સુન હો લવિક વૃંદ, ત
 રન તારન ગુર તારે લવ પારજે ॥ ૩ ॥ ભગ ઈંક ભ
 વ દયા ધર્મ સુજ દાઈ એ ॥ ધર્મ હિંતેં ક્રુધિ વૃધિ
 ધર્મ હિંતેં નવનિધિ, ધર્મ તેં સકલ સિધિ જહુ
 ભવ પાઈ એ ॥ ધર્મ હિંતેં દેવ લોક ધર્મ હિંતેં સજ
 થોક, યહુ લોક પર લોક ધરમ સજાઈ એ ॥ તાકું ન
 મે સુરવર નરવર જહૂ પર, ધર્મ હી સુંભિન નર એ
 કલય લાઈ એ ॥ ત્તણે મુનિ જાલચંદ, સુન હો લવિ
 ક વૃંદ, ભગ ઈંક ભવ દયા ધર્મ સુજ દાઈ એ ॥ ૪ ॥
 ઊઠ ઊઠ ધર્મકર સોવે મૂઢ કહારે ॥ દુસ્તર સાગર
 તર કોઈ તટ પાય કર, સોવે તિહાં નિંદલર દિર
 આવે ઊહારે ॥ સંસાર સાગર માંહિં નકો આદિ
 અંત નાંહિં, લમત લમત તાહિં પુછાલ નિહારે ॥
 કાંઠો હે માનવ લવ નીઠ મૂઢ પાયો અજ, સોવે મતિ
 જીન લવ ચિત્ત કરે ઈહારે ॥ ત્તણે મુનિ જાલચંદ

ਸੁਨਹੀ ਲਵਿਕ ਵੁੰਦ, ਭਿਡਭਿਡ ਧਰਮੰਡਰ ਸੋਵੇ ਮੂਢ ਕਹਾਰੇ
 ॥੫॥ ਸੁਰਤਰੇ ਡਾਟਕਰ ਆਝਵਾਏ ਤੇਹਰੇ ॥ ਧਿੰਤਾਮਭਿ
 ਪਾਯਕਰ ਮੂਢਤਾਝੁੰ ਪਰਹਰ, ਅਥਿ ਥਹੇ ਰੰਗਲਰ ਤਾਸੀਂ
 ਕਰ ਨੇਹਰੇ ॥ ਗਨਪਤਿ ਵੇਥਿਕਰ ਸੋਤੀ ਮੂਢ ਲੇਤ ਯਰ, ਪਾਏ
 ਨਹਿ ਝੈਰ ਝੈਰ ਮੁਹੁ ਪਰੇਂ ਜੇਹਰੇ ॥ ਮਹਾ ਮੂਢ ਹੋਤ ਸੋਧ ਡਾ
 ਮਲੋਗ ਰਕਤ ਹੋਧ, ਹਾਰੇਹੇ ਰਤਨ ਨੇਧ ਮੁਨੁਭਯਡੀ ਦੇਹ
 ਰੇ ॥ ਲਯੋ ਮੁਨਿ ਜਾਲਥਿੰਦ ਸੁਨਹੀ ਲਵਿਕ ਵੁੰਦ, ਸੁਰਤ
 ਰੇ ਡਾਟਕਰ ਆਝਵਾਏ ਤੇਹਰੇ ॥ ੬ ॥ ਭਿੱਤਮਡੀ ਸੰਗ ਕਰ
 ਨੀਥਿ ਸੰਗ ਟਾਲਡੇਂ, ਦੇਯੋ ਹੋ ਸਾਗਰ ਸੰਗ ਜਾਰੀ ਹੋਤ
 ਮਹਾ ਗੰਗ, ਨੀਂਝ ਨਧੁੰ ਥਿੰਦਨ ਸੰਗ ਥਿੰਦਨ ਨਧੁੰ ਲਾਲਡੇਂ ॥
 ਨਨੇਂ ਯੀਰ ਹੋਤ ਨੀਰ ਤਾਝੁੰ ਮਿਲੇ ਨਸੁ ਵੀਰ, ਸ਼ੋਯੀ ਯੇਠ
 ਨਨਤ ਯੀਰ ਨਿਭਯੁਯ ਗਾਲਡੇ ॥ ਪਾਤਯਿਨ ਤਾਰੇ ਚਾਰ
 ਟਾਲੇ ਰਕਤਡੀ ਚਿਕਾਰ, ਟੁੰਯ ਲੇਏ ਲਧੇ ਧਾਰ ਲਿਨ੍ਨ ਸੰਗ
 ਥਾਲਡੇਂ ॥ ਲਯੋ ਮੁਨਿ ਜਾਲਥਿੰਦ ਸੁਨਹੀ ਲਵਿਕ ਵੁੰਦ, ਭਿ
 ਤਮਡੀ ਸੰਗ ਕਰ ਨੀਥਿ ਸੰਗ ਟਾਲਡੇਂ ॥ ਭਾ ਧਡੀ ਧਡੀ
 ਮੂਢ ਤੇਰੀ ਆਧੁ ਭਲ ਨਨਧਿਯੇਂ ॥ ਡਾਰਮੀ ਕੁਟੰਯ ਐਹੁ ਡਾ
 ਹੇਂਡੁ ਕਰਤ ਨੇਹੁ, ਹਾਰੇਹੇ ਮਨੁਭਯ ਦੇਹੁ ਝੈਰ ਡਹਾਂ ਪਾਧਿਯੇਂ ॥
 ਮਾਧ ਨਾਧ ਚਰ ਯਾਰ ਯੇਠਾ ਯਹੂ ਪਰਿਚਾਰ, ਆਏ ਨਾਹਿੰ
 ਤੀਰੀ ਯਾਰ ਨਸੀਂ ਮਨ ਵਾਧਿਯੇਂ ॥ ਐਕ ਮੇਰੀ ਸੀਯ ਸੁ
 ਨ ਧਰਮੰਡਰ ਐਕ ਮਨ, ਮਾਨਵ ਲਵ ਰਤਨ ਡਾਐਡੀਂ ਗਮਾ
 ਧਿਯੇਂ ॥ ਲਯੋ ਮੁਨਿ ਜਾਲਥਿੰਦ ਸੁਨਹੀ ਲਵਿਕ ਵੁੰਦ, ਧਡੀ

(१४५)

घडी मूढ तेरो आयु नल नर्छं ॥ टाढीन मछ क
 हा लयो करे ऊं न ग्यान रे ॥ गिपन्यो तुं गर्ल वास
 जसियो सवानो भास, नर्कडी गिपमा नस दूज-
 न्हि हाए रे ॥ गिह कोडी सोई रोम थापे कोई रो
 म रोम, आह गुणो प्रतिलोम गर्ल दुःज नए रे ॥
 अज तुं ननम पाय संसार के लागे वाय, ईर रयां
 ऊं लुलाय तुं तोहे अग्यान रे ॥ लणो मुनि जा
 लथिं सुनहो लविड वृंह, गिनमछ कहा लयो करे
 ऊं न ग्यान रे ॥ लणो दूर नज लगे तज लगे
 नग रे ॥ नरा नज आय लगे लाव पडि मुज भग,
 छंत गये सजे लग डग भग पग रे ॥ नरा आछि ग
 र्छ जुधि रही नही उछु शुधि, रोग लगे विध विध
 नरा पडो धीग रे ॥ कह्यो कोई माने नाहिं दुःज घ
 रे मनमांहि, यौवन को दीस नय गिही धर्म लगे रे ॥
 लणो मुनि जा लथिं सुनहो लविड वृंह, नरा दूर न
 ज लगे तज लगे नग रे ॥ १० ॥ यम की विसास नां
 हिं मूढ तुं संलाव रे ॥ काहे लूले देज लाव थेते-
 ऊं न प्राणी लाव, अहेगो दुर्जन काव जा लही गोपा
 ल रे ॥ सरग पाताल नय औषध लेषध जाय, करे
 जहूही गिपाय तोहि असे काल रे ॥ घटत घटत न
 त पव घडी दिन रात, आयुष गलत लात करत नन

लरे ॥ लणो मुनि जालथिंद सुनहो लविड वृंद, यम-
 को विसास नांहि भूढ तुं संलावरे ॥ ११ ॥ संसार अ-
 सार तासें सार अेक धर्म रे ॥ संसार असार अेह
 दीसत प्रलात नेह, सांल सभे नांहीं तेह कांहि परो
 लभ रे ॥ मेरो मेरो उहा करे सगो नांहि कोठ तेरो,
 लवही अेकिली दिरे जिये नीथें कर्म रे ॥ संसार सागर
 घोर लभ्यो लव घोर घोर, उहे होत अेक घोर डीघो
 नांहि अभ रे ॥ लणो मुनि जालथिंद सुनहो लविड वृंद,
 संसार असार तासें सार अेक धर्म रे ॥ १२ ॥ आप
 सभ राजो प्रान हिंसा दूर टालकें ॥ हिंसा हे अनर्थ
 प्रान हिंसा तिहां पाप न्नन, लव हिंसा छोडी प्रान
 राग द्वेष गालकें ॥ हिंसा हितें रोग शोग प्रान पान
 हीन लोग, जहु दुःख सहें लोग हिंसा हितें लावकें
 ॥ सुलूम थक्रव रति देजो यम दणपूत, सातमी न
 रणपत्त हिंसा पंथ थालकें ॥ लणो मुनि जालथिंद सु-
 नहो लविड वृंद, आप सभ राजो प्रान हिंसा दूर टा-
 लकें ॥ १३ ॥ अले दान जट जाय लव नित दील्ये ॥
 अले दान जडो धर्म टाले हे दुःइत कर्म, ओर हे मि-
 थ्यात लर्म उहे कुं डील्ये ॥ देज्यो राज्यो पारापत मे
 घरथ नरपत, सिंथाने कुं उहे नृप मेरो भांस लील्ये
 ॥ अले दान दियो तिन थक्रवर्ति हुवो निन, शांति ना-

थ दिन दिन त्रिलुपन पूनियें ॥ लणो मुनि जावयिं
 द सुनहो लविक वृंद, अले घन जेट डाय लवनि
 त दीनियें ॥ ११ ॥ आहो कों जोलत हे तूं जुड नरा-
 तावरे ॥ १२ ॥ लाषा महा दुष्ट पापही कों करे पुष्ट,
 लोड सहू करे जष्ट तुंतो हे लजार रे ॥ १३ ॥ जोलो
 डहे लोय भाने न वथिन डोय, तिरयंथ होत सोय
 आणम संलाव रे ॥ १४ ॥ राजा वसु लोर भीसर व
 थिन जोल, सातभी नरड घोर गयो डरी डाल रे ॥
 लणो मुनि जावयिं द सुनहो लविक वृंद, आहो कों जो
 लत हे तूं जुड नरा तावरे ॥ १५ ॥ विमल वथिन स
 ल्य सहू सुज डार हे ॥ १६ ॥ विमल वथिन लण सुज घा
 र सहू नन, ननडी सुनत डन अमृत डी धार हे
 ॥ १७ ॥ सिध्द ले साधे ड नर ताडी विद्या सिध्द डर, सुसे
 वित मुनिवर सत्य न्ग सार हे ॥ १८ ॥ सत्यतें पावड न
 म हो दधि होत थल, दुष्ट विप विष घेर अमृत न
 पार हे ॥ १९ ॥ लणो मुनि जावयिं द सुनहो लविक वृंद,
 विमल वथिन सत्य सहू सुज डार हे ॥ २० ॥ थोरी
 डरो डोर्ध भत्त थोरी तें विनाश रे ॥ २१ ॥ थोरी तें ले राज
 णं ड मार डरे सत जंड, गंधे थडे शिर मूंड डेरवत
 तास रे ॥ २२ ॥ मार मार डरे न्न आरत डरत भन्न, रा
 न्न नने तत जिन्न देत जालांस रे ॥ २३ ॥ हो अलं

गसेन थोरी जघ पायो तेन, कुटंज सहित नेन डि
 यो नरकवासरे ॥ लणो सुनि जालथिंद सुनो हो ल
 विड वृंद, थोरी करो कोठ भक्त थोरी ते विनाशरे ॥
 ॥ १७॥ पाठिये अभरपद छत्रव्रत पावते ॥ देज हू
 अंजड सीस संज्या वीस पेंतरीस, नेह भास अडे
 दिस पंथशिर थावते ॥ तृषा लागी परिजल पि-
 यो नांहि गंगल, व्रत पाव्यो निरमल दूषण्डे-
 टावते ॥ सत सय डाल कर हुआ महर्घि ड सुर, सा
 ज लाले छैन पर आगम संलावते ॥ लणो सुनि जा
 लथिंद सुनो हो लविड वृंद, पाठिये अभरपद छत्रव्र
 त पावते ॥ १८॥ भमकर भमकर परनारी संगरे ॥
 परनारी संग करे कटाक्ष नयन लरे, आपद पावत
 नर दीपन्यु पतंगरे ॥ क्षन मात्र होत सुज देजे लव
 सत दुःख, करत विषय विष भूरति डो लंगरे ॥ द्रिट
 द्रिट करे लोथ अलस डीरति होय, रमणि डारण
 नेय होत मोटा लंगरे ॥ लणो सुनि जालथिंद सुन
 हो लविड वृंद, भमकर भमकर परनारी संगरे ॥
 ॥ १९॥ शील व्रत पावो निभ शिवपूर नर्छिये ॥ शी
 लहीते नभे देव सुर नर सारे सेव, शीलवंत नित्य
 मेव देव हीनुं ध्याछिये ॥ देजो हो सु दरशन शील
 पाव्यो अडे मन, शीलहीते त्रिलुवन नस गुणगान

ठियें ॥ शीलते संकट टले संपदकुं आय मिले, मांहे स
 भडित लले तोण कहा पाठियें ॥ लणो मुनि जालथिंद
 सुनोहो लविड वृंद, शील व्रत पालो निभ शिवपूर
 न्ठियें ॥ रणा अति घणो परिग्रह दुःजही डोहे तेरो
 डोठ नर नरपति थलत परतगति, परिग्रह देज भी
 त साथ नांहि लेतरे ॥ देजो ऊंयुं न जल्लहत्त सयंलू
 भ थिक्वर्त्त, सातभी नरउपत्त सूत्र साजि देतरे ॥ भा
 त पिता लाठि जंध पाप थडे तोरे जंध, ऊंठ भूढ
 होत अंध हिये उछु थेतरे ॥ लणो मुनि जालथिंद
 सुनोहो लविड वृंद, अति घणो परिग्रह दुःजही डे
 हेतरे ॥ २१ ॥ संतोष करत लव नित्य सुज पाठिअें
 ॥ संतोष करत नर दुःजडो सागर तर, परम आनंद
 घर ततस्तिन पाठिअें ॥ देजोहो डपिल मुनि-संतोष
 करत निन, पायो हे डेवल घन घन्य गुणु गाठियें ॥
 निनवर गणधर गणिवर मुनिवर, परम संतोष कर
 शिवपुर न्ठिअें ॥ लणो मुनि जालथिंद सुनोहो ल
 विड वृंद, संतोष करत लव नित्य सुज पाठिअें ॥ २२ ॥
 क्रोध हे अनर्थ भूल क्रोध दूर छोडरे ॥ क्रोधते नर
 उन्नय वाघ सिंध सर्प थाय, क्रोधहीते लवे ला
 य लव डोडा डोडरे ॥ क्रोधहीते प्रीत नय क्रोधही
 ते विष जाय, क्रोध जहू दुःज दाय लव आने जो

उरे ॥ क्रोध कियो वहिआल न्हेओ तुमें ततकाल, उ
 री नाजो आलमाल पीछा मनमोडीरे ॥ लएो मुनि
 जालथिंद सुनोहो लविक वृंद, क्रोधहे अनर्थ भूला
 क्रोध दूर छोडरे ॥ २७ ॥ क्षमा करो लरपूर भम उ
 रो रीशारे ॥ क्षमाहीते वेरन्य दुषमन लागे पाय,
 त्रिलुवन नस थाय सही विश्वावीसरे ॥ देओ गन
 सुकुमाल क्षमा करि क्रोध भार, संसारको पायो पार
 वंदो निशदिशारे ॥ राय परदेशी घन्य क्षमा करिओ
 उमन, देवलोक पायो तिन्न पूरी हे लगीशारे ॥ लएो-
 मुनि जालथिंद सुनोहो लविक वृंद, क्षमा करो लर
 पूर भम करो रीशारे ॥ २८ ॥ डाहे कुं डरत हेतुं भूढ
 अहंकाररे ॥ लक्ष्मी तो नांहि थिर आत न्त क्षिर
 क्षिर, यौवन ली न्त जीर तुंतो हे गभाररे ॥ नहि
 ओ डरत गर्व सोय जिएस न्त सर्व, पावे नांहि-
 णहि सर्व सीतो वारवाररे ॥ रावहीते रंड होय रंड
 हीते राव न्हेय, थिर रह्यो नांहि डोय अथीर संसा
 ररे ॥ लएो मुनि जालथिंद सुनोहो लविक वृंद, डाहे
 कुं डरत हेतुं भूढ अहंकाररे ॥ २९ ॥ भम डर भूढ मा
 या झूडही उपट्टरे ॥ मायाते नरुड घोर माया हीते
 होत डोर, मायाहीते पावे नेर दुःजही डो थट्टरे ॥
 ने डरत परहोह मंडत उपट भोह, आपकुं सोषण

जोहूँ कांहे होत नदरे ॥ हियां हीसु थैत डर मोह मा
 या परिहर, संसार सागर तर पायोहि तैं नदरे ॥
 लणै मुनि जालथिंह सुनोही लविक वृंद, भम डर
 भूढ़ माया हूड ही उपदरे ॥ २६ ॥ सुज होत लोल व
 स डरत डरत रे ॥ लोलहितें रात दिन थितें भेलुं भे
 लुं घेन्न, दुःख होत लोल मन घरत घरत रे ॥ नरे
 घेन्न रस रस आयु घटे पल पल, नत न्युं अंगलि
 नत डरत डरत रे ॥ सुलभ प्रभुज लूप डरत ने-
 दोर लूप, छोड गये लोल रूप लरत लरत रे ॥ लणै
 मुनि जालथिंह सुनोही लविक वृंद, सुज होत लोल
 वस डरत डरत रे ॥ २७ ॥ कांहेकुं डरत लोल दैत क्युं
 न दान रे ॥ दान शिव सुज दाय दानथें दालिह नय,
 घरे नवनिधि थाय भाने राय रान रे ॥ दान देवो
 थित लाय दाने धन वृद्धि थाय, नेसैं वाडी रूप
 पाय होत वृद्ध भान रे ॥ २८ ॥ जोहो सुभुज निन प्र-
 ति लाल्यो महा मुन, कुंभर सुजाहू तिन रूप डो
 निधान रे ॥ लणै मुनि जालथिंह सुनोही लविक
 वृंद, कांहेकुं डरत लोल दैत क्युं न दान रे ॥ २९ ॥ ज
 जो व्रत व्रत मांहे शीतिव्रत नन रे ॥ सागर आगर
 मांहि स्वयंलू जीदधि मांहि, वडो दान दान मांहि
 लय न्युं दान रे ॥ थिंह ग्रह गण मांहि जल लोड

ਭਲਪਮਾਂਹਿ, ਜਡੋ ਜ਼ਾਨ ਜ਼ਾਨ ਮਾਂਹਿ ਭੇਵਲ ਨ੍ਯੁੰ ਜ਼ਾਨਰੇ
 ॥ ਅਰਿਹੰਤ ਸੁਨਿ ਮਾਂਹੇ ਮਨੋਰਮ ਗਿਰਿ ਮਾਂਹੇ, ਜਡੋ ਧ੍ਯਾ
 ਨ ਧ੍ਯਾਨ ਮਾਂਹੇ ਸੁਭਲ ਨ੍ਯੁੰ ਧ੍ਯਾਨਰੇ ॥ ਲਯੋ ਸੁਨਿ ਜਾ
 ਲਥਿੰਦ ਸੁਨੋ ਹੋ ਲਵਿਕ ਵੁੰਦ, ਜਡੋ ਵਰਤ ਵਰਤ ਮਾਂਹੀ ਸ਼ੀ
 ਲਵਰਤ ਨਨਰੇ ॥ ਰਖ ॥ ਲਵਕੋਟਿ ਹੁਤਕਰਮ ਤਪਹੀਤੇਂ ਦਾ
 ਲਿਯੇਂ ॥ ਤਪਤੇਂ ਵਾਂਞਿਤ ਫੁਲ ਹੋਤ ਨਯ ਨਿਰਮਲ, ਤਪ
 ਫੁਲ ਧਾਵਾਨਲ ਕਰਮ ਵਨ ਜਾਲਿਯੇਂ ॥ ਦੇਯੋ ਧਨਾ ਅਯੁਗਾ
 ਰ ਫੁਝਰ ਤਪਕਾਰ, ਓਡਕੇਂ ਜਤੀਸ ਨਾਰ ਨਿਨਵਰਤ ਪਾ
 ਲਿਯੇਂ ॥ ਸਾਗਰ ਤੇਜੀਸ ਵਰ ਫੂਯਾ ਅਯੁਕਾਰ ਸੁਰ, ਨ
 ਕੇ ਗੁਣਫੁਲ ਨਲ ਆਤਮ ਪਜਾਲਿਯੇਂ ॥ ਲਯੋ ਸੁਨਿ ਜਾ
 ਲਥਿੰਦ ਸੁਨੋ ਹੋ ਲਵਿਕ ਵੁੰਦ, ਲਵਕੋਟਿ ਹੁਤਕਰਮ ਤਪ-
 ਹੀਤੇਂ ਦਾਲਿਯੇਂ ॥ ਭਗਾ ਲਾਵਹੀਤੇਂ ਹੋਤ ਸਿੱਧ ਲਾਵਹੀਂ ਪ੍ਰ
 ਧਾਨਰੇ ॥ ਜਹੂ ਵਿਧਿ ਵਰਤ ਵੀਧ ਤਪ ਡੀਧ ਧਾਨ ਫੀਧ,
 ਲਾਵਵਿੰਨਾ ਨਾਹਿੰ ਸਿੱਧ ਹੋਤ ਫੁਲਹਾਨਰੇ ॥ ਸੁਲਲਾ
 ਵ ਲਾਵੇ ਨੇਹੁ ਲਵਨਿਧਿ ਤਰੇ ਤੇਹੁ, ਪਾਯੋ ਨ੍ਯੁੰ ਭੁਗਤਿ ਜੇ
 ਹੁ ਲਰਤ ਰਾਨਨਰੇ ॥ ਮੰਦੇਵੀ ਮਾਤ ਧਨ ਫੁਝਰ ਤਪ
 ਜੀਨ, ਸ਼ਿਵ ਪਦ ਪਾਯੋ ਨਿਨ ਧ੍ਯਾਓ ਸੁਲ ਧ੍ਯਾਨਰੇ ॥
 ਲਯੋ ਸੁਨਿ ਜਾਲਥਿੰਦ ਸੁਨੋ ਹੋ ਲਵਿਕ ਵੁੰਦ, ਲਾਵਹੀਤੇਂ
 ਹੋਤ ਸਿੱਧ ਲਾਵਹੀਂ ਪ੍ਰਧਾਨਰੇ ॥ ਭਗਾ ਧਰਮ ਹੇ ਮੰਗਲ ਮੂ
 ਲ ਧਰਮ ਹੀ ਫੁੰ ਸੇਵਰੇ ॥ ਧਰਮ ਹੇ ਭਲਪ ਵਰੁਣ ਦੇਯੋ ਨਰਤੇਂ
 ਪਰਤਕੁ, ਲੋਗਵੇਹੀਂ ਲੋਕ ਲਕੁ ਸੁਯ ਨਿਤ ਮੇਵਰੇ ॥ ਧ

મકે ઊત્તમ ફેલ નતિ કુલ રૂપ બલ, વિહર સંકટ દ
 લનતે તતજેવરે ॥ ધર્મહીતેં દુષ્ટ દહે ઇન્દ્રાદિ
 પદ લહે, ધર્મે શિવ સુજ કહે અરિહંત દેવરે ॥ લણે
 મુનિ જાલથિંદ સુનોહો લવિહ વૃંદ, ધર્મ હે મંગલ
 મૂલ ધર્મહીં સેવરે ॥ ૩૨ ॥ મહાનંદ સુજકંદ રૂપ-
 થિંદ નનિયેં ॥ શ્રીય રૂપ ભવગણિ કુંઅર શ્રી મલ્લ
 મુનિ, રતનસી નસ ધની ત્રિલુવન માનિયેં ॥ વિ
 મલ શાસન નસ મુનિ શ્રીય ગંગાસ, હસ્ત દીક્ષિ
 ત તાસ બત્રિસી બજાનિયેં ॥ બાણ વસુ રસ-
 થિંદ દીવાલી મંગલ વૃંદ, અહમ્મદાવાદ રંગ રંગ મા
 ન આનિયેં ॥ લણે મુનિ જાલથિંદ સુનહો લવિ
 હ વૃંદ, મહાનંદ સુજકંદ રૂપથિંદ નનિયેં ॥ ૩૩ ॥ ઈ
 તિ શ્રી જાલથિંદ બત્રીશી સંપૂર્ણા ॥

અથ આદિ ભિન વિનતિ પ્રારંભઃ ॥

ન્યપદ્મ ભિનેસર અતિ અલવેસર, આદેશ
 ર ત્રિલુવન ધેણીઅં ॥ તું શિવ સુજ કારણ સુણ
 લવિ તારણ, વીનતડી સેવક તણિ અં ॥ ૧ ॥ આદેશ
 ર અરિહંત અવધારો, દૃપા કડી સેવકને તારો ॥ તું
 ત્રિલુવનપતિ તાત અમારો, લાવ સાયર બૂડત નિ
 વારો ॥ ૨ ॥ હું ભમિઓ લવ કોડકોડી, તાહરી ભક્તિ

में डीधी थोडी ॥ तत्त्व तणी में वात विजोडी, पा
 पे तणी भती लजे पर न्नेडी ॥ उगा श्लयो निगोद
 अनंतो डाल, सूक्ष्म जादर ओहिन् ढाल ॥ तुं प्र
 लु लवद्या प्रतिपाल, डर डर स्वामि सार सं-
 लाल ॥ ज्जा पृथिवी पाणी तेण वाय, सात सात
 लाज तेह उहेवाय ॥ वणसर्ष दसलजे जादर मां
 हें, थोद लाजे अनंती डाय ॥ पा ॥ जिति थौरिंदि
 दो दो लाज, तिरिय पंथेंदि नी थणिद लाज ॥ सुर
 निरय गर्ध थण थण लाजे, थणिद लाज भणुआ
 तणी धजे ॥ दु ॥ लवा योनि ने लाजे थोरासी, ते
 प्रलु नगतमें पुहवी प्रडाशी ॥ में न्नेयुं मनभांहे वि
 भासी, ते में वार अनंत अल्यासी ॥ ज्जा स्वामी
 थणिद हू रान संपूख्या, सूक्ष्म जादर पुह्णाल पू
 ख्या ॥ वार अनंति में प्रलु पूख्या, डेता डर्म अंश
 नवि थूख्या ॥ टा ॥ डोडट डीधा में लव डेरा, थरण
 न लेल्या निनवर डेरा ॥ दीठा देव अनेक अनेरा,
 डार्ध डार्य न सिध्यां मेरा ॥ ज्जा ॥ ठम थण गति
 श्लीयो तुं प्रलु भलियो, सहगुर साथो लेद डह्यो
 ॥ निनशासन न्नेणी, हैयडे आणी, भुगति तणो
 में भारग लह्यो ॥ १ ॥ देश अनारन दुलें अवत
 रियो, पापें पिंड घणी परें लरिओ ॥ धर्म तणो

લવ લેશ ન કરિયો, ચિહ્ન ગતિ માંહેં દુઃખલર કે-
 રિઓ ॥૧૧॥ દૂલ્લહો આરબ દેશ અવાન્ન, કુલ
 મોટો મન દૂલ્લહો દીવાન્ન ॥ ઊત્તમ ન્નત દૂલ્લ
 હો ન્નિ રાન્ન, દૂલ્લહો પાંથેં ઈન્દિય સાન્ન ॥૧૨॥
 દૂલ્લહો દેહ લહું નિરોગ, દૂલ્લહો ચિરંજીવિનો
 નેગ ॥ દૂલ્લહો સદ્ગુરૂ તણો સંનેગ, દૂલ્લહો ધ
 ર લેખીનો યોગ ॥૧૩॥ દૂલ્લહો સાચો ધર્મ સુ-
 ણોવો, દૂલ્લહો પાપ તણો પરિ હરવો ॥ દૂલ્લહો ધ
 ર્મ તણો મન ધરવો, દૂલ્લહો ધર્મ શરીરેં કરવો ॥
 ॥૧૪॥ સમકિત વિણહું અતિ રડવડિઓ, મૂઠપ
 ણો મિથ્યા મતિ પડિયો ॥ નિમ ન્નેળી કર મંકડ-
 ચિડિયો, કરમ નટાવે તિમ હું નડીયો ॥૧૫॥ ધર્મ
 કરેં ચિંતું મન માંહેં, આલસ વૈરી આડો થાય ॥
 તે પાપી પરહો કરી ન શકાય, ન્નમ દિવસ એ-
 મ એલેં નથ ॥૧૬॥ આરત નટલી એકે વાર, ન
 ન્મ મરણ ચિથ એક લગાર ॥ લવ સાચર હું લ
 મ્યો અપાર, તુમ વિણ સ્વામિ કહો કુણ તાર ॥૧૭॥
 ઘર ઘરણીને લારેં બુતો, આગે ન્નમ ઘણા વિગૂ
 તો ॥ માયા મોહ નિદા લર સૂતો, પાપ કરમ કલિ
 કાદવ બૂતો ॥૧૮॥ જાલ પણે ક્રીડા વશ હુંતો, ચૌ
 વન વય યુવતી સુખ ન્નેતો ॥ વડ પણે વ્યાધિ ઘણો

લોગવતો, ઘરમહીણ પણે એમ નિગમતો ॥૧૬૫॥
 ઈમ નવ નવ રસ રાતો મદલર માતો, કરતો લક્ષ
 અલક્ષ ઘણા ॥ પાતક નવિ ટાલ્યાં અંગ વિટાલ્યાં,
 વચન ન પાલ્યાં સ્વામી તણાં ॥૧૬૬॥ તૃષ્ણા તરિણી ન
 વિ ઓલાય, લાલેં લોભ ઘણેરો થાય ॥ સત્ય વ
 ચન ન રહ્યો મન માય, ક્ષણ ક્ષણ કરમ અધિ
 ક જંઘાય ॥૧૬૭॥ મહિયલ ડૂંગર મેડૂ સમાન, તે
 હથી અધિક આરોગ્યા ધાન ॥ સાયર સલીલ
 અધિક ને માન, મેં પીધા માતાના થાન ॥૧૬૮॥ મેં
 માનવ લવ દેહ પુરાણે, સુજે લોગવિયાં ને મન
 માને ॥૧૬૯॥ રમાડ્યા છાને માને, તોહી પ્રાણી તૃપ્તિ
 ન પામે ॥૧૭૦॥ ન્ગ ન્ગવડલો કિમ સંતોષું, આ કા
 થા કહો કેણી પરેં પોષું ॥૧૭૧॥ ન્ગપતિ નામ નિવારેં ગો
 ણું, તપ ન્ગ કાયા તિવારેં શોષું ॥૧૭૨॥ તવ જો
 લ્યો પ્રાણી મુઝ પ્રાય, ભૂજ તરસ લાવઠ નજે
 માય ॥૧૭૩॥ લણી ધુરેં પિત્ત ન નય, પરવશ દુઃ
 ખેં ઘણાં સહવાય ॥૧૭૪॥ પ્રેમદા પ્રેમદા પ્રેમ દેખાડે,
 મોહ પાસ મુલ કિરી કિરી પાડે ॥૧૭૫॥ ક્રોધ મુલ
 ક્ષમા ન સમાડે, વિનય વિવેક વિચાર માંડે ॥૧૭૬॥
 વિષયા રસ વાહ્યો પરનારી, તેણેં કર્મેં સદ્ગતિય
 નિવારી ॥ મેં તો ન્ગ દયા વિસારી, એમ હું ગયો

ઘણા ભવ હારી ॥ રજા ઘતા ગુણ મુલ મોહન મંડે,
 દૂપણ પણું મુઝ કેડ ન છંડે ॥ આઠે મદ મયંગલ
 મુલ દંડે, માયા સાપણી ડસવા હીડે ॥ રટાવહેતો
 કરપણ ધન મુલ લેતાં, અણખે હુંતિ ધર્મે ધન દે
 તાં ॥ કીધાં હૂડ બિનેસર લેતાં, તું ત્રિલુવન પતિ
 બળે તેતાં ॥ રજા રાજ રિધિ રામાશું રાતો, ધન
 કંચન નેવન મદ માતો ॥ ધન્ય લણી ધ્યાવા ધુર
 ભતો, ભગપતિ નેચણ શો બિભતો ॥ ડગાદેશ વિદે-
 શોં બઈ ધન લાવ્યા, મહોરા મંદિર ફાટ ચણાવ્યાં
 ॥ ઘર ઘરણીને ઘાટ ઘડાવ્યા, ધર્મને થાનક તે ધ-
 ન નાવ્યાં ॥ ડગાવ્યાં વટંતર દોઢ સવાઈ, એમ ક-
 રી કીધી કોડ કમાઈ ॥ સાત વ્યસન પોષ્યા દુઢ થા-
 ઈ, ધર્મ કામ કાંઈ કાલ ન આઈ ॥ ડશાસામી સ-
 ગા સહોદર વંચી, અરથ અનેક એણી પરેં સંચી
 ॥ ધરમ ન કીધો મેં રોમાંચી, લાવ સહિત પ્રલુપ-
 ચ ન અંચી ॥ ડગા પ્રગટ સાત ખેતર નવી પોષ્યાં,
 સુદૃત તણાં થાનક સવિ શોષ્યાં ॥ સહુ ગુરિ ગુરેણી
 નવિ સંતોષ્યાં, કહોને સ્વામી હવે કિમ હોશ્યાં ॥ ડગ-
 ॥ લોલ લળેં મેં પરધન લીધાં, સંપદ સારિ મેં ઘન
 ન દીધાં ॥ પાપ કરમ મેં નડદી લીધાં, સુદૃત અમૃ-
 ત પરિઘલ નવિ પીધાં ॥ ડગા પથ્થજાણ પોસ

હ અનુસરતાં, સામાયિક પડિદ્ધમણું કરતાં ॥ સંભ
 મ ધ્યાન ધરમનું ધરતાં, ન રહ્યું મન નિશ્ચલ
 પ્રભુ નિરતા ॥ ડહાનાલિ નરેસર નંદન કહિયેં, મા
 તા મરેદેવ્યા ઊર લહિયેં ॥ કસ્યાં કર્મ હવે કહિયેં
 સ્વામી, ધ્યાન તમારું હું શિર નામી ॥ ડહા ભિમભ
 લહર મોરા ચંદ ચકોરા, દીન કર વંછે કમલવનન ॥
 બેગીસર ધ્યાને ઊત્તમ માને, તિમ હું દરિશન -
 આદિ ભિનં ॥ ડહા આલ લયો માનવ લવ મીઠો, શુ
 લ ચિત્તેં આદેસર દીઠો ॥ દુઃખ ઘલિન્ન સવિ ન્નયે
 લાગાં, ને આદેશર ચરણો લાગાં ॥ ડહા મુગતિ
 રતન મેં મહિમા લાધું, ને આદેશર શું મુઝ મન
 જાધું ॥ હું અપરાધી છું પ્રભુ ગાઢો, તોહી જોલ
 દીઓ મુઠ ટાઢો ॥ જગા છોરે હોય કુછોરે સોય,
 માય તાય સા સેવે તોય ॥ કોય નહીં મૂરજ મુઠ
 સરિંજો, કાલાં કથન સુણી મન હરજ્યો ॥ જગા
 જાલૂડો ભિમ જોલે વાણી, માય તાય મન અમિય
 સમાણી ॥ તું શકર તું માયજ બાપ, જનમ જનમ
 મુઠ લાગાં પાપ ॥ જશાતેહ તણો ટાલો સંતાપ, ભિ
 મ કાયા અનુ આલું આપ ॥ શર ભિધિ નવિ માણું
 સ્વામી, મુનિ લાવણ્ય સમય શિરનામી ॥ જડા સેવક
 માંહી સમોતો થાપો, આદેશર અવિથલ પદ આપો ॥

લવ લવના ટાલો સંતાપ, કેવલ જ્ઞાન તણી ધીઓ-
છાપાઞ્છાપનર બાશદેં આદિ બિન તૂટે, વીનત
ડી સેવક તણી અંત આશો મસવાડે દશમી દાહાડે
મુનિ વૈરાગેં એમ લણી અંત ઞપા ઈતિ ॥

અથ સરસ્વતીનો છંદ પ્રારંભઃ ॥

સકલ સિધ્ધિ ઘતારં, પાર્શ્વ નત્વા સ્તવે પ્યહં
પાવરદાં શારદાં દેવીં. સુખે સૌભાગ્યકારિણીં ॥૧॥
છંદ અડીઅલ ॥ સરસતિ લગવતિ લગ વિખ્યાતા,
આઘ લવાનિ કવિબ્ધન માતા ॥ શારદ સ્વામિની તુ
લ પાય લાગું, દોય કર નેંડી હિત બુધિ માગું ॥ શા
પુસ્તક હાથ કમંડલુ શોહે, એક કર કમલ વિમલ
મન મોહે ॥ એક કર વીણા વળ્લે છુણા, નાદ ચતુ-
ર વિશ્વેક્ષણ લીણા ॥ ડાહંસ વાહિની હરજેં ધ્યા
ઈં, રાત દિવસ તોરા ગુણ ગાઈં ॥ ફું તુલ્ય સુત
સેવક કહેવાઈં, તેણેં કારણ નિર્મલ મતિ પાઈં ॥
પાન્નાકાશમીર મુખ દેશની રાણી, હરિ હર બ્રહ્મા
ઈંદ્ર વંજાણી ॥ ભગદંબા તું વિશ્વ ગોરાણી, ત્રિલુવન
કીરતિ તુલ્ય વંજાણી ॥ પા બ્રહ્માણી રેઠાણી રા-
ણી, ગિરવાણી લાષા શુભ ન્નણી ॥ મુક્તિ બીજ
ની તુંહી નિશાની, તું ત્રિપુરા લારતિ બ્રહ્માણી ॥

૧૧૬૫ ધુર થકી તું જાલ કુંવારી, તું ચામુંડા થોશઠ
 નારી ૥ આચશક્તિ આરાસણ બેઠી, પ્રગટ પણે
 શો નયણેં દીઠી ૥ ૧૧૬૬ તું નારા તોતલા હર સિધ્ધિ,
 અન્નરી તું પુહવી પ્રસિધ્ધિ ૥ બ્વાલા મુખી તું ન
 ગની માતા, ભરજીવી તું નગ વિજ્યાતા ૥ ૧૧૬૭
 શોભ સતીમાં તું કમલા વિમલા, વાઘેશ્વરી તોરા
 ગુણ સજલા ૥ ૧૧૬૮ મહાસતિ ગુણવંતિ ગંગા, શાસન
 દેવિ તું ચતુરંગા ૥ ૧૧૬૯ તું પછીમાવઈ તું શ્રુતદેવી,
 ચિદ્દેસરી તું સુર નર સેવી ૥ ૧૧૭૦ સુતા તું કુશા-
 ગૌરી, અદોનિશ આસ કરે હું તોરી ૥ ૧૧૭૧ નલ થલ
 નંગલ વસે કૈલાસા, ગિરિ કિન્નર પુર પાટણ વા-
 સા ૥ ૧૧૭૨ સ્વર્ગ મૃત્યુ પાતાલેં નળું, નામ અનેક કવિ
 ચ વેળાણું ૥ ૧૧૭૩ ગૌર વરણ તનુ તેજ અપારા,
 નળેં પૂનમ શશિ આકારા ૥ ૧૧૭૪ શ્વેત વસ્ત્ર પહેશ્યાં
 શણગારા, મહકે મૃગ મદને ઘન સારા ૥ ૧૧૭૫ શાની
 લવટ દીલી તેજ વિશાલા, ઓપે આરીસા સમ
 ગારા ૥ ૧૧૭૬ જિંજ દશના ચલી હીરા, નાશા દી
 પ શિખા ચંચુ કીરા ૥ ૧૧૭૭ નાકેં મોતી મનોહર
 લકે, અધુર ઊપમ તે જણ જણ ચલકે ૥ ૧૧૭૮
 ચન પિક સુસ્વર નલકે, સુણતાં ચતુર તણા ચિ
 ત્ત ચમકે ૥ ૧૧૭૯ અણિઆલી આંજ આજડલી, -

લભુહક જાણ સમી વાંકડલી ॥ મસ્તક રૂઝડી મ
 ણિ રાજડલી, તુલ્ક કર હીરે નડિત મુંદરડી ॥૧૫ ॥
 મુજ નિર્મલ શારદ શશી દીપે, કાને કુંડલ રવિ શ-
 શિ ભૂપે ॥ ઊન્નત પીન પયોધર માતા, કંથુક કસિ
 યા નીલા રાતા ॥૧૬ ॥ ઊર ઓપે મુગતા ફેલ હારા,
 તારાની પરે તેજ ઊદારા ॥ જાનુજંઘ માદલી આ
 જાંહે, નેવાને સુર નર મન ચાહે ॥૧૭ ॥ કટિ મે
 ખેલા ખલકે કર ચૂડી, રતન નડિત સોવન મય રૂ-
 ડી ॥ ચિરણે ધૂધરી ધમ ધમ ધમકે, નંનરી રણજ
 ણ રણજણ રણકે ॥૧૮ ॥ હસ્ત ચિરણ અલતા સમ
 વાન, ગંધા યુગલ વલિ કેલ સમાન ॥ હુરિલંડી કટિ
 વિપુલ નિતંબી, અલિ કલ્લ સમ વેણી લંબી ॥૧૯ ॥
 ॥ હંસગમનિ ચાલે મલપંતિ, મુજ જોલે હંસી અમિ
 ય નરંતી ॥ નવ યૌવન ગુણવંતી બાલા, કદલી
 દલ તનુ અતિ સુકમાલા ॥ રંગા ત્રિલોચિના તુલ
 બહુ હકુચર્ધ, ચારિ વિચક્ષણ અતિ ચિતુરર્ધ ॥ નહિ
 કોઈ નળ પળું તુલ નગમલ, દૈત્ય અરિતેં ભંત્યા
 લુલ્લખલ ॥ રશા સૂર પણે પણ તું પરચંડી, વિદ્યા
 પરવત સઘલે મંડી ॥ તાહારી ફુંડી કિણે નવી ખં
 ડી, રાય રાણા તુલ માને ચંડી ॥ રશા અલિક નજો
 લું એક હીં માયા, તિન લુવન સહી તેં નીપાયા ॥ તું

સર્પી ન્ગ ત્રિહુંની માયા, સુર નર કિન્નર તુલ ગુ
 ણ ગાયા ॥ ૨૩ ॥ તારું તેલ તપે ત્રિલુવનં, હરિ હર
 જ્ઞહ્તા સહુ તુલ મનં ॥ માર્ઘ અક્ષર ને જાવનં, તે
 નીપાયા ન્ગ તું ધનં ॥ ૨૪ ॥ ત્વરહુ લેદ પીંગલ-
 ની વાણી, શાસ્ત્ર સકલને વેદ પુરાણી ॥ નાદ લેદ
 સંગીત વજાણી, પરગટ કીધાં તેં શુભ ન્ણી ॥ ૨૫ ॥
 ॥ કામિત પૂરણ સુરતરે સરજી, વિદ્યા દાન તું આપે
 હરજી ॥ પર ઊપગારણી મેં તુલ પરજી, તું હી સદા
 મુજ અમૃત વરજી ॥ ૨૬ ॥ ન્ગ સહુ જોશે જોલે તોરે,
 ભવ સકલની આસ્થા પૂરે ॥ અલિય વિદ્ય તું તેહ
 નાં શૂરે, તેણેં કારણ તું વશ મન મોરે ॥ ૨૭ ॥ ને તું
 સ્વામિની સુપ્રશ્ન ટાણે, તો કવિ ભાવ ભલેરા આન-
 ણે ॥ કાવ્ય કવિત ગહુ ગીત વજાણે, રાજ સભામાં-
 જોલી ન્ણે ॥ ૨૮ ॥ સારદ માતા નેહને તૂઠી, અવિર-
 ત વાણી લહે અતિ મીઠી ॥ માતા નેહ સામું નવ-
 ભાલ્યું, તેહ તણું દાલિન્દ સજ ધાલ્યું ॥ ૨૯ ॥ ને
 ડ મૂઠ મતિ જુધિ હીણા, તે તેં કીધા નિપુણ પ્રવી-
 ણા ॥ ને મુંગા વાથા નવિ જોલે, તે તેં કીધા સુર ગુ-
 રે તોલે ॥ ૩૦ ॥ નિર્ધનને વલી તેં ધન દીધાં, તસ વ-
 લી કીધા પુહવિ પ્રસિધ્ધા ॥ ૩૧ ॥ રમણી સુખ ભો-
 ગ વિલાસા, તેં આપ્યા શુભ થાનક વાસા ॥ ૩૨ ॥

તારા ગુણનો પાર ન ન્નણું, ગુણ કેતાં એક જલ
 વેળાણું ॥ શરણાગત વચ્છલ કહે વાણી, મેં ન્નણી
 ત્રિલુવન ઠકુરાણી ॥ ડરા આઈ આશા કરે, દીન
 રાતં, શુધ્ધ વટ તું સહી મોરી માતાં ॥ અંજુદ જ
 ન્નનો તાહારો કહિયેં, સમુદ્ર પરેં પણ પાર ન લ
 હિયેં ॥ ડડા માતા આશા પૂરો સેવકની, તુમ વિણ
 ડોણ લીડ લંને મુળ મનની ॥ આશા કરી આવ્યો
 તુમ ચરણે, તું જા સાચી દીન ઊધ્ધરણે ॥ ડંઢા
 વલતું માતા જોલી વચણેં, નેતું આવ્યો માહા
 રે ચરણે ॥ હું તુજ તૂઠી તું સહિ કરી માને, મન
 કદી સંદેહ મ આણે ॥ ડપા ॥ તુજ લક્ષ્મિ મેં સા-
 ચી ન્નણી, તુજ ઊપર મેં કરેણા આણી ॥ અંજોનિ
 શ કરશું તોરી સાર, એ પરીક્ષક પરમમર્થ વિ-
 ચાર ॥ ડડાવલી આવી માતા સુત પાસેં, હિત આ
 ણી શુભ વાણી પ્રકારો ॥ ઊંડે હિયડે કાંઈ વિમા
 સે, હું આવી વશી તુજ મુજ વાસે ॥ ડડા માતા-
 વચન પામ્યો ઊલ્લાસ, મેં આણ્યો અજ તુમ વિ
 શ્વાસ ॥ હવે સહિ સદ્ગત ફેલી મુજ આશા, હું તુ
 જ ચરણ કમલનો દાસ ॥ ડડા તારો મહિમા મ-
 હોદો જામાં, તું તૂઠી સકલ રિધ્ધિ દે દાણમાં ॥
 દેવિ અવર નહિં તુજ તોલે, ગુણ છતાં કવિચણ-

સિંઘ જોલે ॥૩૬॥ પ્રણવ અક્ષર વલી માયા જી
 નં, હ્રીં શ્રીં નમો કર જીનં ॥૩૭॥ હ્રીં મહા મંત્રે
 નં, વાગ્વાદિની નિત સમરેનં ॥૩૮॥ લગવતિ
 લારતિ તુલ નમિનં, મંત્ર સહિત એક પિત્તલ
 ળીનં ॥૩૯॥ અષ્ટ મહાસિધ્ધિ શીઘ્ર લહીનં, લણ
 તાં ગણતાં લીલ કરીનં ॥૪૦॥ સંવત્ ચંદ્ર કલા
 અતિ બિન્બલ, સાચર સિધ્ધિ આસો સુદિ નિ
 ભલ ॥૪૧॥ પૂનમ સુરગુરુ વાર બિહાર, લગવતી છં
 દ રચ્યો ભ્યકારા ॥૪૨॥ શારદ નામ ભપો ભગ
 નાં, શારદ ગુણ ગાયો સુવિહાણં ॥૪૩॥ શારદ આપે
 જુધિ વિન્નાણં, શારદ નામેં કોડ કલ્યાણં ॥૪૪॥
 કલશ ॥૪૫॥ ઈહ લરેલતિ ભરેણ, અડીયલ છંદે
 ણ સંથુયાદેવી ॥૪૬॥ લગવઈ તુલ પસાયા, હોઈ
 સયા સંઘ ચેકડસ્ત ॥૪૭॥ ઈતિ ॥

અથ શ્રી સંલવનાથ સ્તવન પ્રારંભઃ ॥
 પ્રભુ પ્રણમુંરે, સંલવનાથ શોભામણા ॥વાણી
 સુણતાં રે, સંદેહ લાભે લવતણા ॥કર નેડીરે, લા
 વ ધેરી શિર નામિયેં ॥ગુણ ગાતાં રે, મુક્તિ તણાં
 સુજ પામિયેં ॥૧॥ બીયલો ॥ પામિયેં સહિ મુક્તિ-
 નાં સુજ, લાવથી ને ધ્યાર્યેં ॥ગુણવંત ગિરવાદે

વત્રીન્ન, શ્રી સંતલવનાથ આરાધિયેં ॥ રાનાયરી સા
 વણી તણો નરેસર, રાય ભિતારી ભણિયેં ॥ રા-
 ણી તે સૈન્યા તણો નંદન, શ્રી સંતલવનાથ વજા-
 ણીયેં ॥ ડાઠાથાલ ॥ ચીઠીદ સુપન શુંરે, સ્વામિભ
 આવીને ઊપના ॥ તવ દેશમાં રે, દાનના સંતલવ
 નીપના ॥ તેણેં ગુણેં કરી રે, સંતલવ નામન થા
 પિયું ॥ પુત્ર ભન્મે રે, દાન રાયેં બહુ આપિયું ॥ જા
 ઊથલો ॥ આપિયું બહુ દાન રાયેં, પુત્ર ભન્મ ન્યા
 રેં હૂંઓ ॥ તવ દેવ દેવી ઈન્દ્ર આવી, ભન્મ મહોત્સવ
 સુર ડીઓ ॥ પા ॥ અનુક્રમેં યૌવન વયે નાણી, પાણિ
 ગ્રહણ કરાવિયો ॥ સંસારનાં સુખ લોગવી પછી, સં
 ભમશું મન આણિયો ॥ ડાઠાથાલ ॥ એક કોડને રે,
 આઠ લાખ દિન દિન પ્રત્યે ॥ સંવત્સરી રે, દાન દી
 ઘાં એવા ભિનવરેં ॥ તેવ દેવતારે, શોશઠ ઈન્દ્ર મ
 હોત્સવ કરે ॥ નર સહસશું રે, સ્વામિભ સંયમ ઊચ્ચ
 રે ॥ જા ઊથલો ॥ ઊચ્ચરે સહી સ્વામિ સંતલવ, સુર થ
 ઈને સંચરે ॥ મુનિવર તિહાં સહે પરિસહ, મેઝૂની
 પરેં નવિ થલે ॥ ટા ॥ તપ સંયમ ક્રિયા સંવર, જ્ઞાન
 કેવલ તવ લહ્યો ॥ પેર ષઠ આગલ સ્વામિ સંતલવ,
 દયા માર્ગ ધરમ કહ્યો ॥ જા ॥ થાલ ॥ ભિનની વાણી
 રે, યોગ્ય લગેં સહુ ડો સુણો ॥ વૈરીનાં રે, વેર સર્વે

તિહાં ઊપશમે ॥ સોવન વાને રે, ચારશેં ધનુષ કાયા
 કહું ॥ આયુ પૂરવરે, શાઠ લાજે ભિનનું લહું ॥ ૧૧ ॥
 બિથલો ॥ ભિન તણારે વંજાણ કીધા, ગુફ થકી એ
 વું લહું ॥ ભવો તે ભવો સાધે ભવો, ભવ રિજે જેણેં
 કહ્યું ॥ ૧૧ ॥ દયા ધર્મ નાણી લાવ આણી, ભિન ત-
 ણા ગુણ જે સ્તવે ॥ અલેરાલ કહે સંસાર સાગર,
 સુખેં હેલાં તે તરે ॥ ૧૨ ॥ ઈતિ ॥

અથ સૌપદીની સઝાયા પ્રારંભઃ ॥ ગરજાની દેશી.

આવ્યા નારદ મુનિવર પાંડવ, પાંચ તણે ઘરે રે
 લો ॥ મલિઆ બિઠી યુધિષ્ઠિર રાથકે, લીમ હર્ષ ધે
 રીરે લો ॥ અર્જુન નિકુલ જે બેડી હાથકે, નમન લ
 લેં કરેં રે લો ॥ સહદેવ તિમ વલી લાગે પાય, પધા-
 રો મુજે બિચ્ચરે રે લો ॥ ૧ ॥ માંહેં બેઠા કુંતી માથકે,
 સૌપદી પરિવાર શું રે લો ॥ તિહાં ગયા નારદ દેખી,
 સલા સદુ બિઠી હર્ષ શું રે લો ॥ સૌપદી બિઠી ન લગા
 રકે, નવી પૂન કરી રે લો ॥ રોષેં ભરિયો નારદ મ
 ન માંહેં ॥ જોલે રીશેં કરી રે લો ॥ શા સૌપદી પાંચ પાં
 ડવની નારકે, મુળને કિમ નમે રે લો ॥ એહને સંકટ
 માંહેં નાજું તો, મહાદેવ મન ગમે રે લો ॥ ચિંતવી થા

લ્યોન્નય આકાશકે, ઘાતકી જંડમાં રેલો ॥ તિહાં
 છે પશ્ચોત્તર વલી રાયકે, સ્ત્રીના ન્હૂંડમાં રેલો
 ॥ ગાજોલે નારદ સુણા પશ્ચોત્તર, મુળ એક વાત
 ડીરેલો ॥ એક છે સૌપદી નામેં નારકે, રતિ સમઝૂ
 અડીરેલો ॥ સુણી તેહ પશ્ચોત્તર વલી રાયકે, દેવ આ
 રાધીઓ રેલો ॥ દેવ પાસેં તેડાવી સૌપદી નારકે,
 નેહ નગાવીઓ રેલો ॥ ના સૌપદી તાહારે કારણ
 મેં, કઠોર તે દુઃખ સહ્યું રેલો ॥ ત્રીને દિવસેં તુળ
 મુજ કમલનું, મેં દરિશન લહ્યું રેલો ॥ મુળને મલિ
 યો તાહરો યોગ, વંછિત સુખ વિલસીયેં રેલો ॥
 સુનળેં નેને સાહામું નારકે, દરિશન દીઠયેં રે
 લો ॥ પા તવ કહે સૌપદી નામેં નારકે, જંઘવ રહે
 વેગલો રેલો ॥ મહારે વ્રત છે મોટું છમાસકે, શી
 લ પાલું નિર્મલું રેલો ॥ જોલ્યાનું નહીં હમણાં કા
 મકે, સહી પછેને હોસે રેલો ॥ એમ કહી વિનિતા
 તિહાં રહીવાસકે, વલતું ઈહાં શું થયું રેલો ॥ દા
 પ્રથિલાથી ઊઘ્યો યુધિષ્ઠિર રાયકે, અરહું પરહું નુ
 વેરેલો ॥ રાતની રાતમાં કિહાં ગઈ નારકે, એમ
 યાકીને સૂવેરેલો ॥ પ્રલાતેં ઊઠી યુધિષ્ઠિર રાય
 કે, ગામ ઢહોલીઊં રેલો ॥ કિહાં યેં દીઠી સૌપ
 દી નારકે, પડહો વળડા વીઓ રેલો ॥ ગા નમલી

વિનતા શુધ્ધ લગારકે, નગરીને દેશમાં રે લો
 ત્યારે કુંતિ નઈ નદુનાયકે, કહ્યું સુજ વેસમાં રે લો
 પાદીકરા સૌપદી લઈ ગયો કોઈક, વેરી દેવતારે
 લો પાશ્વરને ન મલી તેહ ત્રિજંડમાં, શુધ્ધ કરી
 ઘો સુતારે લો પાવા નારાયણે તવ દીધો કોલ
 કે, જોલ છે માહરો રે લો પા સૌપદી સો પુંતુમ હા
 થો હાથકે, લત્રિને તાહરો રે લો પા એમ કહી જ
 જર કરાવી ત્રિજંડમાં, થઈ નહીં તે છતી રે લો પા
 એહવે આજ્યો નારદ તેણે, પ્રગટ કરી સતી રે લો
 પા પાંડવ પાંચને વાસુદેવ સાથકે, પહીતા કંકા
 પુરી રે લો પા જ્યો પદ્યોત્તર વલી રાયકે, સૌપદી-
 વાલી હરી રે લો પા વન્નવી તિહાં જતનો શંખકે,
 આજ્યા સહુ ઘરે રે લો પા મંગલ થાએ શીલ પ્રભા
 વકે, ઘર ઘર ગુડી બિછલે રે લો પા ૧૧૧ સૌપદીયે
 પાલ્યું નિર્મલ શીલકે, લીલ પામી ઘણું રે લો પા પા
 લી આયુ પામી જ્ઞાન લોકકે, આગમ વચ્ચેનું સુણું
 રે લો પા પોરજંદમાં રહી થોભાસકે, સતી ગુણ વ
 રણવ્યા રે લો પા મુનિ મયાથંદને આવડ સહુએ,
 ભલે ભાવે વીનવ્યા રે લો પા ૧૧૧ ઈતિ ॥

અથ મેઘ કુમારની સજ્જાય પ્રારંભ:

ધારણી મનાવેરે મેઘ કુમારને રે, તું મુન એ
કળ પુત્રા તુન્વિણ સુનારે મંદિર મલિન્નારે, રા
ખો રાખો ઘર તણાં સૂતા ધારણીનાશા તુન્ને
પરણાવીરે આઠ કુમારિકા રે, તે તો વહુ અતિ સુ
કુમાલા મલપતિ ચાલે રે વન નેમ દ્વાથણીરે, નય
ણ વયણ સુવિસાલ ધારણીનાશા મુઝ મન-
આશા રે પુત્ર હતી ઘણી રે, નાણું રમાડીશ વહુ
નાં રે જાલ ધૈવ અટારો રે દેખી નવિશક્યો રે, કી
ધો કીધો કવણ નંનલ ધારણીનાડા ઘણ ક
ણ કંચન રે રાત્રિરિધિ ઘણી રે, લોગવો લોગ
સંસારા છતી રિધિ વિલસો રે નયા ઘર આપ
ણે રે, પછે લેને સંયમ તાર ધારણીનાજા મેઘ
કુમારે રે માતા પ્રત્યે જૂઝવી રે, દીક્ષા લીધી વીર
ળની પાસા પ્રેમ મુનિસર રે ઈણી પરેં અંચરે રે,
પામ્યા પામ્યા અનુત્તર વાસા ધારણીનાપા ઈતિ

અથ અરણીક મુનિની સજ્જાય

અરણીક મુનિવર ચાલ્યા ગોથરી, તડકે દાને
શીશોળા પાય અણવાણે રે વેલૂ પરનલે, તનુ
સુકુમાલ મુની શોળા અરણીનાપા મુજ કરમા

છું રે માલતી ફૂલન્યું, ઊલો ગોંડની હેઠોળા
 ખેરે ખપોરેં રે દીઠો એકલો, મોઢી માનની મીઠો
 લા અરણીનારા વચણ રંગીલો રે નચણેં વેધિ
 ઓ, રેજી થંભ્યો તેણેં ઠામોળા દાસીને કહે ન્ન
 તું ઊતાવલી, એ રિજી તેડી આણો લા અરણી
 પાડા પાવન કીનેં રે રિજી ઘર આંગણું, ચોહોરો
 મોદક સારો લા નવ યૌવન રસ કાયા કાં દહો,
 સફલ કરો અવતારો લા અરણીનાજા થંભાવ
 દની રે ચારિત્ર ચૂડવ્યું, સુખ વિલસે દિન રાતો લા
 પાખેઠો ગોખેં રે રમતો સોગઠે, તવ દીઠી નિભ મા
 તો લા અરણીના પા અરણીક અરણીક ક
 રતી મા ફરે, ગલિયેં ગલિયેં તિવારો લા ક
 હો કેણેં દીઠો રે મહારો અરણીલો, પુઠેં લોક હ-
 નરો લા અરણીનાદા ઊતરી તિહાંથી રે ન્ન-
 નીને પાચ નમ્યો, મનશું લાભ્યો તિવારો લા વ
 છ તુલ ન ઘરે રે ચારિત્ર ચૂડવું, નેહથી શિવ સુ
 ખે સારો લા અરણીનાજા એમ સમન્નવી રે પા
 છો વાલિઓ, આણ્યો ગુફને પાસો લા સહ
 ગુફ દીએ રે શીખ લલી પરેં, વૈરાગેં મન લાશ્યો
 લા અરણીનાટા અગની ઘખંતી રે શીલા ઊ-
 પરેં, અરણીકે અણશણ કીધો લા રૂપ મુનિક

હે ઘન તે મુનિ વડૂ, પામ્યા સુખ અલંગોળામ
રણીનાલા ઈતિ ॥

અથ રેવતીની સજ્જાય ॥

સોવન સિંધાસણ રેવતી, જેઠી જેઠી મંદિર
મોનરરે ॥ ગળ ગતે દીઠા મુનિ આવતાં, સુંદર
શીઓ અણગાર રે ॥ મંદિર પધારો રે મંરે પૂન્ય
જાણા પૂરો પૂરો મન તણા કોડ રે ॥ હૈયડા માંહે હ
રજ ધરી ઘણો વંદે વંદે ॥ જે કર નેડ રે ॥ મંદિરનારા
જાળ સુરતડૂ કલ્યો આંગણો, મોતીડે વૃહડા મેહ
રે ॥ શીઓ અણગાર પધારીઆ, પ્રગલ્યો છે ધર્મ
સ્નેહ રે ॥ મંદિરના ગંગા રે ॥ જલ માંહે નેમડ
મલડી, મધુકર ડેલિ કરંત રે ॥ તિમ પૂન્ય કમલ
મહારિ મન મધુ, ઊલટ અંગ ધરંત રે ॥ મંદિરના
જાણા પૂન્ય જીનું વદન નિહાલતાં, તિમ તિમ રંગ
ની રેલ રે ॥ વલ્લલ પૂન્ય છે સોહામણા, મૂરતિ
મોહન વેલ રે ॥ મંદિરના પા આદર માન દેઈ ઘ
ણો, પુછીઓ સીઓ અણગાર રે ॥ કહો પૂન્ય
કેમ પધારીઆ, આદેશ દીઓ સુવિચાર રે ॥ મંદિ
રનાદા મુન ગુડે તુલ ધરે મોકલ્યો, માતાળ પાક
વોહોરાવ રે ॥ રેવતી કહે ગુડે કેમ લલ્યો, કેવલ-

જ્ઞાન પ્રલાવરે ॥ મંદિરગાજાશુભ પરિણામ ક-
 રી તદા, આપીઓ પાક ઊઘારે ॥ મણિ રે માણિ
 ક મોતી તણી, વૃષ્ટિ ફુઈ તેણી વારે ॥ મંદિર
 ॥ ૮ ॥ તીર્થંકર ગોત્ર તવ લક્ષ્મી, રેવતીયે સુવિચાર
 રે ॥ વીર પ્રભુ સુખ સંપદા, સદૃશ કલ્યો અવતાર
 રે ॥ મંદિરગાજાપુરૂષ લલારે સંસારમાં, તિમ
 લલી નાર સંસાર રે ॥ રાનિમતિ સીતા કુંતા સૌપ
 દી, મૃગાવતી ચંદન જાલરે ॥ મંદિરગાજા ઈત્યા
 દિ નિનઘર્મ આદરે, ઘન ઘન તે નર નાર રે ॥ વલ્લ
 ભુનિ એમ ઊશ્વરે, દાનથી નય નય કાર રે ॥
 મંદિરગાજા ઈતિ ॥

અથ પાર્શ્વનાથનો છંદ ॥

નય નય નગનાથક પાર્શ્વનિનં, પ્રણિતાખિલ
 માનવ દેવ ઘનં ॥ નિન શાસન મંડન સ્વામિનયો,
 તુમ દરિસન દેખી આનંદ થયો ॥ ૧ ॥ અશ્વસેન
 કુલાંજર લાનુ નિલં, નવ હસ્ત શરીર હરિત પ્રતિલં
 ॥ ધરણેંદ્ર સુસેવિત પાદ યુગં, લર લાસુર કાંતિ સ
 ઘાસુલગં ॥ ૨ ॥ નિન શૂપ વિનિર્ભિત રંભપતિં, વ
 દન યુતિ શારદ સૌમતતિં ॥ નયનાંબુજ દીપ્ત વિ
 શાલતરા, તિલ કુસુમ સંનિલ નાસા પ્રવરાગાજા

રસના મૃત કંદ સમાન સદા, દશનાવલિ અનાર-
 કલિ સુજદા ॥ અઘરા રેણુ વિદ્રુમ રંગ ઘનં, નય
 રાંજે પુરાલિધે પાર્શ્વનિનં ॥ આ અતિચાર મુકુટ
 મસ્તક દીપે, કાને કુંડલ રવિ શશિ ભંપે ॥ તુલ મ
 હિમા મહિ મંડલ ગાને, નિત્ય પંથ શબ્દ વાનં વા
 ને ॥ આ સુર કિન્નર વિદ્યાધર આવે, નર નારીતા
 રાગુણ ગાવે ॥ તુલ સેવે ચોશઠ ઈંદ્ર સદા, તુલ ના
 મેં નાવે કષ્ટ કદા ॥ આ ને સેવે તુલને લાવ ઘણે,
 નવનિધિ યાચે ઘર તેહ તણે ॥ અડવડિયાં તું આ
 ધાર કહ્યો, સમરથ સાહેબ મેં આન લહ્યો ॥ આ
 દુઃખીયાને સુજદાયક તું ઘણે, અશરણને શર-
 ણો તું રાજે ॥ તુલ નામે સંકટ વિકટ ટલે, ચીછ-
 ડીયાં વાલાં આવી મલે ॥ આ નટ વિટ લંપટ દૂરે
 નાસે, તુલ નામે ચોર ચરડ ત્રાશે ॥ આ રણ રાજિલ
 નય તુલ નામ થડી, સઘલે આગલ તુલ સેવ થ
 ડી ॥ આ યક્ષ રાક્ષસ કિન્નર સર્વ ઊરગા, કરી
 કેશરી ઘવાનલ વિહુગા ॥ વધ જંઘન લય સઘ
 લાં નયે, ને એક મના તુલને ધ્યાયે ॥ આ લૂત
 પ્રેત પિશાચિ છલી ન શકે, નગદીશ તવાલિધ
 નપ થકે ॥ મહોરા નેટિંગ રહે દૂરે, દૈત્યાદિકના
 તું મદ્યૂરે ॥ આ ડાયણી સાયણી નન્યે હટકી, લ

ગવંત થયા તુલ્લન થકી ॥ કપરી તુલ્લનામ લી
 યાં કંપે, દુર્લ્લન મુજથી લલ નંપે ॥ ૧૨ ॥ માની મ-
 છરાલા મુહ મોડે, તેપણ આગલથી કર નેડે ॥ ૧૩ ॥
 મુજ દુષ્ટાદિક તુંહી દમે, તુલ્લનપે મહોટા મ્તેછ
 નમે ॥ ૧૪ ॥ તુલ્લનામે માને નૃપ સજલા, તુલ્લનશ
 ઊલ્લસ નેમ ચંદ્રકલા ॥ તુલ્લનામે પામે રિધિ ધ
 ણી, નથ નથ નગદીશ્વર ત્રિલગ ધણી ॥ ૧૫ ॥ ચિં
 તામણિ કામગવી પામે, હય ગય રથ પાયક તુલ્લ
 નામે ॥ ૧૬ ॥ નન પદ હકુરાર્થ તું આપે, દુર્લ્લન બનનાં
 ઘારિન કાપે ॥ ૧૭ ॥ નિરધનને તું ધનવંત કરે, તૂઠો
 કોઠાર લંડાર લરે ॥ ૧૮ ॥ ધર પુત્ર કલત્ર પરિવાર ધણો,
 તે સહુ મહિમા તુમ નામ તણો ॥ ૧૯ ॥ મણિ મા-
 ણિક મોતી રત્ન નડ્યાં, સોવન લૂણણ બહુ સુધડ
 ધડ્યાં ॥ ૨૦ ॥ વલી પેહેરણ નવરંગ વેશ ધણા, તુમ ના
 મેં નવી રહે કાંઈ મણા ॥ ૨૧ ॥ વૈરી વિશ્વો નવિ
 તાકી રાકે, વલી ચાડ ચુગલ મનથી ચમકે ॥ ૨૨ ॥
 છિન્ન કદા કેહનો ન લગે, બિનરાલ સદા તુલ્લન્યોતિ
 નગે ॥ ૨૩ ॥ ડાહ્ય ઠાકુર સવિ થર હર કંપે, પાખંડી
 પણ કો નવિ ફેરકે ॥ ૨૪ ॥ લૂંટાદિક સહુ નાશી નચે, મા
 રગ તુલ્લનપતાં નથ થાય ॥ ૨૫ ॥ નડ મૂરજ ને મ
 તિ હીનવલી, અજ્ઞાન તિમિર તસુ નથ દલી ॥

तुन् समरएथी डाह्या थाये, पंडित पद पाभी पू
 न्नजे ॥ २० ॥ जश जश जय न पीडा नासे, दुर्जल
 भुज दीन पाणुं चासे ॥ गड गुंजड दुष्ट निडे संज
 लां, तुन् नपे रोग शमे सधला ॥ २१ ॥ घहिला-
 गुंगा जहिराय लडे, तुन् ध्यानं गत दुःख थाय
 तिडे ॥ तनु डांति डला सुविशेष वधे, तुन् समर
 एशुं नवनिधि सधे ॥ २२ ॥ डरीडे सरी अहि रण
 जंध सया, नल नलए नलोहर अष्ट लया ॥ रां-
 गण पमुहा सवि नय टली, तुन् नामें पामे रंग
 रली ॥ २३ ॥ ओं ह्रीं अहूं श्रीपार्श्व नमो, नमि-
 णि नपंतां दुष्ट दमो ॥ थिंता भणि मंत्र निडे ध्या
 ये, तिण घर दिन दिन दोलत थाय ॥ २४ ॥ नि
 डरए शुद्धें निडे आराधे, तस नस डीर्ति ल्ग
 मां वाधे ॥ वली डामित डाम सवे साधे, संमहि
 त थिंता भणि तुळ लाधे ॥ २५ ॥ भट मछर म
 नथी दूर तने, लगवंत लवी परें नेह लने ॥ त
 स घर डमला डल्लोड डरे, वली रान्य रमणी-
 जहु लील वरे ॥ २६ ॥ लय वारड तारड तुं चाता,
 सन्न मन गति भतिनी घता ॥ मात तात स-
 होहर तुं स्वाभी, शिवदायड नायड हित डामी ॥ २७ ॥
 ॥ डरीणा डर डाडर तुं महारो, निशि वासर नाम न-

પું તાહારો ॥ સેવકશું પરમ કૃપા કરને, વાલેસર વં
 છિત ફલ દેને ॥ રત્ન ॥ બિન રાત્ર સદા તું ન્યકારી,
 તુલ સૂરતિ અતિ મોહન ગારી ॥ ગુલ્લર નન પદ
 માંહે રાને, ત્રિલુવન ઠકુરાઈ તુલ છાને ॥ રત્નાઈ-
 મ ત્વાલ લલે બિનવર ગાયો, વામા સુત દેજી બ
 હુ સુજ પાયો ॥ રવિ મુનિ શશી સંવચ્છર રંગે, દેવ
 સૂરિ માંહે સુજ સંગે ॥ ડગા ન્ય શંખ પુરાલિધ પા
 ર્થ વિલો, સકલાર્થ સમીકિત દેહિ પ્રલો ॥ બુધ હ
 ર્ષ શ્રિ વિન્યાય મુદા, તપ લબ્ધિ શ્રિ સુજ થા
 ય સદા ॥ ડગા ડલશ ॥ ઈશ્યં સ્તુતઃ સકલકામિ
 તસિધિદાતા, યક્ષાધિરાત્ર નતશંખ પુરાધિરાત્રઃ
 ॥ સ્વસ્તિ શ્રી હર્ષ શ્રિ પંકજ સુપ્રસાદાત્, શિષ્યેણ
 લબ્ધ શ્રિનેતિ મુદા પ્રસન્નઃ ॥ ડગા ઈતિ પાર્શ્વ
 બિન છંદ સંપૂર્ણ ॥

અથ માંગલિક પ્રારંભઃ ॥

માંગલિક પહેલું કહું એહ, ઉત્તમ રાત્રે સચલ
 સંદેહ ॥ અરિહંત અરિ નેહને નહિં કોય, સોય શર
 ણ સ્વામી મુન હોય ॥ ૧ ॥ માંગલિક જીનૂં મન ધ
 રૂં, લોક માંહે ઉત્તમ છે જ રૂં ॥ સિધિ ગયાતે સિ
 ધ્ય અનંત, સોય શરણ ભવ હૃદય ધરંત ॥ શામા

ગલિક જોલું હવે તૃતી, લોકમાં ઊત્તમ છે ને જ્ઞતિ ॥
 સાધુ શરણ લવિયાં અનુસરો, ભિમ લવ સાયર
 હેલાં તરો ॥ ૭ ॥ માંગલિક થોથું અવધાર, કેવલિ
 લાંબ્યો ધર્મ સંલાલ ॥ ઘલે રોગ શોગ લય મરણ,
 સાધું જીવ દયાનું શરણ ॥ ના સરણ ચાર કરે નર ને
 હ, લવ સાયર નવિ જૂડે તેહ ॥ સકલ કરમનો આણે
 અંત, મોક્ષ તણાં સુજ લહે અનંત ॥ ૮ ॥ કહે કવિય
 ॥ ઈણિ વિધ કરે, તે વેહેલો મુકતે સંચરે ॥ લાવ
 ધરીને ને ગુણ ગાય, તે જીવ તરીને મુકતે જ
 યા ॥ ૯ ॥ અનાદિનો ધર્મ પાંખે હું રલ્યો, હવે સા-
 થા દેવ ગુરૂને મલ્યો ॥ લલે લાધો બિન શાસન ધ
 ર્મ, નેહ થી નાહા સર્વે લરમ ॥ ૧૦ ॥ દોહા ॥ પુણ્યે-
 મલિયા સદ્ગુરૂ, ઊદ્યો જ્ઞાન દિણંદા ॥ કુલ લાધું
 આવડ તણું, લાધા વીર બિણંદા ॥ ૧૧ ॥ જલ હલ તું ને
 રાજશે, શીચલને સમકિત ॥ વડો વ્યવહારી તે ક
 હિયે, નેહને એ જો વ્રત ॥ ૧૨ ॥ સુતાં જોસતાં બિહતાં,
 ને સમરે અરિહંત ॥ ૧૩ ॥ પ્રિયાનાં દુઃખ લાંબશે, લેશે
 સુજ અનંત ॥ ૧૪ ॥ અંધ કલંકી બિનો લાણ, ચિંતા
 મણિ સન્યો પાધાણ ॥ સમુદ્ર સહેને ખારો હોય,
 બિનવર તોલે બિનવર નેય ॥ ૧૫ ॥ શીતલ બિનવ
 ર કડે પ્રણામ, શીત સતીનાં લેશું નામ ॥ ૧૬ ॥ સ્ત્રી

थिंदन राजभती, द्यौपदी डौशल्या भृगावती ॥१३॥
 ॥ सुखसा सीता सुलक्ष्मणा, शिवा कुंती शी
 लवती वजाणा ॥ नल घरणी दमयंती सती, शू
 वा प्रलावर्ध पद्मावती ॥१४॥ ठणें नामें सवि सं
 डट दले, मन थिंतव्या मनोरथ इले ॥ ठणें नामें
 सवि शीने डाल, वहियें भुक्ति पुरीनुं रागा ॥१५॥
 लूत प्रेत ठणें नामें दले, रिद्धि वृद्धि घर आवी
 भले ॥ ठणें नामें लग होय लगीश, तेहु लणी स
 मशें निशदीश ॥१६॥ ठिति भांगलिक पडिऊ
 भणामां उहेवानुं संपूर्ण ॥

अथ अनित निन स्तवन ॥

देशी नेमलना सातेवारनी ॥

अनित निनेसर देव, महारा स्वाभीरे ॥ मे
 पूरण पुण्य पसाय, सेवा पाभीरे ॥ थिंतितनो द
 तार, मुलने भलिओरे ॥ हुवे मिथ्या मतनो नेर,
 सरवे दलिओरे ॥ १ ॥ तुम सम जीने देव, महारे
 नयणें रे ॥ नावे ओणें संसार, साये वयणें रे ॥ नी
 रागी लगवंत, डईणा रसीयारे ॥ आवीने मनडा
 मांदे, लउतें वसीयारे ॥ २ ॥ विन्या राणीना नंद,
 महेर डरीनें रे ॥ निनशत्रु नृपकुल थिंद, दुरित ह

રિતેં રે ॥ મન મોહન મહારાજ, કંથન કાચારે ॥
 અવલંબ્યા મેં મહારાજ, તોરા પાચારે ॥ ડાઁ એમ
 નાણીને નગદીશ, મુળને તારો રે ॥ તલવોલવ તલય
 થી નાથ, મુળને ઊગારો રે ॥ ઘણી ઘણી શી વાત,
 તુમને કહિયેં રે ॥ પ્રભુ બાંહે અધ્યાની લાલ, હવે-
 નિરવહિયેં રે ॥ આ તુમને છોડી ઓર, કેહને નથૂં રે
 ॥ પ્રભુ ઘાજો મુળને તેહ, કહિયેં સાથૂં રે ॥ અજય અ
 ઘસૂરીશ, ચરણ પસાય રે ॥ ખુશાલ મુનિ મન
 ખંત, પ્રભુ ગુણ ગાય રે ॥ અપાઠિતિ ॥

અથ વંકથૂલની સઝાચ પ્રારંભઃ ॥

કોઈલો પર્વત ધૂંધલો રે લાલ ॥ એ દેરી ॥ નં
 બુદ્ધિપમાં દીપતું રે લાલ, ખેત્ર ભરત સુચિશાલ રે
 ॥ વિવેકી ॥ શ્રીપુર નયરનો રાજા રે લાલ, વિમ
 લજા લૂપાલ રે ॥ વિવેકી ॥ આ આદરને કાંઈ-
 આજડી રે લાલ ॥ એ આંકણી ॥ સુમંગલા પટરા
 ણીયેં રે લાલ, નન્યા તે યુગલ અમૂલ રે ॥ વિવેકી ॥
 નામ ણ્યું દોય બાલનું રે લાલ, પૂષ્પથૂલા વંકથૂ-
 લ રે ॥ વિવેકી ॥ આદરગારા ॥ અનુક્રમે ઊધ્યત થ
 યો રે લાલ, લોક કહે વંકથૂલ રે ॥ વિવેકી ॥ લોક વ
 થનથી લૂપતિ રે લાલ, કાલ્યો સુત વંકથૂલ રે ॥ વિવે

डी॥ आगाडापूफ्रूला लई जेनडी रे लाव, पत्नी
 मांगयो वंडथूल रे ॥ विवेडी ॥ पत्नी पति डीओ लि
 लउडे रे लाव, घर्मथडी प्रतिदूल रे ॥ विवेडी ॥ आ
 ॥ आसात व्यसन सरसो रमे रे लाव, नगमे घर्म
 नी वात रे ॥ विवेडी ॥ चार पाडे ने थोरी ऊरे रे लाव,
 पांथि शे तेणें संघात रे ॥ विवेडी ॥ आगाथागळपु
 रपति दीजे दीडरी रे लाव, राजवानगरनुं राव रे ॥
 विवेडी ॥ सिंह गुड तिणें पालमां रे लाव, निरल
 य रहे लिख राव रे ॥ विवेडी ॥ आगादा सुस्थित
 सद्गुंथी तेणें रे लाव, पाभ्या नीम ते थार रे ॥
 विवेडी ॥ इल अण्डाग मांसनुं रे लाव, पट राणी
 परिहार रे ॥ विवेडी ॥ आगाजा सात थरणा ओ
 सख्या घिनारे लाव, न धेवो रिपु शिर घाय रे ॥
 विवेडी ॥ अनुक्रमे ते थारे नियमना रे लाव, पा
 रजुं लहे लिख राय रे ॥ विवेडी ॥ आगाटा वंड-
 थूले थारे नियमना रे लाव, इल लोगव्यां प्रत्य
 क्ष रे ॥ विवेडी ॥ परलवें सुर सुज पाभियो रे ला
 व, आगलें लेहेशे मोक्ष रे ॥ विवेडी ॥ आगाळा
 उष्ट पडे ने साहसी रे लाव, न लोपे निन्सीम रे ॥
 विवेडी ॥ उहे मति नीडी तेहनी रे लाव, नेह ऊरे घ
 र्म नीम रे ॥ विवेडी ॥ आगाणा ठिति ॥

અથ ચોવીશ તીર્થંકર સ્તવના

પ્રથમ ભિનરે, આદિ ભિનેસર ધ્યાયિયેં ॥ મ
 ન શુધ્ધેંરે, બીન્ન અન્નિત ભિન ગાઈયેં ॥ ભગના
 યકરે, ત્રીન્ન સંલવ બ્નણીયેં ॥ અભિનંદનરે, ચો
 થા દેવ વજાણીયેં ॥ ગાઊથલો ॥ વજાણીયેં અ-
 ભિનંદન ચોથા, પાંચમા શ્રી સુમતિભા ધન્ય ધ-
 ન્ય પદ્મ પ્રભુલ છટ્ટા, બેળેં રાન્ય રિધ્ધિ સર્વે તલ
 ॥ રાસુપાર્શ્વ સ્વામીને મુક્તગામી, સાતમા શ્રી ભ
 ગ ગુરુ ॥ આઠમા શ્રી ચંદ્ર પ્રભુલ, સડલ સંઘને
 સુજ કડી ॥ ડાલ ॥ વંછિત પૂરણ પાસ ॥ એ દે
 શી ॥ નવમાં સુવિધિ ભિનંદ ॥ હાંભ નવમા ॥ ઈ
 રુ સહુ પાય નમેરે ॥ ઈરુ સહુ ॥ શીતલ દશમા
 દેવ, હાંભ શીતલ દશ ॥ સેવક ભન મન ગમેરે ॥
 સેનાના અગ્યારમા શ્રેયાંસ ॥ હાંભ ॥ આશા
 પૂરે સહીરે ॥ આશ્યા ॥ વાસુ પૂન્યનું લીભિયેં ના
 મા ॥ હાંભ ॥ પાતક રહે નહીંરે ॥ પાતક ॥ પાતેર-
 મા કહિયેં દેવ ॥ હાંભ ॥ વિમલનાથ સ્વામિ આરે
 ॥ વિમલનાથ ઊદમા ભિન અનંત ॥ હાંભ ॥ અનંત
 સુજ પામિયારે ॥ અનંત ॥ ડાલ ॥ ધર્મનાથ
 વંદૂરે, ધર્મનાથ ધરમભતિ ॥ શાંતિભ શોભા-
 રે, સુજ આપે તે અતિ ॥ ડાલ ॥ અતિ સુજ

આપે શ્રી શાંતિ સ્વામિ, દુઃખ દાલિદ નિવારણો ॥
 એક રોગ શોગ અપહરણ કહિયેં, લવિક પારજી
 તારણો ॥ ૮ ॥ નવનિધ્ય છંડી સંયમ મંડી, કર્મ આ
 ડેક્ષયેં કરી ॥ શ્રી શાંતિ બિનનું નામ ભપતાં, મુક્તિ
 રમણી હેતાવરી ॥ ૯ ॥ ઢાલ ॥ સુખકારણ લવિય
 ૯ ॥ એ દેશી છે ॥ સત્તરમા કહિયેં, કુંથુ બિનેસ
 રસ્વામી ॥ અહોનિશ પાય વંદૂં, મુક્તિ સંપદ પામી
 ૧૦ ॥ અરનાથ અઢારમા, ગુણવંત ગુણ તંડારામ
 સ્તિબિન ઓગણીશમા, પામ્યા લવનો પાર ॥ ૧૧ ॥
 મુનિસુવ્રત વીશમા, એકવીશમા નમિ દેવ ॥ નેમ-
 નાથ બાવીશમા, એહની કીલેં સેવ ॥ ૧૨ ॥ પાર
 સનાથ ત્રેવીશમા, ચોવીશમા વર્ધ્યમાન ॥ એ બિ
 ન ચોવીશો, ગાતાં નવે નિધાન ॥ ૧૩ ॥ સંવત શો
 લો કહિયેં, ચાલીશો તે સાર ॥ એ સ્તવનભર
 થીયું, વણથાલિ નયર મોભર ॥ ૧૪ ॥ સેવક લા
 ઈયંદ વીનવે, ઊતારો લવપાર ॥ એ સ્તવનભર
 તાં, હોય તે ભય ભય કાર ॥ એ સ્તવનભર લણતાં,
 હોય તે મંગલ માલ ॥ ૧૫ ॥ ઈતિ ॥

અથ સુવિધિ બિન સ્તવન ॥
 અવચન વચન શોહામણ ॥ એ દેશી ॥ સુવિધિ

નિનેસર સુંદરૂં રે, સુવિધિ તણો કિરતાર રે ॥ નિણં
 દરાય ॥ સુવિધિ ઘતા સહુ સંઘને રે લાલ ॥ ગુણ મ
 ણિ રથણ લંડાર રે ॥ નિણંદરાયના ॥ ૧ ॥ સુવિધિ
 નિનેસર સેવિયેં રે લાલ ॥ એ આંકણી ॥ નયરીકા
 કંડીનો રાજ્યો રે લાલ, સુગ્રીવ નામેં લૂપ રે ॥ નિ
 ॥ તસ ઘરણી રામા ઊરેં રે લાલ, ઊપનો કુમર આ
 નૂપ રે ॥ નિ ॥ ૨ ॥ આસુનાર ॥ અનુક્રમેં સંભ આદ્યો
 રે લાલ, સહસ્ત પુરૂષ થયા સાથ રે ॥ નિ ॥ આર
 માસેં કેવલ લહ્યું રે લાલ, થયા થયા ત્રિલુવન ના
 થ રે ॥ નિ ॥ ૩ ॥ આસુનાડા ॥ બે લાજ પૂરવ આઊજું રે
 લાલ, પાલી પામ્યા સુજ અનંત રે ॥ નિ ॥ ૪ ॥ નર
 નારી નિત ભપે રે લાલ, તસ ઘર થાયે શંત રે ॥ નિ
 ॥ ૫ ॥ આસુનાર ॥ ગુજરાતી ગઘ્ઘ મંડણો રે લાલ, શ્રી પૂ
 ન્ય કેરાવળ મુણીંદરે ॥ નિ ॥ ૬ ॥ તસ શિષ્ય લણે તે
 ભસિ ઘલ રે લાલ, સંઘ સહુને આણંદ રે ॥ નિ ॥ ૭ ॥
 ॥ સુવિધિના ॥ ૮ ॥ ઈતિ ॥

અથ ધર્મ નિન સ્તવના ॥

છેડોનાં ॥ એ દેશી માં ॥

ધર્મ નિનેસર ધ્યાવો પ્રાણી, ભગતારડ નિન
 નાણી ॥ આતમ અનુભવ રસ ચિત્ત આણી, ગાવો

ગુણ મણિ જાણી ॥ ૧ ॥ નિન ગુણ ગાવો ॥ હાંરે
 પ્રભુ ગુણ ગાવો ॥ ગાવો ગાવો ગાવો, પ્રભુ ગુણ
 ગાવો ॥ નિન ગુણ ગાવો ॥ એ આંકણી ॥ રત્ન
 પુરી રાત્ર શ્રીભાણ, રાણી સુવ્રતા સાથી ॥ મા
 ત પિતાના મન મોહે, નિન ઘરમેં રંગ રાથી ॥ પ્ર
 ભુગારા શુદ્ધ વૈશાખની સાતમેં થવીને, માતાની
 કુર્મે આવે ॥ મહા શુદ્ધ ત્રીનેં જનમ કલ્યાણિક,
 છપન્ન કુમરી ગીત ગાવે ॥ પ્રભુગાઝા બિન્દુલ
 તેરસની દીક્ષા, પ્રભુ લીએ ભલે ભાવે ॥ પોષ પૂ
 નમેં કેવલ પામી, ધ્યાન શુદ્ધ પ્રભુ ધ્યાવે ॥ પ્ર
 ભુગાજા ધેનુષ પીસ્તાલીશ કંચન વરણી, દેહ
 પ્રભુની દીપે ॥ વળ લંછન પ્રભુ પાય જિરાને,
 મોહ સુલટને જીપે ॥ પ્રભુગાજા બેઠ શુદ્ધ પંથ
 મીનો દિન જાણી, સમેત શિખર ગિરિ રાયા ॥
 મહાનંદ આનંદ પદવી પાયા, નય નય શ્રી નિન
 રાયા ॥ પ્રભુગાજા ઈતિ ॥

અથ અન્નિત નિન સ્તવન ॥

ઓથો આરો નિનવર વારો, અન્નિતનાથ આ
 ધિકારી ॥ એકશો સિતેર નિનવર વિથિરે, નવ ઝો
 ડિ કેવલ ધારી ॥ આરો સદુથી સારો રાજ, અન્નિત

તનાથનો વારો ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ નવ સહસ્ત
 કોડી મુનિવર મહોટા, અઢી દ્વીપે ઊપગારી ॥ સાધુ
 સાધવી શ્રાવક શ્રાવિકા, ઊલ્લુષા નર નારી ॥ આરો
 ॥ શારાયશું રમતાં રાણી ભંત્યાં, ગરલ તણો ગુણ
 લીધો ॥ પુત્ર ભન્મ નાણીને રાન્નયેં, અનિત નામ
 તસ દીધો ॥ આરોગા ॥ અનિત કામ મોહ અ-
 ભતે ભંત્યા, જ્ઞાન કેવલ તવ પાયો ॥ ચોરાદૃ ઈન્દ્ર
 મલી મહોત્સવ કીધો, ભિન વરના ગુણ ગાયો ॥
 આરોગા ॥ પૂરવ લાજ જહોંતેર આયુ, પાલી પો
 હોતા મુગતેં ॥ અંગ ઊલ્લાસેં ગણી તે ભસિંઘ-
 ભ લાંજે, ભિનવરના ગુણ ભુગતેં ॥ આરોગા ॥
 ઈતિ અનિત ભિન સ્તવન ॥

અથ દશારણભટ્ટની સઘડાય પ્રારંભ:

શારદ બુદ્ધિદાયક, સેવક નયણાનંદા ॥ હું પ્ર
 ણમું નિભગુરૂ, ભવિક ભન દર્શન ચંદા ॥ સમરૂ-
 શાસન પતિ, સાથો વીર ભિણંદા ॥ ૧ ॥ ઊથલો ॥
 દશારણભટ્ટ દેશેં અતિ ઊત્તમ, દશારણ ભટ્ટપુર
 સોહે ॥ દશારણ ભટ્ટ રાન્ન અતુલી બલ, ભવિ
 ભનનાં મન મોહે ॥ શાન્યાયરાત્ર પ્રભ પ્રત્યેં પાલે,
 રાલે પર દલ પીડા ॥ વ્યસન નિવારે ધર્મ વિચારે,

કરે રંગ રસ ક્રીડા ॥ ડા ॥ ઢાલ ॥ ઈં ॥ અવસર અ-
 નુકમે, બિનવર વિહાર કરંતા ॥ પહોતા તિં ॥ નગ-
 રી, સમવસરણ વિરથંતા ॥ મુનિવરને ગણધર,
 જેથિર ભૂથિર વૃંદા ॥ સુરપતિને નરપતિ, પામ્યા
 પરમાનંદા ॥ જાળિયલો ॥ પરમાનંદ પામ્યો વન
 પાલક વેગે નય ॥ વધાયા સ્વામી તુમ મન વલ્લ-
 ભ, શ્રી વીર બિનેસર આય ॥ પા ॥ સાત આઠ પગ
 સાહામો નંઈને, ભાવે વંદન કીધો ॥ અંગ વિભૂ-
 ષણ સોવન રથિના, લાજ દાન તસ દીધો ॥ ડા ॥ ઢા-
 લ ॥ હુવે ચિંતવે રાન્ન, મુલ સમ અવર ન કોઈ ॥
 હય ગય રથ પાચક, મણિ માણિક રિધિ નેઈ ॥
 હું તેણી પરે વંદૂ, નેમ ન વાંચા કેણે ॥ અભિમા-
 ન ધરીને, પડહો વન્નડાવ્યો તેણે ॥ જાળિયલો
 ॥ તેણે નગરી માંહે પડહો વન્નડાવ્યો, વેગે કરો
 સજ્ઞાઈ ॥ સોના રૂપા ઘાટ સાવટૂ, ને નેઈથેંતે
 લ્યો લાઈ ॥ ટા ॥ સરસ સણગાર પાટ પટંજર,
 સકલ સન્નઈ કીને ॥ અથિર આયુષો સાસય
 સુજ, બિનવર વાંદી લીને ॥ ડા ॥ ઢાલ ॥ ભક્ત
 તિક સરિજા, હાથી તે સહસ્સ અઢાર ॥ હયવર
 પાજરીઆ, ચોવીશ લાજ ઊદાર ॥ વર રથ નેત-
 રીઆ, દઢ એકવીશ હન્નર ॥ એક સહસ્સ સુ-

ખાસન, અંતે ઊર પરિવાર ॥૧૧૧॥ ઊથલો ॥ અં
 તે ઊર પાંચિશેં મનોહર, સોલ સહસ્ત રાનના ॥
 સેવા સારે ઝોડ એકાણું, પાયક લીમ સમાના ॥૧૨॥
 ॥ શોલ સહસ્ત ધ્વન લહકંતી, આમર ચિહું દિ
 શ સોહે ॥ મેઘાડંબર છત્ર બિરાને, લલિયણનાં
 મન મોહે ॥ ૧૩ ॥ ઢાલ ॥ કરી લલીય સન્નઈ, પુર
 બાહિર નૃપ આવે ॥ પટ ગયંવર ચઢિઓ, રાન
 મન એમ લાવે ॥ ચતુરંગી સૈન્યા, રિધિ દેખી
 એમ જોલે ॥ મહારી રિધિ આગલ, અવર સહુ
 તૃણ તોલે ॥ ૧૪ ॥ ઊથલો ॥ તૃણ તોલે સહુ મુલ્યા
 ગલ, એમ અલિમાનેં હરખે ॥ સુર લુવનેં તિહાં
 ખેડો ઈન્દ્ર, અવધિ જ્ઞાનેં નિરખે ॥ ૧૫ ॥ બિનવર
 લક્ષિ કરી બહુ રાન, પણ અલિમાનેં ચીડીઓ
 ॥ બિનવર લક્ષિ કરી કુણ વંદે, ત્રિભંગ આવે
 નડીઓ ॥ ૧૬ ॥ ઢાલ ॥ હવે ચિંતવે ઈન્દ્ર, એરાવ
 ણ સુર તેડ્યો ॥ અંબલિ નેડીને, આવી ઊલો નેડો
 ॥ વીર વંદન નશું, માન બિતારણ કાના ॥ એરાવ
 ણ સરિખા, ચોશઠ સહસ્ત ગબરાળ ॥ ૧૭ ॥ ઊ
 થલો ॥ ગબરાળ એક એકથી સોહે, મસ્તક પંચ
 રો બાર ॥ મસ્તક મસ્તક આઠ દંતૂશલ, સોહે -
 અતિહિ સફાર ॥ ૧૮ ॥ ઘાંત ઘાંત પ્રત્યે આઠ વાવ-

ડી, વાવ્ય વાવ્યે આઠ કમલ ॥ કમલ કમલ પ્રત્યે લા
 જ પાંજડી, લાજ નાટડી તિહાં વિમલ ॥ ૧૮ ॥ ઢાલ
 ॥ ડોડા એક એક વિથિ, કમલ પ્રત્યે પ્રાસાદ ॥ અ
 અ મહિષી આઠ આઠ, સાથે ઈન્દુ બિલ્લાસ ॥
 પતિ ભુવને જેઠો, આવ્યો ઈન્દુ નમ ॥ બન્ની-
 થ બન્ધ નાટક, રમક નમક વહે તામ ॥ ૧૯ ॥ બિ
 લાલો ॥ તિહાં વીર વાંદીને જેઠો, દશારણુ ભર
 નરેશ ॥ શુભ બિન્બલ ગળ ઘંટા સંઘાતે, ઈન્દુ કી
 ઝો પ્રવેશ ॥ રંગાબિંચો વદન ચિલોકે રાત્ર, ચિહ્નુ દિ
 શિ રિધિ અસમાન ॥ મહારો મદને એણે બિતા
 ર્યો, તો ભવ્યો અપ્રમાણ ॥ ૨૦ ॥ ઢાલ ॥ મેં રિધિ
 નો ગારવ, ફોટ કીઝો આગ ॥ ઈન્દુની રિધિ આ
 ગલ, એ આવે કિણ કાન ॥ હવે ને એ છંડુ, તો હ
 રે સ્વર્ગ વાસી ॥ વીર અરણે પોહોતો, રાય મન
 ઈશ્યો વિમાસી ॥ ૨૧ ॥ બિથલો ॥ ઈશો વિમાસી
 ને અભિમાને, રાયે આરિત્ર લીધો ॥ ઈન્દુ કહે અજ
 મેં નવિ આલે, તેં બોલ્યો તેમ કીધો ॥ ૨૨ ॥ મેં જે
 હોડ કરી તુમ સાથે, તે ખમને રિજિરાળ ॥ મુળ
 માં શક્તિ ઘણી છે બીજી, પણ એ નવિ થાયે
 આગ ॥ ૨૩ ॥ ઢાલ ॥ ઈન્દુ વાંદીને બોલે, ધન્ય માનવ
 અવતાર ॥ અભિમાન ધરીને, નૃપ પામ્યો લવ પાસ

॥ હવે વીર પયંપે, માન માનવને હોય ॥ ઈન્દ્ર પાચ
 લગાજ્યો, એહ સમો અવર ન કોય ॥ રૂપા ॥ ઊથલો ॥
 એહ સમ અવર ન કોય દૂલ્ને, ભૂલ્ને કરમ સં-
 ઘાતે ॥ કેવલ પામી મુક્તે પહોતો, માંગલિક હોઈ
 ॥ વાતે ॥ રડાલણતાં ગુણતાં ઊત્તમના ગુણ, પો
 હોંથે સકલ ભગીશ ॥ શુભ વિનય પંડિત એમ જો-
 લે, લાલ વિનય નિશ દીશ ॥ રજા ઈતિ ॥

અથ પાર્શ્વભિન્ન સ્તવન ॥

દેશી નણદલની ॥

॥ નિનવર હે નિનવર, આદેશર થરણે નમી
 ॥ મન સમરી ગુરૂરાય ॥ નિનવર ॥ ત્રેવીશમો ભિ
 ન ગાયશું, ઈન્દ્ર નમે ભક્ત પાચ ॥ નિનવર ॥ ૧ ॥ મુ
 ભ મન મોહ્યું પાસળ ॥ આશ પૂરણ નિત્યં મેવા ॥
 નિનવર ॥ કમઠ મહા હઠ છેદીઓ, તુંતો પ્રત્યક્ષ
 દેવ ॥ નિનવર ॥ મુળ મન મોહ્યું પાસળ ॥ રાએ
 આંકણી ॥ નયરી વણારસીનો ઘણી, અશ્વસેન
 નૃપ મહા ભણ ॥ નિનવર ॥ વામા તસ ઘરણી
 કહી, નેહની અમૃત વાણ ॥ નિનવર ॥ મુળગાઝા
 નિનવર હે હો નિનવર ॥ લોહ થડી કંચન કરે, એ
 તુલ નામ પ્રતાપ ॥ ભિગાનીલ વરણ નવ દાયના,

નિત્ય પ્રત્યેં ભૂપીયેં ભપ ॥ ભિગા મુલ ॥ ભિનવ
 ર હે ॥ જા મોર મલ્લાર સુણિ કરી, ભિમ રીતે
 ભગ માંહે ॥ ભિગા મયગલ રેવા નલ લહી, પામે
 અંગ બીછાહ ॥ ભિગા મુલ ॥ ભિનવર હે ॥ ૫ ॥
 તરશ્યાને નલ ભેદવું, ભૂજ્યાને વલિ અન્નાભિ
 ॥ સીતા મન ભેમ રામભ, તિમ તુલશું મુલ મ-
 ન્ન ॥ ભિગા મુલ ॥ ભિનવર હે ॥ ૬ ॥ પારસ પર
 મ પદ પામિયા, શહેર રાણપુર ગામ ॥ ભિગા ગુ
 ર લજમીથિંદ પસાયથી, ગંગેં કસ્યા ગુણ ગ્રામ
 ॥ ભિગા મુલ ॥ ભિનવર હે ॥ ૭ ॥ ઈતિ ॥

અથ ભંજુ સ્વામીની સજ્જાય પ્રારંભ:

સરસતી સામિને વીનવું, સહ ગુર લાગું
 પાથ ॥ ગુણરે ગાશું ભંજુસ્વામીના, હરજ ધરી
 મન માંહે ॥ ધન્ય ધન્ય ધન્ય ભંજુ સ્વામીને ॥ ૧ ॥
 એ આંકણી ॥ સંભ્રમ પંથ સામી દોહિલો, વ્રત
 છે જાંઝાની ધાર ॥ વેલુના વાલવા ડોલિઆ, તે
 કેમ વાલ્યાળ ન્ય ॥ ધન્ય ॥ ૨ ॥ પાથ અણવાણે-
 લ થાલવું, કરવોલ બિગ્ર વિહાર ॥ ખરેરે જપોરે
 કરવી ગોચરી, દિન કર તપેરે નિલ્લાડ ॥ ધન્ય ॥
 ॥ ૩ ॥ ડોડ નવાણું સોવન તાહરે, તાહરે છે આઠે

નારી ॥ લોગ વેલારે ન્નેગ કાંઠીં ધરો, લોગવો લો
 ગ વિલાસ ॥ ધન્યગાજા પરણીને શું ન પરિહરો,
 હાથ મેલ્યાનો સંજંધ ॥ લોગ તણારે સુજ સુણ્ય
 નહીં, લોગવો લોગ સંસાર ॥ ધન્યગાજા રામ
 સીતાને વિન્નેગડે, જહોત કીયા સંગ્રામ ॥ છતીરે
 નારી પીયુડા કાંઈ તન્ને, કાંઈ તન્ને ધનને ધાન્ય
 ॥ ધન્યગાજા સંભ પાલવો સ્વામી દોહિલો, પા
 લવા પાંચે આચાર ॥ પછેને કરશો સ્વામી ઓસ્તો,
 ભિમ કીધો મેઘ કુમાર ॥ ધન્યગાજા નંજુડહે ના
 રી સુણો, અમે લેશું સંયમ તારા ॥ સાચો સનેહ
 કરી લેજવો, તો સંયમ લીઓ અમ સાથ ॥ ધ
 ન્યગાજા તિણ સમે પ્રલવો આવિયા, પાંચશેં થો
 રની સાથ ॥ તેહને નંજુ સ્વામિયેં જૂનવ્યો, જૂનવી
 આઠે નાર ॥ ધન્યગાજા સાસુ સસરાને જૂનવ્યાં,
 જૂનવ્યા માયને જાપ ॥ પાંચશેં અઠ્ઠાવીશ થી,
 લીધો ન સંભ તાર ॥ ધન્યગાજા સુધરમા -
 સ્વામી પાસેં આવિયા, લીધો છે સંયમ તાર ॥ કર્મ
 જોપાવી કેવલ પામીયા, પાહોતા છે મુક્તિ મોન
 ર ॥ ધન્યગાજા સંવત સત્તર છઠ્ઠીશ મેં, કડૂયર
 નગર મોનર ॥ સેવક સંધો એમ ઓથરે, નંજુના
 મેં ન્યન્યકાર ॥ ધન્યગાજા ઈતિ ॥

अथ रात्रिभतिनी सञ्जायप्रारंभः॥

સાંભલ રે તું સબની હુમારી, કંથેં કામણ કી
 ધાંભા મોહનભયેં મૂરતિ દેખાડી, ચિત્તડાં હુરિ-
 હુરિ લીધાં ॥ રથડો વાલોભા ॥ ૧ ॥ રથડો વાલો નેહ
 નિહાલો ॥ અમને તે પ્રતિપાલોભા ॥ પાતલીયાભા
 જાંહુ પસારી, પ્રેમેં પાલવ ભલો ॥ રથડો વાલોભા ॥
 ॥ શાનારી પરણો નાથભા તમેં, રંગમાં રોષ ન કીને
 ભા ॥ નેજનીયામાં ભુગત કરીને, પ્રેમેં રસ તે પીને
 ભા ॥ રથડોગાડાતોરણ આવી વિરહ ભગાવી, કિ
 મ વલિયેં પ્રભુ પાછાભા ॥ અમેંતો અજલા નારિ
 તુમારી, પૂરણ પાલો વાયા ॥ રથડોગાજાકેશરી
 આ કરેણા કરીને, મનમંદરિયેં આવોભા ॥ હૈયડા
 માંહે હર્ષ ધરીને, હસી કરીને જોવાવો ॥ રથડોગા
 ॥ ૫ ॥ પરણો નારી પાતલિયાભા, તે કોહી નવિ મૂકે
 ભા ॥ શું કહિયેં શામલિયા તુમનેં, ચતુર થઈને મૂ-
 કે ॥ રથડોગાડા નથણ તુમારાં નિરખી હરખી, હૈ
 યડું શીતલ થાયભા ॥ લલે મલીગ્જો વીરભનો વા
 લો, લીધા કંત મનાય ॥ રથડોગાજા ઈતિ ॥

अथ भेद भुजिनं थोढाखीयुं प्रारंभः ॥

प्रथम गणधर गुणनीलोरे, श्री गौतम गण

ધારામન સમરી હું ગાયશું રે, શ્રેણિક હુત સુ
 ખડારો રે ॥ વીર સમોસર્યાં ॥ રાજ્યહી ઊઘાનો
 રે, સકલ ગુણો લક્ષ્યા, સુંદર સોવન વાનો રે ॥
 વીર ॥ ૨ ॥ વેગેં આવી વધામણી રે, આવી પરજ
 ઘાખાર ॥ મેઘકુમાર પણ આવિયારે, વાંઘા નળા
 ધારો રે ॥ વીર ॥ ૩ ॥ મેઘકુમાર વૈરાગીઓ રે, વાણી
 સુણી રે રસાલ ॥ સાર સંનમ સંસારમાં રે, બાકી
 માયા નલો રે ॥ વીર ॥ ૪ ॥ ઘરે આવી કહે માત
 ને રે, આપો અનુભતિ સાર ॥ વચન કથન કહ્યાં ઘ
 ણાં રે, સૂત્રેં છે વિસ્તારો રે ॥ વીર ॥ ૫ ॥ ધીરજ યિ
 ત્ત કરી ધારણી રે, આપે અનુભતિ હેવ ॥ માહા મ
 હોલસવેં દીક્ષા દીધે રે, શ્રી દેવાધિદેવ રે ॥ વીર ॥ ૬ ॥
 ॥ પ્રથમ તો પોરસી લણી રે, બિનશાસન આચા
 ર ॥ સાધુની રીત તિહાં સાચી રે, છેડે મેઘકુમા
 ર રે ॥ વીર ॥ ૭ ॥ ઢાલ જીભ ॥ કોઈક થંપે સાચ-
 રો રે હાં, કોઈક સંઘટે અણગાર ॥ મેઘ મુની સૂ
 કોઈક છાંટે રેણુકારે હાં, ચિંતે મેઘકુમાર ॥ મેઘ
 ॥ ૮ ॥ છોડી રાજ રિધિ લંડાર, પણ મન ધીર ઘ
 રૂં ॥ લીધો સંનમ તાર, મેઘ મુનિસૂ ॥ ૯ ॥ કિહાં
 કંથન કિહાં કાચિલાં રે હાં, કિહાં સાચરો કિહાં સે
 ॥ મેઘ ॥ કિહાં સન્ન કિહાં સાધુજી રે હાં, કિહાં

માતાનાં હેન ામેઘનાડાકિહાં મંદિર કિહાં મા
 તિઆંરે હાં, કિહાં સાધુની રીત ામેઘનાકિહાં
 પ્રેમઘની પ્રીતડીરે હાં, કિહાં ગૌરીનાં ગીત ામે
 ઘનાજાકિહાં ફૂલ કિહાં કાંડારે હાં, કિહાં ચંદન
 કિહાં લોચિ ામેના પૂરવ લોગ સંભારતોરે હાં, મે
 ઘ મુનિ કરે સોચિ ામેઘનાપ ામેઘ મુનિ કોપેંચ
 ડ્યોરે હાં, મનમેં ચિંતે એમ ામેઘનાલટપટ
 કરી દીક્ષા દીએ રે હાં, હવે કરે છે કેમ ામેનાદુ
 કાંઈ ન લીધું એહનું રે હાં, નવી કીધો વલી આ-
 હાર ામેનામન માન્યું કરેં માહરે રે હાં, એતો છે
 વ્યવહાર ામેનાજા હાલ ત્રીજા કોઈલો પર્વત ધૂં-
 ધલોરે લાલ ાએ દેશી પ્રાત સમય જિતાવલો રે
 મેઘ, આંબ્યો વીરજીને પાસ રે ામુનીસર પડિકક
 મણું પણ નવિ કચું રે મેઘ, જિલો મનને જિદાસ
 રે ામુનીનાપા વીર જિનેસર એમ લણોરે મે
 ઘ, તુંતો જિત્તમ નતરે ામુનાશ્રેણિક સુત ન
 ગ નળીયેં રે મેઘ, તાહરે મન એ શી વાત રે ા
 મુનાશ વીરનાશ નિધિ મુનિ તેં ત્યજ રે મેઘ,
 તન્યા લોગ વિલાસ રે ામુના ચિંતામણિ પા-
 મ્યા પછીરે મેઘ, કેમ નિગમિયેં આલ રે ામુનાડ
 ાવીરના પત્નીયી અધિકો કહ્યોરે મેઘ, સંભ

સુજ સંસારરે ॥ મુગાએ દુઃખ મુનિ તું શું ગ
 ળોરે મેઘ, પૂરવ લવ સંલાલરે ॥ મુગાજાવી
 ॥ પૂરવ લવ તવ સાંલલ્યો રે મેઘ, હાથીનો
 અવતાર રે ॥ મુગા શરીર શુશ્રૂષા નવિ કરેરે મે
 ઘ, કરે દોય નયણની સારરે ॥ મુગાપાવીનાઢા-
 લ થોથી ॥ પંથ સમિતેં સમિતો સદા, નિત પા
 લેરે પાલે પંથાચાર ॥ દીક્ષા પાલે દીપતી, નિત્ય
 લણેરે લણે અંગ ઈચ્છાર ॥ ૧ ॥ ધન ધન મેઘ
 મુનીસરૂ, ધન ધન એ ચિતુર સુન્નણ ॥ ધિર ક
 રીને થાપીઓ, વીર વાણીરે વાણી અમિય સમ્મા
 ન ॥ ૨ ॥ ધનના ડુકડર કારક તપ તપી, અંતકાલે
 રે અંતકાલે અણસણ કરી સાર ॥ અનુત્તર વિ-
 માને સુજ લોગવે, વલી સીન્શો સીન્શો મ
 હા વિદેહ ખેત્ર મોભર ॥ ધનના ડાઝાશ્રી પૂન્ય
 શ્રીગણેશજી, પ્રસાદેંરે કીધી એહ સજ્જાય
 ॥ રિજિ થાદવ યુગતેં કહે, નિત્ય લણતાં રે લ-
 ણતાં સુજ થાય ॥ ધનનાજા ઈતિ ॥

અથ એલાયથિ કુમારની સજ્જાય ॥
 નામ એલાપુત્ર નણિયેં, ધનદત્ત શેઠનો
 પુત્ર ॥ નાટક નેવાને નીસર્યો, રાજે ઘરનાં રે સુ

તાશાકર્મન છૂટેરે પ્રાણીઆએ આંકણી
 નટવી દેખીરે મોહિ રહ્યો, પૂરવ મોહ વિકારાનિ
 નકુલ છંડીરે નટ થયો, નાણી સરમ લગારાક-
 ર્મનાશામાત પિતા કહે પુત્રને, નટ નવિ થાયેરે ન
 તાપુત્ર પરણાવુંરે પદમણી, સુખ વિલસે સોહાં
 તાકર્મનાગાકેણ ન માન્યુંરે તાતનું, નળ્યો નેહ
 વિકારા નટ થઈ શીખ્યોરે નાથિવા, નાણી સરમ
 લગારાકર્મનાગાએક પુર આગ્યોરે નાથિવા, થ
 ઢિઓ વંશ વિવેકાનોધારા ઊપર નાથિતો, મલિ
 યાં લોક અનેકાકર્મનાચા ઢોલ વન્નવેરે નટ
 વી, ગાવે કિન્નર સાદાપાય તલ ઘૂઘરા ઘમ
 ઘમે, ગાને અંજર નાદાકર્મનાદા દોય પગ પ
 હેરીરે પાવડી, થિઢિઓ વંશ ગળગેલ તાતિહાં રા
 ય આગલ નાથિતો, ખેલે નિત નવા ખેલાકર્મ
 ાગા તવ તિહાં ચિંતેરે ભૂપતિ, મોહ્યો નટવીને
 સાથા ને નટ પડેરે નાથિતો, નટવી રહે મુળ હ
 થાકર્મનાટા દાન ન આપેરે ભૂપતિ, નટે ન
 ણીરે વાતાહું ધન વંછું છું રાયને, રાય વંછે મુ
 લ ઘાત ાકર્મનાલા દાન લીધું હું રાયનો, તો
 મુળ નવિત સારા ઈમ મન માંહે ચિંતવી, થ
 ઢ્યો થોધીરે વાર ાકર્મનાગાતવ તિહાં મુનિ

વર પેજિયા, ધન ધન સાધુ નિર્ઘ્રથ ॥ મોદક વો
 હોરાવે માનિની, માન્ય કરો કહે મહંત ॥ કર્મગાણ
 ॥ તવ તિહાં મુનિવર વોહોરતાં, નદે પેજ્યા મહા
 લાગ ॥ ધિગ્ ધિગ્ વિષયારે જીવને, એમ નદ પા
 મ્યો વૈરાગ ॥ કર્મગાણ ॥ સંવર લાવેંરે કેવલી,
 થયો કર્મ જપાય ॥ કેવલ મહોત્સવ સુર કરે, લ
 જ્ઞિ મુનિ ગુણ ગાય ॥ કર્મગાણ ॥ ઈતિ ॥

અથ મહાવીર જ્ઞિ સ્તવના ॥

નહીં માનુંરે અવરની આણ, નારે પ્રભુ નહીં
 માનું ॥ મહારે તાહરેં વચન પ્રમાણ, અવરને નહીં
 માનું ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ હરિ હરાદિક દેવ અનેરા,
 દીઠા મેં જા મોહેંરે ॥ લામિની લમર કુટિલ સહુ
 લોગી, તેતો મુજને ન સુહાય ॥ નારેગારા ॥ કોઈ
 ક રાગી કોઈક દ્વેષી, કોઈક લોભી દેવરે ॥ કોઈ
 ક મદ માયાના લરિયા, શી કરવી તસ સેવાના
 રેગાડા ॥ મુઠ્ઠા પણ દીસે નહીં નેહમાં, તારી પ્રભુ
 તિલ માતરે ॥ તે દેખીને દીલ નવી રીને, શી કર
 વી તસ વાત ॥ નારેગાજી ॥ તું ગતિ તું મતિ તું મુન
 સ્વામી, જીવ જીવન આધારરે ॥ રાત દિવસ
 સપનાંતર તુંહી, તુંહી તુંહી મારે નિરધારાના

રેનાપા ॥ થોવીશમો બિન ત્રિલુવન સ્વામી, રા
 ન્ન સિધ્ધારથના નંદરે ॥ વિશલાભના નાહા
 નડીયા તુમ, દીઠડે અતિહિ આનંદ ॥ નારેગાદા ॥
 અવગુણ સરવ ઊવેજીને મુને, સેવક કરીને નિ
 હાલરે ॥ નગજંધુ એ વિનતિ માની, મહારા દુઃ
 ખને દૂરે દાલ ॥ નારેગાજા સુમતિ વિન્ય ક
 વિરાયનો, કહે રામવિન્ય કર નેડરે ॥ ઊપગા
 રી અરિહંતભ, મહારા ભવ ભવ જંધન છોડ
 ॥ નારે ॥ ૮ ॥ ઈતિ ॥

અથ મહાવીર બિનસ્તવન ॥

ગિરવારે ગુણ તુમ તણા, શ્રીવર્ધમાન બિ
 નરાયારે ॥ સુણતાં શ્રવણે અમીઝરે, નિર્મલ
 થાય મોરી કાયા રે ॥ ૧ ॥ ગિરવાના તુમ ગુણ ગ
 ણ ગંગાબલે, કું ભલીને નિર્મલ થાઈરે ॥ અવ
 ર ન ધંધો આદર્શ, નિશ દિનતોરા ગુણગાઈરે
 ॥ ગિરવાનાશા ભલ્યા ને ગંગાબલે, તે છિલ્લર
 ભલકેમ પેસેરે ॥ માલતિ ફૂલે મોહિઓ, તે જાવ
 લ નઈ કેમ જેસેરે ॥ ગિરવાનાઢા ઈમ અમે તુમ
 ગુણ ગોઠશું, રંગે રાધ્યાને વલી માધ્યારે ॥ તે કિ
 મ પર સુર આદરે, ને પરનારી વશ રાધ્યારે ॥ ૨ ॥

રવાગાજા તું ગતિ તું ભતિ આસરો, તું આલંબન મુ
 ન પ્યારો રે ॥ વચિક ન સ કહે માહરે, તું ભવન પ્રા
 ણ આધારો રે ॥ ગિરવાગાપા ઈતિ ॥

અથ શિખામણની સજ્જાય ॥

ધારણી મનાવે રે મેઘ કુમારને રે ॥ એ દેશી ॥
 કાંઈ ન વિ ચેતો રે ચિત્તમાં ભવડારે, આયુ ગલે દિ
 ન રાત ॥ વાત વિસારી રે ગર્ભાવાસની રે, કુણ કુ
 ણ તાહારી નત ॥ કાંઈ ન ગાશા દોહિલો દીસે રે
 માનવ લવ તણી રે, શ્રાવક કુલ અવતાર ॥ પ્રાપ
 તિ પૂરી રે ગિરવા ગુરૂ તણી રે, તુલ ન મલે વારો
 વાર ॥ કાંઈ ન ગાશા તું મત નણે રે એ ધન માહુ
 રે, કુણ માતા કુણ તાત ॥ આપ સંવારથેં સ
 કુ કોઈ મલ્યું રે, મ કર પરાઈ તું તાત ॥ કાંઈ ન
 ॥ ડા પુણ્ય બિહૂણારે દુઃખ પામે ઘણારે, દોષ દી
 એ કિરતાર ॥ આપ કમાઈ રે પૂરવ લવ તણી રે,
 ન મિટે તેહ લગાર ॥ કાંઈ ન ગાજા કઠિણ કમળે
 અહુર્નિશ ને કરે રે, તેહનાં ફૂલ ને વિપાક ॥ હું ન
 વિ નણું રે કુણ ગતિ તાહરી રે, તે નણે વીત રા
 ગ ॥ કાંઈ ન ગાપા તેં દુઃખ સહ્યારે બહુ રમણી
 તણારે, અનંત અનંતી વાર ॥ લઙ્ગિ કહે રે ને

નિનને લને રે, તે પામે મોક્ષ દુવાર ॥ કાંઈ ન
પાડા ઈતિ ॥

અથ પરનારી પરિહાર સઝાયા ॥

નેહ ન કીનેં રે ભવ પરનારી શું, દેખી અનોપ
મ રૂપોળા કિંપાક ફલ રે દીસે સોહામણાં, પણ છે
દુર્ગતિ રૂપોળા નેહ ન કીનેં ગાપા ॥ એક સીતાને રે
કારણેં રાવણે, જોયું લંકાનું રાનેળ ॥ સત્ય પ્રલા-
વેં રે રામચંદ્ર સમુદ્રમાં, પથ્થરે જાંધી પાનેળ ॥
નેહ ન ગારા ઈન્દ્ર નથાવ્યો રે અહિલ્યા તાપસી, સુ-
ભ ન થાવ્યો નારીળા ॥ લીજ મંગાવી રે રાન-
મૂળને, નારી નેહ નિવારોળ ॥ નેહ ન ગાડા થુલણા
રાણી રે સુત હણવા કીઓ, સૂરિ કંતાયેં કંતોળા ॥
એહવું ન્હાણી રે લવિયણ પરિહારો, નેહનાં ચરિત્ર અ-
નંતોળા ॥ નેહ ન ગાજા નેમિ નિનેસર લંબુ કુમર
નિશ્યા, ન પડ્યા નારિ પ્રસંગોળ ॥ કવિયણ હરે-
તે નર પામિઆ, નિહાં છે સુખ અલંગોળા ॥ નેહ
ન ગાપા ઈતિ ॥

અથ કુમતિ સુમતિની સઝાયા ॥

વાંશલડીની દેશીમાં ॥ અહો કુર્મતડી, વેરણ

થઈ લીધોરે માહારા નાથને ॥ એ દેડાતુને મ
 મતા માતાયે નઈ છે, તું તો દૂતપણામાં ઝાહી છે,
 તું તો વાઘણ થઈને વાહી છે ॥ હો દુરમત ॥ ૧ ॥
 તું મિથ્યાત થરની થેદી છે, તું કપટપણાની પેદી
 છે, તું તો લોલ સંઘાતે લેદી છે ॥ હો દુર ॥ ૨ ॥ તું
 મોહ મદિરા પ્યાલો પાયો છે, મહારો નાથ તેણે
 લરમાયો છે, તેં સુદૃત જનનો જાયો છે ॥ હો
 દુર ॥ ૩ ॥ તું કપટ કેલવણી કીની છે, વલી વાત
 કરે જહુ જણી છે, પણ ગુણ ઠાણે તું હીણી છે ॥
 હો દુર ॥ ૪ ॥ મહારો કંત પાસમાં પાડ્યો છે, મહા
 રો વિવેક પુત્ર વિણસાડ્યો છે, મહારો સમકિત
 મંત્રી તાડ્યો છે ॥ હો દુર ॥ ૫ ॥ તાહારો માન પુ
 ત્ર મને જારો છે, તે તો દુર્ગતિ પુરનો દારો છે,
 એ તો લવ અટવીનો આરો છે ॥ હો દુર ॥ ૬ ॥
 કહે દુરમતડી દોષ નહીં મહારો, મેં તેડ્યો નહીં
 સ્વામિ તાહારો, એ ઊપાધિ તણો સહિ ઊપગા
 રો, હો સુમતિ ॥ મુળને એવડો દોષ દીઓ શ્યા
 માટે ॥ ૭ ॥ એ દેડ છે ॥ નીર વહે નીચે ઢાલે, જંથું
 ન વહે કોઈ ઢાલે, એ તો કલબલ કરી કોઈક
 વાલે હો ॥ સુમતિ ॥ ૮ ॥ મેલા ખેલા નિહાં હોવે,
 અણ તેડ્યો નળ સહુ નેવે ॥ એ તો ખાતે નિશિ

સઘલી ખોલે ॥ હો સુમતિગાજી ॥ તિહાં દેવગુરુ-
 દર્શન કરવા, કયા સુણી પાતક હણવા, તિહાં મો-
 હુ આવે છે મન હરવા હો ॥ સુમતિગાજી સંગે ક-
 યા સુણવા નવે, આલસ ઊંઘ તિહાં આવે, લગ-
 વાન વચન નહીં મન લાવે ॥ હો સુમતિગાજી ॥ હ-
 વે કંત તમારો સમન્નવો, પ્રેમ વાયકથી પરચા-
 વો, તિહાં દુર્મતિનો નહીં કાંઈ ઘવો ॥ હો સુમતિ-
 ગાજી ॥ સમતા ઘરમાં ને ઠરશે, શુદ્ધ સમકિત
 તેહિન્ ઘરશે, લવ સાગર પણ તેહિન્ તરશે
 ॥ હો સુમતિગાજી ॥ ને ઊપાધિ તણા ઘરથી દ-
 લશે, સમાધિ તણા ઘરમાં ભલશે, તેતો મહાનં-
 દ પદમાં નંઈ ભલશે ॥ હો સુમતિગાજી ॥

અથ જ્ઞાન પંથમીનું સ્તવન ॥

પંથમી તપ તુમે કરો રે પ્રાણી, નિમ પામો
 નિર્મલ જ્ઞાન રે ॥ પ્રથમ જ્ઞાનને પછે કિરિયા, ન
 હીં કોઈ જ્ઞાન સમાન રે ॥ પંથમીગાજી ॥ નંદિ સૂત્ર
 માં જ્ઞાન વંજાણું, જ્ઞાનના પાંચ પ્રકાર રે ॥ મન-
 તિ શ્રુત અવધિને મનઃ પર્યવ, કેવલ જ્ઞાન ઊ-
 ઘાર રે ॥ પંથમીગાજી ॥ મતિ અઢાવીશ શ્રુતના
 થી ઊદ્ધ, અવધિ ખટ અસંખ્યાત રે ॥ દોય ભેદે

મનઃપર્યવ દોષ્યું, કેવલ એક વિખ્યાતરે ॥ પંથમી
 ॥ ડાઠા થંદ સૂર્ય ગ્રહ નક્ષત્ર તારા, એસો તેજ આ
 કાશરે ॥ કેવલ જ્ઞાન ઊઘોત લયો નજ, લોકો
 લોક પ્રકાશરે ॥ પંથમીના ના પારસનાથ તણે
 સુપસાયેં, પૂરો હુમારી ઊમેદરે ॥ સમય સુંદર ક
 હે હું પણ માગું, જ્ઞાનનો પંથમો લેદરે ॥ પંથ
 મીના પાઠિતા

અથ પંથમીની સજ્જાય પ્રારંભઃ ॥

સરસતિ લગવતી મન વસી, નિન ચરણે ન
 મીને ॥ જ્ઞાન આરાધો પંથમી, ઈન્દ્રિય વશ કીને
 ॥ તપ કરી નિનવર સેવિયેં, સરવ આરંભ ટાલો
 ॥ સત્ય વચન મુજ જોલિયેં, મહોટાં વ્રત પાલો ॥
 ॥ ૧ ॥ સાધુ સેવા સુજ કારણેં, આલસ મન છંડો ॥
 દૂડ કપટ છલ છેદીને, તીરથ મન મંડો ॥ નવરંગ
 સંગ કરી સદા, નવકાર ગણીને ॥ થોથને છઠ્ઠ એ
 કાસણું, ત્રિવિહાર કરીને ॥ ૨ ॥ સેણી લુઈ તપ-
 આદરો, પણ હાર કરીને ॥ થોરાશી લાજ નવાયો
 નિની, ચતના નવ કીને ॥ મિથ્યાત્વ પાંચે પરિહરો,
 ધરન્ને સમકિત ॥ પડિક્ક મણું ઊલય કાલનું, ક
 રન્ને મોરા મિત્ત ॥ ડાઠા સદ્ગુરુ પુસ્તક પૂનિયેં, ધ

ન પાંચે પ્રધાના પોથીય ઢવણી પંચ પંચ, કવ-
 લી પકવાણા નોકરવાલી ચંદ્રવા, પૂંઢાને રીમાલ
 ાકાગલ લેખણ કોથલી, ખડીઓ ટંકશાલાના
 પંચમી તપવિધિ ને કરે, દેવતા ગુણ ધ્યાયા અ
 વધિ તે પાંશઠ માસની, એમ કહે રે ગનાની ॥ સિ
 ધ્ય પરમ પદ ને સિધ્યા, જ્ઞાની ગુરૂ જોલે ॥ અનવા
 લી પાંચમ ને કરે, તપને નહીં તોલે ॥ પા તપ નપ
 સંચમ ધ્યાનથી, લલિયેં દેવલોક ॥ માનવ લવભાં
 છે ઘણું, સુપને નહીં શોક ॥ ત્રણ કલ્યાણિક એ દિ
 ને, પંચમી દિન મહોતો ॥ દુ પંચ જ્ઞાન એમ પા
 મીયેં, કહિયો નવી જોતો ॥ એ સજ્જાય લણતાં
 થકાં, લવપાર લહીને ॥ મુનિથંદ અમિથંદ ના
 મથી, શિવ સુજને વરીને ॥ ગાઈતિ ॥

અથ ગૌતમ સ્વામીનો રાસ પ્રારંભઃ ॥
 ॥ પ્રથમ લાષા ॥ વીર નિનેસર ચરણક-
 મલ, કમલા કયવાસો ॥ પણ મવિ પલણિશું સા-
 મિસાલ, ગોચમ ગુરૂ રાસો ॥ મણ તણુ વયણ એ
 કંત કરવિ, નિસુણો લો લવિયાં ॥ નિમ નિવસે તુ
 હ્લ દેહ ગેહ, ગુણગણ ગહગહિયા ॥ પા નંજૂદીવ
 સિરિ લરહ જિત્ત, જોણીતલ મંડણ ॥ મગધ દેસ

सेणिय नरेस, रिणित्त जल जंडण ॥ घणवर
 गुब्बर गाम नाम, निहां नणगुण सन्न ॥ विष्णु
 वसे वसुलूठ तथ्य, नसु पुहवी लन्न ॥ राताण
 पुत्त सिरिंछलूठ, लूवलय पसिद्धो ॥ थिणित्त
 विद्या विविहू इव, नारीरस विद्धो ॥ विनय विवेक
 विचार सार, गुण गणह मनोहर ॥ सात हाथ सुप्र
 माण देह, इपें रंलावर ॥ आनयण वयण कर थिर
 ए निण, वि पंडन नल पाडी ॥ तेनें तारा थिंछ
 र, आडास लमाडिय ॥ इपें भयण अनंग करवि,
 मेळिओ निरघाडीय ॥ धीरमें भेइ गंलीरसिं
 धु, थिंगमथिय थाडीय ॥ आपेजवि निश्च भेइ
 व नस, निण नंपे डिंथिय ॥ अंकाडी डिल लीत
 ठथ्य, गुण मेळा संथिय ॥ अहवा निश्च पुव्व न
 म्म, निणवर ठेण अंथिअ ॥ रंला पणिमा ग
 णीरी गंगा, रतिहा विधि वंथिय ॥ पानहिं जुध न
 हिं गुइ डवि न डोठ, नसु आगल रहिओ ॥ पंथ स
 या गुण पात्र छात्र, हीं डे परवरिओ ॥ करे निरंत
 र यज्ञ कर्म, मिथ्या भति मोहिय ॥ ठेण छल होसे
 थिरम नाण, दंसणह विसोहिय ॥ दा वस्तु छंदा
 नंजूटीवह, नंजूटीवह लरह वासंभि, जोणी तल
 मंडणो ॥ भगध देस सेणीय नरेसर, वरगुब्बर

गाम तिहां ॥ विष्णु वसे वसुलूठ सुंदर, तसु ल
 न्न पुहवि सयल, गुण गण दूव निहाण ॥ ताण पु
 त्त विळ्ळा निलज्जो, गोयम अतिहि सुनण ॥ ७ ॥
 द्वितीय लाषा ॥ थिरम निणोसर डेवल नाणी, थ
 णिविह संघ पठिहा नणी ॥ पावापुर साभी संपत्तो,
 थ णिविह देव निजाये नुत्तो ॥ टा देवे सभ वसरण
 तिहां जीने ॥ निण दीढे मिथ्या भति जीने ॥ विलुव
 न गुदे सिंहासण जर्घा, तत जिण मोह दिगंते
 पठिहा ॥ ८ ॥ क्रोध मान माया भट पूरा, नये ना
 षा निम दिन थोरा ॥ देव दुंदुहि आकाशें वाळ, घ
 रम नरेसर आविज्जो गाळा ॥ ९ ॥ कुसुम वृष्टि वि
 रथे तिहां देवा, थोशहू ठंर नसु भागे सेवा ॥ थि
 मर छत्र सिरोवरि सोहे, ठूपें निणवर नग सह
 मोहे ॥ १० ॥ णिचसभ रसत्तर लरी वरसंता, नेन
 नवाणि वजाण करंता ॥ न्णणवि वद्धभाण निण
 पाया, सुरनर डिन्नर आवे राया ॥ ११ ॥ जांति
 सभूहें अल हलउंता, गयाण विमाणें रण रणउं
 ता ॥ पेजवि ठंर लूठ मन यिंते, सुर आवे अह
 न्गन होवंते ॥ १२ ॥ तीर तरंडउ निम ते बहुता, स
 भ वसरण पढोता गह गहता ॥ तो अलिमानें गो
 यम नंपे, ठण अवसरें डोपें तणु डंपे ॥ १३ ॥ भूह

લોક અન્નણિજિં જોલે, સુર નણંતા ઈમ કાંઈડો
 લે ॥ મુન આગલ કોઈ નણ લણીનેં, મેર અ
 વર કેમ જીપમા દીનેં ॥૧૫॥ વસ્તુ છંદ ॥ વીર
 નિણવર વીર નિણવર નાણ સંપન્ન ॥ પાવા પુરિ
 સુર મહિય પત્તનાહ સંસાર તારણ ॥ તિહિં દે
 વેહિં નિમ્મવિય સમવસરણ બહુ સુજ કારણ ॥
 નિણવર નગ બિન્નેય કરે તેનેં કરિ દિનકારાસિ
 હાસણ સામિય ઠવિઓ હુઓ તે ન્યન્યકારા ॥૧૬॥
 તૃતીય લાષા ॥ તો થિદિઓ ઘણમાણ ગનેં, ઈદ
 લૂઈ લૂયદેવ તો ॥ ફુંકારો કરી સંથરિઓ, કવણ
 સુનિણવર દેવતો ॥૧૭॥ નેન્ન લૂમિ સમોસરણ
 પેજવી પ્રથમારંલ તો ॥ દહરિસિદેજે વિઝુધ ઘ
 ધૂ, આવંતી સુરંલ તો ॥૧૮॥ મણિમય તોરણ
 દંડ ઘન, કોસીસેં નવ ઘાટતો ॥ વચર વિવર્નિત
 નંતુણણ, પ્રાતીહારન આઠતો ॥૧૯॥ સુર નર કિ
 ન્નર અસુરવર, ઈન્દ ઈદ્રાણી રાયતો ॥ ચિત્ત થમ
 ક્કિય થિંતવે એ, સેવંતાં પ્રભુ પાયતો ॥૨૦॥ સહ
 સકિરણ સમ વીર નિણ, પેજવી શૂપ વિસાલ તો ॥
 એહ અસંલવ સંલવ એ, સાથો એ ઈન્નલ તો ॥
 ॥૨૧॥ તવ જોલાવે ત્રિભુગ ગુરૂ, ઈદલૂઈ નામેણ
 તો ॥ શ્રીમુજ સંસય સામિ સર્વે, ફેડે વેદ પએણતો

॥२॥भान मेहिं भट ठेवि डरी, लगतें नामें सीस-
 तो ॥पंथ सयाशुं व्रत सिजो जे, गोयम पहिलो सी-
 सतो ॥२॥आजंघव संनभ सुणुवि डरि, अग्नि लूई
 आवेईतो ॥नाम लेई आलाष डरे, ते पुण प्रति
 जोघेईतो ॥२॥आठणि अनुक्रमें गणुहर रघ-
 ण, थाप्या वीर छग्यारतो ॥तो जीपदेशें लुबन गु-
 डे, संनभशु व्रत जारतो ॥२॥आठिहुं जीपवासे-
 पारणुं जे, आपणुपें विहिरंत तो ॥गोयम संयम
 नग सयल, नयनयजार डरंत तो ॥२॥वस्तु
 छंदा छंदलूई छंदलूई थडिय जहुमान ॥हुंका
 रो डरि डंपतो सभवसरण पुहुतो तुरंतो ॥छंदा
 संसा सामि सवे थरमनाहु डेडे डुरंतो ॥जोघजी
 न संनय मने गोयम लवहु विरत्त ॥दिज्ज लेई
 सिज्जा सहिय, गणुहर पय संपत्त ॥२॥आथतुर्य
 लाषा ॥आठ हुजो सुविहाण, आठ पथे सिमां
 पुणु लरो ॥दीठा गोयम सामि, ने निय नय
 णों अभिय लरो ॥२॥सिरि गोयम थणुहार-
 र, पंथ सयाशुनि परवरिय ॥लूमिय डरय वि-
 हार, लवियां नन पडिजोहु डरे ॥२॥आसभवसर
 ण मळार, ने ने संसय जीपने जे ॥ते ते परजीपण
 र, डारण पूछे मुनिपवरो ॥२॥आनिहां निहां दीने दि

ખજ,તિહાં તિહાં કેવલ ઊપનેએ ॥ આપકને અણ
 હુંત,ગોયમ દીને દાન ઈમ ॥૩૫॥ગુરૂ ઊપરગુરૂ
 લત્તિ,સામી ગોયમ ઊપનિય ॥ ઈણ છલ કેવલ
 નાણ,રાગન રાજે રંગલરેં ॥૩૬॥અણપદ શૈ
 લ,વંદે ચઢિ ચઊવીસ નિણ ॥ આતમ લઙ્ગિય
 સેણ,ચરમસરીરી સોઈ મુનિ ॥૩૭॥ઈઅ દેસણ
 નિસુણેઈ,ગોયમ ગણહર સંચલિઓ ॥ તાપસ પ
 ન્નરસએણ,તો મુનિ દીઠો આવતો એ ॥૩૮॥તા
 વસોસિય નિય અંગ,અમ્હુ સક્તિ નવિ ઊપનેએ
 ॥૩૯॥કિમ ચઢશે દઢકાય,ગન નિમ દીસે ગાનતો-
 એ ॥૪૦॥ગિરૂઓ એ અભિમાન,તાપસને મન
 ચિંતવે એ ॥૪૧॥તો મુનિ ચઢિઓ વેગ,આલંબવિ દિ
 નકર કિરણ ॥૪૨॥કંચણ મણિ નિષ્પન્ન,હંડ ક
 લસ ઘેન વડ સહિય ॥૪૩॥પેજવિ પરમાણંદ,નિણ
 હર લરહેસર મહિઅ ॥૪૪॥નિય નિયકાય પ્રમા
 ણ,ચિહું દિસિ સંઠિઅ નિણહુજિંજ ॥૪૫॥મવિ
 મન ઊલ્લાસ,ગોયમ ગણહર તિહાં વસિયા ॥૪૬॥
 ॥૪૭॥વયર સામીનો નવ,તીર્યક ન્હંલક દેવ તિહાં
 ॥૪૮॥પ્રતિજોધ પુંડરીક,કુંડરીક અધ્યયન લણી ॥
 ॥૪૯॥વલતા ગોયમ સામિ,સવિતાપસ પ્રતિજો
 ધકરે ॥૫૦॥આપણે સાથ,ચાલે નિમ નૂથાધિપ

તિ ાજ્ઞાજીર જંડ ઘટ આણિ, અમિઅ વૂઠ અંગુ
 ઠ ઠવે ાગોયમ એકણ પાત્ર, કરાવે પારણું સવે
 ાજ્ઞા પંથસયા સુલ લાવ, ઊઝલ લરિઓ
 જીરમીશે ાસાથા ગુરે સંનેગ, કવલ તે કેવલ
 રૂપ હુઆ ાજ્ઞા પંથસયા નિણનાહ, સમવસ
 રણ પ્રાકાર ત્રય ાપેજવિ કેવલ નાણ, ઊપ્પન્નો
 ઊન્નેય કરે ાજ્ઞા ન્નણે નિણાહ પીયૂષ, ગાનં
 તી ઘણ મેઘ નિમ્ન ાનિણવાણી નિસુણેઈ, ના
 ણી હુઆ પંથસયા ાજ્ઞા વસ્તુ છંદા ઈણેં અ
 નુક્રમેં ઈણેં અનુક્રમેં નાણ સંપન્ન ાપન્નરહ -
 સય પરવરિય હરિય દુરિય નિણનાહ વંદે ાન્નણ
 વિ નગ ગુરે વયણ તિહુ નાણ અપ્પાણ નિંદે ાથિર
 મ નિણેંસર ઈમ લણે ગોયમ મ કરિસ જેઓ ા
 છેહ નઈ આપણ સહી હો સું તુલ્લા જેઓ ાજ્ઞપ
 ા પંથમ લાષા ાસામિઓ એ વીર નિણાંદ, પૂ
 નિમથંદ નિમ ઊલ્લસિ અ ા વિહરિઓ એ લ
 રહવાસમ્મિ, વરિસ બહુત્તર સંવસિ અ ા ઇવતો એ
 કણાય પઊમેવ, પાયકમલ સંઘેં સહિ અ ા આવિ
 ઓ એ નયણાંદ, નયર પાવાપુરિ સુર મહિય
 ાજ્ઞા પેજિઓ એ ગોયમ સામી, દેવસમા પ્રતિ
 ણોધ કરે ા આપણ એ વિશલા દેવિ, નંદન પહો-

તો પરમ પએ ॥ વલતો એ દેવ આકાશ, પેજ વિ
 નાણિય નિણ સમે એ ॥ તો મુનિ એ મન વિજવા
 દ, નાદ લેદ નિમ ઊપનો એ ॥ ઝડા કુણ સમો એ
 સામિય દેજી, આપ કહે હું વાલિઓ એ ॥ નણ
 તો એ તિહુ અણ નાહ, લોક વિવહાર ન પાલિઓ
 એ ॥ અતિ લલું એ ડીધલું સામિ, નણિગિં કેવ-
 લ માણશે એ ॥ ધિંત વિગિં એ જાલક નેમ, અ
 હવા કેડે લાગશે એ ॥ ઝડા હું કિમ એ વીર નિણ
 દ, લગતે લોલો લોલ વિઓ એ ॥ આપણો એ અ
 વિહલ નેહ, નાહ ન સંપે સાચિઓ એ ॥ સાચો એ
 ઈહ વીતરાગ, નેહ ન નેણે લાલિઓ એ ॥ ઈણ
 સમે એ ગોયમ ધિત, રાગ વૈરાગે વાલિઓ એ
 ॥ ઝડા આવતો એ ને ઊલટ, રહેતો રાગે સાહિ-
 ઓ એ ॥ કેવલ એ નાણ સંપન્ન, ગોયમ સેહે નેંજી
 માહિઓ એ ॥ ત્રિલુવન એ નથ નયકાર, કેવલ
 મહિમા સુર કરે એ ॥ ગણ ધરૂ એ કરય વજાણ,
 લલિયાણ લવ ઈમ નિસ્તરે એ ॥ પળા વસ્તુ છંદ
 ॥ પઢમ ગણહર પઢમ ગણહર વરસ પંથાસ ॥
 ગિહિવાસે સંવસિય તીસ વરિસ સંનમ વિલૂ
 સિય ॥ સિરિ કેવલ નાણ પુણ જાર વરિસ તિહુ
 યણ નમંસિય ॥ રાયગિહિ નયરી ઠવિઅ જાણવ

ઈવરિસાઓ સામી ગોયમ ગુણ નિલો હોશે સિ-
 વપુર ઠાઓ પાપા પષ્ટ લાષા નિમ્મ સહજરેં કો
 ચલ ટહુકે, નિમ્મ કુસુમાવનેં પરિમલ મહુકે નિમ્મ
 ચિંદન સુગંધ નિધિ નિમ્મ ગંગાનલ લહેરેં લહ-
 કે, નિમ્મ કણયાથલ તેનેં ઝલકે, તિમ્મ ગોયમ સૌ
 લાગ નિધિ પાપરા નિમ્મ માનસરોવર નિવસે હંસા,
 નિમ્મ સુરવર સિરિ કણાયવતંસા, નિમ્મ મહુચર
 રાજવચની નિમ્મ રથણાયર રથણેં વિલસે, નિ-
 મ્મ અંજર તારાગણ વિકસે નિમ્મ ગોયમ ગુણ
 કેલિવની પાપડા પૂનિમ્મ નિસિ નિમ્મ સસિ હર સો
 હે, સુરતર મહિમા નિમ્મ નગ મોહે, પૂરવ દિસિ
 નિમ્મ સહસ કડે પંથાયણ નિમ્મ ગિરિવર રાને,
 જરવર્ધ ઘર નિમ્મ મયગલ ગાને, તિમ્મ નિનશાન
 સન મુનિ પવરો પાપજા નિમ્મ સુરતરવર સોહેશ
 ણે, નિમ્મ ઊત્તમ મુજ મધુરી લાજા, નિમ્મ વનકે
 તડી મહુમહે એ નિમ્મ ભૂમિપતિ લુચળલથ
 મકે, નિમ્મ નિનમંદિર ઘંટા રણકે, તિમ્મ ગોયમ
 જાગ્ધિ હિ ગહુગહે એ પાપા ચિંતામણિ ડરથ
 ઢિઓ આન, સુરતર સારે વંછિત કાન, કામ
 કુંલ સવિ વશ હુઆએ પાકામગવી પૂરે મન કા
 મિય, અષ્ટ મહાસિદ્ધિ આવે ધામીય, સામી ગો-

યમ અણુસરોએ ॥ પદાપણ વજ્જર પહેલો પ
 લાણીને, માયાળીન શ્રવણ નિસુણીને, શ્રીમતી
 શોભા સંભવે એ ॥ દેવહુધુરિ અરિહંત નમીને,
 વિનયપદુ ઊવઝડાય થુણીને, ઈણ મંત્રેંગોયમ
 નમોએ ॥ પડાપુરપુર વસતાં કાંઈ કરીને, દેશ દે
 શાંતર કાંઈ લમીને, કવણ કાન આયાસ કરો ॥
 પ્રહુ ઊઠી ગોયમ સમરીને, કાન સુમંગલ તત-
 ખેણ સીને, નવનિધિ વિલસે તાસ ઘરે ॥ પદા
 થિજિદહુ સથ પારોત્તર વરસે, ગોયમ ગણહર કેવ-
 લ દિવસે, કિયું કવિત્ત ઊપગાર કરો ॥ આદે મંગલ
 એહ પલણીને, પરવ મહોછવ પહિલો લીને, રિ
 ધિ વૃધિ કલ્સાણ કરો ॥ પલાધન્ય માતા નિળે
 ઊયરેં ધરિયા, ધન્ય પિતા નિળા ફુલ અવતરિ-
 યા, ધન્ય સહુગુરૂ નિળે ધિખિયા એ ॥ વિનયવં
 ત વિદ્યા લંડાર, નસ ગુણ પુહુવિ નલખે પાર, વડ
 નેમ સાખા વિસ્તરોએ ॥ ૬૦ ॥ ગૌતમ સ્વામી ત
 ણો એ રાસ, લણતાં ગુણતાં લીલ વિલાસ, સ
 થલ સંઘ મંગલ કરોએ ॥ ગૌતમ સ્વામીનો રાસ
 લણીને, થિજિદહુ સંઘ રતિઆયત કીને, ખેલા
 ખેલે રંગ લરોએ ॥ ૬૧ ॥ કુંકુમ ચંદન છડો દેવ
 રાવો, માણક મોતિના થોડ પૂરાવો, રથણ સિં

હાસણ બેસણું એ ॥ તિહાં બેસી ગુરૂ દેશના દે-
શે, ભવિક જીવનાં જાન સરીશે, વિભય ભદ્ર સૂ-
રિ ઈશ ભણે એ ॥ ૬૪ ॥ ઈતિ ગૌતમ સ્વામીનો
રાસ સંપૂર્ણ ॥

અથ નેમનાથ સ્તવન ॥

રાયજી અમેં તો હિંદુ આણી કે, રાજ ગરાશી
ચારે લો ॥ એ દેશી ॥ નેમજી તો રણુથી રથવાલી કે,
પ્રભુ પાછા વલ્યારે લો ॥ ધણારા નેમજી રે લો ॥ નેમ-
જી તતક્ષણ રાન્નૂલ નાર કે, જલ નયણેં લક્ષ્યાં રે લો ॥
ધનાજી નેમજી એમ કેમ તોડે પ્રેમ, કઠિણ હૃદયું ક-
રી રે લો ॥ ધનાજી નેમજી પૂરવ લવની પ્રીત કે, તે કે
મ વીસરી રે લો ॥ ધનાજી નેમજી ચોલ મજી ઠો-
રંગ કે, સુગુણી પ્રીતડી રે લો ॥ ધનાજી નેમજી દિન
દિન ચિંતે હેત, જિત્તમની રીતડી રે લો ॥ ધનાજી ॥
નેમજી વાદલિયાની છાંહે, ઘડી ચિર નવિરહે રે લો
॥ ધનાજી નેમજી તેમ નિર્ગુણ નિઃસ્તેહ કે, નેહ નહિં
રહે રે લો ॥ ધનાજી નેમજી હુંતો તુઝ ગુણ લીન,
વૈરાગી તું સહી રે લો ॥ ધનાજી નેમજી જલિ જલિ મ-
રેય પતંગ, દીવાને મન નહિં રે લો ॥ ધનાજી નેમ-
જી નિરંજન ભગવાન, તુનેં કાંઈ નવિ અડે રે લો ॥

ધનાનેમળ એહ એકાંગી પ્રીત કે, કેમ પૂરી પડે
 લો ા ધનાદા નેમળ વિરહ અગ્નિની ન્વાલ કે,
 હેડે પર નલેરે લો ા ધનાનેમળ મનના દુઃખની
 વાત, કહિયેં કોણ આગલેરે લો ા ધનાજાનેમળ
 સહન સુરંગા સાબન, કાણ કાણ સાંભરેરે લો ા
 ધનાનેમળ નેહશું લાગ્યું ચિત્ત કે, તે કેમ વિસરે
 રે લો ા ધનાદાનેમળ ગુણ અવગુણની વાત કે,
 નેતાં કેમ વિસરેરે લો ા ધના નેમળ જાંહે ગ્રહા-
 ની લાભ, સુખાણસ સાથિવેરે લો ા ધનાજાનેમ
 લ રાનૂલ દીક્ષા લેઈ નેં મુક્તિ, મેંહેલેં મલ્યાંરે-
 લો ા ધનાનેમળ હંસ રતનપ્રભુ હેન, સર્વ લ વં
 છિત્ત કલ્યાંરે લો ા ધનાના ાઈતિ નેમનાથ
 સ્તવનં સંપૂર્ણ ા

अथ नवतत्त्वनी शोपाधि प्रारंभः ॥

પાસ નિનેસર પ્રણમિ પાય, સહુગૃહે દા-
મ તણે સુપસાય ॥ નવે તત્ત્વનો ઉઠું વિચાર, સાં
લલને ચિત્ત દઈ નર નાર ॥ ૧૫ ॥ જીવે અજીવે પુ-
ણ્ય પાપનૂ હોય, આશ્રવે સર્વેર નિરન્દ્ર નેય ॥
જંધ મોક્ષ નવતત્ત્વ એ સાર, હવે ઉઠું એહનો
વિસ્તાર ॥ ૨ ॥ જીવે તત્ત્વ ચૈતન્ય લક્ષણ નાણ, યોદ્ધ

લેદ એહના વખાણા ॥ અજ્ઞવ અચેતન લક્ષણ
 નેય, ચૌદ લેદ એહના પણ હોય ॥ ડાપુણ્ય તત્ત્વ
 શુભ કર્મનો સંથ, જેતાલીશે લેદેં તંથ ॥ પાપ
 તત્ત્વ અશુભ કર્મને બિદે, બ્યાશી લેદેં નિનવર વ
 દે ॥ જાઆશ્રવ કર્મ આવવાનું ઠામ, જેતાલીશ લે-
 દેં છે તામ ॥ સંવર તત્ત્વ આશ્રવ ઈંધવો, સત્તાવન લે
 દેં તે સ્તવો ॥ પાપા નિર્ભરા કર્મ ખપાવે તામ, બારે
 લેદેં તપ અલિરામ ॥ જંધ તત્ત્વના ચાર પ્રકાર, દે
 વ નર તિરિ નરક વિચાર ॥ ૬ ॥ મોક્ષ તત્ત્વ કર્મ ક્ષા
 ચેં થાય, નવ લેદેં તેહીન કહેવાય ॥ બશેં છહોંતે
 ર લેદ વખાણ, શ્રાવક તે ને એહના નાણ ॥ ૭ ॥ ચૌ
 તન્ય લક્ષણ એક પ્રકાર, ત્રસ થાવર દોથે વિધિ
 સાર ॥ ત્રણ વિધ સ્ત્રી પુરુષ ન પુંસકેં, સુર નર તિ-
 રિ નારક ચિજી થાનકેં ॥ ૮ ॥ પંથ પ્રકારેં ભવન કહું,
 એકેંદ્રી બેંદ્રી લહું ॥ તેંદ્રી ચૌરિંદ્રિ સાર, પંથિંદ્રિ
 ચના બહુ પ્રકાર ॥ બાષ્ટવિધ પૃથિવી અપ તે બિ-
 કાય, વાજી વણસઈને ત્રસ કાય ॥ ઈણ વિધ પાંચ
 શેં ત્રેશઠ લેદ, ભવ નિનવર ભ લાંબે સદેવા ॥ ૯ ॥
 બે લેદેં એકેંદ્રિ નેય, સૂક્ષ્મ બાદર એ બે હોય
 ॥ સન્નિ અસન્નિ પંથેંદ્રિય કહ્યા, ગુરૂ વચિનેં આ
 ગમથી લહ્યા ॥ ૧૦ ॥ બે ઈંદ્રિ તે ઈંદ્રિ સાર, ચૌરિં-

દિએ સાત પ્રકારાએ સાતે પર્યાપ્તા કહ્યા, વસી
 અપર્યાપ્તા સાતે લહ્યા ॥૧૨॥પર્યાપ્તો તે કહિયે
 તેહ, પર્યાપ્તિ પૂરી કરે તેહ ॥અપર્યાપ્તો પૂરી નવિ
 કરે, ચોથી પર્યા વિણ કીધા ભરે ॥૧૩॥એહુ જી
 વનાચોઈ પ્રકાર, ધારે સમદિદિ નર નારા ॥જીવ
 નાણ્યા વિણ સમકિત નહીં, એહવી વાત બિનેસર
 કહી ॥૧૪॥હવે કહું પર્યાપ્તિ જ્ઞાન, ને ધાર્યાથી
 આવે વિજ્ઞાન ॥સંસારી જીવને પરન્ન કહીં, સિધ્ધ
 ના જીવને પરન્ન નહીં ॥૧૫॥આહાર પર્યાપ્તિ પ
 હેલી ન્નણ, શરીર પર્યાપ્તિ બીજી વજાણ ॥ઈન્દ્રિ
 ય પરન્ન ત્રીજી કહી, શ્વાસોચ્છ્વાસ એ ચોથી લ
 હી ॥૧૬॥લાષા પરન્ન પંચમી ન્નણ, મન પરન્
 ન છઠી વજાણ ॥એકેન્દ્રિને પરન્ન ચાર, આહાર
 ર શરીર ઈન્દ્રિય બિદાર ॥૧૭॥શ્વાસોચ્છ્વાસ એ
 ચારન ન્નણ, વિગલેન્દ્રિને પાંચ પ્રમાણ ॥પાંચ
 મી લાષા વૃધિ સાર, સંજીને મનનો વિસ્તાર
 ॥૧૮॥એકેન્દ્રિને ચારન પ્રાણ, દ્વિસેન્દ્રિને કાય
 જલ ન્નણ ॥શ્વાસોચ્છ્વાસ અને આર્ગીજો, પ્રા
 ણ ચાર એમન જોલજો ॥૧૯॥પ્રાણ ખેટ
 જે ઈન્દ્રિ નેય, દ્વિસેન્દ્રિને કાયજલ હોય ॥વચિ
 ન જલ શ્વાસોચ્છ્વાસ આયુ ન્નણ, લાંબ્યો સિ

ध्यातें अ॒हे प्र॒माण॑ ॥२०॥ ते र्छि॒न्दीने॑ सात॒न प्रा॒
 ए॒, इ॒र॒स र॒स घ्रा॑णें॒दी न॒ए ॥ का॒य ज॒ल वा॒ड्-
 ज॒ल श्वा॒सोश्वा॑स, सात॒मुं आ॒यु ड॒हीये॑ तासा॒ ॥
 ॥२१॥ प्रा॒ण आ॒ह थो॑रि॒न्दी हो॒य, इ॒र॒स र॒स घ्रा॑
 ए॒ने थ॒सु ने॒य ॥ त॒नु ज॒ल वा॒ड् ज॒ल न॒ए ॥ अ॒हे,
 श्वा॒सोश्वा॑स आ॒णि जो॑ ते॒ह ॥ २२॥ पंथें॒दी ते॑ पंथें
 प्रा॒ण, भ॒न व॒थेने॑ का॒य ज॒ल न॒ए ॥ श्वा॒सोश्वा॑-
 स अ॒ने आ॒णि जो॑, स॒न्नि अ॒स॒न्नि न॒व द॒स अ॒व
 जो ॥ २३॥ ल॒व ते॒हीने॑ प्रा॒ण ल॒घरे॑, प्रा॒ण वि॒ना ते॑
 नि॒श्च॒य भ॒रे ॥ ने॒ नर॑ ल॒वनां॑ प्रा॒ण न॒ ह॒ले, ते॑ हिं॒सा
 ये॑ नर॒डे सं॒थरे॑ ॥ २४॥ ध॒र्म अ॒ध॒र्म अ॒ने आ॒का
 श॒, त्र॒ण त्र॒ण ले॒द अ॒हेना॑ प॒र का॒श ॥ ज॒ंघे द॒ेसा
 अ॒ने प्र॒दि॒श, द॒श॒मो का॒ल उ॒द्यो सु॒विशो॑ष ॥ २५॥
 थ॒ल ए॒ स्व॒लाव॑ ध॒र्मास्ति॑ का॒य, अ॒ध॒र्मास्ति॑ ते॒थि
 र॒स हा॒य ॥ अ॒व का॒श ल॒क्ष ए॒ आ॒काश॑ उ॒द्यो, गु॒रि
 प्र॒साद॑ आ॒ग भ॒थी ल॒द्यो ॥ २६॥ का॒ल ते॒ने स॒भ-
 या॒दि उ॒ न॒ए, ह॒वे हुं उ॒हुं ते॒हना॑ प॒रि भा॑ण ॥ अ॒-
 सं॒ज्या स॒भये॑ आ॒व लि॒डा न॒ेय, डो॒ड अ॒ड स॒ड
 स॒ड ल॒ज्जे हो॒य ॥ २७॥ स॒त्तोत्तर॑ स॒हस्स॑ने ज
 शें शो॒ल, अ॒टली॑ आ॒व लि॒डायें॑ मु॒हूर्त॑ तो॒ल ॥
 त्री॒श मु॒हूर्त॑ दि॒न रा॒त्रि न॒य, त्री॒शे दि॒वसे॑ मा॒स

ન થાય ॥ રટા ॥ જારે માસે વરસન ગણો, પાંચે
 વરસે નુગ એમ સુણો ॥ વીશે નુગે સોનું માન,
 કાલસંજ્યાતો ઈણી પરે નાણ ॥ રજા ॥ પુછાવ
 નાં તો ચાર પ્રકાર, જંઘ દેશ પ્રદેશ એ સારા ॥
 થોથો લેદ તે પરમાણુઓ, જંઘ દેશ પ્રદેશથી
 નુઓ ॥ ડગા એ થીલે લેદ અળવના નાણ,
 સમદ્વિદ્ધિ તે કરે પ્રમાણ ॥ હવે નવવિધ પુણ્યના
 સાર, ઊપાર્ણવાનો ડહું પ્રકાર ॥ ડગા દાન માંહે
 ઊત્તમ અન્ને દાન, જીનું પુણ્ય પાણી પ્રધાન
 ॥ થાનંડ પુણ્યનું શ્રીનું સદી, શય્યા પાટ પાટલો
 ગ્રહી ॥ ડગા વસ્ત્ર દાન દીને શીતકાલ, પુણ્યે શ્વે
 મનોરથ માલ ॥ મૂળપુણ્ય વયપુણ્ય કાર્યપુણ્ય
 નાણ, નવમો નમસ્કાર પુણ્ય વજાણ ॥ ડગાએ
 નવ પુણ્ય ઊપાર્ણવાનાં ઠામ, તેહના કહ્યા નુ-
 નુવાં નામ ॥ પુણ્ય ભોગવવાનો ડહું પ્રકાર, જે
 તાલીશ લેદે તે સાર ॥ ડગા સાતા વેદનીથી સુ
 જ થાય, જંથ ગોત્રે ધુર આસન લેવાય ॥ મનુ
 ષ્યગતિ મનુષ્યાનું પૂર્વી, ગતિ નતો નવિ ભૂલો
 ભમી ॥ ડગા દેવગતિ દેવ પૂર્વી નાણ, પંથે શ્રી
 ની નત પ્રમાણ ॥ ઓઠારિક શરીર મનુષ્ય તિ
 રંથ, વૈક્રિય દેવતા નારડી સંથ ॥ ડગા આઠાર

उद्यो^{१३}दपूर्व^{१३}नि होय, तै^{१३}न्स आहार पथावे सोय
 ॥ डा^{१३}र्मण ते डो^{१३}दाली शू^{१३}प, औ^{१३}दारि^{१३}ड आंगो^{१३}पांग
 स^{१३}शू^{१३}प ॥ उ^{१३}जा वै^{१३}क्रिय अंगो^{१३}पांग^{१३}ह यु^{१३}णुं, आ^{१३}हा
 र^{१३}ड अंगो^{१३}पांग^{१३}ह ल^{१३}णुं ॥ व^{१३}न ऋ^{१३}ष^{१३}ल नारा^{१३}थि
 सं^{१३}घय^{१३}ण, नि^{१३}न^{१३}लना अ^{१३}सा^{१३}थां व^{१३}य^{१३}ण ॥ उ^{१३}ट ॥ व
 न^{१३} उ^{१३}हेतां जी^{१३}ली न^{१३}ण, ऋ^{१३}ष^{१३}ल ते^{१३}ह पा^{१३}टो व^{१३}जा
 ॥ ना^{१३}रा^{१३}थि जे पा^{१३}सें म^{१३}ड्ढ^{१३}ट जं^{१३}घ, प्र^{१३}थ^{१३}म सं^{१३}घ
 य^{१३}ण ठ^{१३}णी प^{१३}रें सं^{१३}घ ॥ उ^{१३}जा वाम^{१३} ठी^{१३}थ^{१३}ण^{१३}थी न
 म^{१३}णो जं^{१३}लो, दा^{१३}हि^{१३}ण ठी^{१३}थ^{१३}ण^{१३}थी डा^{१३}वो जं^{१३}लो ॥
 म^{१३}स्त^{१३}ड अ^{१३}ग्र^{१३}थी प^{१३}लां^{१३}ठी अंत, न^{१३}म^{१३}ण ॥ ठी^{१३}थ
 ण^{१३}थी डा^{१३}जुं नंत ॥ ऋ^{१३}ष^{१३}ल स^{१३}म थि^{१३}रि^{१३}स उ^{१३}हियें स
 स्थान, थि^{१३}रि^{१३}लार्गे ते सर^{१३}जो भान ॥ शु^{१३}स्म^{१३}व^{१३}ण
 ला^{१३}ल पी^{१३}ला^{१३}दि^{१३}ड उ^{१३}हो, शु^{१३}ल र^{१३}स ते म^{१३}धुरा^{१३}दि^{१३}ड ल
 हो ॥ ऋ^{१३}ष^{१३}ल शु^{१३}ल गं^{१३}ध उ^{१३}पूर पं^{१३}था^{१३}दि ने^{१३}ह, शु^{१३}ल स्म
 र्श सुं^{१३}हा^{१३}लो ते^{१३}ह ॥ अ^{१३}गु^{१३}रि^{१३}लै^{१३}घु लारे ह^{१३}ल^{१३}वो स^{१३}ही,
 प^{१३}रा^{१३}घो^{१३}त ते अ^{१३}न्य लं^{१३}पे न^{१३}ही ॥ ऋ^{१३}ष^{१३}ल आ^{१३}सो^{१३}च्छि
 स ले^{१३}तो न^{१३}णाय, थो^{१३}वी^{१३}श^{१३}भो अ^{१३}ते^{१३}ह उ^{१३}हे^{१३}वा^{१३}य ॥
 आ^{१३}ते^{१३}प ते सूर्य^{१३}नी प^{१३}रें, ठी^{१३}घो^{१३}त ते अ^{१३}न^{१३}वा^{१३}लुं^{१३}ड
 रे ॥ ऋ^{१३}ष^{१३}ल नि^{१३}र्मा^{१३}ण कु^{१३}र्म ते सं^{१३}घे सा^{१३}र, अंगो^{१३}पांग
 शू^{१३}डो आ^{१३}डार ॥ शू^{१३}डी ग^{१३}ति हंस सर^{१३}जी न^{१३}ण, त्रि^{१३}स
 शक्ति आ^{१३}ल^{१३}वानी आ^{१३}ण ॥ ऋ^{१३}ष^{१३}ल जा^{१३}द^{१३}र आवे

દૃષ્ટિ ગોચરે, પર્યાપ્તો^{૩૧} પરન્ન પૂરી કરે ॥ પ્રત્યેક શ
 રીરે એક ભવન નેય, ધિર નામ અંગોપાંગ નિ^{૩૩}
 શ્વલ હોય ॥ ઋષા^{૩૪} નામ નાલિ ઊપર ડૂઝો
 લણું, શુભગતે લોકને સોહામણું ॥ સુસ્વર જો^{૩૫}
 લે મીઠે સ્વરે, આદેય વચન પ્રમાણ ન કરે ॥ ઋષ
 ॥ નશા કર્મ નેહુનો નશા જોલાય, સુર નર તિ^{૩૬}
 રિ આયુ બંધાય ॥ તીર્થ કર નામ કર્મ ન નણ,
 લેદ બેનાલીશ પુણ્ય પ્રમાણ ॥ ઋષા દોહા ॥
 શીથું તત્ત્વ હવે સાંભલો, પાપ તણો બિદ્ય નેહ
 ॥ બ્યાશી લેદ બિનવર કહ્યાં, મત સુધારો તેહા
 ॥ ઋષા મતિ^૩ શ્રુત અવધિ^૩ મનઃ પર્યવ, કેવલ જ્ઞા
 ન એ પંથ ॥ આવરણ ઢાંકત હોય તે, પાપ તણા
 ફલ સંથ ॥ ઋષા શોપાઈ ॥ દાનાંતરાય દાન ન
 દેવાય, લાલાંતરાય લાલ ન વિથાય ॥ લોગાં
 તરાય છતે લોગવવા યોગ્ય, ઊપલોગનો પણ
 એમ વિયોગ ॥ પના હવે કહું વીર્યાંતરાય, જા
 લ પરાક્રમ ન વિશોરવાય ॥ ચક્ષુ દર્શનાવરણી
 નેત્ર, વિષય ન હોયે તેહને યત્ર ॥ અપના અચક્ષુ
 દર્શનાવરણી નેહ, ઈન્દ્રિયજલેં તે નવી લહે તે
 હા અવધિ દર્શનાવરણી કર્મ, અવધિ નહીં બિ
 પને એ મર્મ ॥ અપના કેવલ દર્શનાવરણેં કરી, કે

વલ દર્શન ન ઊપને વલી ॥ સુજેં ભગે તે નિશ્ચ
 નેય, દુઃખે ભગૃત નિશ્ચ નિશ્ચ હોય ॥ પગા બેઠાં નિ
 શ્ચ આવે નેહ, પ્રથિલા નિશ્ચ કહિયેં તેહ ॥ વાટે
 ભતાં ઊંઘતો ભય, પ્રથિલા પ્રથિલા તેહ કહેવા-
 ય ॥ પગા નિશ્ચ માંહે કરે સર્વ કામ, થીણા ધી
 નિશ્ચ તેહનું નામ ॥ નીચી ગોત્ર ને નીચી ભત, અ
 શાતા વેદનીયેં પામે ઘાત ॥ પપા મિથ્યાત્વી ને
 માને કુદેવ, કુગુરૂ કુદેવની કરે તે સેવ ॥ હાલ્યા
 થાલ્યાની શક્તિ ન હોય, થાવર પાણું તે કહિયેં
 સોય ॥ પડા દૃષ્ટિ ગોચર નાવે ભવ, તેહ કહિયેં
 સૂક્ષ્મ સદૈય ॥ પર્યાપ્તિ પૂરી નવિ હોય, અપર્યા
 પ્તો તે કહિયેં સોય ॥ પગા એક શરીરને ભવ અ
 નંત, સાધારણ તે કહિયેં નંત ॥ ઘાંત હાથ અંગ-
 હાલે ઘણું, પાપ બિદય તે અધિરત્ન પાણું ॥ પગા
 નાલિ ઊપર પાંડુઓ આકાર, અશુભ પાણું તે પા
 પ પ્રકાર ॥ ભૂંડો જોલે લોક સજ કોય, દૌર્ભાગ્ય
 પાણું તેહ સહિ હોય ॥ પગા સ્વર જોલે તે અશુભ
 માણું, પાપ બિદય તે દુઃસ્વર પાણું ॥ વચન ન મા
 ને નેહનું કોય, અનાદેય વચન પ્રમાણ ન હો
 ય ॥ દુગા રૂંડું કરતાં નસ ન જોલાય, અપનસ પ
 ણું તે તેહ કહેવાય ॥ નરકગતિ નરકાનુપૂર્ણ, ન

રકાયુરેં પાપ અનુલવી ॥૬૧॥ ક્રોધ માન માયા
 લોલ નળ, સંનલના એ પક્ષ પ્રમાણ ॥ ક્રોધ-
 માન માયા લોલ એ ચાર, પ્રત્યાજ્યાની આ મા
 સન ચાર ॥ ૬૨ ॥ ક્રોધ માન માયાને લોલ, વ
 રસ એક લગેં એહુનો થોલ ॥ અપ્રત્યાજ્યાની
 તે કહેવાય, પાપ બિદ્ય ત્યારેં નવિ નય ॥ ૬૩ ॥
 ક્રોધ માન માયાને લોલ, લવ લવના એ ચારે
 મોલ ॥ અનંતાનુજંધિ એહિન ચાર, પાપ બિ
 દ્યેં રહે સંસાર ॥ ૬૪ ॥ હાસ્ય રતિ અરતિ લ
 ય શોક, છઠ્ઠો તે દુગંછા થોક ॥ પુરૂષ સ્ત્રી નપું
 સક વેદ, ગતિ તિર્યંચ એક શઠમો લેદ ॥ ૬૫ ॥
 તિર્યંચની આનુપૂર્ણી નળ, એકેન્દ્રીની નતિ પ્ર
 માણ ॥ જેઠ્ઠી તેઠ્ઠી સહી, ચૌરિન્દ્રી પાપ પ્રદ
 તિ લહી ॥ ૬૬ ॥ કુચ્છત ગતિ રાસલ્લની નળ, બિ
 પદાત તે પડલ્લની નાળ ॥ વરણ ગંધ રસ ફરસ
 વિચાર, એ પામે તે અશુભ અસાર ॥ ૬૭ ॥ પાદો-
 જિહુંદિસિ મઝ્કડ જંધ, અરૂપલ નારાય ઈણી પરેં
 સંધ ॥ જિહુંદિસિ મઝ્કડ જંધ ખીલી નહીં, ના
 રાય સંધયણી વાતન કહી ॥ ૬૮ ॥ એક દિશિ
 મઝ્કડ જંધન હોય, અર્ધ્ય નારાય ઈણી પરેં નેય
 ॥ ૬૯ ॥ કીલિક ખીલી ઢીલી નેય, છેવડેં સંધ લગા-

ડી હોય ॥ દુખ ॥ નાલિ ઊપરેં ડૂડો લહ્યો, ન્યગ્રોધ
 સંસ્થાન ઈણી પરેં કહ્યો ॥ નાલિ નીચેં તે ડૂડો ન
 ણ, ઊંચો લૂંડો સાદિ સંસ્થાન ॥ જગાવામન સં
 સ્થાનેં મસ્તક ગ્રીવા, હાથ પગ એ દુંડા હવા ॥ કુ-
 જન પૂંહે ઊદર અસાર, એકયાશી મું પાપ વિચાર
 ॥ ૭૧ ॥ સધલા અંગો પાંગ કુડૂપ, હુંડ સંસ્થાન
 નું કહ્યું સ્વરૂપ ॥ બ્યાશી લેદ એ પાપના નેય, સ
 મદષ્ટિ તે છંડે સોય ॥ ૭૨ ॥ દોહા ॥ શ્રી નિનલુયેં
 લાંબેયા, પ્રશ્ન વ્યાકરણ મન્નર ॥ પાપ આવે તે
 ણેં થાનકેં તેહના પંચ પ્રકાર ॥ ૭૩ ॥ લેદ જેતા લી-
 શા ને કહ્યા, સૂત્ર માંહેં વિસ્તાર ॥ સમકિત ધારી તે
 સહી, ન્હો એહ વિચાર ॥ ૭૪ ॥ થોપાઈ ॥ ઈંદ્રી પાં
 થિ તે નિનવર કહી, પાપ આવે તેણેં કરી સહી ॥
 ક્રોધ માન માયા લોભ વિચાર, પ્રાણાતિપાત
 ભવનો સંહાર ॥ ૭૫ ॥ મૃષાવાદ ભવ ને ઊચ્ચેરે,
 અદ્વિદાન ને ચોરી કરે ॥ મૈયુન ને પરસ્ત્રી સેવ,
 પરિગ્રહ ઊપર મન નિત્યમેવ ॥ ૭૬ ॥ મન વચન
 કાયના યોગ, વિપરીત પણે વર્તિવે લોગ ॥ કાય
 અન્યણાયેં કરે નેહ, કાયકી કિરિયા કહિયે તે
 હા ॥ ૭૭ ॥ હલ ઊજલ ઘરંટી કોઠલ, અધિકરણકી
 ક્રિયા એ ચાલ ॥ ભવ અભવ ઊપરેં બહુ રોશ, પા

જાસિકી કિરિયા નિશ દીસ ॥ જટા પારિતાપિની
 કિરિયા ધરે, પર આપણે પીડા કરે ॥ પ્રાણાતિ-
 પાત જીવનો સંહાર, આરંભ કરશણ હાટ પ્રકાર ॥
 ॥ જજા ॥ અનેક પદાર્થ પર મમતા સહી, પરિચહી
 કિરિયા તે કહી ॥ માયાવતી કિરિયા નાણ, પર-
 ની વંથના કરે અનાણ ॥ ટંગા મિથ્યા દંસણ વસિ
 દેવ, કુધર્મ કુચરિની કરે સેવ ॥ અપશ્ચજ્જાણ
 પશ્ચજ્જાણ નવિ ધરે, સ્ત્રી પ્રશંસા દષિકી કરે ॥
 ॥ ટંગા ॥ પુષ્ટિકી કિરિયા એમ જશ્વરે, લાલો ભૂંડો
 દેખી રાગ દ્વેષન ધરે ॥ પાડુચીકી કિરિયા તે ક
 હેવાય, કિણહિકની વસ્તુ દેખી નવી નય ॥ ટર
 સાંમતોપન કિરિયા આપતકી, ઠામ ઊઘાડા રા
 જ્યાં થકી ॥ નિઃશસ્ત્રકી અન્ય પાસેં શસ્ત્ર,
 સ્વહસ્તકી તે પોતેં શસ્ત્ર ॥ ટંગા ॥ જીવ અજીવ પા
 સેં હણાય, આનપની કિરિયા કહેવાય ॥ વિદા
 રિણી કિરિયા તે નાણ, જીવ અજીવ વિદારે આ
 ॥ ટંગા ॥ નમતાં લાણમાં માજી મરે, અના
 લોગ કિરિયા તે ધરે ॥ નેણેં કીધે લોકમાં ભૂં-
 ડો થાય, અણવકંજિ કિરિયા કહેવાય ॥ ટપ ॥
 અન્ય પાસેં ને પાપ કરાય, અનાપયોગકી કિરિ
 યા લગાય ॥ ઘણા નાણું મન એકન થાય, સ

મુઘયિકી કિરિયા જંઘાય ॥૮૬॥ મિત્રાદિ અર્થે
 ને કરે કર્મ, પિન વત્તિઆ એહનો સરમ ॥અજો
 તેં કિરિયા જંઘાય, દોસવત્તિયા તેહ કહેવાય ॥
 ॥૮૭॥ ઈર્યાપયિકી કિરિયા વિથરતાં નેચ, પ-
 થ્વીશમી ક્રિયા લાગે સોય ॥લેદ જેંતાલીશ-
 આશ્રવના કહ્યા, ગુરિ વચ્ચને આગમથી લહ્યા ॥
 ॥૮૮॥ દોહા ॥લેદ સત્તાવન હવે કહું, સંવરના ન
 ગ સાર ॥મન શુદ્ધ પાલે પ્રેમશું, તે જીતરે ભવ
 પાર ॥૮૯॥ ઓપાઈ ॥ધુસર પ્રમાણે નેવે નેહ, ઈ
 ર્યા સમિતિ કહિયેં તેહ ॥સાવઘ ટાલે નિરવઘ જી
 થ્થરે, લાષા સમિતિ ઈણી પરેં ધરે ॥જગા દોષ
 રહિત ને લીયે આહાર, એષણ સમિતિ કહિયેં
 નગ સાર ॥લીયે મૂડે નયણા કરે, આદન નિ
 જેવણા મન ધરે ॥જગા ભવ નતન કરીને પરદ
 વે, પારિદ્વાવણી સમિતિ પિત્ત ધરે ॥મનેછાયેં પ
 ણ નવિ કરે પાપ, મનોગુપ્તિ તે ઈણી પરેં ચાપ ॥
 ॥૯૦॥ સાવઘ વચ્ચન ને જોલે નહીં, વચ્ચન ગુ-
 પ્તિ તે કહિયેં સહી ॥સંવરી રાજે આપની ડાય,
 ડાયા ગુપ્તિ તેહ કહેવાય ॥જગા આરંભ ન કરે
 લૂંચ્યો રહે, દુષા પરીસહ ઈણી પરેં સહે ॥કાચિ
 પાણી ન પીએ લગાર, તૃષા જમે તૃષા પરિસ

હુ સારા બજારીત પરીસહ શીતન જેમે, અ-
 ગ્નિ ન વાંછે કાયા દમે ॥ બિષ્ણ પરીસહ લાગે
 તાપ, ક્ષ્માન ન વાંછે કહિયે આપ ॥ બપા ડાંસ
 મંસા પરીસહ સહી, ડાંસ મંસા બિડાડે નહીં ॥
 વસ્ત્ર છતે વસ્ત્ર વાંછે નહીં, અથેલક પરીસહ ક-
 હીયે સહી ॥ બદા અરતિ પરીસહ મન બિદેગ,
 સ્ત્રી દેખી ન પામે ખોલ ॥ ચર્યા પરીસહ વિહાર
 ન કરે, કષ્ટ સહે મન ધીરન ધરે ॥ બજા સઘડા
 ય ભૂમિ ડોલે નહીં, નિસિદિઆ પરીસહ એ-
 હીન સહી ॥ ઝૂંડું ભૂંડું થાનક નવી કહે, શય્યા
 પરીસહ નિશિદિન સહે ॥ બટા કડવાં વચન
 અહિઆસે નેહ, આક્રોશ પરીસહ કહિયે તેહ
 ॥ મારતાં કૂટતા ક્ષમા આદરે, વધ પરીસહ ઈ
 ણી પરે ધરે ॥ બજા ભિક્ષા માગતા ન કરે અ
 ભિમાન, યાચના પરિસહ ઈણવિધ બણા ॥ અ
 ણાલાધે દીન હીન નવિ થાય, અલાલ પરિસહ
 તેહ કહેવાય ॥ પગારોગ આવે ઔષધ નવી કરે,
 રોગ પરીસહ નિશિદિન ધરે ॥ ડાલ તરણાંનો
 ફેરસન સહે, તૃણ ક્રાંત પરીસહ ઈણવિધ કહે
 ॥ પગાર શરીરનો મેલ બિતારે નહીં, મલ પરીસહ
 તે કહીયે સહી ॥ આદર દેખી ન કરે અભિમાન,

સહાર પરીસહ એહિન માન ॥૧૦૨॥ લણ્યા ગ
 ય્યાનો ગર્વ ન કરે, પ્રજ્ઞા પરીસહ નિશિદિન ધરે
 ॥ લણ્યાતાં નાવડે દીન ન થાય, અન્નાણ પરીસહ
 તેહ કહેવાય ॥૧૦૩॥ સમકિત થી ડોલે નવી નેહ,
 સમકિત પરીસહ કહિયેં તેહ ॥ એ બાવીશ પરી
 સહ કહ્યા, ગુરૂ વચનેં આગમથી લહ્યા ॥૧૦૪॥
 ક્ષાંતિ ક્ષમા ને ક્રોધ ન વિઠરે, માર્દવ તે અલિ-
 માન ન ધરે ॥ આર્યવ પણું તે કપટ ન કરે, સરલ
 પણું ચિત્ત માંહેં ધરે ॥૧૦૫॥ મુતિ તે લોભનો-
 પરિહાર, તપ બારે ભેદેં કહીયેં સાર ॥ સંયમ સ-
 ત્તર ભેદેં આણ, સત્ય સાચું બોલે તે નણ ॥૧૦૬॥
 ॥ ભેળેં કિરિયા કર્મ લાગે નહીં, શૌચ પણું તે ક-
 હિયેં સહી ॥ અકિંચન પણે ધન ન રજાય, નવ
 વાડ સહિત બ્રહ્મચર્ય કહેવાય ॥૧૦૭॥ દશવિ-
 ધેયતિ ધર્મ કહ્યો સાર, બાવીશમો એહ સંવર
 દ્વારા ॥ પ્રથમ અનિત્ય લાવના કહી, બીજી અ-
 સરણ લાવના લહી ॥૧૦૮॥ સંસાર લાવના ત્રી-
 જી નણ, ચોથી એકત્વ લાવના વેજાણ ॥ પાંચ
 મી અન્યત્વ લાવના સુણો, અશુચિ લાવના
 છઠી યુણો ॥૧૦૯॥ આશ્રવ લાવના કહી સાત
 મી, સંવર લાવના લહી આઠમી ॥ નવમી નિર્ભ

રા લાવના માન, દશમી લોકસરૂપ મન આણા ॥
 ૧૧૧૧૧૧ જોધિ લાવના ઈચ્છારમી કહું, ધર્મ લાવના
 જારમી લહું ॥ સામાયિક ચારિત્ર પહેલો કહ્યો, છેલો
 પસ્થાપનીય જીને લહ્યો ॥ ૧૧૧૧૧૧ પરિહારવિશુ-
 ધ્ધિ ત્રીને જાણ, સૂક્ષ્મ સંપરાય થોથો મન આણા
 ૧૧૧૧૧૧૧૧ જાણ્યો કહ્યો પાંચમો, સંવર લેદ સત્તાવ-
 ન્નમો ॥ ૧૧૧૧૧૧૧૧ સત્તાવન લેદે સંવર દ્વાર, આવડતે
 ધારે નિરધાર ॥ છ લેદે જાણ્ય તપ કહ્યો, છ લેદે
 અભ્યંતર લહ્યો ॥ ૧૧૧૧૧૧૧૧ જારે લેદે નિર્ભરા સા-
 ર, પાલે તે ઊતરે લવ પાર ॥ અનશન છઠ્ઠું અઠ્ઠું
 માદિક કરે, જાણો દરી પેર પૂરો નવિ લરે ॥ ૧૧૧૧૧૧૧૧
 વ્રતિ સંક્ષેપ કહ્યો તે સાર, સચિત્ત દ્રવ્ય કરે પરિ-
 હાર ॥ ૧૧૧૧૧૧૧૧ ને આચંજિલ કરે, કાય કિલેશ
 આતાપના ધરે ॥ ૧૧૧૧૧૧૧૧ અંગો પાંગ સંવરીને ર-
 હ્યો. સંલીનતા તપ તેહને કહ્યો ॥ દૂષણ લાગે -
 પ્રાયશ્ચિત્ત ધરે, જ્ઞાની ગુરૂનો વિનયન કરે ॥ ૧૧૧૧૧૧૧૧
 ૧૧૧૧૧૧૧૧ ગુરૂને આણી આપે આહાર, વૈચ્યાવસ્થ તપ ક-
 હ્યું તે સાર ॥ મન વચન ઠામ રાજી કાય, પંચ મ-
 કારે કરો સચ્ચાઈ ॥ ૧૧૧૧૧૧૧૧ શુદ્ધ વ્ય્યાન ધર્મ ધ્ય-
 નન ધરો, કર્મ ખેપાવી કાળિસ્સાગ કરો ॥ ૧૧૧૧૧૧૧૧
 પ્રકારે નિર્ભરા કહી, પાંચમે અંગે ગુરૂ મુજ લહી

॥११८॥ प्रकृति जंघनो अहेन लाव, डूडो पाडूवो
 होय स्वलाव ॥स्थिति जांघी कर्म नेटवी, निम्न
 ते लोणवे तेटवी ॥११९॥ अनुलाग शूष ते रस डे
 लवो, प्रदेश कर्मनां दल भेलवो ॥ अहे जंघना था
 र प्रकार, टावे ते गितरे लव पार ॥१२०॥ भोक्ष त
 त्व ते नवभो द्वार, तेह तणो हुवे डहुं अधिकार ॥
 छतो अहीतो भोक्षन सही, आकाश कुसुम परें
 ते नही ॥१२१॥ जीने लेहें रुच्य प्रमाण, भोक्ष वि
 पे सिध्य डेटसा न्ण ॥ १२२ ॥ रुच्य सिध्यना छे अ
 नंत, अहेवी वात उही लगवंत ॥१२३॥ सिध्य जे
 वत डेटवी होय, सिध्य रद्या अवगाहि नेया ॥ अ
 र्साज्यात लागें लोकने न्ण, सिध्य रद्या अडे अ
 नंत ॥ १२४ ॥ स्पर्श द्वार ते थोथो डह्यो, सि
 ध्य डेटवी क्षेत्र इरसी रह्यो ॥ क्षेत्र थडी भानो नि
 रधार, ननेरो ते स्पर्शना सार ॥१२५॥ सिध्यने
 हुओ डेटवी डाल, ते लांज्यो छे दीन घ्याव ॥
 अडे सिध्याश्रि सादि अनंत, सर्वाश्रयि अनादि
 अनंत ॥१२६॥ छहो डह्यो अंतर द्वार, सिध्य सि
 ध्यमां अंतर सार ॥ सिध्य सिध्यमां अंतर नही,
 अहेवी वात निनेसरे डही ॥१२७॥ लाग द्वार -
 सातभो वजाण, डेटसेभें लागें सिध्य रद्या न्ण

॥ સંસારી ને સઘલા જીવ, અનંતમે લાગેં સિધ્ધ
 સદીવ ॥ ૧૨૭ ॥ આઠમો દ્વાર તણો પ્રસ્તાવ, સિધ્ધ
 રહ્યા છે કેવે લાવ ॥ જ્ઞાન દર્શન તે ક્ષાયક લાવ,
 જીવ પણું પરિણામિક લાવ ॥ ૧૨૮ ॥ જીવ ફરી
 ને અજીવ ન થાય, અજીવ ફરીને જીવ ન કહાય
 ॥ અલય દલીને અલય ન હોય, અલય દલીને લ
 ય ન નેય ॥ ૧૨૯ ॥ પારિણામિક લાવ એહ જાણ
 વો, જાણીને સમકિત આણવો ॥ સમકિત પામે -
 સુજ અનંત, ઈણી પરેં લાંબ્યો શ્રી લગવંત ॥ ૧૩૦ ॥
 અલ્પ જહુત્ય ને સિધ્ધ ન તણા, કયા યોજાને કયા
 છે ઘણા ॥ ન પુંસક સિધ્ધ તે યોડા જાણ, અસંજ્યા
 ત ગુણી સ્ત્રી સિધ્ધ વજાણ ॥ ૧૩૧ ॥ સ્ત્રી સિધ્ધ -
 થી પુરુષ ન નેય, અસંજ્યા ત ગુણ અધિકા હોયા
 એક સમયેં સિધ્ધ કેટલા થાય, તે પણવાત કહી -
 નિનરાય ॥ ૧૩૨ ॥ દશ ન પુંસક સિધ્ધ ન જાણ, વીશ
 તે સ્ત્રી સિધ્ધ વજાણ ॥ એકશો આઠ પુરુષ ન ક
 હ્યા, નિન વચનેં આગમથી લહ્યા ॥ ૧૩૩ ॥ બીજેં છ
 હોંતેર લેદજ સાર, આગમથી કીધો વિસ્તાર ॥ ન
 વ તત્ત્વની થોપઈ એહ, જાણે ગુણે સુજ પામે તે
 હા ॥ ૧૩૪ ॥ શ્રી શ્રી લોકાગચ્છ શાણગાર, પૂજ્ય શ્રી
 તેજ સિંધ ગણધાર ॥ તાસ પાટેં બિરાને સાર, કા

નળ આચાર્ય ન્યું દિનકાર ૥૧૭૫ ૥ તાસ શાસન
 માંહે શોભતા, હામ મુનિવર પંડિત હતા ૥ તાસ શિ
 શ્ય રિજસિંધળ કહ્યા, એહ જોલ સિધ્યાંતથી ગ્ર
 હ્યા ૥૧૭૬ ૥ સંવત સત્તર ષાશઠ્ઠા બિલ્લાસ, નગર
 કાલાવડ રહ્યા થોમાસ ૥ ગાંધી ગોકુલ વિનતિ કરી,
 હામ મુનિ વાક્ય ચિત્તમેં ધરી ૥૧૭૭ ૥ ઈતિ મન
 હા માંગલિક નવતત્વ થોપાઈ પ્રકરણ સંપૂર્ણ ૥

॥ સમાપ્ત ॥

આ પુસ્તક છાપીને પ્રસિધ્ધ કરવા સાઈ ને
 નૈનધર્મલિશિથિ આવડોએ નાણાની મદત કરી છે,
 તે સાહેબોનાં નામ નાણાની રકમ મુઢ્યા આ પુસ્તક
 કના અંતમાં દાખલ કરીયે છેયેં.

૧૧૫) શ્રી પૂન્ય ત્વદ્વારક શ્રી કલ્યાણચંદળ નયચંદ-
 નના રૂ. ૧૧૫)

૧૧૭) શા. કાનળ રાઈચંદ તથા શા. શેનપાલ રાઈ-
 ચંદ શ્રીચેરાવલવાલાના રૂ. ૧૦૭)

૨૫) શેઠ ગણેશ વેલળ શ્રીચેરાવલવાલાના રૂ. ૨૫)

૨૫) શા. લાલચંદ નાનળ શ્રીચેરાવલવાલાના રૂ. ૨૫)

૨૬૫) એ રીતે બિપર લજ્યા મુનજ નુદા નુદા આવડો-
 ની સહાયથી આ પુસ્તક છપાયું છે.

